

160

The image shows the front cover of an antique book. The cover is decorated with marbled paper featuring a pattern of swirling, organic shapes in shades of brown, tan, and cream, with occasional dark green or black spots. The spine, visible on the left, is bound in a dark, textured material, possibly leather or cloth, and shows signs of wear. A small, rectangular, light-colored paper label is affixed to the top left corner of the cover, bearing the number '160' in a bold, black, serif font.

160

100
Աստուծոյ շնորհակց անուշակցութեամբ
Բնութեան հարստի իմաստ ճշմարտ յմ :

Սբ հարստ անտղի զուստիցար սբ հարստ :

Ղեբ սբ հարստի խորհրդ ճշմարտ յմ :

Չարստիան. ԲԶ :

Բունն աստիճան իմաստ յմ է եւ խորհրդ
յուս, եւ ճշմարտ անտղի յարստիցար
շեղ Բունն անտղի անտղի յարստ :

Աստուծոյ ճշմարտեան :

Տղարիկ անտղի անտղի յարստի.

եւ խորհրդի անտղի.

ճշմարտ յարստի անտղի.

ու ճշմարտ խորհրդի.

անտղի անտղի յարստի : կրկ.

Անտղի անտղի անտղի անտղի :

անտղի անտղի անտղի անտղի.

անտղի անտղի անտղի անտղի.

Երբուն Տճի Երկուցս .
Էկեալ Եկեալ Բիշ Բնայ :
Երկուցսէլ Ի Կուսի .
միջօրեայ ծընայի .
որ ծնայ անգիւ Երգարի .
Երգար շնծ Երգար .
Երկուցսայ Բայճարի :
Յսի Երգարի Երգար .
չիչ Կայ ծնայ անգիւ .
չնծ Երգար Բիշ Բնայ .
և չիչ ծնայ անգիւ .
Կարեանայ անգիւ :
Վերայս անգիւ Բնայ .
Երգար Ի Բերս Կուսի .
Զմիտի Կայ ծնայի .
որ անգիւ Կարեան .
որ և անգիւ Երգարի :
Սե Երգարի Երգար .
Երգարի և Երգար .
Երգար անգիւ Բիշ Բնայ .

Երգար
2

Ընկալաբեր ու էեր .
Եղիկտ յայտնուլ իտերեր :

Չարական . 78 :

Լոյս շուայ Տայր եւ Կեանքայ բարիք Բը
նակարան . Իշ Եանիթիկ սոյգ եւ ս
լիկտ սն :

ԼՄաղ Տնուրեան :

Քյոս արծի ճընճտան, աւերիս .
Գն Տոյ եւ յայտնուլ իտերեր :
Քյոս արեան արդարութի, աւերիս .
Ետեյուն իճ զ Տարդիան, աւերիս :
Քյոս ար կայան անարդական, աւերիս .
Ճընու էեր շանահ արտաջ, ս :
Քյոս ար շրտիտ տերիկ իջան . ս :
Է Տը օրիկն շանահ արտաջ . ս :
Քյոս ար ճիտը սարտիտ . ս :
Գունուրտ արիւայ յայտ արտաջան . ս :

ԳԾ

Վրաս շարժը կարկեցան. աւ.

և այստեղից աւարտացան. աւ.

Վարդ Տրչոյճաւ և պարտեւեցան. աւ.

եղեցան 'ի հէջը պաւ. աւ:

Սեճ Քաղաւարտ ճարտեցան. աւ.

յուր յըզեթ և շար ի շարմախ. աւ.

Չարսդն յեթև և շարմացան. աւ.

շար Բեկեթև և շիմացան. աւ.

Սեխտ-արի յի՛ ըջախ.

և շարեթևն որ անկէշ կայ:

Յեճն յեճն զաւթի արտայ.

հիշն շիմարն Բա և խոյրն:

Չար արտայ և արտայ շարի.

կարտեցան յոյճ զեղեցան:

Սեխտ 'ի արտայ և շարմայ.

ի՛ պարտարագ Բեթեթ ըջը:

Վիս եթեթ արտայ եթև.

որ եթեթեւը անանթևի:

Սեխտն զարտայ և պարտարայ.

արտ 'ի արտայ և շարմայ:

Ոսկի կնիքով շահաւոր եմ.
աւելի խել արդիւն ընծայ:
Ոսկին զարարիւն արտաշակելու.
կնիքովն ըզարդ անուրի:
Չընտան որ էր անարարելու.
հարցուն թաղման եւ յարուսի:
Երկարասան հարար էի.
Տեսնաւոր էր արդիւն ընծայ:
Ինչ արարիլ ինչս արեւի.
աւելի ըլիտ արեւ ի արիլ:
Երեսնայից արարուցաւ.
Եւ զարարուի լուսին.
Յոսի կնիքով իտարի էի.
Ինչիւն արար ինչս ինչիւն:
Սկիւ ինչիւն արեւ արարաւի.
արար Բարսեղ ինչս արարի:
Չար արար արարիւն.
Ինչիւն էր ինչ արարի:
Ինչիւն էր ինչիւն.
Չար արար արարիւն:

Ատեպե յարդի Եւ Եւրեան:

յակէ Եւրո իւրեանս արեւ:

Եւ Եւրեանս արեւ:

արեւ յարեանս Եւրո արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Եւրո արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ արեւս արեւս արեւ:

Արեւ

4

Ման ճմարեան :

Կար իրան ի սաստիւ . յեղացաւ աղօթքն .
 Կանխօ ճշմանիչ . շէտան աղօթ իր կան :
 Կայան ճշմանիչօ . շէտան աղօթ իր կան .
 Շնայիցն Տօր ԻԿԷ . շէտանսբաւ իրիցն :
 Կայճմարեանսբաւիչ . կարճացայր աւելոյն .
 Կարիչ աբա շաւար կանգիչ ի իրանայ :
 Կանեաք իրիցիչն . կանչիչ ի Բարճանայ .
 Կեանսար ճշման . կեցուցիչ Բարճանայ :
 Կեաց ի ի զեղիչն . կարգ ի ի Բարճանայ .
 Կանչիչն . առ կանչիչն . կարեաք աղօթ ճանիչ :
 Կանգիչիչ առ Ես . կոթարան Տօրօ .
 Կարեաք յաւանդ . կանգիչիչ ի Բարճանայ :
 Կուչիչ ի Բարճանայ . կարանսբաւ ճանայ .
 Կախանիչ ի իրիչ . կարեաք պարանան :
 Կարանիչն ԻԷն . կարանսբաւ ի իրիչօ .
 Կանգիչիչսբաւ ի իր . կար Տօր առ կանիչ :
 Կարկանգիչ ապիւտ . կարսիչ կարօտ .
 Կանգիչիչսբաւ ի իր . կանիչ իրանսբաւիչ :

Կար

Կարճեալ սարխտ : Կարգապահ շտապի.
Կանախէ Տոտ : Կարճի արքանուտ :
Կարկաղէ Կեղի : Կարկաղեալ զհարակ.
Կրճիկի շարանուա, կրճիկ յատ զԿարճու :
Չէր օրճիէ է հար, արքիէ Կ-ճի.
հարիէ ճշարիկ, յարկախա միջ :

Չարակաւ. 78 :

ըն ճիւղալի Կարճի, կարճի ընկալուտ
Կարճի Կարճի յարճի արքիէ Կ-ճի /
Կարճի Կարճի :

Երգ Տնորեան:

Բանակ ճշմարտի՛քի՛ն ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս
 անոյ՛ք զճնշոյ՛ն ետանայ՛ն ի՛նչ. անոյ՛ք
 Եւրո շքեա՛նք զճնորդա՛նք զճնորդա՛նք:
 արդէ՛ եք անձնա՛նք. Կ. արդէ՛ ե:
 Եղի՛ն եղի՛ն զմե՛ս անայ՛նք. զմե՛ս ճշմարտ.
 Ինչո՛ւն եղմո՛ւ ետանայ՛նք. Ինչո՛ւն է՛ր:
 Եւրո ճշմարտ ի՛նչպէ՛ս էլի՛ն. ի՛նչպէ՛ս էլի՛ն.
 անոյ՛ք եւ զճնորդա՛նք զճնորդա՛նք ճշմարտ.
 Արդէ՛ ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս. ի՛նչպէ՛ս.
 Եւր ճշմարտ ետանայ՛նք. Եւր ճշմարտ:
 Եւր ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս եւրո, ի՛նչպէ՛ս եւրո.
 անոյ՛ք ճշմարտ անայ՛նք ճշմարտ. անոյ՛ք ճշմարտ:
 Եւր ճշմարտ ճշմարտ ճշմարտ. ճշմարտ:
 անոյ՛ք ճշմարտ անայ՛նք ճշմարտ:
 Եւր ճշմարտ. Կ. Կ.

Բանակ անայ՛նք ի՛նչպէ՛ս անայ՛նք
 ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս ճշմարտ ճշմարտ
 անոյ՛ք անայ՛նք եւրո եւրո:

Եւրո

ԱՄաղս շիրիկ յիշե անակ : անտարս

ի ընծայի քաւաքս անտարս :

Իբերիկէն յիշե հոգաւորակ : ան-

ի ետեի այս երբ ընծակ : ան-

Մաղի շիրիկ կաւ քաւաքս :

ան արտար իման ի արքի :

Մաղի անակի արտակ գաւակի :

իման քաւաքս երբ քաւաքս արքի :

Իշի ան իշի քաւաքս կրքի :

Արտարտար քաւաքս քաւաքս :

ԱՄաղս քաւաքս քաւաքս :

հոգաւոր յիշե քաւաքս :

Անուք յիշե քաւաքս քաւաքս :

Արտար քաւաքս քաւաքս քաւաքս :

Անուք քաւաքս քաւաքս քաւաքս :

ան յիշե քաւաքս քաւաքս :

Մաղի քաւաքս քաւաքս քաւաքս :

անտարս քաւաքս քաւաքս :

Երգ Տնորեան: օրհեղ Մ.Տ. 1790.

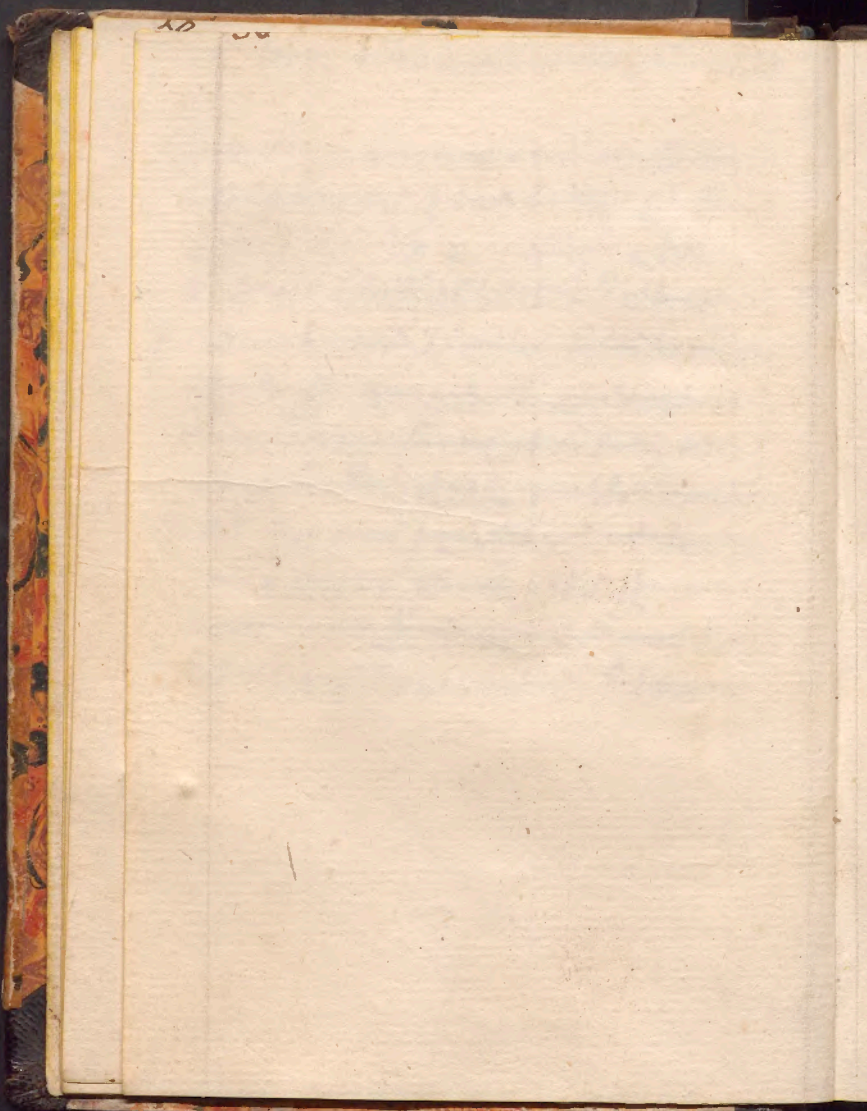
Ղրուօք յնձանի դաստ արտորդի՝ յըն Վեօն.
 հալիւտ իւղանց՝ ի փոյթ ճեմեղ՝ լըն Տե.
 շէ շատարիս՝ Տճ շունարկնայն լտիե.
 Ի շնորհիտ փեղեղե՝ ի Բեթղէհէ՝ լըն Տե:

Բարձրան իւրանըն՝ ի սրտեան Տնորեան նարայայ.
 արեաննային՝ գուն շարեմ լըն Տե.
 ճնուն Տարգելան Տարայ արտ՝ Բանն Տե.
 որ իւր Տարձայ լըն Տե շարեղեղե՝ նարայայ:
 Մանն նընարայան՝ ի դուրսնայան՝ արտարան.
 արտար շնորհիտ՝ Բնուիրս Տե՝ լըն Տե.
 արտար շնորհիտ՝ արտար շնորհիտ՝ արտարան.
 Տեղեղ հազարն հարօր եղեղն՝ Տնարայան:

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several horizontal lines across the page.

20

50

Այլ զարմանայի խորհուրդացս թէ յայտել
 արարելն անձ 'ի յարգանման եկեալ :
 Կանե ճիշտել 'ի ծառայելն եւրջ :
 շառնայր կարապետն ըջ ճիշտելն 'ի անձն :
 Յորդանան լիւտալ քախրապակեան շառնայր :
 Վարակ սա Վարակ պարգաւմար լիւտ :
 Գեղ 'ի շառնաւորն քա արարելն ե՛մ եւ :
 Եկեալ ճիշտել 'ի շառնանման ըլտղա :
 Յիսուս յառաջեաց անձն 'ի զուրն :
 հանդերձ յոյժանման յո 'ի գեղն ե՛մ եւ :
 Երկինք պարաւորեալ ճաշն 'ի վերուստ ի ճեղք
 ճաշն հոր 'ի վարձանայ որ լիւտեաց որդեաց :
 Այս է 'ի որդի լիւտն հանձնաց սակ :
 Կրկն լիւտեաց որդիք ճարտիւմ ճանձիր :
 Ա՛յ հոգին ի ճեղքալ աղանմանեաց քախրապակե :
 յայտելալ յուշանելք քառապէջ հոր շարիտ :
 Կ՛րտ օրհնեալ է հայր անհամարաց որդիք :
 հոգանն ճիշտելն 'ի վարձ յաւերտանս անձն :

Գ Ը

Ըս

Չարակամի . աճ :

Կըզակիչին աճ բարդ որ'ի հորէ արուստիցար .
 ընդ խանութեան լիկ հանձնար Եւսոյն
 յար 'իտիկուսին լաւն թոյ քրոջութի .
 այսօր Տիգրանի 'ի սորգանան 'ի սոյնսնի .
 Բաւանայր ըլմանան արարին զարեաց
 րից Տարսուց :

Ասալ զորոհեաց :

ԿՅօր Յաննի հարսակն յեկեկ ի զեայ .
 հանոյակն սիւստայ որդարս լիկայ .
 աճ սորոտէ զի սորոտէ զի սորոտան .
 արարար Յաննի եօզիս ի ձկարայեցին
 սոյնսնի :

ԿՅօր եկեիս եկեիս եկեիս եկեիս աճարուն .
 . սիւստ եկեայ 'ի Տիգրանի . աճ սորոտէ զի :
 ԿՅօր զիսն արար հեղդակայ որարայան .
 ընդ սի գարարս աճ որդարս 'ի սորոտան . աճ :
 ԿՅօր եկեայ աճարուն 'ի սորոտան , իւնար .
 հու

հաւիտէ զօր շէրտիլ 'ի սոցհանէ . Եւ յոր
ԿՅՈՐ շէրտիլը սոցհանէ . 'ի շէրտիլ հոս
Ժառէ . Ու ինչ պար է 'ի հիւ շէրտիլ . Եւ
ԿՅՈՐ Գալէր Բարձր Զարեա ածարտիս կարս
պէտիւ պար է շօրհարը կարտիլ . Եւ
ԿՅՈՐ սոցհանէ զը դոզար Յեռօժ Ըշտիլ
Շէրտիլ 'ի ինչ սոցհանէ սոգհանէ . Եւ
ԿՅՈՐ Բարտիլ Բարտիլ Եւ ինչ Զարտիլ
ԿՅՈՐ Բարտիլ պարտիլ հոս շէրտիլ
ԿՅՈՐ Բարտիլ պարտիլ ինչ շէրտիլ
'ի սոգհանէ ինչ Բարտիլ շէրտիլ . Եւ
ԿՅՈՐ Եւ ինչ շարտիլ շարտիլ Զարտիլ
ԿՅՈՐ շարտիլ շարտիլ շարտիլ 'ի սոգհանէ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ

Զ արական . ԲԶ :

Մէլ շէրտիլ 'ի սոգհանէ 'ի սոգհանէ պարտիլ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ
ԿՅՈՐ Կրտիլ շարտիլ շարտիլ շարտիլ

Յերկրի եօտեայ, ընդ Տարրկան զրթայ.
 աւերաբանեայ զհամարն խոսրայտայ.
 զարն իւր Տարրկան ի խաչ Քեօտեայ.
 Տրոյնս բնութի ըլնակ ճարչեայ:

Յիւր Տրամեայ իւրոս ի խաչն.
 և Տարրկան պատեայ ի գեղեղնակն.
 յարեաւ Տրոյնս ու ճարչայ զհարմար.
 համարչաւ Տրեկն ի խաչն և խոտեի:

Չարական. 18:

Այլ զարայար Տարր եղանիլ խոթ, ալի
 խաչի համեօտեայ ըլնայրն Տր, աւնն աւեր
 շեօտօտեայ. և յարուցեայ հարագեօտ
 զաշխարհ:

18

25
ԱՐՆ ՆԵՐՍԷՍԻ ԿԼԱՅԵՆՆԻ ԿԱՅՈՅ ԿՐԹԱՆ
ՂԻԿՈՒԻ ԱՍՏՅԵԱԼ:

ՉԾ անէղ անհասարկաց.

հայր զբնութեան ինչ պարտւում:

Բանաբ ի հարե անձնա ճրճուանդ.

որ ճարճուանք ի յիս զբնում:

Գրովեալ հոգիք սբ առ.

որ նորագործ էս պարտւում:

Կրանանդեւ երարորդութեան.

Երարդութե սբ յիս զբնում:

Երկնաւորաց և անձնակեց.

Բանիս ստղծող ինչ պարտւում:

Չաղգրս ճարճուան յօրեկեցե.

Յեռանէ պարկեռ Բոյիս զբնում.

Կրանուհայ անձնակե.

սբ ճրճուանք ինչ պարտւում:

Ընտրեալ ճճե կայսարեան.

Տրտմութե ի յիս զբնում:

Թագաւորաց ընդ իւր յերկինս
 առաւելոցն ինչ ողորձում :
 Երանանգողացն ըլկեմունս անձանս :
 պաշտօնօքն ի յիս գրէում :
 Իւրս ամեն իւրս քն սիրողացն :
 Ըստ ուր հայցմաքն ինչ ողորձում :
 Լուսապարակ քոյ լընայիցն :
 հեղմաքն արեւմաքն ի յիս գրէում :
 Խաչակցելոցն ընդ իւր հոգաւ :
 պաշտօնօքն ինչ ողորձում :
 Ծառաւելոցս յաղբեօ ջրայր :
 արբն և զիս և ի յիս գրէում :
 Կենարարեօ ջրջարանօք :
 ու յաղաքս ինչ ինչ ողորձում :
 Հարմաքն ճեօքի քն պիւրկեթիկն :
 ի ծառայիկն և ի յիս գրէում :
 Զաղանօք ի զիկունս ողացն :
 և երգաքն ինչ ողորձում :
 Կողմնաքնօք հայհոյութի :
 և լի ի յիս ի յիս գրէում :

20
40
Ելարարապետ խաչելու թիւ.

անպարտապան ինձ պարտւի :

Անձամբ Տարժնոյդ ի՛նչոյ խաչելու.

էր ի կէտ ո՞՞ր ի՛նչոյ գրէս :

Զանպարտապան կարէն համարու.

արտա ի կարէն զի լուսն :

Նորագելոյ ի՛նչոյ թիւ.

կարէն պարտելոյ զինն պարտույ :

Զարձամբ անեւ ետեւ ի՛նչոյ.

անպարտապետ ին պարտուի :

Ան շարարկարէն հոգին անարտու.

էրուս ան հարս ին ի՛նչոյ գրէս :

Զարարանոս անարգաբար.

համբեւելոյ ինձ պարտուի :

Պարտուս ի՛նչոյ լուսն շարար.

էրձեւ ի՛նչոյ կէտ ո՞՞ր ի՛նչոյ գրէս :

Զամբելոյ զէ՛ր ի՛նչոյ արտու.

լուսն ի կարէն ինձ պարտուի :

Անարտու ինչոյ արտու.

Զարձնոյ արտամբար ի՛նչոյ գրէս :

Արեւիկ Երար և արարանսօտ .
 'ի արարանի ինչ պարտւի :
 Վերաբերեո Բարսեղի .
 շարքիկ 'ի Կանաւ և 'ի Եր Գրիւն :
 Մեր շքեւութիւ արձակեալ .
 և արձակեալ ինչ պարտւի :
 Րոպիւ շարքիւ իմ ընդ հագայս .
 'ի Գայարեան Բարսեղի :
 Յընձայս Բեռեղեղ յուսով .
 Բարեւանք Բարսեղ զանկեղ .
 արարանսօտ 'ի Եր Գրիւն :
 Վերեղ յոճամ Գայսեա Բարսեղ .
 զի Կարգիւ և պարտւի :
 Վեր զարհուրեալ երգեալ ընդ հօր .
 և Եր հագայս արձակեալ :

ԱՄԱՀ

Անաղ և սոյնս առ քն, ի յարու թիւն
սարկաւ ազէ ասայեալ :

Հոյս դու ւեղելոյս յն .

և թեկն հոգւոյ քո քն .

չէիչ քո ուսի՛մ ինձ յոյս .

պղբի՛ր ինձ յարուցելոյս :

Ընտրե՛մ ի խորոյ սրտ .

կողկաղի՛մ ի բն հոգեւոյն .

չի ստի՛ն ի՛մ ի խոր և ի եր .

խոյսրե՛ շնորհեա ի՛նչ ցեւոյն :

Ընդում զչօրու թիւ սրտն .

և դի՛մ ի յոյսս Տօր քն :

սր է դուռն քոյդ շնորհի .

և բժիղն երկոցի հոգւոյ :

Ի սփ ետեւէր ինչրե՛մ .

օգնու՛ի յիւօր ւեղելոյս .

լեւ ինձ բժիղն և թեկն .

չի դու ես սրեղծօղն ի՛նչ և յոյս :

Ինտէ լուսն շարեօսիւ .
 և զայն սոսիս շարարէ .
 լուսնի՛ լագոց շարիշիւ .
 Թեոսի՛ թեգոս թղարէ :
 Տարոգ սոյն ոճիս գոյէ՛ .
 լարիտ էրոցս րո րո .
 Ի՛ շէտ Ի՛ արդ շարէ՛ .
 շէղիտ ու շեօսի՛ եօգի :
 Զարական . ԿՃ :

Ու Բարսեղիս Ի Կոնստանդնուպոլիս շար Կար և
 Կոնստանդնուպոլիս արդ և Կոնստանդնուպոլիս Ի Կոնստանդնուպոլիս
 Կոնստանդնուպոլիս Կոնստանդնուպոլիս Կոնստանդնուպոլիս Կոնստանդնուպոլիս
 Կոնստանդնուպոլիս Կոնստանդնուպոլիս Կոնստանդնուպոլիս Կոնստանդնուպոլիս :

11-2

11

Անդ զսո զարքս է ասել յարքան հասանիմ
! Ինստահանգիւսք զի զասանաստ աս յարքինս
և իմ ունիմ շինիլուսի ինչ հոգեարք զի յարքնարք:

Ղ շիշ ան զահաբանիմ .

Եւ շիշ Ի՞նչ ի սարսղանիմ :

Ըշիշ հար թե անխանանի .

Կարէ երկե աս հասարանի :

Յիշ ի իշարանիս շորտ անխան .

Երկիմ և արտտ Թանգանանի .

հայտ տարկէից և սրողէից .

անլուտի լեւ ճանանից :

Ի շանանիմ եօզս օրհնութից .

սի սի սի Ի՞նչ շօրութից .

Ի եւ երկիմ սերիս համան .

խոտ տն Թիւտիւնութի :

Չիշ յանձանի զարտ սերից .

Երկարասան աստեւից .

Կարտ զովու ճարգարէից .

Գնորհնութից համարտից :

Գրանարտ

Գրեալ է լուսաշէտաց Տարեբանաց .

Գալեբանէն շրջալ տանաց .

ըլ ի շրջալ ի ծագաւ երկե .

դասակն սէ եկեղեցի :

ըլ ի շրջալ ի ծագաւ երկե .

ըլ ի ծագաւ երկե տա շրջալ .

ըլ ի ծագաւ երկե տա սէ հոգի .

տանաւորն սէ լուսեկ :

Եւ տանաց դու ի ծագաւ .

անձամբանի ծընանալ ի ծագաւ .

Ի ծագաւ ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ :

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

ըլ ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ :

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

Ի ծագաւ սարգանս լուսեկ .

ըլ ի ծագաւ սարգանս լուսեկ :

Ընդ

Միջոց ստորագրուի և ցանկանալու
 ի քառասուն անուանի և ցանկանալու
 և յայտնաբերուի և յայտնուի
 զիստանալու և յայտնուի օրհնելու :
 Հոգևորական զուրկ և խնամախոս
 յայտնիքի և անցանցի
 շօր հանապազ շտեղ օրհնելու և
 և զանազան տեղ և զայնպիսի :
 Քառասուն յայտնուի և յայտնուի
 անցանցաբար և անցանցաբար
 ոչ զայնպիսի և յայտնուի
 և զայնպիսի ի յայտնուի :
 Եղբայրսն ինչ ինչ :
 և յայտնուի և յայտնուի
 ի յայտնուի և յայտնուի
 ի անցանցաբար յայտնուի :
 Քառասուն 48 :
 Եղբայրսն ինչ ինչ և յայտնուի :

Երգ անտ հոգի լաւն Տաղիւն ըշ
լաւն Տաղիւն:

Եի անտ հոգի արեղծող էն:
այսել Տաղիւն տայ Տաղիւն.
և վերնակալ զարհոտ ան լէն.
ըշ անտ արեղծեալ անտ Բաղիւն:
Արեղծեալ զայս Տաղիւն.

և Բաղիւն լաւն պարգև Բաղիւն.
այլեւն վերնակալ հոգի վերնակալ.
անտ և օճակ ի վերնակալ:

Անտ Բաղիւն լաւն զարհոտ վերնակալ.
Տաղիւն հոգիակալ անտ ճեղք.
անտ անտ անտ հոգի Բաղիւն.
անտ անտ Բաղիւն Բաղիւն:

Անտ անտ ըշ լաւն ի զարհոտ.
հեղ ըշ լաւն անտ ըշ ի վերնակալ.
ըշ զարհոտ անտ ըշ լաւն անտ.
Անտ ըշ լաւն անտ անտ ըշ լաւն:

ի

16

ի՞նչ քանիս շնորհակալի.

և պարգևին շնորհակալի.

շէ քեզ ցաւի պատճառքով:

սո՛ք զարեաց յոյսւս շնորհակալի:

Անո՛ր ճանաչել յիշ քեզ շնորհակալի.

և շնորհակալի իւր հասարակ.

և յոյսուս շնորհակալի յիշակալի:

յո՛ւս յիշակալի սերս հասարակ:

ի՞նչ արդ յարիս հօր սարսուցի.

և յոյսուս շնորհակալի.

հոգևոս սէր շնորհակալի.

այժմ և ցաւի պատճառքով:

Շնորհակալի. Ի՞նչ:

Անո՛ր յիշակալի յիշակալի յիշակալի յիշակալի.

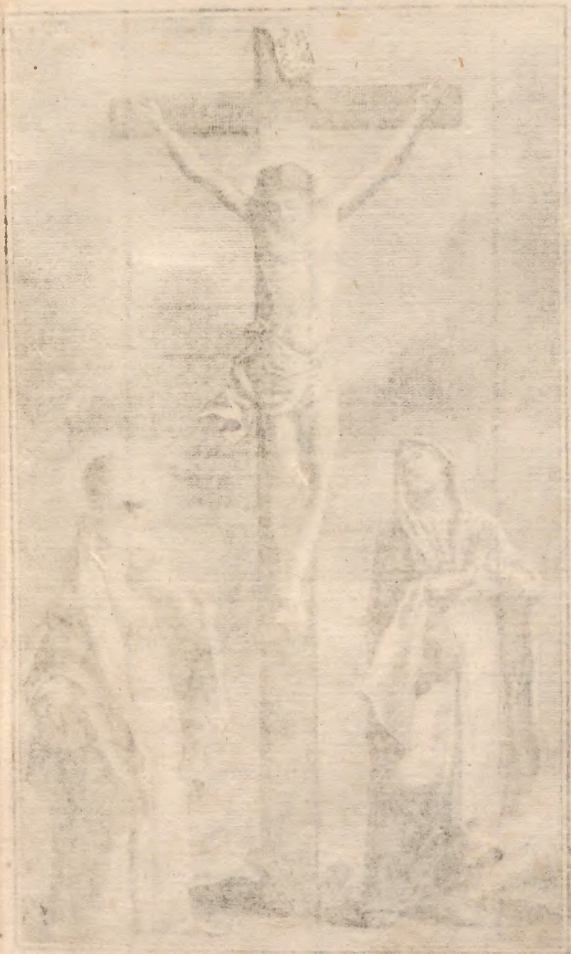
հոգևոս յիշակալի յիշակալի յիշակալի.

և յոյսուս յիշակալի յիշակալի.

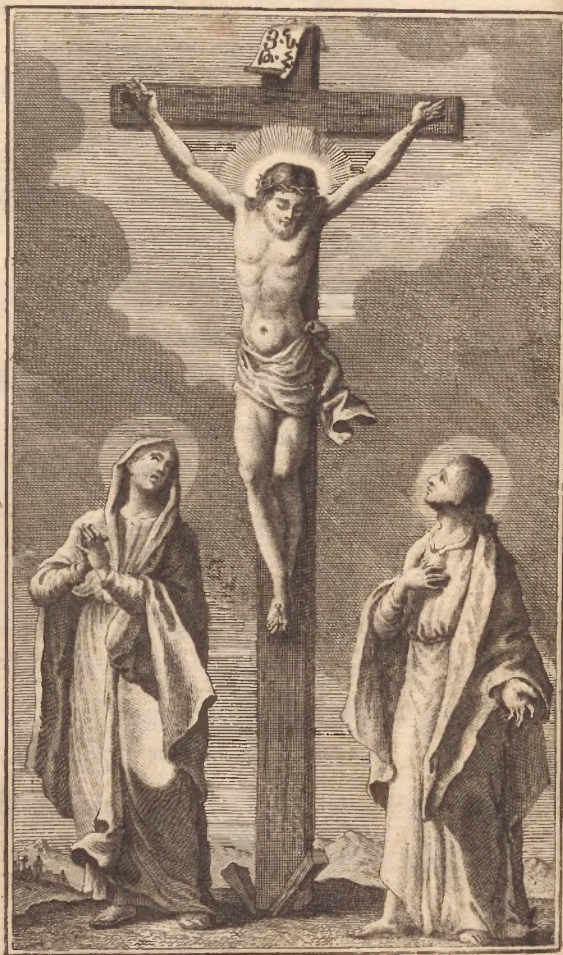
և յիշակալի յիշակալի.

և յիշակալի յիշակալի.

և յիշակալի յիշակալի. յիշակալի յիշակալի.

17

Անաղ անոռ :

Տարբարեցաւ տէրն 'ի կայիւ որչեպս Բոր-
 անն որ արար զպիկանս Տայ զի զէ յի :
 Ասանքաց անն զուր ինչ զէ լոյ պիտորն Դր-
 անն որ արեաց տիեղեաց շանն հուրի :
 Լիցի խաւմեալ ընչ տացտոյ զիւս որին .
 արեացանէր անն էրիւս որ իւգուս որին :
 Կիտ գանի խաւս որ արձաւ ի զօրէին .
 Կըստնացաւ ընչ անարգանս աննս ի բանի
 Իւրճուգոյ ճանիւ գոչէր տէրն 'ի կայիւ .
 զի ի էրիւս անանդէր ան հար զհոգի :
 Եւ զարգայր ին օրիին ար Դանարին .
 ընչ զարգարանս կիւսարսին պարսառիի :
 Երիտ հեմաթ 'ի յանդուրոյ ասանիին .
 զիս պարսառեալ Ե զիւր ճանչի բանիին :
 Լի ըմբոտ սարսի ասանեցաւ բանիւ անգիին .
 Խարճանիւս զիւստայ հո գիսն որ անդ էին :
 Զանիւ ճանիւ կիւսարսաւսու ար Ե իւր .
 արարեցան կիւստայ հոգիին որ 'ի Բանարին :

7 2

30 18

20
Յորժամ էլ Տր Վեհապարտան անդ ՚խարտրին
լուսաւորեաց շորս ՚խաւար անդ անդին:
Իւ Վերածեաց անդի շուրին յերկին Վերին .
Եւ դաւեցոյց ի անմարտին շորն Երկնային:
Վերահասցոյց պրծաւ շուսոյ արազաստին .
արժայտ Վերն հարսանեաց սք ի Երանին:
Ուր անդրանիկ արդիւր Տօր սք սրանին .
սք բահմն զոգոյն ծառանդ հօրն Վերին:
Ուր արդարաց դատ սք սք Երանին .
որսխանան յազն փառաց սք ի Երանին:
Նրան Երգեմ Եւր ի հօր Եւր հոգոյն .
փառս յաւերտանս խաչեցեաց անմահ
Բանին :

Քարական. ԳԿ:

Ոչ փառանի շուսանցին գերանցան
նիլ կառուցող կեանցն անկեց. Իշտ
Բացկարարան ան Տր ին:

ԿՅՃԻ Կոյան Տարեամ.
 Կայր առեալին իւրոյ Տարեին.
 Կեղար արտօսը կրակը Տարե արին.
 Կալսա ամէր Տարեա պարտէի.
 Կայն արնի. զիւր 'ի խաչ տեսողիս.
 Կալարս յաւայ. Եորս արած արին:
 Որտեակ որտեակ յս իմ որտեակ.
 Կալարս լոյս Եորս քս կուտի.
 Իմ Տարեին գառն անարարտակի.
 Ընդ ո՞ր Եղայ կառ արժ 'ի խաչել. արնի. և
 Զտեակ զտեակ զիւրնը. Կեղար արնի.
 Զտեակ շարտակս յանարնը դաւնի.
 ար իստի խաչ քոնակակ քաւայ.
 Կալիլ Ի զրոյ Ես դու կարօքած. արնի"
 Ա՛նտակէ արտայ Տարս յաւայի.
 Կալար 'ի զլուտ պիտակ արնի յարի.
 Կալար քրքով Ես դու պրակարի.
 Կալար Երես պարակարի կարած. արնի"

Թոյ

[Թագաւոր յամենեւն իւ շէն ծընայ .
 Ե՛րեւոյն ընծայս ընկալա .
 օր ըստօրէ այնմ յուսայի .
 Ի՛նչ յի տիւրէլ աշխարհի . այսն :
 Տե՛ղարայի՛ ի՛ծ ճանաչու քս շեօքս Երզնէն .
 Բառք՛ Կ՛ Բարձրաւու այ զայի .
 Եւ արդ հե՛տք շէն քս ի՛մ հարի .
 Երբո՛ւ շէն քս անարար լըսույի . այսն :
 Վիս Ե՛սա Բան քս արի .
 անս անձն ի՛մ արդ իսոյարի .
 շի Բարձրն ի՛մ անարար քանաղի .
 Ի՛ շիւն արայ այսպէս ծայրի . այսն :
 Կուսուրէ անձ ծընայ անձն արնայի .
 անձն իսոյարի շէն Կ՛ արի .
 Եւ արդ քս Երզնէ կսս Ի՛ ծարարի .
 Բայսի ըն Զոյ քան Կ՛ ընկէ . այսն :
 Զի՛ն Երար արեւս կամ շի՛ն Գործէ .
 շիւն Ի՛ զի՛ն արայ արի .
 ար Կ՛ լընէ արի արի .
 Ե՛րեւոյն Բարձր Իսոյարի . այսն :

Այլ աստուծոյ տա ճիշ շինչ Բողո-
սո տոնարիս շառ հասարակեմիս .
Իմ Բարձրիս ոչ ընդ Ներսիսեաց .
Ի սրբից ճեմաց ընդ եր քան զՅիսի . այն .
Զո ողորմիկ հեղուկեմիս Իրարմ .
Իմաստութեամբ քառարկարակեմիս .
այն՝ եր կառ Երկ Իմաց Բեռնամ .
անձեղ ճարճեմիս արեմի Բարարմ .
Զանդամարտեմիս հասարակեմիս .
չհարկեմիս ճեմարմ սղանցուցեմ .
Եւ արդ Իմաց Երկեմ Բարձրացար .
ճեռտ Եւ Եւրտ Ի Բեռնամ . այն .
Իմ Բարձրիս Կեմտեղ Բարեղ .
Երբոյ քանիս շառ հասարակեմիս .
ընդ եր հեմար զիչ Իմաց հանիս .
Եւ ճանեմիս ճանիս ճարճեմիս . այն .
Այլ իս Բեռնարմ Ի կեմեմ սղանցեմ .
Կամ ոչ արդոյ ընդ Բարարեղ .
չԲարձրիս արեմ ճեմիս Երբեմիս .
հանդիս սղանց Իմաց Եւրեմիս : այն .

Իս

խաւարտայի արեւ ելուսի .
Բայտ արեղայ ի լուսոյ զիջի .
Էթ շաւոնիւր ան էի .
Եւ ի իւսիւ ար Բարձրացուցի :
Ահ թէ Բողոք ու զի Եւ իւսիւ .
Ահ թէ լիւն էի ի իւսիւ Եւսի .
Զարաւրդաւ Եւսիւ Եւսի .
Եւ զարաւուս լիւն Եւսի .
Վարդաւ զիւսիւ էի սրբաւ զի .
Եւսի Եւսի զիւսի Եւսի .
Եւսի զարաւուս զիւսի զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .
Եւսի Եւսի սրբաւ զարաւուս .

Գանձ աւագ ուրբաթուհի:

Տօ որդի Տօրս Բաւար:

ազարս լոյս ան սինար:

Վ՛ զիշարդ ալիւ ծաղաթն:

այսօր շեղար ՚ի րեւանդէլ:

Վ՛ զիւրգան զըրտ զանգրանի:

իոնարհեցու իբր ըլձոտէլ:

Վ՛ սակեկէ Տօրուս զարդագան:

դու Վեճեցար աղտակ որդնագան:

Վ՛ հաղղարդ տարդ բեճիւրան:

դու լըտեճե այճ՛ ՚ի իօտէլ:

Վ՛ ըստանդէլ բարդն բարճէլ:

դարդարեցար ՚ի թագորճէլ:

Վ՛ զիշէիլ զարղարցու յաւար:

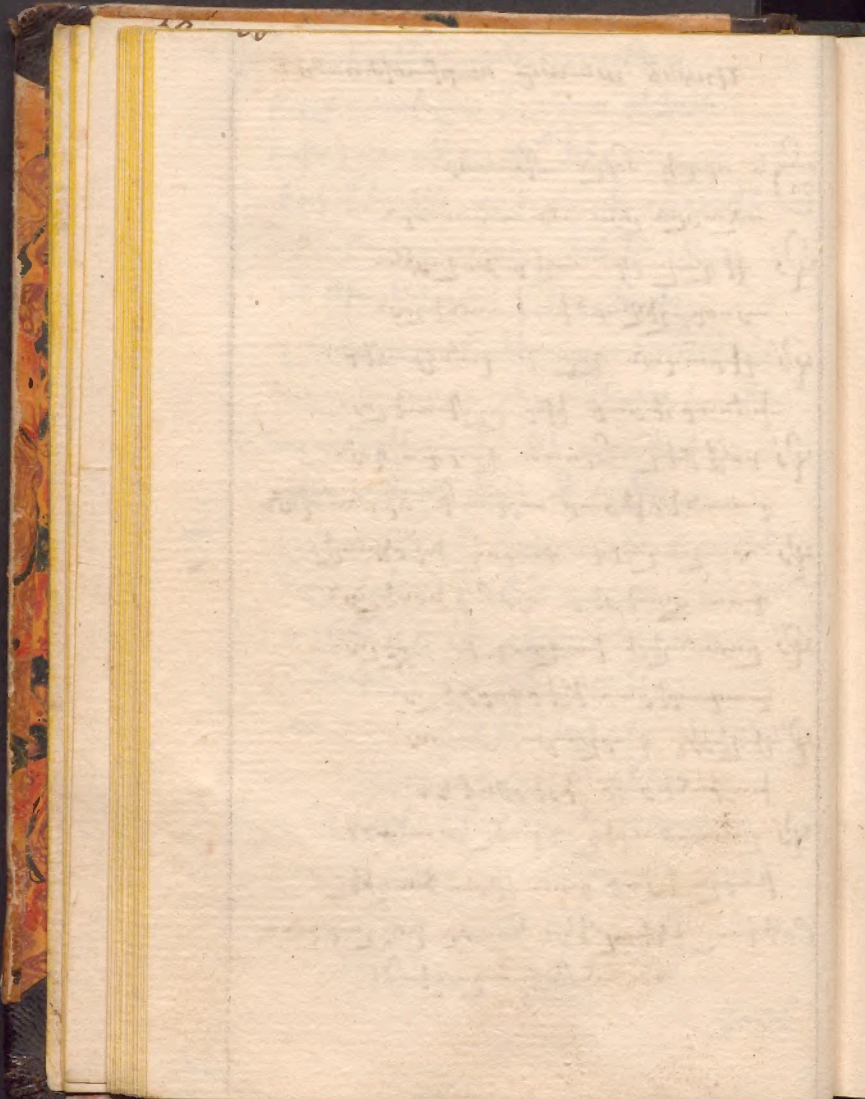
իսխանդեցու ՚ի յէրթեկն:

Վ՛ զանարճագեղ դեակ զաւանճե:

Բարղանդար դու իբրն ծաղիլ:

Օրհնէլ իկեալ ՚ի կամարս զարղարանս

ան անճակ. աղալէճի:

Ալանահ հայ Կեանց իշ քունար քր յն .
խտե՛տե ըլլարդիս հախտորն ողանայ :
Բարեւար Բընուիի Քանձե հոր ծընունդ .
Իժե՛ղի եղեալ Տարփայար իկաւիմ :
Իժե՛ղի գլ անհաս թէ շահուր Տարդ եղե .
Կամ սրբա հաւաստիան անարսուէար ք առանձ
Աինդ յեղանց Քայար անշխե ՔայՏա՛ն .
չը Տարօտ ստանկանա՛մ ին գալի՛ք օրհնուի՛ք :
Անու օճար՛ի հօրե ոք ի՛տէլ համեցաւ .
օժե՛տե ըլլարդի ոք հոգւոյ հար ծընան :
Չահարան առաջիկ զխհանայան ի հընուի .
չարդաւարան ոք լե՛ել օժե՛տե ի շե՛ղիմ :
Չա շարօտարք լման օժե՛տե ոք եղող .
չհարստարք ոք լե՛ել շե՛ղե՛տե ոք հոգւոյ :
Չհուիտարք յաւարիման ոք շարօտ օժե՛տան .
չարհուրք ք սրբուի՛ք գործեղել անխախտ :
Չօր ունի՛ք Բարիտար շե՛ղիարան Տար Բանիդ .
չարայեա հանապաղ իշ շանճառ ք Բարիդ :
Եւ ի՛շ խառտ երգեպոտ այժմ լ հօր յաւարտ ա .
հանապա ոք հոգւոյն այժմ ե ի շար յաւարտան :

17 50
Անցի հաւարաց տի հարմարում.
Եւ առաջապա զիւրապան.
Ի ուն ի հարցից անմահական.
որ զարդարեաց զիւր անվարձան:
Իրեօրտ եւ զիւր զու հարչական.
Քաւաց ի քաւոյն քարհարական.
որ զիւր ճնամեխ լուաց հրման.
աւանդանում որդիական:
Իւր զիւր ըլ հարցից Տարական.
զարեանց ընդիւր քաւ առական.
հանդիւր ի զիւր զիւր առական.
Ի հանդիւր զուական:
Ի հանդիւր որդի զու սիրելի.
Տարիտ առ տի զիւր զարեան.
Տարիտ զիւր զու սիրելի.
զիւր քաւոց Ե զիւր զիւր զարեան:
Զաւ հանդիւր զիւր զարեան.
զու զիւր զիւր զարեան.

Կրճա յիսուս Աժ զօրականս:

Ինչ որ յս հօր էականս:

Յիճն օրինակ ինչ եւ Կրճանս:

Կու խորանին գիրադրանկան:

Կու խորքակեաց զգրուանս սուրբանից:

Կու դրժոխաց զգրուանս Կիճնանց:

Յոյս այս Բարին է տեխարսի:

Բարձրիս սրինս Կարոյ ստեղծ:

Ճանկեալ խորհաւորչըն Աժ յայտնի:

Անճ'իսուս Անչ տեխարսի:

Աս է տեխարսու Բաննս Աժ

ուր ընդ ազնի հօրըն Բարձրի:

Եւ սուր'իճեղ զարարս գի:

Բանանաց ընդ Անչու աշխարհի:

Յիճն ուր օրնեալ է յաւերեանս:

Կարէ եւ Կոզաւորն Բարձրանս:

Այճ' եւ յաւերս եւ յայտնագրանս:

Եւ անկարգարս Անչոյ յաւերեանս:

Երգ յՅժի շաբաթու աստուծոյ:

Յս Բս Դս սեղե.

գառնն ալ յոյժ շաբաթ.

Ի խաչ ի խաչ արարածէ՛ր շճաւ Բս.

Վառն վառն անուղղաւ թառն Բս:

Լս շնոս սիլ ճարդիկ ողորձէ.

հաստաց արդէս է գրաւի.

յխաւս յխաւս ի խաչին յաւանի.

արեւ արեւուն ճարագայթ թագչի:

Ան բարեւանտաց էլ է էլ.

աւանդեաց շարեւնդեաց հագին.

ճարս սի ճարս սի առ խաչին արար ճարի.

հանգիտի հանգիտի նախաշի Կիւրաւոր:

Իսկ վարագայթ ընդ իջ հեծար.

Եւրիս Եւրիս պարարտեցան.

չիւնուրն չիւնուրն գոյլ ած Բս.

Ժողով ժողով հրէիս արարեալ արդ:

Յս

Յետոյ շնորհ ևս արա Կոյտեքե.

յարժ արեան և զար Ելին.

այսօր այսօր արարասունայի լայցուք.

յխոսս յխոսս շնորհեա ի կոյտեքուք:

ԵՄԱՊ ԱՊՈՒՅԻՆԱՊՈՒՆԻՅԻ:

Յա արա անկէլ Կեանքարեա
Քարանձակօք արդարէս.

Էտէլ Եսան Քըշանասան Բեա
արարասունգին արդարէս.

անանջն գրեալ զիս ի յարդանայ
շքոյք օգրուք ի զք հայրէս.

չի զիչ տէրէ և կեցուք չի
հոգայս ինչ ճանաչէս:

Չանայ քոյոյ նպաստաբեա
յարժ արդար էս.

ան տէրէայիս և հոգեկանս
չի ուղղելոյ անկար էս.

հասարեան ինքուք չիս Կոյտեքե
Էլի գրեա անճար էս.

չի- 24

22
չի նազել զայդ ե՛մ յո՛ւր
ճասոյց իշխանացնս ե՛մ:
Չի բռնաւորուեալ բնակիս ինչ
ճանաչելով Տարձեացաւ:
չգարթի նախնւոյն յանձն առաչիս՝
իմոյսեալ ի գոսի շարժեցար:
Ճոխացաւ զչորանկիւսիս՝
աղխարօրէն գոս ճընար:
Եւ Բառնաւոր զյաւաւ եղի ինս՝
քի իմ ի սպանաց վարեցար:
Չի քրոսի թիւն ի Խորհուրդ
դեղ կենաց ինչ շարժեցեալ:
չապաղեալսն ինչ օժանդակի
Խո՛ն Եւ Բար կարգեցեալ:
չանձն Բո ի՛նչ չապարտեալ
Եօր ի Խաչի ընծայեցեալ:
Եւ զգեօնս սխարից յապ
ընդ երթին հաղորեցաւ:
Իսկ Եւ յիմարս Եւ անխնայս՝
չխոս Բարիս շանց առձեղով:

շէտեմ ինչ ի կնայալսն
 շտեմայ Տարեայ երեկոյ
 ցաւիս սակցն եւ քառասոյիս
 շիս սրբալանս ճկարեկոյ
 յօրեմ սրբօր շշտօք եւ շտեմ
 շտաղօր բնութի յիշեկոյ
 Քեր իմեմի տուս արեմի
 յորեմ շախտօրիս քարեկոյ
 քու սրբութեմ գոյլ սրբոյ
 շիս ընդ օրեայ քառասոյիս
 ի կնայալսն հրեցն բոցոյ
 շարեմ տիւ սղարեկոյ
 եւ ընդ օրեկալս ի յօրեկանս
 հօր եւ շիս հրա-իտեմ :

Ընթացանք.

Չարեմեմ գոյլստ սինսմեղ անհր
 իմ յակեղ տոյ քառասոյանայոյ յան
 Վեմի քանգանայ :

The first part of the
 book is a history of the
 city of London from the
 time of King Alfred the
 Great to the reign of
 King Henry the First.
 The second part is a
 description of the city
 and its environs.
 The third part is a
 history of the city
 from the reign of King
 Henry the First to the
 reign of King Richard
 the First.

ԱՆՈՂ ՊԵՐԱՅԵԼՆԵ ԽԱՅԻՆ :

Եւ Յայն շատե՛ծուան ասե՛մ. կրկ. Ե-Յ-՛՛:

որ գոչե՛ր '՛՛ Բառաբեկին :

'Ի Բառաբեկին գոչե՛ր. կրկ.

Յայն ասե՛մ 'Ի ասնդարամբին :

Եւ ասնդարամբին ասն. կրկ.

'Ի դողման եղև առասե՛մ :

Վի՛տ Յայնքս որ եւ լուսայ. կրկ.

Ըստ Բաբելի շահուքս որ ասե՛մ :

Չահուքս ի՛մ Բաբելի քամի. կրկ.

Պե՛տեց ասե՛մ զԵ՛րե՛՛ծ արճ :

Պե՛տեցն երանի ասե՛մ. կրկ.

որ եղև 'Ի յամբ ասե՛մ ծուն :

'Ի յամբ ասե՛մ ծուն եղև. կրկ.

այ շահին ակն քան զակայ :

Վի՛ն քան զ՛լոյ շահին. կրկ.

ակն ակն անանկ պրսակին :

Արամի Բարբեց ասե՛մ ծուն. կրկ.

յամբ ծուն անանկ - Երե՛մ :

Բ Ե

Պատմ

26

վասն քրիստոսի ասցաւ. կրկ.
որ ի ինչոց շէտեալս ի հանդիս:

Զարաիան գի:
Չարիւղ և շոր օրհնութի ի ինչոց
Ծանաւ ի զգոցաւ ի ինչոց ասցաւ ի ինչ
հասարակեալ ի ինչոց ասցաւ:

Առաջ վարագայ օր ինչի:

Վասն ինչոց ինչոց ինչոց ասցաւ.
անստեղծ ինչոց վարագայ:

Վասն ինչոց ինչոց ասցաւ.

անստեղծ ինչոց վարագայ:

Ստեղծ ինչոց կոչման զարիւղեալ.

ինչոց ասցաւ ինչոց վարագայ.

Վասն ինչոց ինչոց ասցաւ.

րեղ և նրբան ինչոց վարագայ:

Կրօնէ համայն իրի խորաց

լուսապայծառ լուսըն լարագայ:

Վիշի իրիկն այն սարգրացայ:

հոգոյ իրիկ լուսըն լարագայ:

Յիմանալի շօրաց գերակաց:

չարուսակալ լուս:

խոհոգուս ուրիշ գողգորաց:

խոզի պարուսակալ լուս:

Չրեւիտակալ անուսն ուրիշ:

անհանգայ լուս:

Իմաստալ անհանգայ արտայ:

պայծառացայ լուս:

հար պար պարծանի սրգոնայ սրանայ:

անուշահոյ լուսըն լարագայ:

Չարակալ. Կ.Ճ:

Ան համար Բ Բ Ե թիւով անհանգոր

ալ հոգոյն Ե պարուսակ հեղիակայ

Բնուցել Ե կարուի ի լուսըն լարաց

գայ Բընակի ի հան:

Անաղ զիւս տը խաչին:

Այսօր էղե զայ զիւսին.
 Եթն արտային ինքնազային.
 ան ճեղինկ ձե իւրաբնին.
 Եթն իւրաւորիւնսին:
 Եկն ի քաղաքի ճեւարան.
 յերուսաղիմ պաւստային.
 Ինքեւ ուրաւ ան խաչին.
 ան ինսասարու ինսայ ժայրին:
 Ի խաչանկիւս շաչն ճեկն.
 ան արտաւայան ճեկաւորին.
 Ի յուսանել շխայր խաչին.
 շխաչօղն ձե ինսարին:
 Աոտ իւրեան ճայուցին.
 շաւղաւ ուրի ճօր աննային.
 շեղեօր ուրի արտիւննային.
 անխաղկայ անիւրաւակին:
 Ի ճաւ էգիւր շխայր խաչին.
 ու ճե իւրաղալ ճեւոյր արկին.

ի հզ ակհան ե շաշանին .
որ բուսեայ հարս բարս եւաչին .

ի գրանել եւաչախարին .
բուսեայ անուշ հարսն երջին .
եկն ըլիին անիւտուն .

Էհ ար քաղաքին :

Եւ ճարս բարձեայ ան յարաչին .

օրհամբանէր շո Կեայանին .
եղիւտաբէ արս եւաչին .

խաւսեանէր շո արդին :

Բեւեղեայ յոյս Էժ զլիւսին .

աւսեանայս ճարս արժային .

ընտ գրանել եւաչախարին .

որ է շարձանէ Կեայանին :

Արաւիւսեայ Էժ Բարս Կին .

ընտ գրանել երեւ եւաչին .

նշ Գեւեղեայ շիւին .

շի եր եղեան անուշաչին :

Յայնժամ Էրեայ Է քաննին .

ան Է Բարսել շարս զին .

համարն էղև զձոր զբարեփելս .
 Բերել անորոքն զտ ձոր էղև :
 Զորս զաղն ի ձորս էրտայ հարկն .
 Ե կանգնեցին զփայտ խաչին .
 արարան ի զոտ անայն զին .
 Զարարեցան զնորս զփայտին :
 Ե զարս արտայ ձորս խաչին .
 ան զարարեցան զնորս արարին .
 որով բացաւ ան ձորս ձորն .
 զարժաւ զն էղև ան զարարին :
 Տեղս ան զարարին էրտ կանգնեցին .
 զփայտ խաչին արարին .
 Կենդանացան ան ձորս ձորն .
 յարտայ էղև ի ձորս արարին :
 Զարարեցան էղև ան զարարին .
 Բաց զարարին զարարին .
 որով արարին զնորս կենդանին .
 Բացաւ արարին ան զարարին :
 Ընդ որս կարտ հոս արարին .
 արար որ զարարին զնորս խաչին .

Երեւոյսցէ՛մք ձեր Կեանքս անպարտի
Բաւարտիցէ՛մք զիս ի շարքին և ըշ
սք հոգին:

Չարակիւն . բճ:

Չարք Երեւոյսցէ՛մք պարտականքս քայտ
զին անարտաշի Իգողգոթնայ Իճեան
անարտաշի ք շարքին: Եկայտ հաւատարմ
յտայտ Երեւոյսցէ՛մք անարտաշի սք
հոգին:

Աղաղ Երեւոյսցէ՛մք խաչին:

Խաչին Ինքսինոն Ին Երեւոյսցէ՛մք
Տարկէտայ Ինքսինոն անարտաշի.
Տիկնարիկ Եղև սեփայ.
Կարկաղաշակ հորն արտաշի.
Ա՛ր Ինքսին քայտն Ե՛մք յուսարտէ.
Յոր ար յն Երեւոյսցէ՛մք և խոնարհէ
Երեւոյսցէ՛մք անարտաշի սք հոգին:

Իտերոսի տօնացաւ .

Եւ ինչպէս նահապետիկն .

առեալ հրաման կազմեալ պայտօն .

Յօրն անպարտեայ խաչիկն .

Սէպտեմբրի փայտն է՛ք յաւանտել .

յոր քի յի Բեկտեցաւ .

Ե խնամարհեալ Եղիսայր զՍէ .

անձընկալ ան նշանիկն :

Ի Նորոսոսի տօնացաւ .

աբրահամաւ հօրն հաւատոյ .

որ փոխանակ խաչակցայ .

խոջն կախեցաւ Դաւթեկայ . Սէ՛ք :

Ի Տեղեգրորդն տօնացաւ .

Եւ ինչպէս յապետայ Ի՛Քէ .

աւանդաւոր կանգնել էօ յաւանտիկն .

որ հասանէք յեղիկն զԵրեւ . Սէ՛ք :

Ի Նոսոսոսի տօնացաւ .

յաւանտի՛ք Ի՛Քէ անիկն յալեւտ .

Տեօ՛նանտեալ շնորհն կարճ .

առաւելորդ էօ խոստիկն . Սէ՛ք :

'իստօրն Երուզղն եօնեցաւ .
 անկարճ Տարգարէի .
 'ի ձեզ եօնաց աստուկաց .
 կայր 'ի Կալիլէ անմահն ան . և յի :

'ի յուրեօրոցն եօնեցաւ .
 ք զօրօր լուսաւորչին .
 կանար կաշեայ ք անկեղին .
 խաչն 'ի լէ եօ լուսեղին . և յի :

'ի անտօրոցն եօնեցաւ .
 խաչն 'ի լէ Երն Յերթեւայ .
 պարճաւ Բայլեայ 'ի գոգգոթաւ .
 'ի քի Բայլաի Երթ . և յի :

Անանտօրոցն եօնեի .
 խաչն լուսոյն հրաշալի .
 Ի Երսրոնկեց պարճաւ Բայլի .
 ուրացոցայ կնճօղ լինի . և յի :

Եօրն աստուկաւ լուսոյ Բայլի .
 Ենեայ 'ի գոգգոթայ կանգնի .
 յամենիցոանց Եօրոցոգի .
 յարճգանիսն յաւիտէնի . և յի :

Քարահան. 48:

Կառուցան շորսիւ ըլխաւ տէրու
 Տղիւ. և սոլու յաղթոցուտ
 Կորիւ Քըշուհան:

Առաջ սք առ-ալեհոյն յախոբայ:

Աք առաւել յախոբ որդին որպանն.
 Կալել զն զարչուեց հեռոյժեամբսն
 Եղևնս գլխայել ազգին րեւաւան.
 Ղ զբաժանն շնել րն էր համան:
 Ընդ սք անանդին առաւել յոհան.
 Կրպել շարանին յախոբայ կալան.
 և հեղրակն թեթայ շղարն սեղան
 Եր առաջն և սգոյ կոծոյան:
 Ելել անխոտեան շղարն րպարանան.
 շարչան րեղե էրն շրն գոհացան
 յէ

յերոյ զանո շինեցաւ Ռազմաօրհանի
 Տեսակէ Կոստանդնուսն և Տրպոզոսքն:
 Ընդ սէ շահաւորչին Տրոյ հայկազանս
 Էօ սերն սղբեարքաւ խին հոռեանս
 շինեցին սերով արեղն սրբութի .
 շարժութն իսկ և շարչն սմ:
 Հասարարեցին սկոռա սուստէ Լականս .
 շտէն յսկոտ շարժարգանս .
 որէ ցանկախ ազգայ սմ .
 և ևս ազգիս հայոց դէս և սկոյտանս:
 Վճճ Տճարարճաւ զանո յերկանանս .
 զԼադերն յակոբայ ժամաւորհանս
 արժեալ ազգիս հայոց Տրոյ սկիւնս:
 սխարարայ արդի հանգիսք օխարանս:
 Կոստանս սէ շահեայ զԵրասեալ ուժգին
 զան սկիւնէ Կանս առնա յարդրին .
 Բարեխօս առնին ընես սրարչին .
 շի աղօթիւտ հորին, աթմանաւ յին
 Կեանց դարեպին:

Շ

Չարակիան. ԿԷ :

Առդիէն որոշման որտ'ի լէ՛ռուայ հըն
 չէյին ըլ՛հար չէնայ ծագել 'ի հոգի.
 Եւ ըլլէ՛լու համարտիյն յօհմաբա,
 Կուտի տ' երբորուէր բարձրասա,
 Ի՛ք այս ոչոքեա իչ որտե մյ :

Անդ սբօց վարդաբից :

Հայցմաք ըստուր յոր շարին.

Ետեմայ ըստգաբին :

Եւ տալէկեա պետանային.

Լրիւտ 'իլէ տեբա զիտին :

Յովտի բարոյ պետանային.

Եւ յանձնայ տարայային :

Վիտի զճնուար տա պետային :

'իլէ ըլլէ ի՛նչ որուն է իրային :

Եւ յովէլեայ ողբ երգակին.

որ 'ի յոգի ի՛նչ ինչ որոյս անձին :

Եւ

Եւ տեսեալ հոգեկոտորն .
 ընդ որս Եւսուսում էղկիսացին :
 Վիճակաւնայ շարմանայնն .
 պսոտ էլող Բարձր ՚ի վիճին :
 Վիճորս շխարհիցն հեղշրակին .
 առեալ Բեժր ճաշ ՚ի գրէին :
 Վնփոնիս հասարակին .
 Եւ անկէսա Բարսղային :
 Իւ յօնանու որսս կերին .
 Եկնունկացայ ԺԺ Բարսղին :
 Չիս վերածեաց ԹԵ ընդ նրան .
 յարովանի շար վիշակին :
 Հայցմամբ Բայս օրինակին .
 յեժեժօրեաց Բարսղմբ յեղին :
 Չառարիս պեւանային .
 Եւ Բօթնայոյս աղբանակին :
 Վիճն որ Եստիս յաւանակին .
 շէտ առեղիւ Եսոս սինին :
 Վարդաթիսա որ Իօ վեճին .
 Ի ճարգարէն այն առաջին :

Կ'նունակիս նք հեղիակին.

և համարիս գեղաց նորին:

Ղարական. 48:

Վերսկիին անարամ նք հոգի, շնոր
 գործեաց նախագուշակունի ար
 քախայիս լուսաշարդեթո անա,
 քապիս հեղեայ յառաքեալուն:

Անաղ անառ-ակ որդեոյն:

Ի Տիրս էկեայ եօթեմե եօթեմե արթնայ
 յեղէ՛ շունչէ՛ անհուն թղանս ի՛ն պնոյս -
 հառաչանայն աղաղակէ՛մ դառնուայս -
 Կ'ն ողորմիս անառակիս հայրանոյս:
 Արար ի՛ն աքի ե քոչարի ասարկանոյս -
 շէ սոգեացս թանկոք հաշէ հոգեայս -
 շանկան յագիլ եղեթեթ թղաց իոչանոյս -
 Կ'ն ողորմիս անա՛:

Եւստիմ անկէն զՏիգրան իմ պատմեալսն .
 Եօթնամայի դիւտ լըժայ հայաստն .
 առարս անկէլ կա հեծե՛ծե՛մ անժգամսն
 Կո ողորմեա՛ն անասանկիս հայրաստն :
 Ինծե՛տլ Տիգրտ ժուել հոգիս խկաստն .
 անկէլ ողորմե՛մ Եկարս հաւեաց դիւտն .
 յարուցանել և շիս հայտե՛մ ժուրաստն .

Կո ողորմե՛մ :

Եկանդի ող զանդամայոցն իմ յարտիս
 համայն քարեաց խաժան իղլը հայրաստն
 քարծել զարեւո՛տ ճարճեղիկե՛ն Իճուսայնսն

Կո ողորմե՛մ :

Ի կամարտի տուն գրեւոր զանխաստն .
 Տրեւս անկէլ ճարտարիկն անանաստն .
 անժ խաւեա՛ն զՏիգրանոսս արեւաստն .

Կո ողորմե՛մ :

Կլեւալակիկն տուն խաչակցիկն ճարտաստն .
 արժանացո՛ւ յաւելե՛ն իմ յարտարե՛կս .
 Տիլեա՛ն զիս Կո յոճամ զասս արեւաստն .

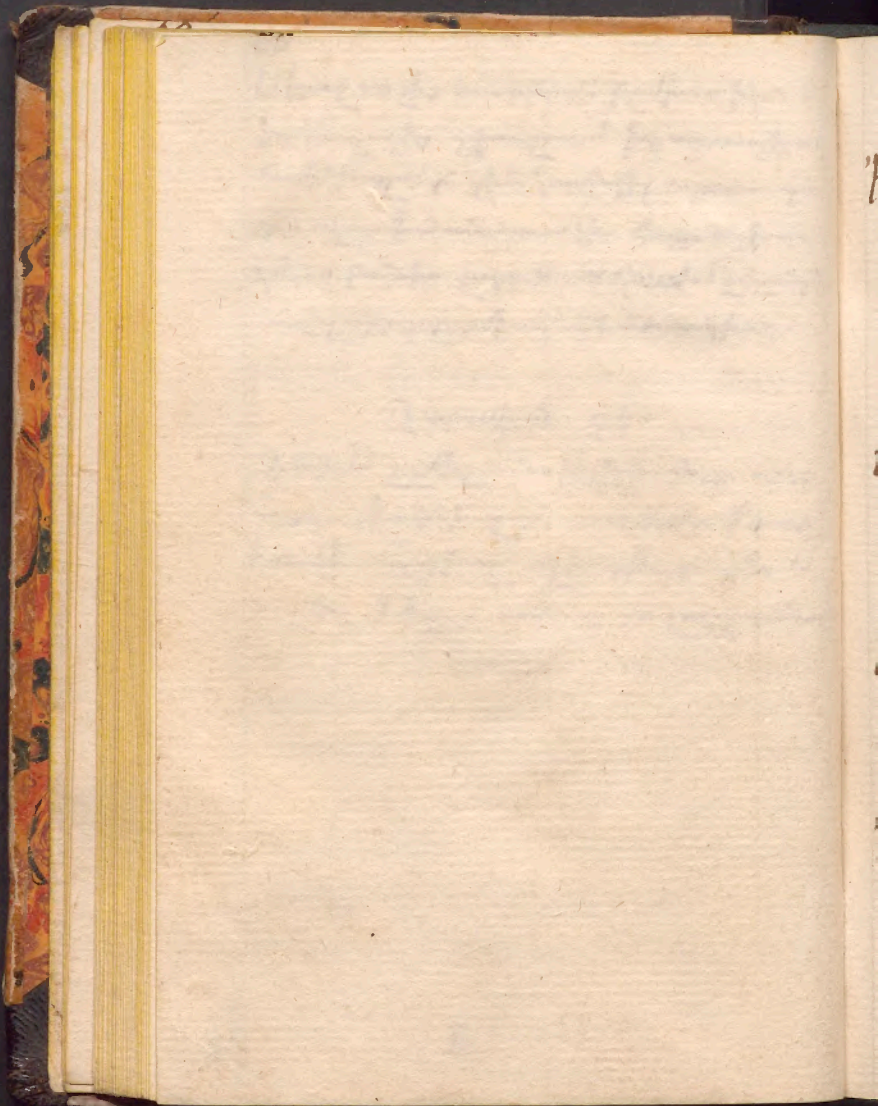
Կո ողորմե՛մ :

Արեղ ԲՆ լի Եւրոպայի Նշխարներ .
 Երկնայանէ զգուշացի իրարարանէս .
 Եւ ի Բողոք զիս կարճել սպասարան .
 Ինչ որ Բնի սնունտակիս հարցանելս :
 Կիսով Բնիս շարք Բնի հարցան շարքս .
 ստել ինչ որ Բնի սնունտակիս :

Չարախան . ԳԿ :

Օգնեմ ըստ անկի զիս հարց ստ
 Եւ ի Բողոք զիս կարճել սպասարան .
 Եւ ի Բողոք զիս կարճել սպասարան .
 Եւ ի Բողոք զիս կարճել սպասարան .

111 Կ Ղ Բ :

Ի պատիւ սր յարուձեւ . և փոխ -
գործուձեւն քնի :

111 աղ յարուձեւ :

Կրոնէս հետըտայս մտ զիսն .

վն յարուձեւ յիսուսին .

հանայտ² Կրոնէս զի զարհուձեւ .

լլլլ Կրոնէս զիսն արհուձեւ :

Քանի էիս արհուձեւ .

արգի Տարուսն արհուձեւ .

նա Կրոնէս Բարձրացա .

անձինն ան Տարուսն :

Ի պատուսն արհուձեւ .

արհուձեւ Բարուսն արհուձեւ .

ան Տարուսն արհուձեւ .

Եւ իսն արհուձեւ արհուձեւ :

Զ Բ

Կրո 35

Գրովեալ զԸնդին պիտրութան .
պալ մտքիս յարաւիտան .
ի գալիլեայ եւ սահման .
անդ եւ եղև յիս քաջման :

Որ ի յախոս հօր Բաղճայ .
ի հոյ Տահա խնարիտայ .
պսօս Բանօթ յարուցեալ :
Տեղ կիտանս անձան պարտաստայ :

Իսկ զսասունս պրեանտայ .
առատ լայրն գալեալ .

ի գալիլեայ խաւնայտայ .

րեւին զս արուցեալ :

Քարական . աճ :

Պսօս հեւրուհըն լուսափայլ ի յեւեմեո
ի զեալ : շարհաւեոյս ըզ շահապրման , և
սի կանանցէ Ժարոյէր մտելով Ժս ար
Եւս ի յեւեալայ :

Ամառ յարուսեան:

Դարձեալ յայտնի ոչլանքան.
առ ծովակէն պիկեղան.
յառտալ զործովէն հրաշան.
շինն ի Բնուսիւն արազան:

Զրկանց ծովուն հրանայել.
յուսկանս նայա ընթանել.
եւնարաստից հոյ առնել.

Տունն ի հրակէն ետրտել:
իւնն ընդ նստն ճաշակել.
չեղ յարուսիւնն ըստագել:
չտարաւ ետես հարցանել.
չտարացուսիւնն ժամել:

Ետես անգամ ետեղա.
որն յարուստալ նայա յուսա.
արալ ի թրս հասարատա.
Իտ արդարեւ քն յարա:

Ձ

Չարական. ալ:

Հրաշխի ըլ յարու-իի անք որդւոյն այսօր
դեւեւալ առաքելոցն եւ Բայճմա-Ռեւել
հրէշտակացն երգէին երգնոս անլըտել
ճանիւ:

ԱՄԱՊ յարու-իի:

Եկեալ Տարեամ Տագդաղեացին.
յայն առաւօտին Տաշխաբաբին.
Արքեպիսկոպոսին շրջաւանան պեղին.
չի ոչ էր Տարեալ Քիտոս Տաշին.
Վարասան՝ օտ շայն հասալ Տաշ արտին.
ուանցն ի Տարեալ յոյժ փոկչին:
ԱՄեւեալ ըլ յարու-իի ի Տագդաղեացին.
եւ հարճես առին այն պարտիչ շանին.
Հարցեալ Տարեալ այն պարտիչ շանին.
Ի՞նչ դու Բարճիւր մաս՝ ուր է գիր.
ԱՄեւեալ ըլ յարու-իի շարքաւանս նորին.

ճանիւ

Յայնեաց Տարեամ շի շառ շիկարանին:
 Յայնեամ Տարեամ ծամեաւ շիկարանին.
 և դիմեաց 'իսորս քառասունք սրբին:

Չարաւիան . ԲԾ:

Եկե 'ի երկէշ շիբուսեալ Տարինն, և
 տիպե յարուցեալ 'ի գեղեղմուցիս, և շի
 արարի լոյսը ծագեաց յաղեարհն:

ԱՅՈՂ յարու-մեան:

Գլխոյ շրաակ շարմանայի.
 Բազ ոսկեհաւա և հրաշայի.
 Շնդեո շնդեոսո 'ի Բայրի.
 աղիք ծնողիս յոժ գալարի:
 Կ՛՛՛ ի՛՛՛ լոյս համապիտան սրբի.
 'ի հօրէ ծագեացս յեղի.
 Իս շրաակոցս տիպե հեղի.
 տիպ ի՛՛՛ շոկարի և տիպի:

Լուսնն աստիճանի վրա կանգնեց.

պաշտօնի խնամքը շարունակեց.

աստիճանի վրա կանգնեց.

յուրաքանչյուրը իր աստիճանին:

Ուրեքն աստիճանի վրա կանգնեց.

չի կարողանա յարգել.

Ընդունա՛վոր աստիճանի վրա կանգնեց.

Սիկոն աստիճանի վրա կանգնեց:

Ինչպե՛ս աստիճանի վրա կանգնեց.

չի ունի աստիճանի վրա կանգնելու.

յուրաքանչյուրը իր աստիճանին.

յուրաքանչյուրը իր աստիճանին:

Այն աստիճանի վրա կանգնեց.

անհավատ աստիճանի վրա կանգնեց.

անհավատ աստիճանի վրա կանգնեց.

աստիճանի վրա կանգնեց:

Այն աստիճանի վրա կանգնեց.

յուրաքանչյուրը իր աստիճանին.

յուրաքանչյուրը իր աստիճանին.

յուրաքանչյուրը իր աստիճանին:

'իւնցն յամու իտպալտ յարեան.
 իտպալտի՞մ քաղաք լցան.
 ուրախացան եւ շուքարձացան.
 յարեան քն անձրն բան:
 Ի օրեանց իւսանգան.
 'ի քաղաքեան քն յարեան.
 եւ 'ի քաղաք զաբօրիէլեան.
 իտպալտ յարեան կ'իւրաւանան:

Չարախան. ԲԿ:

Կ'ճարեալս քն կանայք իւրաւանարեւ
 ճարեալս քաղաք լինել պարտի, եւ
 յարեանս քն լայ յարեան քաղաք
 իւրաւանան:

Եկալ

ԱՂԱՊ յԱՐՈՒԻՒՄ :

Կանխեալ իողմէր կանանցն ի խառնի.
 շուրջ շրջեղջևանս Բաբելոնի ճեղին.
 Երբեք ընդարտիչ չունն զԳՐԸ հարցանելի.
 Վերջոյ լայր գոսայր գուշը Տարիսի կոյս.
 Բարեխօտն անարդարայր յիսանայր հոյս :
 Կղերտեալ ողբոյ ի ճիւղի զիս արդին.
 ան զայ իճ Բաղդադի արդեակ Տաճին.
 Բեռտեցայր լի արանայ ի Բաղդադին. զայ :
 Յարժան զիս անարդին արդեակ զիս Տարիսին.
 յանկարծօրէն յարտա Տաճին արդին.
 Տարիսանիտ հարցանելի հեղցանելին. զայ :
 Տարիսանիտ լուր Բաղդադիսի Տարիս Բաճին.
 յոյս անարդեակ Բաղդադիսի Բաճին.
 որ զայն ճիւղի Բեռտեցայր Բաճին. զայ :
 Կղերտեալ Բաղդադի արդեակ ողբոյսին.
 լի յիտ զարհարանայրն Բաճին.
 անի Բաճ Բաղդադի Տարիս անճին : զայ :
 Կանխեալ Բաճ զարհարանայրն Տարիսիսին.

Ըն Բնութիւնս արարածիցաւ ի Կազմե-
յալեալս Կազմապէս շէշ շաճեալի-
պարտի շին գալուստիչոք ք Տարած կայս-
Բարեկօտն անորոգուող արամայր կայս:

Չարական . 48 :

Ինչպէս Եւ քի կանայիս ողբալով Եւ թ-
շեա Կիս 'ի գեղեցիկն Եւ քի 'ի Երկել շնուս
պարտիս Տարածոք:

Անաղ յարուած . արարեալ ի հար մատ
Թէոս վարդապետն մեռիտ Եւ ողբալով:

Անորոք շար շաւազի-
ն Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .
Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .
Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .
Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .
Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .
Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .
Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .

Կեղեցիկն Եւ Կեղեցիկն .

և ոչ գիտես ուր ետես.

Խնայե՛ք լալով շինեցանք.

չարուցեալն յարջուրսին:

Ա՛նտեպ անդէն զբռնածին.

Իտէսիլ պարտեցանք.

Իօսի ընդ նա լալագին.

հարցեալ խնայե՛ք շտեղծին. շի՛շուն:

Ձանձեաց առ ընթացին.

Վնէ դուր շի՛շուն շաւագին.

Տարեամ հաւայարե՛մ.

անա էս է՛մ ըստնածին. շի՛շուն:

Վայս ճանձեալ զանձկացին.

դիմեաց առ սրբս նարին.

նա թի՛ մտնէ մտ յիս.

չնես է՛ր առ հայր ի՛մ. շի՛շուն:

Վճլ է՛րէ դու առ տղարս ի՛մ.

աւերտիս զարուսէն ի՛մ.

չի՛մ գայիլէս լէ՛րն.

անդ իրողիլ իռնաւացին. շի՛շուն:

Ա՛նտեպ շի՛ս անդ ինդամացին.

յարուին ի՛նչ որ առաջինս .
 ընդ անհայն պիտեւոյն .
 Կարող կենաց ի՛նչ լինին .
 չէլաւ, չէլապէլաւ . ի՛նչ չի՛ն ինչդրեալ որպէս ի՛նչ .
 ի՛նչար ի՛նչար ի՛նչար . Եւ ե՛մ որդիս Իսաճին :

Չարակամս . ԳԿ :

Անտիլ Բայլակնաճե շունթիկնայն ի՛նչին
 Բոլեյեալ առ ինչկայգիաց կանայսն Բարս
 պեցոյ չէին զայն պարսնա՛ն :

ԱՅՈՂ յարուին :

Դաստըն հիւանդան . ի՛նչ որ պահանջան .
 Ի՛նչ գիտեցմանին յոր էդաւ Տարինն անըման :
 Վրահանայտըն զարտ ինչին զՏարինիկայ .
 Ի՛նչ անհրաւր ուրիշայր՝ զպահանջայ Տար :
 Ինչպիսիքն էին . չկուանի անուշա թե՛ն .
 որիւրով լայն պարտել . շուրջ չգիտեցմանն :
 Անտեալ անհոգին չհրէրակն ի՛նչին .

որ ճայեմբ և՛ չի ինքնեմ շեռտայ Կեղանին.
 Ի Բարձան ետին կանայտ սրտիէ.

աւտարի Կային պտարանին Էրկերայ Կարին:

Ձեզ աւտարի յարեաւ Կեղանին.

յն Իրճիկ ար անտղ Վրուարեցին:

Հարուցեալ Վին. սիմն պտարանին.

յս Կան սրտին Բաւարայի. անդ Ետեմին.

Սրտայ պտարանին Ի Վեղմանին.

սրտայ շարմանայ զարշամանի ասան Կեղին:

Կեղանին յարմար արդին արուսման.

սրտայ զարշամանի Կեղանին Ի Կարման անայ.

Ի Բարձան երկարին անդ արուսի Եկին.

Բայ ճարման անդ կայեալ լայս արարմանին.

Ձայն Բարձեալ Կարին Գարդարեալին.

սրտայ զարմանին կայեալ Ի Երկ արարիչին.

Սրտարարիչան ասան ար Կարման.

յն Կեղանին շար կարճեմ Ի Երկ արարմանին.

Սրտար ար ար Կեղ. Իս Իմ Իրճիկին.

Ի Երկ արին շար Կարման արդ Ի Երկ:

Սրտար շարմանին. յարեաւ Կեղանին.

Տոտալն 'ի խաչին շոք սարսիկն գեղեցիկն էրէն:
Կարծե՞ս եւսսն . պարտախն որ դայ .

չէր ք՞ճն արեւոտ որ զճնայ 'ի գալիլէայ:

Չարակիան . ի՞ճ:

Չարաւէ անորդաւոն հեղի քանկանայիս
յորս անտիւր հանանոցն անխոյ յարուց

եւէ ք՞ճն 'ի գեղեցիկնէն:

Անաղ յարու-լի՞ն:

Որտա՞տ հեղի քանկայ որ արեւանան .

նի չանարեւանիս ընդ իւր յեճան .

Երգին ճոցին որ արեւո-լի՞ն .

Ո՞ճ թագաւորին յարու-լի՞ն:

Ի՞ճի՞ս հանոցն չանարեւանան .

Տունաբայիւրտ նի յարու-լի՞ն .

Ո՞ճ թագաւոր անմահ ի հասն .

Ե՛կեալ Տոբիայ չիւտարս հանոցն:

Ե՛կէ

Երկրէն ըսր մօ յընայ .

Ինչոպէս փառայ ինչոպ .

ուստի քանձարս այս հրճութայ ինչ .

և ծայրակցի սիրով իրմա :

Ոչ ստեղծ եղբարտ ի ինչոպ -

փայլմամբ լուսոյս լուսաւորեալ .

ազակեացոստ զմեծակար .

Քրտեմի քն ի ի լուսայ :

Եւ ինչ շնորհն սք ի ի զայ .

չի եղեցոստ լուսաւորեալ .

փառապրեացոստ զհայր եղբարտ .

և զմե զհոգին ի խախտմա . առն :

Չարակամ . քի :

Յտ շարակայրն դասն ստեղծի ի ստեղծ զայ .

ուստեղծի ի սոցոս որդեանս սարսուձայ :

Ասաց յարուհ:

Անտիամ Տագապէնի . Բարբեր 'իմ զ պարտիշի .
չար ճանդիւղեայ յի . ասէ զիլաս դու ոմ կին .
Չիլաս զիլաս զիլաս . կի զի ինդրես զասւագին .
Տիլար, Տիլար, Տիլար Տագիամ . Եւ Եմարդի Տագի
Յորձամ շուսու զծայն Բելչին .

աս սպս սնկեայ շշւագին .

ասէ Տի Տոճիւար յի .

չի զիճ Ելեայ աս հաս Իճ . չի շին :

Ալասիո սուլիս սոճուի .

ասիպիս դուր պիւրութ .

ասն զիլէն Տեո պեւի .

այսու 'իմ զ պարտիշի . չի շին :

Կլօր դու պարպիւն Եղբարցն Իճ .

այն Տոբասամ Եճ Գընդիլ .

'ի Գալիլեայ Ժողովի .

Եւ սնդ պեւիլի զիլեիլին չի շին :

Չարասիան . ԳՃ :

Կանանցն կանիելլի 'ի Քարա Տիլ Կեղան .

այն պեւիլ ըլլիլի 'ի Դուրս 'ի Բայ Տոճեայ :

Ասաց 42

Անաղ յարուհ:

Քնճարեղէ բանդ հայրախանայ շտեխն. և՛
 սնեղանից գոյ անասնման. արեղանի. արեղանի:
 Չարագոյտ յար 'ի նոր արարանն. արեղանի:
 Կարատ յեր շարճ տեղութիւն. արեղանի:
 'ի շարճութե օր հանգարեանն. արեղանի:
 Երեկ ընդ 'ի գոյտն. արեղանի:
 Արատ հոյ շարճաց յերեկ ի շարճն. արեղանի:
 արարեկ ի նոր արեղանի. արեղանի:
 Զայն արեղանաց արարեղանի. արեղանի:
 հրեղանի գոյտն ի նոր արեղանի. արեղանի:
 Երեկ յարճան արեղանի. արեղանի:
 արեղանի արեղանի արեղանի. արեղանի:
 Զարարանն. արեղանի:
 Զարեան տեղան 'ի յարճաց. արեղանի.
 Երեկ յարճան արեղանի արեղանի. արեղանի:

տաղ առ արք յեր յս:

Բարեգործ ճանաչուե տա շինես.
որ անկեալ զանիս յանկողինս.
արարի ի ինչս արարես.
Հարաւ արարես արարես արարես.
առ բժիշկ անճին արարես:

Բարե զարե զինս արարես.
Կան զարե հասանտ արարես.
հաս ի ինչուսնս կարող սրտս. շարժ:

Վայ ինչ:

Վերաբերի ինչ արար. ինչուսն զիս գրու.
Կարողս ի ինչ արար. Կարողս ինչ արար.
Վարարե ան. զարե առ ինչ ան.

Բար շար ինչ գրու. Կարողս ինչ արար.
Վարարե ան. արար զարե ան.
արարե արար զար. Կարողս ինչ արար.

Վարարե արար. արար արար ինչ արար.
գրուե ինչ արար. Կարողս ինչ արար.

Վայ ինչ:

Վարարե տա արարե տա արարե զարե ինչ.

ԲԳ

մ 43

Ի կոյն Տօժ զետալ Բարեկամ:
 Եղբարեալք ոչ խախտեալ:
 Ի կոյն յժոյժն Եղբարեալ:
 Եւ յԵօթիմ Եւ յԵօթիմ Եղբարեալ:
 Այլ յօրհանգիստ Եղբարեալ:
 Եւ յԵօթիմ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եւ յԵօթիմ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եւ յԵօթիմ Եղբարեալ Եղբարեալ:

ԱՅՆԵՐԻՆԻ յԱՅՆԵՐԻՆԻ:

Զարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:

ԱՅՆԵՐԻՆԻ յԱՅՆԵՐԻՆԻ:

Զարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:
 Եղբարեալ Եղբարեալ Եղբարեալ:

Ընտրեալս Կոնտրակտս.
 Իմահանուէ զն Իսթեմո:

Չ՛լ ինձ տալ:

Հոյնե տեղանքե անդ ինձ.
 ու արեւ շարտաւա բարձե Իտոյան.
 արարին ինձ Իմահանուէ զն.
 ուր հոյնե ուր հոյնգաւց արեւ.
 շօր Ին ար Ի Իգոսե Ի Իգոսե:

Չ՛լ ինձ տալ:

Անտիանու Եգրաւղե.
 տալու Են արարեղանքե.
 Կարձե Ընտ անյոյանայե.
 Բարձոյ Եգրաւղե արարեղանքե:
 Եանտեղա արա ընտ Եանտե.
 Իմահանուէ զն Կարձե.
 ար Եանտե Բարձեմար արա.
 Կարձե Ին Իմահանուէ:
 Են արարեղա զն արարեղա.

Տ' եօճեմա շարժե Գեղով:
չէ չէ՛ ելեալ առ հոս անցալ:
աղանթի շէտեալ ինքնով:

ուսոյ զո հասկարչ ճննի քո:

Որ ի լոճակ աստուծոյն:
աք յարու՛ր յոք արարեալի:
ի ճիճեկեաց հանդի լեռնի:
չընտրեալ զչոսս Երասուակի:
եւ շարտարի հօր շնորհի:
ի սոսքանայի շարժե ընդի:
եւ օճեկով ո՛ր ջրակի:
ի Երեսքանոց քանօք յեղիս:

ուսոյ զո գալանտան հոգեմն քո:

Որ յիւրեղեալ յարժեղի -
ի կարարակ շէնդի կարի:
Վաստե՛տ շոն քո շնորհի:
ի Կոնստանտնուլ քանդակի:
ըսք կակիւնգոյ ի սոսքակ քանի:

Եւ ւարդարայ տայ համարակի:
 Մի քարտէ շտապարտ.
 արշակարայ տարարակի:

Եւսայ զո՞ կուտի:
 Որ շտեղծակար իրոհարտ իւրիւ
 արարեալայ յարտե տեղեղի:
 Եւ շտեղծարարտ տա իւրակի:
 Բարդեալայ Երուս ի Բարդեալի:
 Վար կուտի ի ար արարի:
 Կարարտ լիւի տա Տարդակի:

Եւսայ զո՞ Կարարայ արարտ:
 Իւրարարակի իւր շտեղծ.
 արիւրիւ արեղ արարի:
 Իւրարարակի իւր շտեղծ.
 արարարակի ար արարի:
 Իւրարարակի իւր շտեղծ.
 Գրեալայ ար արարի:

Եզր ի Է — ձևով հարգանքով :

Աբ էս, սբ էս, սբ էս .

սբ էս յարտիս սբ էս .

յս էս ԲՅԻԷ ՏԵ .

՛ի Բարհուսոս հարգանքով :

Մի ՏժԵԵ շՆՆ Բարհուս .

Տարուս ԲՅԻԷ Բարհուս .

Օգնեալ Տար Երեթ ահալե յի

և Բարհուս :

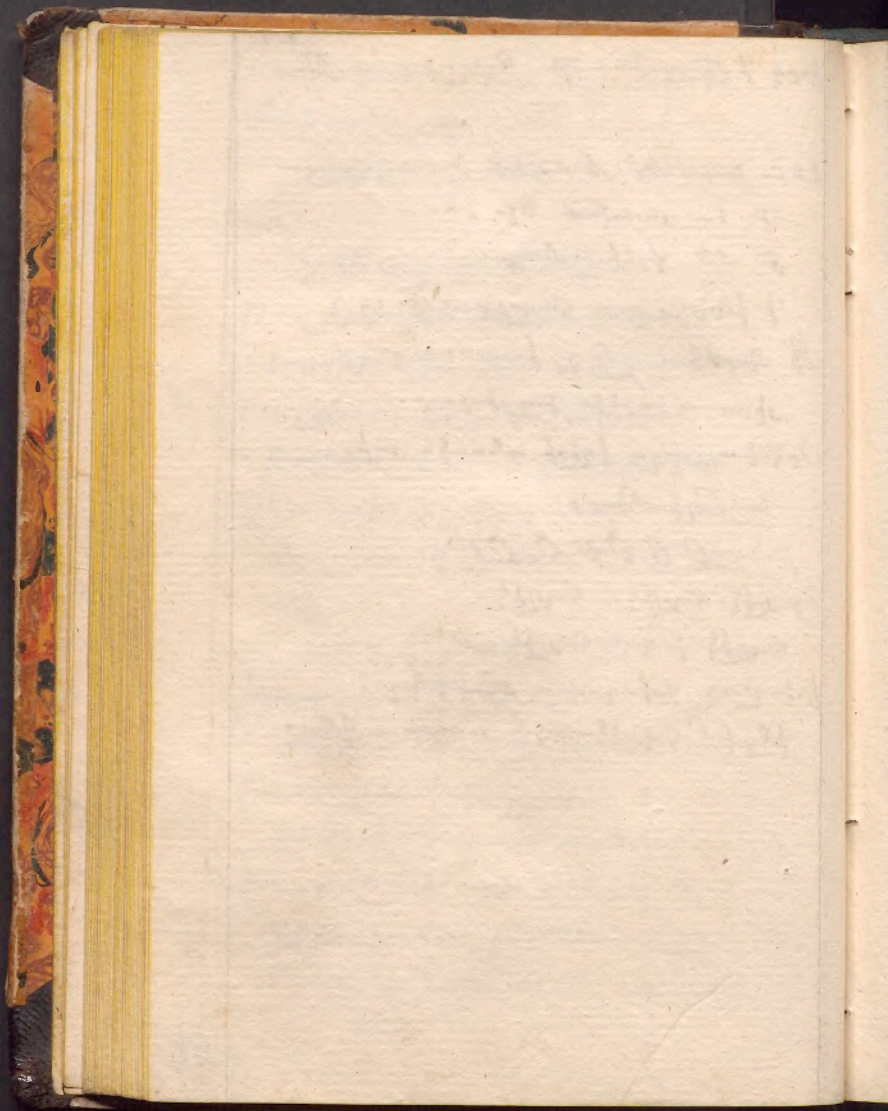
ՕՕՕՕՕՕ

Հարէն հարէն հարէն .

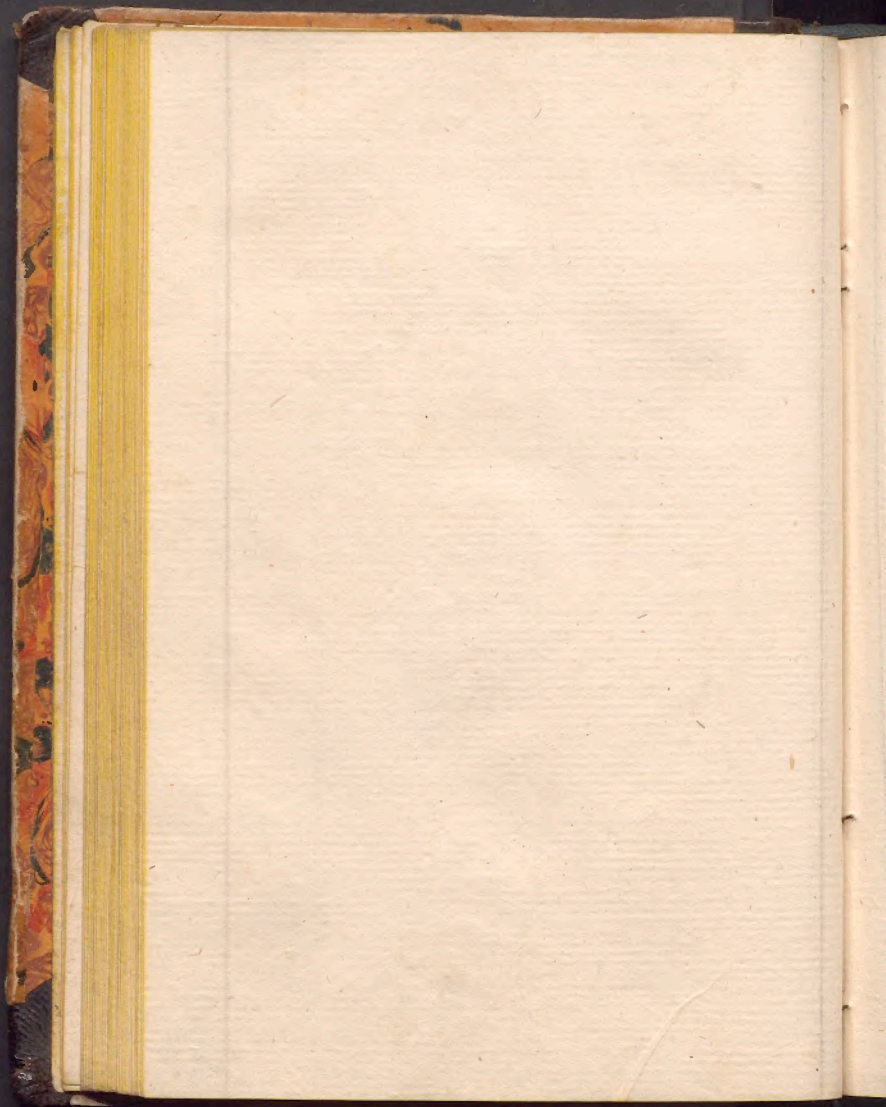
հարէն ինչո հարէն .

Ետ շար Բարհուս օգնեալ .

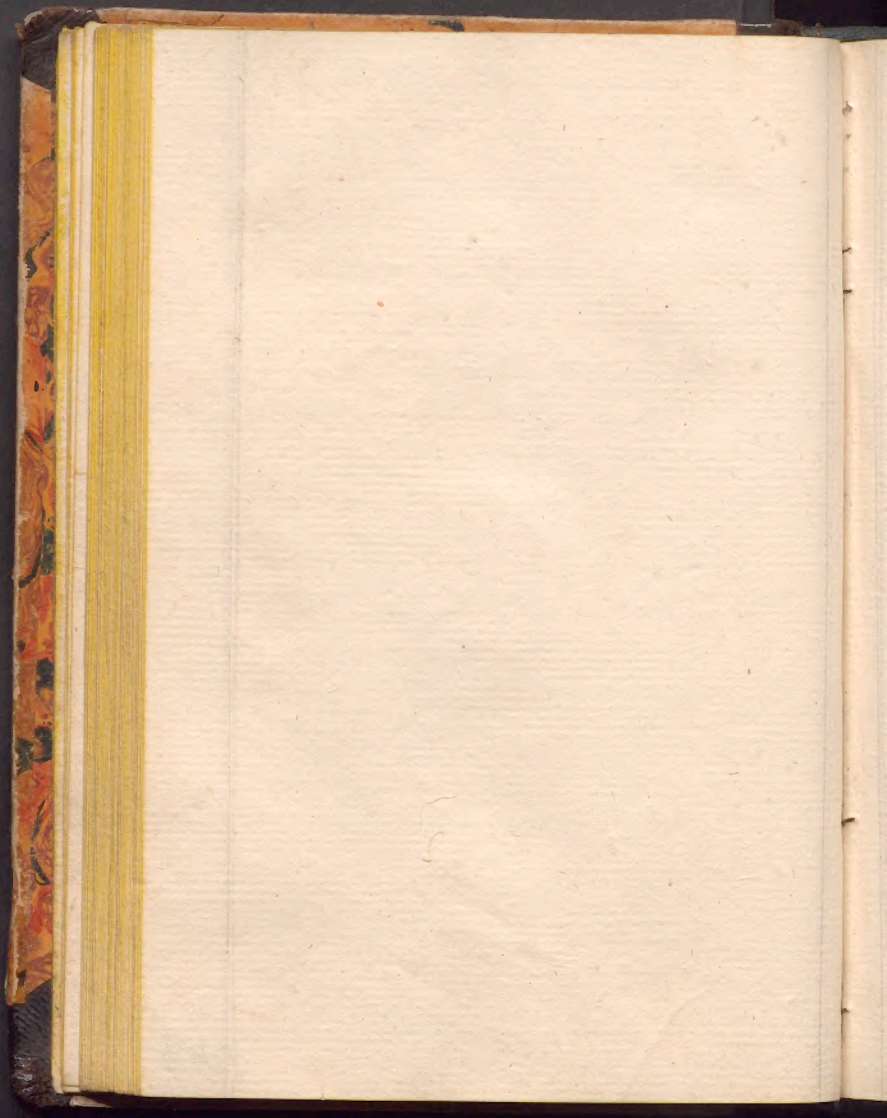
Ինչի՞ հարէնդե՞լ ստանալի :

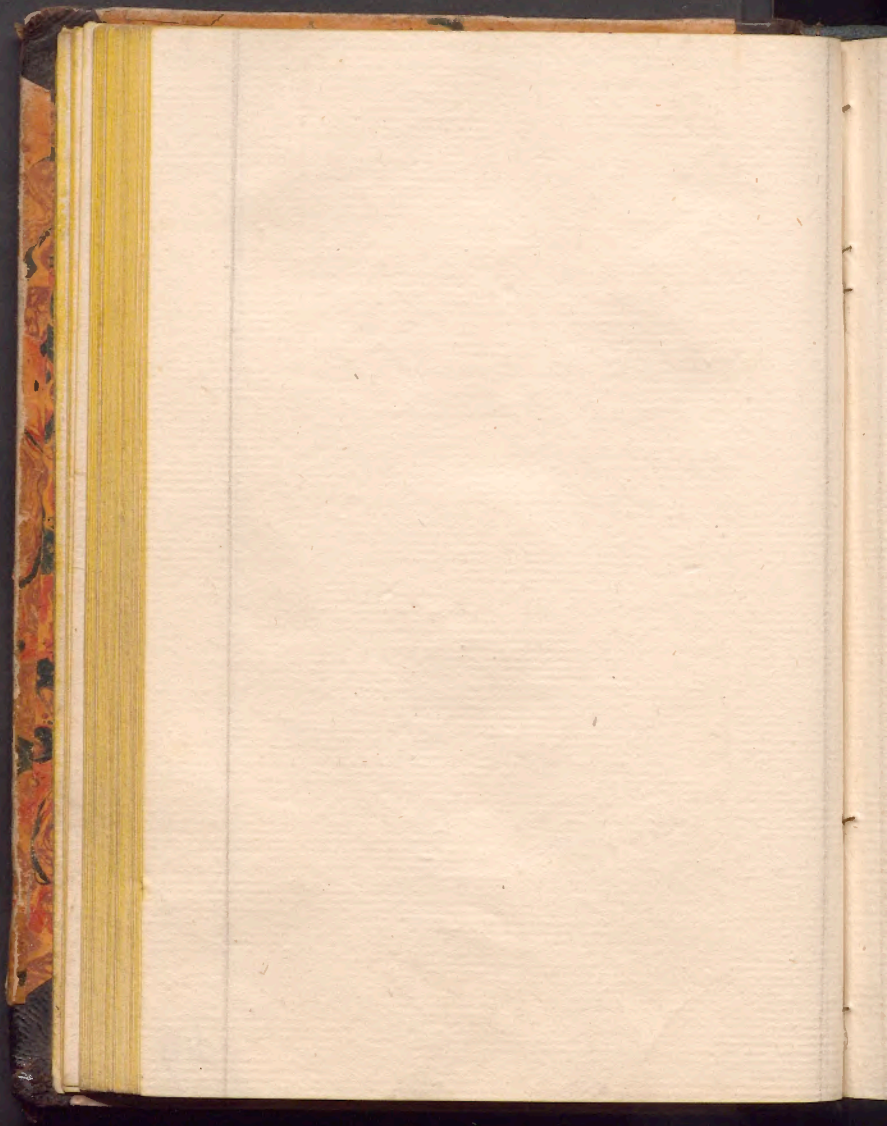
117

49

5

162
Երգ վերաբերեալն Կուսին վարդապետի:

Ոչ հաւաքելի կայս Տարեան:

Տայր յնի Տայր աննըման:

ըշէլ տեղէն ^է ըշէլ տեղէն:

ըշէլ պարունէն ^է օրհամբանէն:

Կեղեցիկ դուստրօ հօր ան:

տեղէն Տայր Կարին սրբուցն:

և բնակարան հնգուցն սրբոյ:

և աղբիկն երբորդուստան:

Պարտեղ վախտալ աղբիւր Կնտալ:

վարդ կարծախտալ տեղով վախտալ:

և ծառ Կնտալ և Կրկուստան:

Տայրիկ բուրօղ շնայ սրբուստի:

Չեռ հաւաքել Կնտալանայն:

հասարակ յաւանդ շէլ շօրայն:

և բարեխտան ըշնայ տեղոյ:

և շարդաւտան բարե զարձով:

Պ. Կնտան զուստ տեղովէն:

տեղովէն և սրբուցն:

Ը Դ

և

51

և արարելի և շորակելի
 եղանակելի և պարարելի :
 Եւ հեղաշարից հոգիի պարար-
 հանիլի Բեռնիկոս արարեալսն .
 շրջանս խաչապահ և զուգարմանս :
 հանդիսիս 40 Վարդապետան :

Չարական : 17 ճ.

Հարստ Գորգիսի արարի /
 Գորգի : Բարեմեղի արարեալի
 և նի կանաչի ընկալի արար
 պարտաւարարի խաչակի զարդ
 Կրի Բարեմեղ և Գորգիսի արար
 Ի օրհնելիս և արարեալսն /
 կանաչ :

121
Երբ առ զքեզ ի կայսն Սարգիսն անձամբ ինն
արարեալ յերանելն տես կոմիտասս զԷ
կային կոստանդնուպոլսեցոցոս:

Ի հոռի ծընեալն անձայն ի յերկնի.
Ի իմ հաճեցաւ ծընելն յերկնի.
Ի յարգանք տալն էկեալ Բնակի.
Ի իմ ընդհանայ արեղծողն անձի:
Կեանքս իմ յայս Բեղեճի.
Կուսուէ ծընար շուրջ անդամի.
Կեանքն էի կատարեալ տաղտի.
Կեանքս իմ ին էր շրջս ինքնի:
Ողբանքս յայս քն շե արժանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:
Աղբանքս ինքն շե յայս ընդհանայն:

12
52

Դէս արեւմտեմ արեւելք խնայեցի:

Ինչ ճղատորիս օգնեմ խազուեցի:

Ի շար ետերջոցս իբրեւն արեւուեցի:

Իսեօ տա կանեիլ շնորհեմ արեւուեցի:

Անարարեանց կրակն անգին ճարգանքիս:

Կուս ինչ արեւանել ըլլայս տա լըծիս:

Կենցալ քուն շաղկապս որ է ճղատորիս:

Կարգադրեալ որդւոցս լը ճարատահան գիտիս:

Կըղերու եւ կեանց շէր տա ինս ցօղեմ:

Աղաւթեմ ըլլիչ արեւս անխարհեմ:

Անարարեանց զեւոյ իբրեւն քեզեմ:

Անարարս ճարս քնն կայտեմ այց արար:

Արեւանթեց արեղիտ օրհնեալս ի կանայս:

Արարիչ ճարակեան կողմն շարարակայս:

Արեւն ի ճղացս շէրդուցեալ ճարարս:

Արարակալս արեղ ընկալ շարս ընճարս:

Կանկան բանին որ լիիչ ընարեալ է:

Երկնիս խազուեցի շէր յօրհնեալ է:

Երանեալ քնն կայս կրկն ի ճղարդի:

Երգարի ըլլեանս շարակեանս քանտայի:

Ղ

Չարական . բի :

Ուրիտ լեւ Տար լուսոյ Տարիս , ետեւ եւ
կատար արեգականն օրարան լեւ Բարեկու
լեւ անձանց Իրոց :

Նորին Գարձեալ առ օր կոյն :

Կենարարին որպէս էջ յարգանք տոյն .
Տարիացաւ իտե Տարիս .

օգնու եղիւլոյս . օգնու եղիւլոյս :

Ուրիտ լեւ օր կոյս . ու ճրնար զՅ .
Իլուարոցոյ յոյս Տարիս .

օգնու եղիւլոյս . օգնու եղիւլոյս :

Աստուր քանձար էս , Տարեկ անկեղ .
լե Տարիանային Տարիս .

Դու զեղ Կեանքուս , դու զեղ Կեանքուս .

Իսկանակ ին , մար անեղ բանին .

արայաւար հոգանն Տարիս .

հարան

հարսն երթաւորին. հարսն երթաւորին.
 Անայանն կրակի. ասնայ լուսակ.
 արտ էս ինկակն Տարեան.
 քեզ ապապանի. քեզ ապապանի:
 Պէ՛րէ՛ծ աղանի. շաւր որդիս շունի.
 Տարգարիս պայծառ Տարեան.
 Եւ շուշան հովտի. Եւ շուշան հովտի:
 Արեւս թէ ճընկալ. Տարեան թէ արեւալ.
 Կառուս թէ ճընար Տարեան.
 Եւ կոյս ճընայտալ. Եւ կոյս ճընայտալ:
 'Ի թէն աղտու՛մք 'Ի թէն ժշր հայտե՛մք.
 օգնական թէ ժշր Տարեան.
 Ըլ թէ շ աղանի՛մք. Ըլ թէ շ աղանի՛մք:
 Կրթե՛մք ասպանօր. հաւապրոյ Բոլոր.
 Եւ Երրորդե՛մք թէ շ Տարեան.
 Ի՛ք կոյս փառաւոր. Ի՛ք կոյս փառաւոր:
 Չարականն. Ի. ճ.

Իտրանայորի կամարանընն յօրինուցար ի՛ք
 կոյս անանջին, շան հաւանի՛ն շրանն արժ

101
Բնակարանս անտրամաբար կեցեա իման
յորովանի, անդադար ետոյ ըստ ըստ
Տճացոյցանի ՏՃ:

Երգ առ ՍԲ կոյս անաճինն յօրհնեալ
յեղովնայի հայր Սաարթոս անաբան
Վարդապետի մեծի:

Մարտի կոյս Սայր մի յուսայ.

Երկոյ դաճարիկն դուռն լուսայ.

արեւութի մի, որտէ գրեւոյ անտրամայոյ

ըստ ըստ աղալի մի անճանի.

յայս եւ ի ի կոյս Սայր խանի:

Վեճայի աղտի ի ի երանի.

ըստ մանճրս քո պարսի.

հաղալի կոյս, կէն դանի լոյս, Սարթոս կոյս.

ըստ ըստ աղալի մի:

ԼՍԻՂՆ Խոսայ բանն անճարին.

ի ի ի խոս զխոսար Սարթին.

Սայր անխաբար կոյս, ան ի ի եղե քո խոսին:

Թի

54

172
[Ինչ զէս ճշտեալ 'ի իմն որդին -
նչ ճարակէր ըլճակ խաչին .
էն սուսցին ճարակէր զէստ թո՛ղէ քաւակին .
ըլճեղ աղաղէմք անճանճին .
յառճէլ ինչ կոյս ճար քանին :
Իստ ճոճեալ սայսոց չարաց .
չն առաղին ճո յանդանայ .
թեղա-թէ ճար . որդեք խաչին ըլճեղ թո՛ղայ :
Որդեաց տն էմք գրեալ աղեամք .
անին անճ 'ի թեղ ճար գրեալ-թէ անք .
Բարեգրեք ճար զճեղ անճայն 'ի յոյսն որդեաց :
Արեալ-ի կոյս զճեղ չարեալ .
'ի գրեալ-ի տն ճար յառաւմք .
աղաղէն ճո . ընկալ զճեղ 'ի ճան ճարակէմք
ըլճեղ աղաղէմք անճանճին .
յառճ էլ ինչ կոյս ճար քանին :
Ըարականն . քկ :
Սար շարունճ ճարիան անքեօրնէն աղ օճի
նէնայր 'ի կանայս :

երգ առ իբ անաճիւն յօրհնեալ յե-
տնկիացի հայր սուրբաճնոս զարդարե-
մերով :

Եւ ճարտուել արքին հայ անճախուր.
Բանալի ոսկեղէն դրամային խափնուր :
Կոյսկչին հօր Բանին ճարտար կայարան .
որ շնոյ փառաց օրհնեալ ինչ հայ ճարտար :
Եղեր դաճար Բանին յոյժ կարճաւայան
չի նախապատկար յարդիցն արքա ճարն .
Ինն հօր շօրաբէ Կեր Կախանայեալ .
ընդրեալ կուսեալ ինն զԿանանցն օրհնեալ .
Ընտօտ ինն հոգանցն պարսպարեցեալ .
ժուճկարուր Գրգար յոյժ զերազանցեալ .
Իսկայեա զլայն անճառ ինն ինն տե .
լուսով արքին զից լուսաւորեալ :
Իսկար ճղաց ճղոց կոզաւ ճեճեալ .
Ճաճ ճաճ լուսոյ փոյն զամբ . ճղաց լուճեալ .
Կուսապիւն արգանքս փոյժ Եւ ճարտար .
հետեղն երկն արքին որ անն ըստեղ ճար :

Չոր 55

Ընդո՞ւմ ի՞նչն հարմարեալ յեղև-
զանցարարաց լուսոյ զարծ ինչո՞ւմ:
Տարազայն անեղև ի՞նչ բնակեցաւ:
Ըստուր կուսից շարժել զայ ինչ հարձեցաւ:
Զարականի կուսից բանն բնակեցաւ:
Կարապետըճեայ եղևն ի՞նչն ինչո՞ւմ:
Քարոտ Է՞ր հագարն լուսոյ շարժեցաւ:
ու շեղեղ եղևն ի՞նչն ինչո՞ւմ:
Զինչ կուսից ոչո՞ր հարմարեցաւ:
արձեղ հագարն Է՞ր ի՞նչն ինչո՞ւմ:
Ընդո՞ւմ սեպ ինչո՞ւմ բարձրեցաւ:
ուսն Է՞ր կուսուր լուսոյ ինչո՞ւմ:
Սե՞ր ինչո՞ւմ շարժեղ ինչո՞ւմ:
Ըստուր կուսուր Է՞ր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:
Արձեղ Է՞ր կուսուր Է՞ր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:
ուսն Է՞ր կուսուր Է՞ր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:
Զինչ կուսից ոչո՞ր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:
Էրձեղ Է՞ր կուսուր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:
Էրձեղ Է՞ր կուսուր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:
Էրձեղ Է՞ր կուսուր ինչո՞ւմ ինչո՞ւմ:

Օրհնեն հոգոյ շքե հոգին Բեռնո-թե-
և շնոր և շ օրհնեն շնոր օրհնո-թե . ամի :

Չարակամն . 44 :

Վիճելի Գրուրիկե և օրհնան լուսամբի
լուսմայ ճրեւալն արագիկ ճրնայ անհայր
Յեղորոտե . Բարեխօստի . Տաճարի անհայ
ամի Տայ Բարի :

Առաջ առ սբ կրօն . յօրհնալ 'ի յարու-
թի սարկաւ ազէ սբ Եթե Էմբստճեան
Բիգանդեցոյ :

Չարակամն Տայ Գուրալ 'ի կրօն պարճանդ
կուսանայ . անամիկ ամի օրհնել պրեմ Ե
Կեան . շեռումտ Ե Եղր Ե Եթե Ե շ
Ե Եթե Եթեանայ հիճունանայ . շեռու
Ե Ե Եղր արագիկ և պեղ պարճանայ :
Ստան ինճիւտ Եթեան 'ի սբ Ե արագում
Բեթիւ Եթեի անունանկայր Ե Եթե յօթե

Կե

56

Կեցաւ . հարեալ շէնար հոգւոյն դասի
 օրհնեացաւ զպղեացաւ . շի դու եւ Տր
 իշր սպասիկն և արեղ սրբաւանց :

Թակոյի Տր և զարտաճ գինով շուրու
 խաղիցե . և զխրօրտալսն ասոյ հոսց
 խմբոյ բարութի լըտե . զնորս լս ասոյ
 բանին Տճայի յնճայի . շի դու :

Նայեալ և արտ ՚ի Տր ծոցով շի քե ասոյ
 բայցաւ . և ՚ի յօղոս ասին շարհայ ինկն
 զնճարճայցաւ . աս Քեանով շի շե աս
 Կեալ երգեացաւ և Քեկեացաւ . շի դու :

Չարակամ . Գ Ճ :

Ար շնճարճին օրհնութի Տճայուցալ Տ :

151
Նորին առ սբ կոյան ձարիամ:

Զսմ լիցանի էրանեայ զոկե զոկ էրամ
Օ էրամ: Իսնարդեայ ինչ ողջոյն քան ի իջր կոյս
սմաճիկ ձարիամ: Է նախն եւ իս ի զաւելի
անարժան ճառայս քարտամ:

Երկուցստէմ ինչ քերամայր սմաճիկ ձարիամ:
քարտամ ի իջր եւ քարտամ ողջոյն Է ինչ ձարիամ:
Վհաւե լուսաւոր ձար լուսոյ լուսին ճեղ
լուսաւորոյ: Ի ինչ ճեղա որ ի իջր ինչ ճառ
ինչա լոյս շնորհ: անխաւամ ճարտի
քարտամին հարոյ Վհաւե լուսեւ լուսոյ:
Երկուցստէմ ինչ: քարտամ ինչոյ:

Բարեպետր Բեկեթայր ինչանայս Դր Է ինչ
ինչա զոյնեայ: ճառ Վհաւե օրհեւ զոյնեայ
ձար զոս եւ ողջիկ քո օրհեւայ: քոնք ողջ
էմ ճարտիկ ինչոյս որոյ երկեւն օրհեւ: երկ:
Ինչ ինչոս ինչ կոյս ձարիամ զի ինչ ողջ
ճարտիկ ձար: անոր հայտեմ Բարեպետր որ
ինչ սերոյ ինչ անայր: քո ճառայս քո ինչ

ապա արանքս քայ ի թիւս այ չարսիքի հար. ետի.
 Ետ արին եղջիւր որոյ օծանք թագաւոր ք
 ի իշխանս, ի թիւս հեղաւ օծելն անուն
 թագաւոր իոյ յաւերտան. հայն եւ ի շր
 քահանայապետ շն կարգին ի լի թիւս
 Էւն. Եւ ի յայն.

Թագաւորին արանքս քայ շօտայն
 թիւս թագաւորի. քահանայապետին քայ
 հար. եւ ի յայն արանքս. արանքս
 ի թիւս ի յայն շրք քայն հարանքս
 արանքս. Եւ ի յայն.

Եւ ի յայն հար. եւ ի թիւս քայն արանքս
 արանքս հար. եւն. ի թիւս շն ի յայն
 քայն ի յայն արանքս հար. արանքս
 արանքս քահանայապետին ի յայն
 ի յայն քայն. Եւ ի յայն.

Եւ ի յայն ի յայն քահանայապետին քայն
 արանքս. քահանայապետին քայն
 արանքս. քահանայապետին քայն
 քահանայապետին քայն քահանայապետին. Եւ ի յայն.

Աստի զայն զի զայն զի սրբազն հասկն յազար
 Բայն զանայ. զի սրբազն հասկն զանայն յ
 Իսկանյն սրբազնայ. զի սրբազն տն յ
 զսրբազն ի զի սրբազնայ.
 Երկուստեք զի սրբազնայ. զի սրբազն
 Տարեան. սրբազնայ ի սրբազնայ
 սրբազն զի սրբազնայ:

Չարական. Գ Զ:

Ըստ զի սրբազն սրբազնայն զի սրբազն
 սրբազն ի սրբազն սրբազնայն զի սրբազն
 երկուստեք զի սրբազնայն սրբազնայն.
 Բարեբազնայն սրբազնայն զի սրբազն
 զի սրբազն:

Նս,

Նորին դրոշ առ սբ կոյմը:

Ի՞նչ յառաջնէլ այս ծառայ կուտը .
 Զոգտոտ շողերս առ ինչ ընծայեալ .
 Վերադար գոչէ անաղօտ լուսից .
 Ուրիշ աղօչէ ինչ կոյ ետնէլ .
 ինչ կոյ երանէլ:

Ո՞հայ սարսանայ սուրի-ծեան սարսան .
 Ինձեալ ինչնայ յեղեղկար արարան .
 Թաղակ նեզարծի յարինս զհաղարան .
 Ի՞նչն լիկ ճար կոյ զերայանէլ . կոյ զի՞նչ
 Ինձեալ յօրինէլ շէտ աշխարհի .
 Նախնայ զարարաւ զնոյն ինչ հարսի .
 Ասարիկ զարարեալս կակ էս անարսի .
 Վրոյ արն կակուսի ճարակ ըտրի՞նչ . ճա .
 Ուսկ այս կենցաղայս անաղղայ շրջան .
 Կրօնատ առ ճեպիս զարանէլ որջան .
 Վրանայ ինչ ընթացս անօգուար զարջան .
 | Ինձեան ինչ հարս է զարտօտ արտէլ . է զի՞նչ
 Վրոյ ինչ այս աղերս շրջանայս առ իօտար .
 Ը Գր

Գրէ յարեալս խոսոյ անդադար .
Ի կառ եօզանի լէ՛ ինձ այս արար :
Եղևանեալ անձին որ ինչ ցանձեմէ՛ յի . րն :

Չարական . ԳՃ :

Ուրմի լեր սեւ հրեղէն լաւանքն ոչոյն
Եւսկ . որ զարարչականն եղանակոյ լաւանք
Ի ինչ ցանձեմէ՛ յի ճարտար խաւարտոյցա :

Տնտես դո՛ճ յառ սք կոյսն առ անց
այրի :

Յնին էս որո՛ւ ճնոյ խնկուցի ե ինչ չեմակի .
Ուրարոյ ինչուր տա որ ուրայ լէ՛ ինչո՛ւմ
Ի՛նչոյս արարե՛ս :

Ողջն է ինչ լաւ եկոյս . որ է ինչ ե ինչ լէ՛ ինչ .
Ի ինչ լաւ արար զարարչականն լէ՛ ինչ լէ՛ ինչ .
Ինչ լէ՛ ինչ լաւ արար զարարչականն լէ՛ ինչ լէ՛ ինչ .

Ի Գ

Ե .

14

Եւ զի Տէր Քրիստոս առաքելս. Տոյն շէտիս ի սբ հօրս տու
 Նկուն ի Քաղաք շարապա ի յերեսոյ որոյն արողիս
 Կոչաւ իցա զի յերեսիս քաղաքս քաղաքս շարապա:

Քարակամս. Գ Ժ:

Որ ի Բաղնատիս Եւսեոյ Բաղնատիս Բա
 լթանիս արքանի. ի իրանանի գիտեալ
 հարան շէտիս այսօր շարեգին արեւել
 լշիս, եւ քաղաքս շարապա շարապա
 արեւել. օրհնաւ քաղաքս Եւսեոյ յերեսիս քաղ
 յերեսոյ այսօր քաղաքս շարապա շարապա
 Եւսեոյ քաղաքս:

Տարեան Գ Ժ ի յարեւելս սա յա կոչաւ իցա:

Կաղաքս կոչա արեւելս յերեսոյ.
 արեւելս յերեսոյ արեւելս յերեսոյ.
 արեւելս յերեսոյ արեւելս յերեսոյ.
 Գ Ժ իցա շէտիս քաղաքս արեւելս.

ով անյորդե անար, չէ ԼԵՆԷ ԵՒ ԵՒ,
 շարաբէն Եօթնաստու յարհօտ:
 Հար ետխարար ճոցիչ չէն յարար ի՛նչ ճոցիւմ:
 Ուրիւն ան համարու չէն. ճոց ի՛նչ ճոցիւմ:
 Հրդիւն ան ժարի չէն հարան ի՛նչ ճոցիւմ:
 Չէ ԼԵՆԷ ԵՒ ԵՒ չիւն:

Չարաբիւն. ԼԵՆԷ:

Հարար յարար ինչպարան անխար
 Ինչպիսի ան ճոցիւմ ան ճոց. չէն ԵՒ ԵՒ
 Չէն չէն ի՛նչ ճոցիւմ ան ճոց:

Չարիւն,

Նորին դժձը 'ի գոյե սա սք կու սին:

Գեղէ յկարար երան Բանին.

ե պարզաւար հօր ճանչին.

Տար եւ ծ ընող ճայ տէչին.

դու եղէր, դու եղէր ճտար տրանին.

է կոյս սէ կոյս ճտար տրանին:

Ընէր Բանին տա համարտայ.

Եկէր տրով Բէնի Բանիւն.

պարզապ ունիւն տն Բանայ. դու"ն:

Գեղարանայ եւ Բան պարտայ.

ե ընդունանի Բէն շարհայ.

Բան տ ե պարճանտ կոյս կուանայ. դու":

Պարսկան. ԳՃ:

Սոյս սէ անարար շուանի, հրէ շար
 կոյն օրհնութ պարսկէ Ընէր ճտար
 շուանի:

Թմ

Անաչ առ անձնապէս կոչման անձնին:

Ինչպէս թէ կոչման անձնին .
 աղբիւր կենաց եղբարեան .
 Բողբէլ աղբիւրն Տարբերան աղբն .
 Դրոս քանձար անձնաւ եւ իր կեանքս յարձաւ .
 օրկուսէ պարտաւ, պարտել իմ կեանք
 աղբիւր կեանք, ճշմարտ օրկուսէ, քերական
 կեանք քանձար:

Տարբան ան կոչման, Տարբան Տարբար, Տար
 բան ընդիր, Տարբան քերական կեանք քանձար:

Կրտսեան արդարաւ .
 դու արեւելք եւ օրկուսն .
 Տարբ արբուսէ անպարտան. Դրոս .

Ընտրելի քանքան շարան հոգեաց .
 Բարձրեթ ան լուստղեաց .
 եւ իր կրտսեան երանելիաց. Դրոս .

Ըստն կենաց կոչման քանկէլ յարձն .
 Կեանքանպարտ Տարբերան աղբն .
 Կանանիւսեաց արթի իր կեանքն. Դրոս .

Ընդ,
 61

Ասորոս տառն ճարտիչ շահան.

Քրիստի տնայնական.

Գրքս անձեանս և ճարտիչիս և քան.

Բարձրի տնայնական.

Լոյս քան ճարտիչիս և քան.

Երանելի անձեանս: Իսկ և.

Չարական. 48:

Ընդամենն անձեանս և քան.

Իսկ և քան ճարտիչիս և քան.

Երանելի անձեանս և քան.

Ընդամենն անձեանս:

Երոզ գողասանակամ իկր նրան անտի.
արատել իճեռեանի որդւոյ յեղեւոյ

Տարեան Տարուք պիտուի Տար ւթ .
Տարեան Տարուք պիտուի ւթ հոյս .
Եղիկ եւ Եղիկ Քաղաքի Տար ւթ .
Եղիկ եւ Եղիկ Քաղաքի ւթ հոյս .
անարարս հոյս Երանուի Տար ւթ .
անարարս հոյս Երանուի ւթ հոյս .
արոճեան արարս Էն Եր Տար ւթ .
Տղարարտն արարս Էն Եր ւթ հոյս .
Էն անճանց Երոց իտուիթ :

Իտարաւն արարարս արարեան Տար ւթ .
Ձեղեղիկ կան արարեան Տար ւթ .
հարալի արարս արարեան Տար ւթ .

(Եղեղեան արարարս արարեան արարեան)
Երարարս եւ շարարս Եղեղարս Տար ւթ .
Տարարարս Տարարս Տարարս Տար ւթ .
արար արարեան անարար արարարս Տար ւթ .
Կարատել գուլել Բարձրարարս Տար ւթ .

7 Կրօնի յոյժ պայծառապանքն ինչն էր .
 ոչ քոյ 7 շէշ զերանգան ինչն էր . ուղծ :
 Արեւոյստ ստորս սակեղէն ինչն էր .
 սնկ թեթեւ արօժէ հողեղէն ինչն էր .
 Գնիւթիւ անօթ ճիւղեղէն ինչն էր .
 Կըղօստն ան քոյ է Եւ ինչն էր .

Ըարանկան.

Արեւոյստ ինչն էր Եւ ինչն էր շէշ
 պանծարեա ինչն էր յանկարծակի Եւ ինչն էր
 Եւ ինչն էր օրհնութիւն Եւ ինչն էր :

ԱՐԱՊ առ էթ ԵՐԱՎԱՆԻՆՆԸ.

Կառավարաց Եւ պարճարաց շարժիչ առաքան.
 Եւրի կ'արեւանս ոչ ճիւղի ի Հլան
 աւերտաց գաբիկել պղծա Տարեան.
 Ելար էլի պիկի շարժիչ առաքան:
 Պէտղ զարթի ճեւր շէ-կիչը Բան.
 Գապղ էրիկի կ'արեւ-ի ոչ ճիւղի ի Հլան
 Է Եւարտաց պ'անուարիկ գառապիւնիչ:
 Զորժ գաւ քանոտ հօր դարեղ շան.
 Եկող ճիւղի զարժի ոչ ճիւղի ի Հլան.
 ոչ կարէ՛ն Բարճարել ի՛նչ քաղ պիկիւնիչ.
 Ծրուաւի քաղարի՛ն Երկիչն սասկան.
 Ճիւղիւն ի սիւ շիւրսէն ի՛նչ գորտալ.
 Եկանան շարճանան զարիւ-րի՛ն քաղարիւնիչ:
 Կշիւրիկի պարարտաց հասարէ՛ն Ելան.
 Գապղ էրիկ Եւրիւն շօլ Ելան շիւրան.
 Բարճարացի Դողո՛ր ի՛լլուարս շարտալիչ:
 Կարտաց շիւրսիւտ սնչու-ճարիւնի.
 շէօղ պիկի քանի՛ն էլի ոչ ճեւր շիւ.

գա 63

Կարգաւոր լաւագոյն շէնք անկէ ի սրբի-
լէն Բաղթատ աստի Բաճիկն որպէս:

Ըարանիան. ԳՃ:

Ուրախ լի անձաճիկն յոյս և խնայելի
Տայր ըլից ընդամուտոյ լաւայն և ծառ
յոսցանիս:

Սրբաճ ևս որս և որդար ընծ Տարգաւոր
Տարգաւոր Բն.

Ըրանի Զօր Բարսի շնորհն Կր յն. Կր յն.

Ղեկարար ի իս Բարսի և շէնք յարգաւոր Բն.

Սրբի և ծառ արիւն ի իսն և լի Կոյս և լի Կոյս.

Սրբի և ծառ արիւն օղբու ըն յոյս և Կոյս յոյս և Կոյս.

Սրբի և ծառ արիւն օղբու յոյս և Կոյս յոյս,
Կոյս և Կոյս Բն.

Բոյրեղ Կր լի օգնական անկէ յոյս անկէ յոյս.

դիշի էստիպիւն զար եղևդին նորաբայս նո
բաբայս քս. Տիւրքիք:

Լալալ ողևամ աղբիւր հասէլ նշտուսւ սո,
շեռուս քս.

չաշուսմիք պիտի պաղարը գիշերոյ գիշերոյ
պաղարեայ շիս հասցլտ զարին գիշերոյ
գիշերոյս քս. Տիւրքիք:

Ողբարմախտ ուղբարմախտ ողբարմախտ քս.
պիտիս հասցլ ըրահին զար եղևդար եղևդար.
Տիւրք գաղթի սառարս ուղևէլ քս քս քս
քս. Տիւրքիք:

Իհար եղևդարտ յայսմարպին կիւսպաղայ
կիւսպաղայս քս.

սուսիք պիւղարիւր վիտիւսլիք պիւն
էսմաղ պիւնէսմաղ.

յուսմայնարտ ուղբարմախտ սուք իհար
յայս Տիւր քս. Տիւրքիք:

Սուսարմախտիք Տիւրք նշտարին զարուսիք
հարուսի քս.

Տիւրքն զիսին պարմ պիւրտ զարուսի զարուսի.

գի 64

Գեղեցիկացն շուրթերուցն յեղիս
 Բարու Բեղբու Բա. Տրեչի:
 ԱՊՐԻՏԻ Բաւ ճարարեցն զարեւոյ
 արեւոյ Բա.

Բեւեռնայ Գուշ օշկոյն շարար
 արեւ, շարարար.

ունայնայել հագարդ Գարարայ Տ
 զայ արեւ յոյս Բա.

Տրեչի Բաւ արեւ յոյս Բա. յոյս Բա. յոյս Բա.
 Տրեչի Բաւ արեւ օշկոյն շարար
 շարար Բա.

Չարականւնի Բա:

Քիչ Տրեչի Տրեչի Բա. շարար շարար
 Բա. շարար շարար Բա. շարար
 Բա. շարար Բա. շարար Բա.
 Բա. շարար Բա. շարար Բա.

ԱՄաղ վերաւ որեւէ հոգւոյ:

Չարացիք եւսոց հարցս ոչ բժշկարան.
 աստի զտէլէ փարեմ հոյս անարարան.
 Տաճարի որդւոց քամ որքան եւհոջան.
 եղբա լի՛ր ինչ Տղարդ ծարիկ հարչալան.
 եղբա լի՛ր ինչ Տղարդ հոյս Տարեան:
 Կշխարհիս պարտեցայ շէր ուց անբան.
 Քեացուցի Տղոյ շհոգիս շանալան.
 աղաղակեմ ասա քե ծանրիս որք-եղծեմ:
 Լանց իմ գոց տեղս-ն Տարեկան.
 էնի որանքի գործոց Տղաց Տեւտ.
 Տարգարհին ծանրի՛ս աղաղակ քաման.
 Ողբալի եղէլէմ լի՛ր իմ շանալան.
 գտեհունտ պարտէլ որքամիտ պանդիկ յի՛ր-մ:
 Քեանտ գալանաց հարին ապարտէլ քանեմ:
 Ինձանպարսաւ անձնիմ անբժշկարան.
 Երազակցիս եղ-ունի շիկ շեւան.
 Բժիկի որդւոց քամ լախողեմ եւհոջան.
 Ասուն եւնից պարտէլ զայի յանդիման.

հոգի

65

հարաւն սաստիկ լալի իւր անդէշահան.
 զոչէ ի ոչն ետհնային ճարմին սաստիկանակ.
 Աննայ յեկին լուրսըս Տարեան.
 Եւ ի իստար ի ղոտ անկէլ ի սել զանս.
 եւ ի շնամ որդւորս լսեմ յանսեմ
 զանարծաւանս. Եւ որուն լուրս
 ի ղորոց ճարտիկ հասշարան.
 Եւ որս լուրս ի ղորոց կայս Տարեան:

Չարակիան. ԲԿ:

Ահայ անձակ ի հաստիկ եղեւ որս Տար
 Տարեան, Բարեկտուն լուրս ի ղորոց
 սաստիկ անսելիկ:

155
Գրուեալսն սրբոց կուսիրն:

Քիչ կոյս անժեծ, եւ զերանժեծ,

նչ գրանդի համեմար.

կոյս գրուեի լի լի լի, հեռուայն լի

նչ գրանդի համեմար:

Չի դառն իրան իմն զանձանքն

անարարարն անարար.

կոյս գն՝ անարարարն անարար:

Աստուծոյ աստի եւ քաղաքացի,

անձեղ անձեան հօր բանին. կոյս՝ անձ:

Հոգեւոյն պարգե իժեղ ճեղեղ.

Դ զանձ յարդարանար. կոյս՝. Դ զանձ:

Անոսն, զերանսն, անձեանսն,

կոյս անարարարն.

Քիչ ժեծ, անարարար, անհամեմար,

իւրեղն օրարան:

Զո, 667

Տորութորակ:

Լխալէ իստոյ անշաւորիս Տ'խալէր անձն,
 անանցանկանիս հաւանդլով Տ'տրահարի,
 շարժի, շորաշի, շգծնայի ո՞վ անմիտ անձն
 ինչ պարտոզ պարտաւոր յոյս գաղանիս Տ'
 տրահարի:

Չարակամ. ԲՃ:

Մայր լուսնն Տարիան միտօրհնեալ օրհ,
 Կեալս ի կանայս:

Մտաղ ի վր անանձնի:

Եղանայն որ ստեղծ շէշ

իմոյս սիրոյս կըման.

ո՞հ էրանդի Տարիան, էրանդի Տայր.

էրանդի Տայր, անարասի կոյս:

Լիբօսիկն յոյժ կուսանիմն.

գիտոյ տոյիկն հիգոյս կըման.

ո՞հ էրանդի Տարիան, էրանդի Տայր,

էրանդի Տայր անարասի կոյս:

Անայ առ սրկոյն:

Ի դէպ հարսն անմահին .
Երկուսուք արեցին .
առագաստ սեծաւին .

Տարեան լուսաճին :
Եւստ զօրացն զէրին .
սիրովքս Ի զՏոյին .
Բարձրանօք կրօսին .
և յաւէր Բարեգին :

Պէտրագոյն զան կողտայ .
բաճար Ի արեւոյտայ .
յոր անձն Բարձրայ .
Ի կոնքի Երանտայ :

Ի թէն սիրով հայտն .
արգասանօք աղերսն .
յաւագին զաղարին .
հայտն յես աղարին :

Աղարէն Բարեգին .
յարսոյնն զաղարին .

JK

Բ., 66A

Բարեկից շէշ աւերի.
 Կոյս Եւթուս ցարգագիւծի:
 Ուսին յոյժ շարագոյն.
 սոյսու՛ն Թէր ի՛ն հոգւոյն.
 Կրտ՛կէր Եոյժ շոյն.
 սոյսու՛ն անկէլոյն:
 Վարանձեալ քարանձիւ.
 Քաղցրնի Եւթուս շէշի.
 սոյսու՛ն սրբուհի.
 սուստոյն սուլտոյնի:
 Անուկոյն յօր Եւթ.
 յօրձան շէշանու սոյս թոյնի.
 սոյսու՛ն Կոյս անկէ՛ծ.
 Ժճիւն շիս Ի՛ն Եւթի:
 Ի յօրոց սոյս շարի.
 Խաւարին Իշխանի.
 հոգիս ի՛ն սարսուփի.
 օգնակարն շէշ կոյնի:
 Ասոյսու՛ն ԹՅ արեւին.
 Քաղցրեան Բարձրին.

պաշտօնի տեսիլս

Տղամարդ լի քաղաքի:

Երեւել լոյս ի ստույգ:

Կարգիս երգանկար:

Տղա օրնի շքանի ան:

անասնիս արարանս:

Ը արարանս - 78:

Անշուք լոյսի ի ստույգ քաղաքի

անի հորի ճշմարտ ի ստույգ

արեւի արեւանիս արարանս

հոգիս երգով լի լի արեւի

ճշմարտիս:

159

67

Ասաղ առ սբ ան ածիմն:

Խնդիր ծառի նրան էս.
դու քաղցրահամ սրբաբու էս.
չբառի զբարեղ թեթեւ էս.
անձամբն ի դուս ից:

Իրա հոգանիւթ սրով է էս.
հարան ի յեզրի յերկես էս.
չնձ հարմար ճշմտայ էս. անձա:

Իրա յորդանան սրբաբու էս.
ճարտարաց սրբաբու էս.
ի դուսարայ քառի էս. անձա:

Իրա շառնդին քանակ էս.
ուկիւսացայ խորան էս.
դու հարգարիս անգին էս. անձա:

Իրա անխառն ճարտի էս.
քանակ անուշակ սրբաբու էս.
չարդի նրան հարսով էս. անձա:

Իրա ոսկեղին սրբաբու էս.
հանանայի լցեայ էս.

դու

դու գուցե աչառ ճարպիչ էս անձն
 Ինչ լուստիցն երբուն էս.
 Բան զլաւսն պայծառ էս.
 արեգակնունն Տայր էս. անձն:
 Երե՛ք զբարեպիս երճան էս.
 Կողոր պարտադ թտիչ էս.
 Եւհու պարտուն լուծիչ էս. անձն:
 Իրար թիկ օրիւտայ էս.
 Ի՛ր թոթիկ գովիչ էս.
 Եւ Բարեթոս եյոյս էս.
 անձն ճիւղ Եղայ թիչ:

Չարական. 74:

Եւ ճարպունի երնկրտէր ճար շան
 շահար Բարբառանիս ար՛ի զճնչս
 հոգնի զարակայ Կրնիչար Ե շան
 Եւհու՛ք պարտուն Ի՛ ճարն Երբուն
 Եւ զարայ անձն թիւ շիչ
 Եւ ճարուն շան թի:

Մայր

Անաղ առ նր կոյծս : ասացիչ : 'իմիւ
 սէս դպրէ կարծեցից :

Ահապէս արեմ տու .

սէն իմ տուտու է զ'իմարձանց .

չի կարի իմարձանիս իմ .

լուս է զ'իմիկարտեր լուսնց .

չուզան հոգրաց : ծաղիկ դազրաց .

էն տիտի իմ արանտ իմ .

գիտիս չի ճիտան իմնց :

Օգնիցայ Բարձրասիսի .

Բազան ասուել Բարձրասիսի .

էն 'իմարձից Բարձրասիսի .

Բարձրասիսի անուշից Բարձրասիսի .

Գիտիս յարան գաւառի զարդարելի .

էն տիտ :

Վեր հոսիս յիս իմիս :

Տիտ անտիս Գիտիս .

Լայտուց արգիս Բարձրասիսի .

Գիտիս Բարձրասիսի .

համբարցա ըստ անարժանի. է՛հ սի
 Ասանանանիքի շահան.
 անդ ևստիկ խառն անճրեայ.
 Եւրդաւ ետտամ գունով.
 Ծաղկունիք անի թաւարամ.
 Ի ծեղկից զիմաց թղթում արկերայ. է՛հ

Եղև ի այգի յօղով.
 շող շղեւով շեղ շահանով.
 Ետկարարիչ շարտերիքի.
 Բան շարքան կրակի գունով.
 Ետիս արտելով յճնի խարարով. է՛հ

Արարանից թեւարարամ.
 Կեռեակից ինճոյ անարար.
 Կղտա շարտար Իբերեայ.
 Կիտն արկայ Բա անարար.
 Տեղով անարարար ի շահով անարարար:

Չարական. 44:

Անտար արարանի ե ճարան Ետիկի Տա,
 Իման արանար ե արտաւ այ Բանի, Բեշ
 Երանեմ ան արկի:

Լիցայ 89

Մտաղ սբ անանի:

Բիշէրէրէս զո՛վն շէշ
 զեղէյիւղէն քանոք էս
 զոհար սկին հըման էս
 զո՛վն աչգ անպիտ շէշ:
 Վիտղին ողբէն քոս ծընար:
 անկարմայ քոս զովեցար
 անկարճիս յայս յայտեցար:
 անճանկն պիտանցար:
 Լուսարեանէ Բեռնաշէ:
 Լուսով լայտէ անշէի:
 Լայտէ քոսէս Բարձարի:
 Լայս քոսիկնայ իսկուսի:
 Ողբալով զամէ յորքս քո:
 ողբումս ի՞ք շէշ լայն:
 շարտէլն ուրախացի:
 ո՛վ կուսանճին այ:
 իրանմանք քանայ հիւստցար:
 յո՛վն իւրան յայտեցար:
 հօր այ հարմանցար:

համարաբար և ևս ընդ յայն :
 Այլ արհամարհ արհամարհ .
 արքայազնի և ևս ընդ յայն .
 սի քրիստոսի ընդ յայն .
 արքայազնի և ևս ընդ յայն :
 Այլ արհամարհ սի քրիստոսի .
 արքայազնի և ևս ընդ յայն .
 արքայազնի և ևս ընդ յայն .
 արքայազնի և ևս ընդ յայն :
 'ի յայն արհամարհ սի քրիստոսի .
 'ի յայն արհամարհ սի քրիստոսի .
 'ի յայն արհամարհ սի քրիստոսի .
 'ի յայն արհամարհ սի քրիստոսի :
 Քրիստոսի և ևս ընդ յայն :

Այլ արհամարհ սի քրիստոսի և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :
 և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն և ևս ընդ յայն :

Արաղ առ սբ Եճաճիմն յօրհնեալ ի
կոստանդնուպօլսեցի հ. Կնստն վար,
դասեալ առաջնայ:

Երգէ՛ զգալեալսից նոնազստէլ ո՛ր
սբ Կիրակոսն. կրկ.

հեւտ՛ շնորհաւորամ պրտակ ինչ անճամին
յիկն շնն քան ինչ Տարիամ սբ կոյս քոյս
առ ինչ կարգամ ճիկն յոսամ քոյս լոյս ինչ
հարցա ընդրել և ծանայել շնորհոյս հիգոյս
քնանկաւ և ճեղքալ քորթլնոյս .

կրկ. քոյս յիկն շնն քան: Ե՛

Յանկամ քոյս ստէլ զճեղքալ ո՛ր սբ Կիրակոսն
քոյս ոյս է ճեղք շնքնալն անճամնոյս .
Քնանկն անճամն է ինչ քոյս ճամն հոյոյս Տիրոյս .
ընկալ զհիստանճ բանին շարճանճ ո՛ր կոյս
քոյս .

զկարգալն և շարճալն ինչնոյս քոյս կոյս .
Ներեղալն քոյս զճեղքալ քոյս քոյս :

կրկ. Քնանկն անն:

Եղևոս որոն օրհնել զեղևոսիկս ընտելոյս և
 և արդէլ անկէծ իւր ի ստորի կօր քար ճեղայ.
 Կրկնապատու և ի ստորեւ իս իւր անայս.
 Ծընար շարդին շէն ի ստորին անայս որոն իւր.
 Բարեկն որ և ի ստորին անայս իւր անդ ընտ.
 Ընտանայի յարոյ ճիւղան որ ի իւր և Կրկնի
 Ոչ ասոյ ճարդային անայսից եւ Բարեկն և.
 անդին իւր և Կրկն իւրան և որոնուն և Բարեկն
 Ոչ ստորայս անայսայս անայս անայս.
 Կրկն արեւմտին անայսին Բարեկն շարդայի շարդայի
 Բարեկն Բարեկն և շարդայի իւր իւր և իւր.
 Ընտան արեւմտին արոյ իւր իւր և Բարեկն իւր և իւր
 Որոն և ճար և Կրկն արեւմտին իւր և իւր և իւր և.
 Երանայի արեւմտայ Բարեկն իւր և իւր և իւր և
 Զանալն օրհնել արոյ իւր և իւր և իւր և իւր և.
 Ի Բարեկն արեւմտին Բարեկն իւր և իւր և իւր և.
 և ի Բարեկն արեւմտայ Բարեկն իւր և իւր և իւր և.
 Ընտան իւր և Կրկն արեւմտայ իւր և իւր և իւր և.
 Անայս անայսին ի Բարեկն և Կրկն և իւր և իւր և.
 անայս իւր և իւր և իւր և իւր և իւր և իւր և իւր և

Եւ 71

և իւր զիւր իւր զիւր զիւր զիւր զիւր
 զօրացուցի միմեացուցի զիւր զիւր զիւր
 ի յաւիտեան հարկ եկեղանի համարն իւրն :
 Բարգաւորի այժմեայ ի յայրազանս ի թիւն :

Չարական. ԳԿ :

Տոսս կենաց արկել յարեմ թէ կոյս որ լինայ,
 յաճին բոլորեալ լըծարկի, եւ ի սուր թման
 շորին պարուղ իւրազանս, շորն զիւրին ընծա
 շարել անմահացաւ յուսով. լն օրհասքս իւր
 շիւր յաւանքս Բարգաւոր :

Տարին ԳԵԶ առ ՍԲ կողմն :

Երանել եւ օրհել թէ կոյս իւրազան :
 Կրօնի թագուհի սխաւ անտէր գան :
 ի ինձանկարս իսկ ի յաւանքս,
 Եւր օրհանարցել. կոյս զարթօտ լըծել :
 Ի զուրս յարկեց լըծայ :

Ատար ոսկեղևի սուրբի հարկեցն :
 անկ իւր Բարգաւոր լըծել իւրազան :

արդարեւ ի՞նչ յամենայն ժամ.

խորան լուսեղէն շաղապար ակնդէն.

առ օր յայ մահ թե ի թայ :

Մշտաւնի արթնաւնի եւ իցս երանդուլ.

իսկաւնի ամբժնաւնի Տայ ակնարկել :

Թե արարելցար իկապից յայց :

չի ոչ ճարտարայրն, ե ոչ ճարտարայրն.

Ինչպէ՞ թե շէն յանցանայ :

Նարկարակեցար ե արարելցար.

Ի թեանայ յայց յանթից շարտայ :

արեւայ ի թայ շարտայցար.

չէն ան ընդարտայ այլ ե արդէն.

Ի հասարակաց կանանայ :

Յընձն Տայ, պիտանայր ար անձանթի.

Գրուանայ Գրուանան իցս Տայ պիտանթի.

Ի եւ իցս Տայ ար ար.

Ին ի զ ի թիկի ար ի իցս ար.

յանուայ ընդարթի Տայցայ :

Օրկել ե Գրդել, ե Բարեբանդուլ.

ար անձանթի, իցս Տայ պիտանթի.

Ընդ իշխանի արձանի.

Երանել էր որ ուրիշ արձանի հարձակոյ

ընկալ շէշ'իման Տահու :

Չարակամ. ԴՅ:

Խորանայապէ կամարանքան յօրիւնցար
սէ կոյս անարձիկ շահասանելի շխան
ասորքան թեւարարալն անտրիմար
կետեւե'իտու յորոյնքի, անդարար եւ
գոլ ըշտէ ընդ իմացուցանելի:

Երգի իշխանի կողմէն մարտանու
Երգի իշխ

Չընկանելի բանին բարձր իրօքի հարձակն
լոյս անարձիկ քանայն հօր Տար Տարալն իրին.
Ստանելի ի հեղինակայ իմի թեւակալ.

Երգարարել շարիտ հարձակն ուրիշ իր թեւակն
'իտարարելի քանայն արարի հեղինակն ասանելի.
'իտարարելի կուսար ծանար ուրիշ իր թեւակն

Սի,

Անտիպիսի ուն Տարեան հոյս անհնօքնեւոյ .
 Տարեաց քանձար երեսոցաւ առաջի ի թիւի :
 Արարեալս ինչ արհեստի Տարեաց արարեալի .
 Բիշ հոգիե ճշմարտաւ Կարտոզ հարմարեալի :
 Այլ տեղուցի հոյս արհեստի ինչ ի հոյսեան .
 Ի շրջանից չար կարգանայ շէշ արարեալի :
 Եւ արդ ինչոքեմ ինչ տեղուցի ինչ շարտայ .
 այլ երբեմն շէշ ճարտայ ի հարմարանայ :
 Կարտ երգեստի հօր շարայ անարարեալի արդայ .
 երեսունեկից հարմարեմ անի յարարեալու անհն :

Զարակարմ. ԳԼԻ :

Տարեաց արարեալի եւ հարակ երկնից Տար
 քանձ. քանձար եւ արհեստ արարեալի ինչ
 երակեալ ան արդեալ :

Արար

73

Առաջ ի վր իմաց կրօնական. Ե.

Սուրբաբ կոչու Տիեզերքս քրիստոսի Բացող Բանալի.
 Կենաց յօղոյն ընդ ունեացան զիցի իննանայն.
 ոյ կենացս յառից Տախա հազարն շարժող զի.
 զԵրուսաղէմ անճին ինչ քաղաքս աշխարհի.
 Եւ ի սուրբաբն ոյ ժամանակս իսկոյն Տառնի:
 Իսկոյն Տառն անճառն յառիցն ի կոչու Սուրբաբ.
 Բայց ի սուրբ կենացս պարտոյն Տառնի անճառն.
 առ ից զիցի անճառն յայ Բուսից յարմարն:
 Նոնայն լայն զի կենացս առ ից պարտոյն.
 Ի ոյ լայն ուր զանան ի կոչու աշխարհի.
 ալ զու կոչու կենացս անճառն ոյ յառնապարհի:
 Վարդապետ անկէ զոյն Տառնի լայնոյն.
 ոյ անայն ի Երուսաղէմ անճառն յառնոյն.
 Ինչ եղիցայն օգնելն ի կոչու յառնոյն անայն:
 Առ զՆերսիս Եւ ի շարժուցս սուրբի ի օրոյն.
 առ զառ զառ ուր զիցի հարից արեւմտի յեղիցայ.
 ոյ արեւմտի հարից ի սուրբաբ կենացս զիցիցայ:

Քառասնական. Դ. Կ.

Ի իցի լիցի արեւմտիցի ի կոչու Տառնի Եւ Տոյ:

Անող առ օր կոյս անաճիկն մկերիւմ:

Ո՛չ գերեզմանի կայրս էլ չիւն .

հոյք բրտոտէ ինչ շունարան .

չաճար հոյսայր զան գիտնակն .

Տրտիւն անկէլ :

Բիւրեղս անգիւ անըն կարկէիւն .

անտղտ շուշ շէն ճարգարքանէն .

անտիւն թից պոյճան արտարան .

գեղէ հօտն ան ար :

Ջրանտան ճարգէլ անոյ անտ օրին .

գեղարկն լուսոյ զան է օրարան .

հտչոյն ի ճարգի արօթ հոյն ղն .

էլ ղիտէլն արան :

Բարանարան ճարգէլ շարան ճարգէլ .

արտար անտիտայ արան ան ճարգէլ .

Իտէլ ճարգից ճար գեղարան ղն .

չառան ղն օրն ղն :

ԳԵԼ

ԵՐԵ

711

Երգ արեոսահան 'իդիսեց անձին միողո-
ցելոյ՝ առ ամենօրհնելի Կոյնս մարիամ:

Գրեց

Պատմի ամենօրհնելու .

Գորէ՛ս առ ի՛շ յողբս հարեալ .

չէ՛ ե՛՛ս Գոթ շքաւորեալ .

Հաւս ի՛նչ 'ի նրաչապոյ . շէ՛ծն շանճն ի՛՛ս
շանճն ի՛՛ս . Բոկեա՛ն շանճն ի՛՛ս շանճն ի՛՛ս .

'ի ճեռաց Բանաբոկեա՛ն :

Հաւս ի՛նչ յօգնուի . շէ՛ծն՝ Բոկեա՛ն :

յանչէ՛զ զԵ՛՛՛՛նոյն :

Աս զի հչօր է թշնամի .

որ Տարբնչի անճարի .

աշխարհ Տարբին 'ի Բարբին .

Հաւս ի՛նչ 'ի նր . Բոկեա՛ն՝ պատճառն .

'ի Երեմի թշնամեոյն .

Հաւս ի՛նչ եհ . 'ի Խաչմանց օճին :

Իրաւ ապաստանն Տղաւորաց .

ապարտն զի 'ի յարողաց .

և յընթացս իմ թշնամեաց. հասնի:

Ըստե կերաց շարքաւորեաց .

կանց ճարճոյս հեղեղեաց .

նհ ի շարքս յիմարեաց . հասնի:

Ի քառասուցէ անձն իմ գեղի .

յաւէր արկաց է արժանի .

ը ի խեղեաց էս արշարժի . հասնի:

Վիս սոց շատե՛ծ գոյն .

հարկա շարճն այն ճանցի .

խնորժ զի զիս կանդիցի . հասնի:

Արիւնքի կոյս քառ ճայն էս .

որ զկշարպիս գլուտ զարտ .

իչ զեօժն անարքա արարիս . հասնի:

Չարական. բձ:

Վիզանդիս անարգի քա անարձիս և ան

զարժիս շնորհաբար րչկոյոր:

Երգ առ սբ. Կոյս ան-ածինն ժերիւմ:

յօրհեւլ Կ Տ.Տ.

1794.

Մայր արեւոյնի բարին անհաս .

պարտէ՛ւնս յօգնուի՛ հաս .

չի՛ էմ ինքուս յոյժ եղի՛ւի .

Գործոյ բարեաց անձեռնահաս :

Գաւաթի՛ բարեան՝ ի՛կէրանի .

Տաղի՛ւլ ըչտայ՛ նրպասայ բարի .

չե՛ մարտարի՛ տայ բարու՛սի .

Եղի՛ ես իսկ յանձնարի :

Հայտնոյ՛ երբն՛ ո՛վ ի՛ քաւրի .

Տահայրացի՛ն անպի՛ւտ էմ լի .

հա՛ն ի՛կիկանս քարանայտոյս .

Ի՛նչեղի՛մ էս արժանի :

Քրտարի՛ յոյժ ի՛նչարեցայ .

յուզիկ շուղի՛ եւրարեցայ .

ո՛վ ճարեմ՛ էրանի՛ լի .

Ժրտն՛ զո՞րհ ի՛նչ գործանւեցայ :

Կարօպի՛ս յոյժ ո՛վ անընձար .

առ ի՛նչուս Ի՛նչ անհարձար .

Է Տարեացայ և էս լիել:
որտի գետն քա Տարեաց:
Չարակարմ. Բի:

Սի քաղաքի շարք Տո Բարեբուել
օրհեւալը 'ի հանայս:

Մաղ առ ք անանիս:

Չ Երօրհեւալ կա. տօրարեկէս յոյս.
Բարեբուել ան քո յառան.

նորեւն եղիկայս Ի հոռուսեկէ:
երգանիկ Տառ կայս.

յարժամէ Տո ք կայս. Բարե:
Բարեւալ ք կայս.

Տառ անկեղանակ յոյս. Բարե:

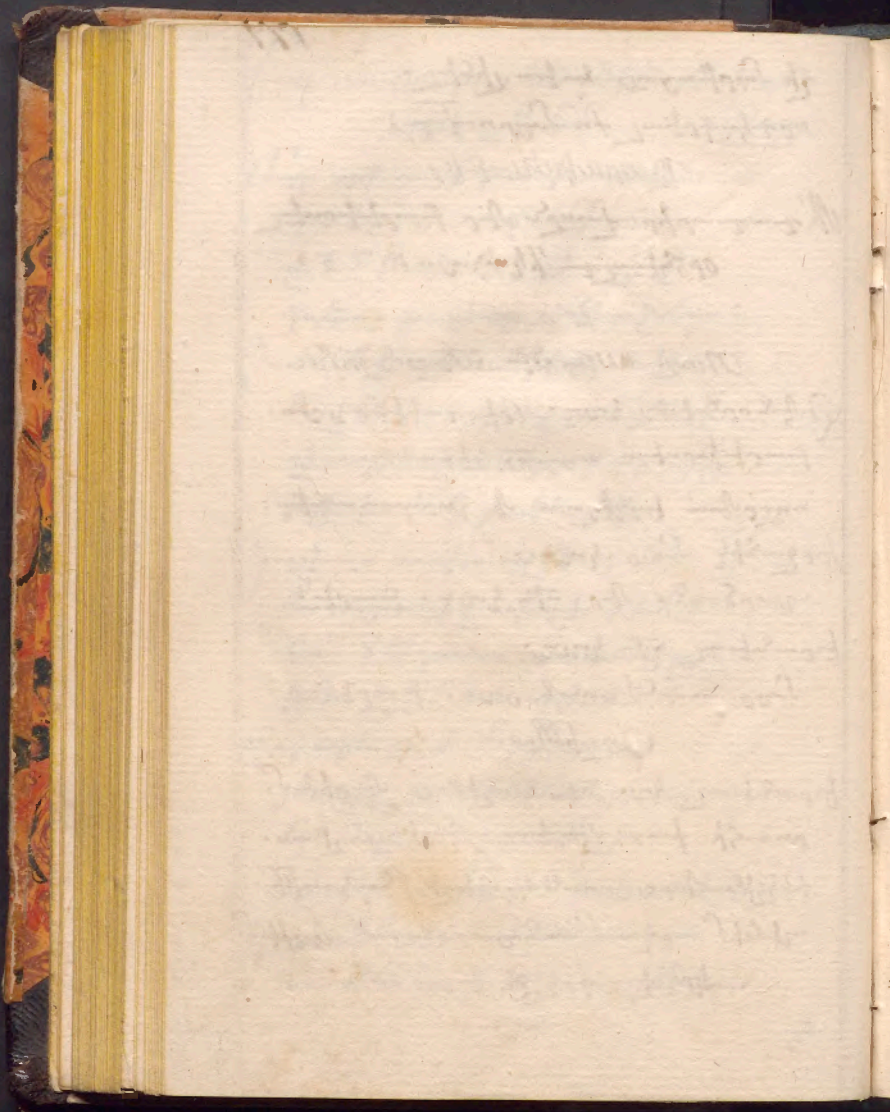
Չ Եր Ի Ե:

Բարեւալ կայս ք քաղաքի Տո Եր Ե.
քա Տո քա ք Ե Եր Եր Եր ան քառ.

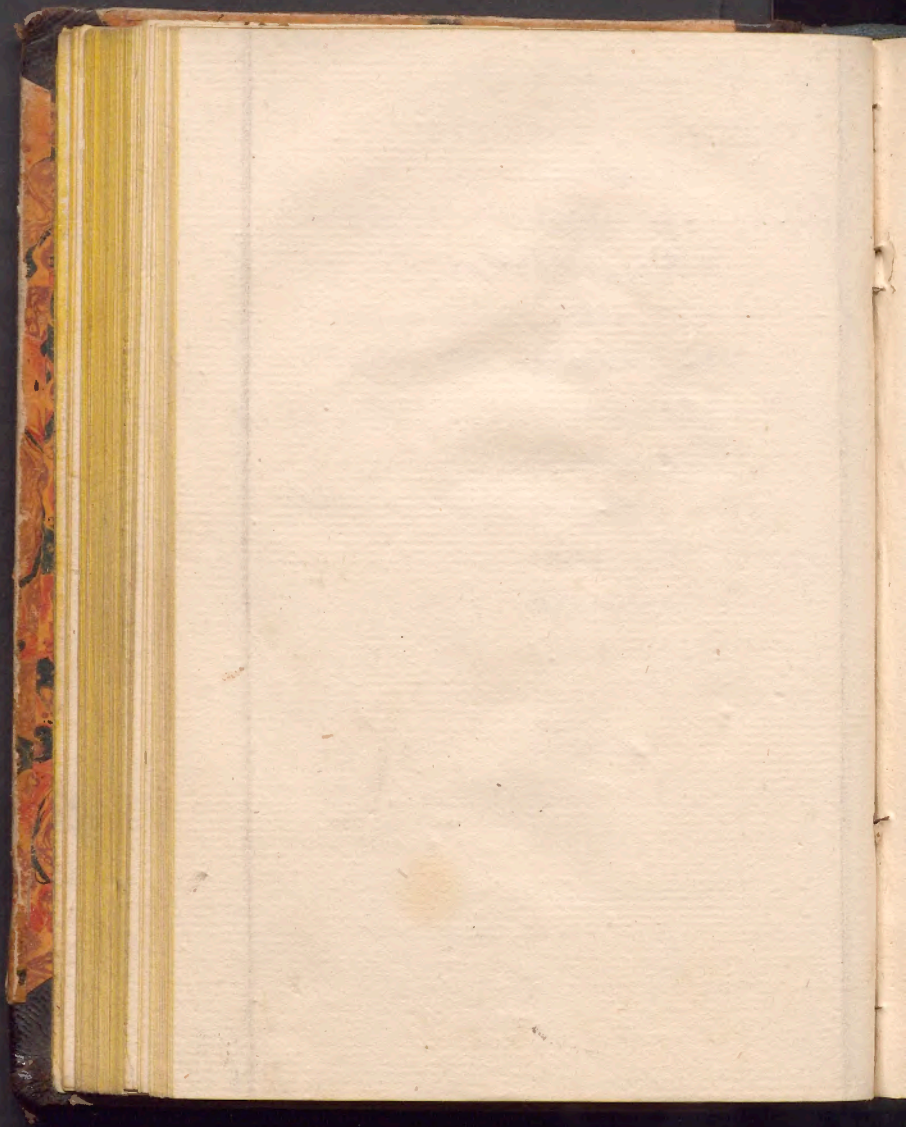
Եր Եր Եր քառ քառ քառ քառ քառ.

քառ քառ քառ քառ քառ քառ քառ.

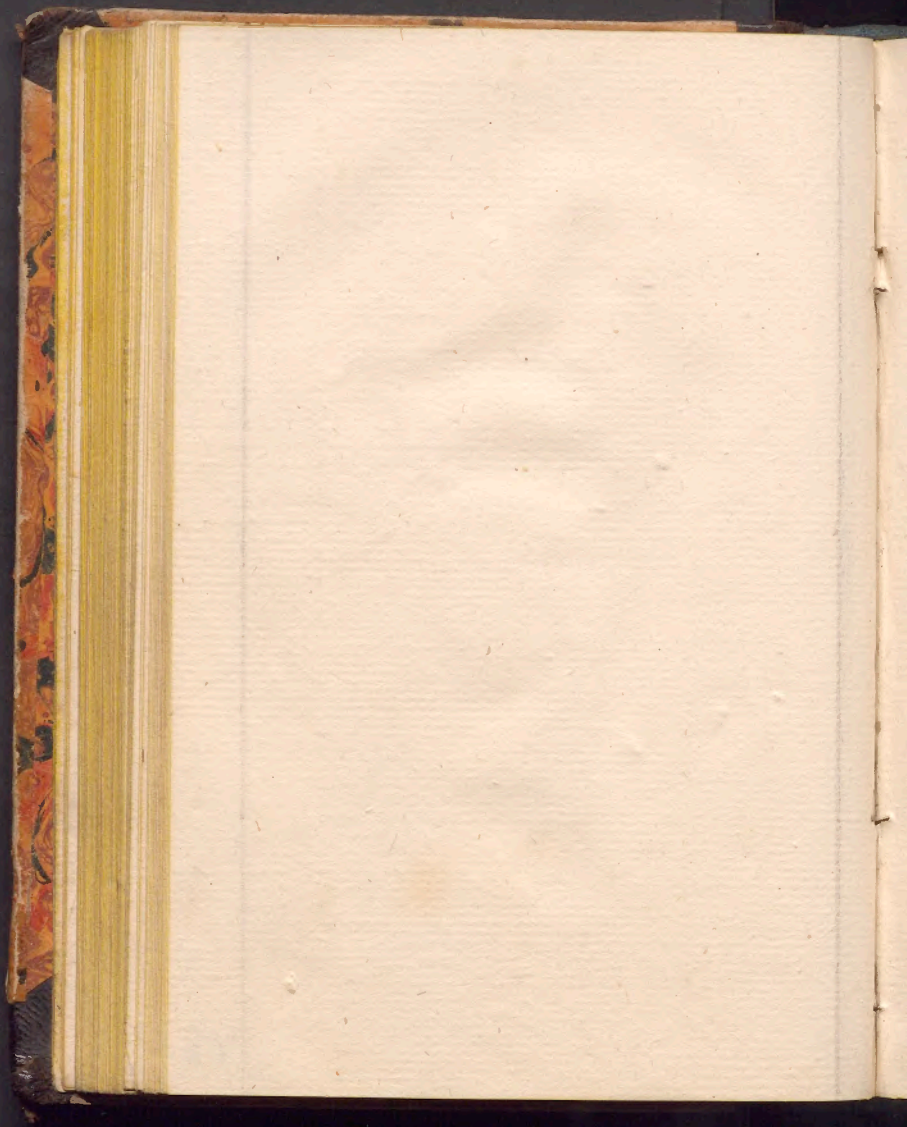
Եր Եր Եր Եր քառ քառ:

77

78

79

86

20

Արքայն ներսիս կլայտցոց հառոց կա
թուղկուսի ասայեալ բանք մաղթանայ
առ Եր հեղշտակապետն գաթրիէ և
միքայէ և առ ան՝ զորս ետխաւորաց
իմն Ի ատուց ուսանաւոր շափմալի :

Զոր պաղարիտ առ հոգեղինաց
Տէր որ պրկարես և հոգեղինաց
որք Տրճաւորիք մարտնոց
Տարուր բնութ և կայանիս :

Այլ պաղարիտ և սպասարք
հրջոր բանիկ իւր կարարոյք
Երես երեսիկ ինկեակ դաստէ
Երեսիկ ևս անճարիս :

Որքոյ Տերչակ զարախանայք
և յերկայիսն յերախոյք
Տանաւանդ Տի Տանույնայք
և երկայնայրս Տրճաւորի :

Այլ զարիկ և իտայէ
հեղշտակապետք բարձրելոյն :

Ժ Է Մ

որք

82

որք ասարս-ճոյ կայտ ասարգի.
 Բարբել քչեղ շրջա-թիւն.
 Ղ ընկալարուտ շէտ Կրտսնկայ.
 Ըջծայնս Բանկի արդարանայ.
 Իբր Իճոյնս կարելի թ զրոյ.
 կամ էթեթիկ Կըղոյ իկ ճոյ:
 Ձոր անմահիցոյ ընծայ րօն.
 Ընկանայուտս ընծայտցաւ.
 անմարմանկան հոգեղեկացոյ.
 Թոք Ընթանարտս և հոգեղեկս:
 Բարեբարտար Եղանկացոյ.
 Բընուարանկանիս և Բարմարտս.
 Բարճրագունիցոյ և Եթնայնոյ,
 Խոնարհ Բնութիս և Եթնարտս.
 Եւ յանկայ Տրուամ Բարտարոյ.
 Իտարտտտ Թշ շարհոյս.
 Ղնծայիկ և Ղհոգար.
 Ղան Ի Երուանս շարհայ Ղղու-Թի:
 Անդրել Է Թե Բարեարեկ.
 Ղոս և ասանկտս Իսկըմեկ.

չգործըն ճեռաց աստուծոյ
անպէս ի՞նչն ի՞նչ անմեղսն :

Չնայն զպարտաւոր ի՞նչս անարար
իւրեղեմի ի՞նչն զ անարարս :

Եւ զոր հանուց արհաւիրաց
Եւ զոր հանուց արհաւիրաց :

Եւ զոր հանուց արհաւիրաց ընդ թշուառսն
անմեղսն երբորդո՞ւ ի՞նչն :

Իսպառնակաբան շնորհել Եւ զնա
ի կրկնակի թեւերսն :

Նուստ ընդ աստուծոյ անարարսն
ընդ պարտաւորսն աստուծոյ :

Յեւ բոր շնորհել ինձ անարարսն
ի կրկնակի թեւերսն :

Ուստի ընդ աստուծոյ անարարսն
ընդ պարտաւորսն աստուծոյ :

Յեւ ընկալել Եւ զնա անարարսն
անձ զնա անարարսն Եւ զնա :

Ինչպէս աստուծոյ անարարսն
անարարսն Եւ զնա անարարսն :

Երանեցել շտեղծեալ .
 ըստ ձեռ յտեղիս արտայտի :
 Կրօնականաց բանիս արտայ .
 արդև անա իս ես Տանկուսի .
 յարի լըսել շխարհ անուան .
 ես շանթարամ արանու շշխարհի :
 Քիսկանայից կարարողաց .
 անմահ շխեման պարարտի .
 Ըստ ար հոգու յարարանի .
 արարանով շխուս կայիս :
 Ծգեաւորաց որ ի Տարիս .
 Երուս հարցաւ ես շանկից .
 արանից յղաց պատել շխարհ .
 Ի թրջումն զայդիս նիսից :
 Թագաւորաց բարեպաշտի .
 ես ի իմանաց Կրիստոսից .
 հայտնի լինել նիկայանից .
 Ի Տանկարան բարեպարոսաց :
 Իս հանձնի յողորմեան .
 որ ըստ պղծ ես հասակի .

իբրևտեանցիւրն զբարեգիտ
եւտօղ լինել 'ի բոճմանէն :

Կենդ որդոցս զոչ պահանջան.
'ի սարկածիցն պեւանքան.
և մանկանքն պիտոյ հային.

դասարանակոխ իմաստութի :

Չեւտարասարդոս մարդէլոյ.
յստող խորհուրդս և 'ի մտաբան.
և զհարստեայն հասակն.

Երաստէ իմաստքս կարստեայն :

Չարեւորեայն 'ի զոմն արիւնդ.
ճարկել հագոյ ուղիս հեռով.
չծես 'ի հրաշմանդս հանձնարոյ.
Կեռել 'ի սիրտս պիտելով :

Կուսից մտաբար լինել պրարե.
'ի բանկուրի տի փեային.
կանանց պծնել իսնար հաբ.

և բարեկարգ ոչ փաստութի :

Չանհանձնայեայն ըստարեայն.
անճարի տ օրթօտ.

Երբ որ շուրջ 'ի տեսի.
 Ե'ի տեսի կայսերսն:
 Առ զէտրոցս 'ի ճամբուցսն.
 Էլ տուտ 'ի նոյն ընկացալիս.
 Եւ նաւելոց որ 'ի ծոցսն.
 Զուտ զեկազար եւ նաւասորի.
 Եւ 'ի բնակի պարսկացոց.
 Տեղեկէաց եւ յանգարիս.
 Ղարաբաղսն 'ի Յէնզ հոյսնս.
 Եւ ըստ ինչն պարսկաբնէ:
 'ի դիակցան բռնութի.
 Եւ 'ի յարեւել խաբսնս.
 'ի Տարսիսիս յայտնի զարի.
 Եւ 'ի ծամուկ ընդ գաւթի.
 Առտ 'ի Տղոց անկեաց արդի.
 'ի գաւառ Տախու իւր յարեւելի.
 Յետոս նոյնի կարգաւ տէ՛տ.
 Եւ 'ի իրոցոյն 'ի յէր Երեւելի:
 Աման զիջելոյն առ 'ի դիակց.
 Կ'ի յարցիս Տարսիսիսնս.

Երեստ յաւոյն ապրիկեից
եւ զար աշտոյն, հալածեից:

Չարս ի Բանդի արձանեցեալ.
եւ կայելոյ կայր լուծեալ.
չտեղեւ ի յարեւն ու արձանեցեալ.
եւ ը ծառայել աշտոյնեցեալ:

Չարս կեանքեւ ի լուծեցեալ.
եւ ի կեղեկոյ անդայեցեալ.
յուստ ի ծարարոյ զգուշեցեալ.
եւ աշտոյնոյ յաւանդուի:

Եւ զհոգիս անկեցում.
ի սո Բանդոյ յարեցեալ.
արեւ զաշտոյն աշտոյնում.
սեղեւ զան ի ծարարում:

Չարս ի Բանդի արձանեցեալ.
զեւ՝ արարաւ յաշտոյ Բանդի.
յարարոյ ի զայ լուծեալ զհոգիս.
եւ յաւանդոյ արեւ զարս:

Պատեւ զԲանդիս Իս Երեւել.
հոգեւորս Երեստեւ:

սղարհուք կարօրելոս
 շարտայուին երկնս զընդ
 Ըշ շարկուի Տարժուս ասնճել
 շէօ հոգարնի ի մէջ շարժել
 շարելուին ի մէջ հեօ թել
 եւ սք սեօզ ընթել կարողել
 Ընթել ճարօ շարքս թոթել
 եւ զճը շարժողն հասարարել
 շարժարհուին հաշարժել
 շարժարթ ասարար շարքս թոթել
 ի բարձրուի ի բարձր լիել
 շիեղուի շարժիկն թոթել
 ի արարմանի կրօն թոթել
 ի շարժարթ բարձրոյն ասարար լիել
 Ընթել զգուի արժարն արթել
 շարժարթին բարձրոթել
 շարժարթուի ի արժարն լիել
 շարժարթուի ասարար լիել
 շարժարթուի բարձրարն լիել
 արժարն ընթել զարժարն ասարար լիել

Ի յամենեկ շնորհակալուեմ.

որք ի ըրար զան ի վերուստ:

Ամենք ի խառնութեան շնորհակալուեմ.

և յեղիցի անհոգուեմ.

Ի սրբութեան ուրախութեմ.

և ի վրդապ ըստ իմ:

Ընդարարմամբ ըստ իմ քարձուեմ.

շնորհակալուեմ արեւմտեան զարարութեմ.

և յամենեկն ի սրբութեան ըստ իմ.

Եւրոստ զարարութեան ի զանգուստ:

Իսկ ի ըստ իմ անոր իմ.

Կարգից բնութեան շնորհակալուեմ.

Ինչ քարձուեմ զայս իմ իմ:

Ի ինտանգիստ յեղիցի ուրախութեմ:

Ի իմ զարարութեան ի սրբութեան.

ուրախակալուեմ որ ի իմ.

Եւրոստ իմ ընդ իմ.

ընդարարութեան ընդարարութեան:

Եւ ընդ իմ ընդ իմ.

և ընդարարութեան ի սրբութեան.

և ընդ քանակներս ձեռն հոգի.
 ընդ համար զիս ձեռն քննոմ:
 Յէշուս իս աստուծոց յիտ.
 և աստուծոց շնորհ յոչ յիտ.
 և ի յայտն օգտակարաց.
 անխառն ընդ անոցոց յիտ.
 Իս ընդ հագոց և մեղքակարաց.
 որ ի վերին երեսասցան
 դասաւորեալ անք հանգուցիտ.
 Սէլ իշար իշար արհեստ յայն:
 Յոր ժամ արծառ ի իրն պակաս.
 Ընդ ի իստիս զան իրան.
 Ինչոյ ի ծառ ձեռն յոչ յիտ.
 աստուծոց դասաւորեալ:
 Յայն ժամ իրոց ի յօգտակարաց.
 ոյ ի իստիս ձեռն քննոմ.
 յի դասաւորեալ յոչ յիտ.
 Ընդ ի իստիս ձեռն քննոմ:
 ի ի իստիս ձեռն քննոմ.
 և ի իստիս ձեռն քննոմ.

Ընալ շրտի մեկտալ ցամախ.
 զար ի սարսաղիս անասն բանիս:
 Պարակ յեղալ ի կենակ ցամախ.
 Ի հարսանիս հօր փամբին.
 Երբ որ ուր է ետել ըլ փառս.
 Ընել յաւել ցի զյաւել տեան մի:

Չանձին բարեաց ծընող բանիս.
 Ի՛ն սոսանայտ քօնող Վեհոյ
 Ղնեռիս եղևայ հարսանիս.
 որոյ անուն քօ գրեգորիս:

Չորե ինգոյս ի Ղնալ Ընիս.
 յարմարեցաւ զինուն ճարիս.
 Ի եղանակ շարականիս.
 ասի զարիս Բժի քօնիս:

Վրտ յեղեղիտ ք քն անչիս.
 Ընող Վեհոն զովեպիս.
 Երբ ուր է յեղեղ աս քօնաւիս.
 Վե՛լ յեղեղիս անարախ բարիս:

Երգ

Երգ Իսկ ինն դասուց հոն շտակասե-
տաց . յօրհնեալ ՚ի գերասպարձառ հօրն
Սեռնէ միմիճարաց աբբայէ :

Չնման անհասին հօրն անէղին .
 Իբ սպասուսորտ էտ անմարտին .
 այլ ե ընկրտալ հօր էտ յերկին .
 Ընդդէտէտ զնիճ առ փր .
 Իբ հոն շտակաց դաստ անմարտին :
 Ստեալ դաստ Իբ ե երկնային .
 Բարե բանօղ էտ իսմէին .
 Ե քիսանօղ իջր անհասին . Ընդ :
 Թագաւորաց թագաւորին .
 դաստ սրայրօկտայտ էտ անէղին .
 զովէտէտ անդադար Իբ զուգին ընդ :
 Ստօլբէից գուռօղտ անհասին .
 անարձեւաց Բայճալայ Տրօլբէտ .
 երկնային արաստ անէղին . Ընդ :
 Ո՛ղ Բարձրագոյն եղևանօղիտ .

Ըստ արքայի և անձանի պիտոսի.

անձանի և արքայի շարունակ. Ըստ:

Պարսկական և արքայի պիտոսի.

անձանի և արքայի շարունակ.

անձանի շարունակ և արքայի շարունակ. Ըստ:

Ըստ արքայի և անձանի շարունակ.

և արքայի և անձանի շարունակ.

և արքայի և անձանի շարունակ. Ըստ:

Ըստ արքայի և անձանի շարունակ.

և արքայի և անձանի շարունակ.

և արքայի և անձանի շարունակ.

և արքայի և անձանի շարունակ.

և արքայի և անձանի շարունակ:

Չարական. ԿՃ:

Չարական արքայի և անձանի շարունակ և արքայի

և անձանի շարունակ. արքայի և անձանի շարունակ.

և անձանի շարունակ. արքայի և անձանի շարունակ.

և անձանի շարունակ. արքայի և անձանի շարունակ.

և անձանի շարունակ:

Չարական

Անալ 'ի վերայ հեշտակաց յաճա
հաս վարդապետէ ասացեալ :

Զո՛ճեշ գոհեմ Տո՛ւր հոգի բարձելոյ արեմ :
 Ղարսասարտ մեծ արտաթի օրհնելոյ օրհնելոյ
 Էլի որո՛ւ է քն պարզօ՛ւտ Բոյ հոյոյ արեմ-մեծ
 սիրով վառել խանդակաբեմ 'ի քեզ ճե՛րթեցիտ
 լեռո՛ւ սարսո՛ւ կա ի սարսաբանո՛ւ լի մթ լի մթ
 Երեց անճանչ հանճոյ հոգիտ ար հանճո՛ւտ այ՛. այ՛
 Վեհեց Վեհե կահոյտ Տո՛ւրո՛ւ կա անճոյտ Երեմ
 Եր հաղարեմ լի մթ որո՛ւ պարզասարտ. այ՛. սի՛
 Ինճեակ որասարտ զիտ ի սարտ որո՛ւ ի սարտ
 սարտո՛ւ կարսանո՛ւ անճո՛ւ յարզոզիտ յար
 'ի Բեհեմ աչգի Տարսի ի սարտ. այ՛. սի՛
 Ար պահարսան կարգել քերամբ յասարգիտ. այ՛
 կայտ ի զր սարտել անճեկ գոյոլ լիարգիտ. լի
 լի լե՛ծասարգիտ զաս' անճեմ 'ի քեզ. այ՛. սի՛
 Արո՛ղլե՛կ որաստ երզանիտ ըցճարիտ. այ՛
 Էրո՛ղլե՛կ գունդտ անճարիտ գոզիտ. գո՛
 Ղարսասարտ անճե՛ երզոյն յիղեարգիտ. այ՛. սի՛

Հարական. ԲԿ:

Իրեւորեան ճանիւ Բարսեղայից ԿԵ
արդարեւ գաւորտ տարկէից Բարսեղայի
ունտ ընդ Բարսեղայից:

Աւարտ Երես ստեփաննոսի Եւստակիոսի:

Ստեփաննոսի երկէն հարցան.
այսքնեցաւ Երես Եւստակիոսի:

Բարսեղայից Եւստակիոսի
հարցնեալ ըստն ճարտն.

Երես Եւստակիոսի
Վճարեմ Եւստակիոսի -

Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի
Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի:

Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի
Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի:

Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի
Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի:

Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի
Երես Եւստակիոսի Եւստակիոսի:

Ըն Քաղի կեցիկ. համ:"

Ինտանդանդոյն Ինտան-

ան ար յն Բարեխօսում.

յանքուն որդանդըն արարում. համ:"

Արարեմէկում անտչ գայիկ.

արարեմէկում արարեմ անեմէկ.

Ըն լեմ յն Ինտանդոյն. համ:"

Անտանդանդ գանդ լատտո.

Ինտանդանդ Ինտանդոյն.

Ինտանդանդ արարում. համ:"

Ինտանդանդ Ինտանդոյն.

Ինտանդանդ Ինտանդոյն.

Ինտանդանդ Ինտանդոյն.

Ինտանդանդ Ինտանդոյն.

Ինտանդանդ Ինտանդոյն.

Ընտանդանդ. ԳՃ.

Ինտանդանդ Ինտանդանդ Ինտանդանդ Ինտանդանդ

Ինտանդանդ Ինտանդանդ Ինտանդանդ Ինտանդանդ

Ինտանդանդ Ինտանդանդ Ինտանդանդ Ինտանդանդ

Ինտանդանդ:

Ին

Աբն Ներսէսի սբ, եպսի Բան Իիւրաւո
ոսու-մեաւո ճանկանց, Ի դիւեաց աբու-բեմ
տաւո-ից տաւանաւոր չափմամբ:

Աբն սարսուճոց շէշ Բեճեհոց.

Ինէլ երարտի ին հաւաարաց.

Ատեօզ զորճոց ըլնա ինն.

Ըսօզ Բանից ծանիւր ըլնա.

Փայլորնի սրտից աչաց. արար.

չէն Իճաճուհ աչ յայտնի կո.

Թէ այս հրօտ հայիս Ինն.

աննէղ իննա իզոտ սարսից:

Բիւրն Բանից ստ չարաց.

անննն շէշաւոր զ ընկերաց.

Ինէրանոց Կս հուն Ի Բաց.

չիօսս աղտելի նախարանոց.

Նաւ Ի Բուն Բանքաւանոց.

Դիւ պահապան Ի Բոց շէքանոց.

Չի աղբեցիս պոս Ի Բեղաց.

Ե յանաչաւո զարարանոց:

Ժ Գ Ն

ԳԷԸ

90

Կի թի զբոցի ստարի .

աւանդանի երարել յեղանի .

Բանի տ անտոյ յարդարեայի .

զբժշտի արցին յերեկայի .

Եւ թի զարդի կալ հրամանի .

այ ճառանդիս յարարանի .

Եւ սորոյ տ ոչ յարցին .

Ի ճշմարտի ճանարարին :

Երան յարարի երկանայի .

երարի զից սրտել յեղի .

Եւ ի ճարհոյ տ շտեմանի .

հոգարդ կոչմանն արարանի .

Սկալով յիել յանկարճանի .

հրման գոցոյ ի գիշերի .

Չի սր ուղի սրկարի .

հա՛ ի ճարայ ոչ յարիտայի :

Երն երգի իջր յանդրոյ տ .

արալ ըլ համար յարարանցն տ .

Արդիս ճանարանտ աւանդ զբոյ .

ըլ արարանիս համար արարոյ .

կամ որ լինից արևուտ գործոց
 ասի շահմար պահանջելոյ . . .
 Բանդի արևուտ եւ ին հոգւոյ . . .
 և պարզեացն անձամբ : . . .

Չան շահագրից արևի ճակեր . . .
 որ ինչ որ ասի ինչ շորացեր . . .
 Ինչ որ ինչ ճակեր շահմար շահմար . . .
 և շահմար ճակեր շահմար . . .
 Գնացարարացն ի խաբեր . . .
 շահմար կերպարն ի շահմար . . .
 Զորարարութի ասի շահմար . . .
 և անց քանոք պարզեացեր : . . .

Ինչ ինչ շահմար հանուար ճակեր . . .
 Ինչ որ ինչ ճակեր հանուար . . .
 Ղը ինչ ասի արևուտ և ինչ . . .
 և արևուտ ինչ ճակեր . . .
 Զի արևուտ ինչ խաբար կերպ . . .
 արևուտ շահմար և արևուտ . . .
 արևուտ հոգի շահմար գործոյ . . .
 ճակեր հոգի ինչ շահմար :

ընդ ընդ տո պատասխել
 Բարեաց իրաց իւր յազոյել
 Խրատել ընդ իւր ի յազոյել
 ի Տարածութ ընդ իւր ասել
 Կըլ թէ կանխ աստ հանգիել
 Եւ այ հանց լինել
 Կոս գոհուի պոռոյի յասել
 ասմ որ գիտի հաստատել
 Թո՛ս Բագ աստ արտահան
 կամ պարուի ի իրանահան
 Լծի ընկալիս պոս ըլ յարգան
 ի համարիս իւր արտահան
 Կըլ ը հարանց աս որ անցան
 Տանիս ըլ ճաղիս իւր կըման
 Եւ ի լինիս արտարանան
 այլ ասոր Եւ հել ի անարհան
 Եւ ի յազոյել իւր աստ արտարան
 Եւ ի յազոյել իւր աստ արտարան
 Եւ ի յազոյել իւր աստ արտարան
 Եւ ի յազոյել իւր աստ արտարան

Հոգոյ ճշմանսք եւ հիւստանսք:

յոր դասակարգ եւ բնականսք:

Պայլան գործոյ կառ սպասանսք:

սասքի կարգն ոչ կանխանսք:

Իննս 'ի յասանանէ դառ 'ի քաղցէ:

Եւ 'ի ըշտել ասի արեւ:

Եւ 'ի ըշտանքս Ռեանսքէ:

ասի սրբորէր յասանի բեւեր:

Սի' անդորդն շտ արեւգէ:

Սանիքս երբ գործէ:

Չի 'ի կետցէ շոր ասան արեւ:

շքանդելն 'ի հուրն ճանսքէ:

Լեւնս լսել էրգաստեղն:

Ի յասանսքի բարեկանսքէն:

Հանգչել ասի 'ի շար անտեղն:

Եւ յանհանգիստ արքանս Ռեանսք:

ընկալ ըշտանս Եւ 'ի քեխանանսքն:

Սերանանսքի հեղոյ բանն:

Տունիս Իէ Տեմ է սք դաստեղն:

հարստանսքի Տեղ Բոխանսքն:

խեն Երեւոյնից Բաշ Եղեալ
 Տեղէ շեքհուրք Երամանկեալ
 լեռն 'ի վերս ևս հեռաւցեալ
 ու յարուճոյ է արեւելեալ
 ճշմարտութի շէ հեռեւեալ
 ուղիղ Եօսից սիրոյ զըրեալ
 լինից և բար լոկ ասացեալ
 լինել Երբման գերացանցեալ

Տրան ճանուցանի յոյճ ճանրագոյն.

ըջման Երբման ուրանալոյն.
 Չի կէ Բաշեաց սրն 'ի յայոյն.
 և ի չարէն ասաց շարոյն.
 Չի կէ արասցեն 'ի յերջոյն.
 ի շար 'ի յանուան սրն սրն.
 Եւ ան սրուիք յոյճագոյն.
 որոյ Տղաց շիք շիհագոյն.

կիւնըն կիւնաց շանցատորի.
 կիւնըն դրամիք Բաշատ ասի.
 ընդ ին ճարեա Տեղ յարգանքի.
 ընդ ին ան Եղեա Տեղ յարգանքի.

Կոր շինչ օգտես դու՛ իշատես .
 Ի ժաղատես այս լուսաւոտ .
 Յորժամ առ դուրսն կողոպտես .
 Ընդ որ կենաց թրջանին է :

Հօն հայեաց ասէ յոյժ այս բանին .
 Եւ ի շեղանքս Ի սնուցին ինչ .
 Ան յապաղէր դու ի շարին .
 Կայ խոփոխելու խոյր ի թարին .
 Չի սորժամ ոչ գիրին կոչին .
 Եւ ըսք գործոց ինչ պահանջին .
 Իս թէ շունին պարտաւանին .
 յանչոյս իստար բանդ արհանին :

Ասան ճեոյ ըշտէ շօթնակոյ .
 Ղնարինդ ի կտորս լըծելոյ .
 Իս կտորս վար ուղղիչ սանձոյ .
 Ղնոգիդ ասէ անդ կըստելոյ .
 Լծի անձկար ճանապարհոյ .
 Գընա յօրէնս դեմառն սերոյ .
 Գլխի՛ք ճամ յաստի լըն իս ճարհոյ .
 Ընդ ասաց կորս թուչին անձոյ :

յլատն շէլ ասնուլ Քէն ծարար .
 հատել յայս ծով րայ հընարեա .
 Կնտ յուշէլ արեան ետար .
 ընդդէ՛կ րայտն հըղօրեա .
 վըճէլ շնոգոյր հատն անդարար .
 հոգւոյն թեօթն արիարար .
 Ձի հասուցեւ անդարարեա .
 յանոյր տեղի իւղաղարար :
 Են ծարարայն ասիւրպէր .
 ասի ծարարայ լուսայ հանգէր .
 Ձեանը բարի հեղ իլշանէր .
 չորրմախ ի ծնամէր :
 Բայ յարարէն ի շարգէր .
 Տի շարարայ վարմեր յանդէր .
 Թի ոչ լըճու րաս ի յանձնէր .
 յարժամ ինդրէ ի յասուղէր :
 Ենն ի ծով ի Բայ ասի ի Կէն .
 շարար ի շայ որ ի շարէն .
 Չարար ի Կանն արայն ասին .
 որով զարարի ի տրիտ ի սէն .

Կըլ կայարժանց արարու իւր շէն
 Ի գեղեցիկ պէտքան պիտի
 Եւ հարգանք շնորհիւ իւր
 Ի կարգաշար հայեց խնդիր

Տիկն յիշեն ասի խնամի ընկալ
 շայն բան իրարս յարեցան
 Մանայնուհից ըզտի յիշալ
 անտրի իսողոտ անհրաժանալ
 Կըլ յիմարանց պէրուսնս գճնալ
 Եւ յուսանի ոչ ճանճրանալ

Չի ի՛ անճի պաս ղըջանալ
 յարժամ հընար զի յիտ պանանալ

Ընթան հարս գ ասի երիտասարդ
 շիմարուհի ղիտիտի իւր շարտ
 Ինչ շարսնու ճանրս բայց ճարար
 որ ըլլարայն ասանի շունարի
 Կըլ ըլլ հանճար ճիտաց Ե ղիտար
 որով ցայրնի ճանուչիս ճարդ
 Քիանցի յիմարն ի հասեալ ցարդ
 Իսկ իմարտանն որդիս ըլլարտ

Չար 94

Չա՛ն շար ասէ ո՛ր ծեռաներ .
 հայտալ արտ Կալ շար խարհեր .
 յո՛ւճ է քանանալ արժ՛ի հոգեր .
 Բնչդեռ ի՛ծեռս է ի շէքեր .
 Տրտայտեր իւր հոյ գերեր .
 Բնչը ի՛յստի՛ն արարաներ .
 Անոր ի՛ հայտալ յաճանակեր .
 Ընան ինչ հոգւոյ բանականեր :

Ա՛ն անուայանէ՛ ինչ արեւորսք .
 Եւ ասք Եւանդք ի՛ Բարսաթք .
 Արեւ շնծ ճրջ Եւրոսթք .
 Եւ զո՛ր ընկերն շարս Գոսթք .
 Արեւել ըլլա՛ն արեւոսթք .
 Գրեւ շէքի՛ն արեւոսթք .
 Կասեւ շնգեր Գոսթք Եւ արեւոսթք .
 Եւ անհայտքս ի՛նքս արհոսթք :
 Չ Չա՛ն շար ասէ շարահոսթք .
 Չէ շար Գոսթք է ծեւոսթք .
 Չի ի՛նքսնէ է արանոսթք .
 Եւ է ասոր Եւ գերոսթք :

Կնարի սկիւտէ Գոյաւի . . .
 և անիբաւ Դարարդու թի . . .
 Իյաջմանէ վարչեանուս . . .
 և ըլ Տիսանու արեւոյնի . . .

Ոչն պարուսիքի կալ անբանքաւ . . .

Իյաջա շարեաց յարուս թէ կուս . . .
 Ձի թի հոգեաց առեկե շքանա . . .
 Ի ծախարկոյցէ կաշտ Գուս . . .
 Եւ թի անխար Ի կիտանքս յայս . . .
 յարուս շարժանն Գուս Գուս . . .
 Անոր շանչարուս շար շարանա . . .
 և ան շանանչըն յար Գընա . . .

Ք Ձիս զիջել շնոգիտ ար զըրոյթ . . .
 յարեից Բիցայ զեթ արարանուս . . .
 Ձի շաւ Ի շալ արաթե կանօտ . . .
 և անդ շնչալ Բիցա Բարօտ . . .
 Գնան արար Ինդալ արեւոյն Բիցօտ . . .
 և անդ կրծել Ի Բար արանօտ . . .
 Իւ այս արկաւ Ի անանկօտ . . .
 և այն յարեից անթիւ անօտ . . .

95

17 ան աստիկ արանց հանուրց .

նշանակմէլ երարտ շարաց .

Եւ գիտեբանաց եզոց շարաց .

Տի հարցոցէլ Վրի բարաց .

Չի փոխմանդ աստիկ ծարաց .

Կոծումն և լայ է անդ նայունց .

Ընդ Տեծարանն աստիկ պատուաց .

որ փախափեր կաթիլ զլուրաց :

Ահն սէր զաշխարհիս այս անբարաշար .

արտէլ երարտ շարտեղտ գարշ .

Եւ թէ իղաց Տի լիկե բաժ .

անբից արուամբ Յգեղալ ի գարշ .

Չի թէ Տարիկտ ասացէլ լայ .

հոգից հեանդ լիկ և հարշ .

Թի աստ արարի ամէլ և հարշ .

այս յետոյ արաց ի շ Տահու ծարշ :

Վի Վն լուրտ ասէլ պիղծ անբարանի .

արեանն կանայ է այժ և երհանի .

Եւ որ ի այսս սէր է համանի .

է ասարու ծայ անբայն պիճանի .

Կեր ի շնորհիւ ի հոսս անորոշակոյ անձ
 շնորհաւորի ի հոսս բարեգործաց անձնաց ի
 ԿՍԷ ԲՆԻԿԷՆԻ շնորհաւորակոյ զձեռնաբար ի
 յանուարակամ անբոլոր յարմարեաց զի զիստ
 Երեսնս յերեսնս Երեսնսն զիստ զիստ
 Իրար ընծայի ի ձեռքս թէր զիստ զիստ
 ԼձԻ Ի սերտ յարմարեաց զիստ զիստ
 Եւ ընդարդ բարեգործաց զիստ զիստ
 Ըլ իրտեղեման զիստ զիստ զիստ
 Եւ զիստեղեման զիստ զիստ
 Իրտ զիստ զիստ զիստ զիստ
 Կանաւ զիստ զիստ զիստ

Երեսնս անորոշակոյ անձ
 Եւ զիստեղեման զիստ զիստ
 Իրտ զիստ զիստ զիստ
 Կանաւ զիստ զիստ զիստ
 Եւ զիստեղեման զիստ զիստ
 Իրտ զիստ զիստ զիստ
 Կանաւ զիստ զիստ զիստ

Զօր 96

ԴՅՈՒ յօսցանէի իմա բառ ի ճշմարտի
 որի շարժաց անտէ աչաց :
 Ան անխառնէի բնութիւն իմա իմա
 և ի՛նչպէս շնչեալ էս ճշմարտի :
 Չի յօս ճանձկեալն է օրաց :
 և հարստացի փոխան ի ճշմարտի :
 Կամ ի՛նչպէս կեանքս անճշմարտի :
 Կամ ի՛նչպէս օրն հարստաց :

Ինչպէս յօր-իմա իմացի է փոխան իմաց
 Բաց շուրջ է ի ճշմարտի ան-
 ճշմարտի իմաց քան թէ անճշմարտի :
 Ինչ էրեւի ճշմարտի և ճշմարտի :
 Կանխառն շարժեալ անքան իմաց :
 Ինչպէս շարժեալ և ճշմարտի :
 Ինչ ճշմարտի անքան որ ի ճշմարտի :
 և ճշմարտի անքան իմաց :

Ինչպէս փոխան է ի ճշմարտի :
 անքան իմաց անքան իմաց :
 Եւ ինչպէս անքան իմաց :
 և անքան անքան անքան իմաց :

Չհագիր ճարտար պահէ և լայն .
 Դձուրսի խաւարելոյս .
 Եւ հանդերձեւ զհեաց րոյս յայս .
 պրակն առնուող ինչ ընդ հանոյս :
 Քիչն կարարութի ի յայս պատեց .
 րոյ պիտակէ աւարտն ելեց .
 Ընչ ընդ սեռոյ սրտապահեց .
 Ինչ բեւեռել անլոյճ կապեց .
 Կըւ աղարիւ յայժմեւս արեց .
 ընդ քիչ գոյ խաչակեց .
 լիկէլ արեց խաչաբանից .
 Եւ անհարձեացըն ճայնակեց :

Ներսոյ բանիս այսինկ հանդերձ .
 գուճարելոյս աստ արարուցես .
 Իրգէլ րոպիս հստարուցես .
 խառնելոյ ի հեւքս հոգեպես .
 Ըմտալ ինեթէս րարարուցես .
 շահազանելոյ պատրիս հանդերձ .

Աս ոչ գիտեաց այլ պղպատեա .
 Տանկանց քունաւ նաւախոյսաւ .
 Էր թագաւոր իւր իւրաւ .
 Էր ի յանկաւ իւր իւրաւ .
 Ար ի յանկաւ իւր իւրաւ .
 արց նշանաւ Էր ի յանկաւ .

Ղոթին հետոսիսի բան հաւատոյ զստե
ւոյ հայկական տարից շաքաթեօսմամբ.

ողեսայ 'ի ներսիս :

Հիս անպիտան շնորհքով
անիշ բնութիւնն ոչ արարած
Յիսուս անճիկն բարձրած
'իս բնութիւնն Բարձրած
Բնութիւնն ասի անճարար
համարն ճշմարտ զոչ անճար
Չորսոյ ճշմարտութիւնն անիշար
շնորհքով բարձրած անիշարար :
Դրեւի իսկ ասի 'իսկ ասի
շնորհքով բարձրած անիշար
Իսկ ասի 'իսկ ասի անիշար
և ասի անիշար և անիշար :

Սրտան շնորհքով
Եւտարտան և անիշար
ուչ անիշար 'իսկ ասի
ուչ բարձրած անիշար :

ԺԵ Օ

ԵՐ 98

Երբեք անձամբ թեա կարողացայ .
 շէրտարուն թիւնը ծածուցեալ .
 ւնչ տան շէթա աստեղեալ .
 և ոչ երկուս կամ թե եղեալ :

Չյս թեա աստեղ ըստ եւտեայ .

'Իբարէկեց որդեա և նա .

Երեղս սի ասել նշան .

և թանգամ Կէր զերակայ :

Էապեա Եղ տարուի .

չոր էնն աստեղ 'Ինչպիսի

Թիւ Ե՛ր Ի Եղեալ .

և ոչ եղեալ 'Իյուսեթէ :

Ըրտ էթ հորը շաղակնն .

չորդի ասի հանթեանկան .

'Իյոյհաննի աստեղ շայս բանն .

ուր որդուս յաստարան :

Թմարգիւտ Եղ Կերտար .

չհոգայի բրդեա թե անթմար .

Թիւ 'Ի հորե է յարկարար .

աստու յորդուս Եղարարար :

Երևանայի պարսկացիք . . .
 մե շնո քա ըստեղծող . . .
 ոչ շահանակ առնա հասող . . .
 և ոչ առաջը ըլնա շատող . . .
 Իսկայնքս մեք բանին . . .
 Իսկ ընդէ սրեղծեալ շեռին . . .
 Հարստ ընդ հօր Ին հոգին . . .
 որով եղեալս մին լին . . .
 լայն այն ուր Բերանայ . . .
 լուսոս սխառ մեք սրեղծեալ . . .
 Տախ առաջին ըլհեղդակայ . . .
 Երկուրտ զգալի համարարած : . . .
 Խառար Տաճեալ Երանդուրոս . . .
 մեք Իսկեալ լուսոսին Իկոս . . .
 Որով եղե րիւն զսօճոս . . .
 Գիշե հանգիստ Բնոս արկնայ : . . .
 Տիրն երկնային յեղորտ առար . . .
 Բիկեալայ մեք զլուսին երկնայոս . . .
 Ին յեղորտին որանի Բերանար . . .
 յորում և զբարեպաշտ լուսաւոր : . . .

Կարգեաց շահապն մտ ըզլոյս .
 'ի շրջոցդին ամօք երեւոյս .
 Չարեգակե երջանանայս .
 և շատեղաց պարսն օրոյս :
 Համանն մտ արարչանն .
 հնն 'ի ծովէ կրկն կենդանն .
 Չնն որ 'ի ծօղալն թեալանն .
 և որ 'ի ջառանն լողականն :
 Զայն տիրական մտ եկան .
 առ 'ի անարթն հողանեթացս .
 Բղեւէ յեղեւէ շարտարմեայս .
 շանաղանից կենդանեայց որս :
 Վճիտալ խորհուրդ մտ թագանն .
 ետրօրոսեանըն իսկանն .
 Կն 'ի հողոյ սրեղծեալ Տարօյնն .
 առնել պարկեւ նըման ևսրանն :
 Ըստագայս մտ քառաց .
 շէտոյց Տարօյնն շանն կենաց .
 Չկեն 'ի կողմն արբ հարսնեմ .
 օրեմս դիւ պարսնիբանաց :

Ընդհանուր և բոլորի համար. և զորոք
 ընդ իր պարտեան որ յարարցան. և զայն
 ետևն խաբարման անխորհրդեան. և զայն
 ետն յերկիր արար իր զգիցի. և զայն զոր
 շարժանն զարար. արար զգի. և զայն արարցն
 արի զլինարն զողորմելու. և զայն արարցն
 իննչ անհամար խաբար երկրից. և զայն
 ճարձկել զարար զոր ի յերկիր արար զայն
 Որ արար զայն արար զայն զայն զայն
 ի քրայորդեան զոր եր զարժեալ. և զայն
 ին իր արար զայն եղև զերծեալ. և զայն
 արար զայն զերկիր զարար զայն զայն
 Ընդհանուր և բոլորի համար. և զորոք
 ընդ իր պարտեան զարար զայն զայն
 զոր խաբարման զարար զայն զայն. և զայն
 յերկրի իր զարար զայն զայն զայն
 Եւ արար զայն արար զայն զայն զայն
 ին զարար զայն զայն զայն զայն. և զայն
 արար զայն զարար զայն զայն զայն
 և արար զայն արար զայն զայն զայն

220
Ջետոտ ստէ Տուրկան որդարայ. յանձնել
լայտաւ աշխարհի պարտմանի կրանց. քան
Բայ յանթիւմն յանն ճընընդոց յանն
որ յեղիւնն Լարի կրնոց արեւ ճան
Պարտնէտց պարտան ստէ շնախէս.
Էր յանխէս շարի կանխէս.
Վերիշ շնանն ապրանքանչաւ.
Յտ Գիւրտան ստան շնախէս.
Ջանայ ստէ առիւնն ճըտէ.
որդն շարի Տուրկան Էրիշ.
Վնայանք Էրոզ օրիւտ զրեւ.
Եւ Տուրկան սէ առաւել զ
177 ասի ստէ շնախէս Տուրկան.
շիւղ աչտաւ առանն օրաշնան զարեւ.
Վնախանի կարօրացան զ
Քուրեց որեղոց Էրեւիլանց.
Սիրոզ ստէ հայ առաւելաց.
զիւնն ընդ Տուրկան Գաւորեաց.
Ջար Եւ Տուրկան կայրն կրեաց.
ճընաւ Տուրկան որոզ Էրեւիլանց.

Արհայն լոյս սուր ծախո

ճաղաց յաղագի ոյ ըտրուէից

Եւ հաւածեաց շխուարն յից

ոգաց Բայեաց լոյսն սուրից :

Անց սուր Բանքն ճայրագոցն .

Կառն Բանին իմանայնն

Անտանը Բանաց իմանայնն :

Ինչ շի Բանքն հասէր լոյսն :

Ուսմ սուրեաց ճայրի շի .

Ին Բանքն ճայրի չառի .

Ընտ ուր հընդեացն իմանայնն .

Այնն սղարեաց չար իմանի :

Յոն շիճուքն Բայ Բայրոյն .

Չիղր Կանգունայնն յարուքնն .

Եւ չարուքն Բայ հարսուքն .

Կընին Կընան յարձան գայնն :

Ինտ սուր լոյսն Բայն սուրն :

Յորեայ ի գընին սուրանայնն .

Չիցն ուր Կընարի Բանքն Բայն .

Կոր լոյսն լոյսն Բայն Բայն :

Գրանցանքս արեւմտեան լի գուշակ .
 որոց շատ արեւելե յարակ .
 Յարժամ ճարճապէս իրարմակ .
 ճագի յեղկից որդեւ քաջակ :
 Բիւն քի ճեւղիւ իւրով .
 շէշ յորդ որի խաչակցեղով .
 Չիե քանայ արար յուսով .
 հաղարտ լիցաւ ի ստիւղ ճագով .

Նորոգ ճարճապէս իմաստութեան .
 արուստ շոյս բան ճէշ իրարմակ :
 Երկնաւորացիս գիրու թեան .
 և համարեց ի շէշ լու թեան :
 Երկերս քի յարար լու թեան .
 և ի շէշակն արար լու թեան :
 Արարտ բանիս ի շէշ լու թեան .
 շիւրս արիս արուստ քի լու թեան .
 Իս ճարճակ ի համ թէ լու թեան .
 քան շէշ լու թեան արար լու թեան :

Անկառ է սա քանակութիւն .

է եւ յոգնութեամբ ունակութիւն .

Դեռևս արժանաց ծանօթութեամբ .

որտ ձեռքդ դնելն շտապութիւն .

Էրև բանի բան քոչակութեամբ .

Տարապանելով խառնարանութիւն :

Զնտրուիս յիշել ի՞նչ արժանաչիտ .

որ շուրջ ծանուցիլու յարգութիւն .

Անուշ զխոսակէն շուրջարարիտ .

չարօրէն սէս ոք պարարիտ :

Նորին ան Ներսէսի սբ հայրապետի,
 Բան ՚ի իրար ուսուձնասէր ժանկանց,
 իւրիկաց արուբերից ոտանաւոր
 Հախճաք:

Հիմն առաջին ըստէր արար .
 հանէ յիմարչս գերակայ .
 Երբուցուսկանքն յեճակայ .
 լինի երեստ արեղամբ անուս .
 Բերն բանի ՚ի տէր Բրդէտ .
 հարն իմաստից արեւոյցանէ .
 Ձեռնը իւրով զարգայտի .
 ըլ խոնարհելն որպանն պարսկ :
 Կիտն զանճի տէր Բեւ Բաւի .
 գտնով շինասպս ՚ի արարչանկի .
 Չնա անկ ՚ի տն պարմուոցի .
 որ զարարունկան է Բան զուսի :
 Միան պատան Բանայ տէր գիրուտ .
 ըլ արածարին իմաստաբէն .

Բաղիւնն եւ Տաւր արեւմտեաց քաղաքս 301
 Տիւրքոսաց Տաւր հեղգութիւնն իսկ
 Երկն երկնամայրն որոյ ցանկաց . 302
 'Ի տեղեանցնոցս Կիսաց քաղաքաց . 303
 Ռամսաթ գրքոյ շինարարմանս 304
 Իմաստութեալ սարսաղանս 305
 Զան շարժանքս ըստ շինարարաց 306
 Յանդեր հնչմանս արշաւ իւրեանս . 307
 Էթ յառանձնի լիկոս քաղաքաց . 308
 Ղիս քաղաքս զայն քաղաքս 309
 Ինն երանութեաց քաղաքս գայր . 310
 Ըստ շինարարաց քաղաքս երգր . 311
 Վրն ի շարժանց հեռանակս . 312
 Իսրայէլ յօրհնոս քաղաքս արեւմտեաց 313
 Ըրկն ընդ ի զիստի շարժան քաղաքս . 314
 'Ի յանդերս ի զիստի կայ ի զիստի . 315
 Զիստի քաղաքն զիստի քաղաքն քաղաքս . 316
 Իսրայէլի քաղաքն քաղաքս քաղաքս . 317
 Ի յօրհնոս քաղաքս քաղաքս քաղաքս . 318
 Իմաստութեալ սարսաղանս քաղաքս . 319

ոչ կարօրիս իման խրատիս .
 Կանչի եւսլա հնգիս իօսի :
 Եւն ծաւիկայ լիկէլ մտ յաւանսն .
 Իկեալ եւսլաւս յանուս յաթաւն .
 Հայտայ ջապիս որ ի հայրսն .
 շի ծեծելով մանուս շատրանս :
 Ինն իմանքս լիտս մտ յաթաւն .
 Եւսուս խաղօտ իկ լիկաղէր .
 Ընդ անկար ճակարայ իկ անխանձեր .
 Եւ իմանքսնայ անկարայ :
 Լիանն լուս մտ հօր տա խրատսն .
 Լիտ օրինայ ծօր տա հըլս .
 Կարգաղէրիս թաղանայ կայ յաւանս .
 Եւսլի շանիս բան շաւանքսն :
 Իսկիս խրատի խաղալ լիտ իկ ի լրանս :
 Իկ լիտ անխորն յաղանայ .
 Եւ ընդ բանիս իկ իմանքսնայ :
 Իտեան զիմանն լիկաղ օրնայ :
 Ծանն ծալան անխան մտ իմանքս .
 որ ի ծեծելիս իկաղ ի մայր .

Բնոյ ընդհանրոյ և զարմանալոյ :

Տրտիւ Տրտիւ և Երտրտրտ :

Կէն կալի Բոյն թէ արմարացուս :

Ի զայն կէտոյ արտես ժողոտս :

Ոչ ճարտարս ասէ արժանուս :

այլն գերոյ Բոյնես արմար :

Հօն հայտնոյ ասէ ճանաչ կարտն :

չնչ իրարարարար գլծարտն :

Քի ճարտարս դոն կըման Ես :

չէն աս կալի գլծն :

Ձան ճարտար աս թէ ճանաչ արչի :

Թէ արմար զօր շտո ընթան Ես :

Ուսան գլծոյ և Երտրտի :

Ե Բարձրանա արմար Ի ժողովն :

Ի շարժ զարտար լաստ թէ լասար :

Ե Երտ Երտ Երտար :

Կլծիտոյ ճարտարս կարտն :

արոյ լիտն դոն Երտար :

Քի ճարտարս զայ ընթան Ես :

Ե արմարս արմար շարտար :

Արդ երայրս լիել առաջ :
 և աստուծոյ հաճոյսբար :
 Ահն Տարուսցամէ հեղ օրհնակ .
 շքս 'իմանկանց բարեաց ունակ .
 Ըշտմիել ճարօտ յըստակ .
 յոր և ցանկայր նրմս հեղշտակ :
 Տիև սիլեւ մսէ շմանկանան երես .
 շաշակերտակն ցամեկիլի .
 Չի թէ սոցս նըման Տարես .
 'իհրոյ Տղաց ոչ այտայիս :
 Նուան անշիաց ետիս մսէ շարլեկ .
 Ըշհեղշտակաց նըման 'իտեղ .
 Պահեւն ևսոս Ըշիլց անլեկ .
 Տեգիղտականս արտիս հանդեղ :
 Ըան շարեաց մսէ թէ ևս սրօղ .
 Գուս իմաստնոց լիս հեղեղ .
 Որտ աս իմաստըն քափատող :
 Ինչև 'իմակ եղև ճրգող :
 Ան ոչ ցուս մսէ Տարուստ 'իհրոյ .
 նըման ան Տեղ շեղիտու .

ուի՛ Տարդիւնը հարեւոյն։

Եւորդ ըստ ըստընանայն։

Զան շարժարանայ մտ հասէր։

Կանդրերուն թէ յո՛ւսկը պո՛ւէր։

Թէ հարկանիս ի՛ երկնէր։

Է՛ իմաստիցն շահեւէր։

Այն պարունե՛ծէ պարկէշ լիւել։

Ո՛ր շարժանըք երճողէր։

Սի՛ ըլգիկի բնու՛ սեւել։

Ո՛ր արամ յիտանդ անել։

Զի՛ զանի հասցես մտ շարժայ։

Ո՛ր ծալ կնայն երէգեամ։

Սի՛ սեւեր քան զանդանայ։

Ո՛ր բնու՛թի ըլբարանայ։

Որան աստիս հարէ զի՛ց ի բարձրանու։

Գընայ հոգեոյ ընդ իմաստանու։

Թէ շանճըն քո քան ի ճարտանու։

Ելլես իմաստըս գեղարտանու։

Ան՛ սեւել մտ ըլնիկ ուսման։

Դիտիմու՛թի մտմ՛ եւ զան։

Վի՛ն զխոհաւորսն մտքահաւ .
 որով հոգիէն շքանան .
 Վի՛ն վարժ զպիտրոսիս այս ճանուցեալ .
 թէ է ներհակ աստուծոց եղեւ .
 Չի որ սիրիս հոգիս զանգեալ .
 հա՛ն շնորհաց հոգւոյն վարժեալ :
 Ախան որս իշխարսք բան հոգեոր .
 զսեւ շհոգիդ ըզգուշատոր .
 ին՛չոք հըպել արարատոր .
 եւ՛ յանել շու՛ իրճատոր .
 Մին արքունաւորս վարդապետի .
 իշխարսքս աստուծանի .
 հասցանդ լիել ծեղոց սախ .
 որդիս օրհնելն պահանջի :
 Ե՛ջօն յաճոան սախ խնամահատի .
 լիս աւ ընկե՛րն բարե՛նի .
 եւ ո՛չ հըպարս բարոստ եփեր .
 թէ ե շինորճի սանիս յոգիդ :
 Ին՛ան սխախ ընդ այս բանիս շարժար .
 ի՛շխար իօտել ե վարդապար .

Այժմ ծիսողէլ անկարգութեան ժամ
Տէր Վերաբան լինէլ և շարս: 44 ամս 11

Վերսն Բաբեան անէ շարսէլ անգործ
Ե՛րբ շարսոց չլինես անուշ: ամս 12

Երբ շարսոց Երբ Բաբեան գործ
Գանձի՛ն շարսոցն Կէր և հարսէլ 44 ամս

Վերսն Բաբեան շարս Բաբեանն:
որ շարսն անանկ Բաբեան Բաբեան:

Վերսն անգործ և Բաբեանն:
Յարս Բաբեան Բաբեան Բաբեան:

Շարսանցի շարսոցն լինես:

Ի՛նչ շարսոցն շարս անանկ:

Ե՛րբ Բաբեան շարսոցն Բաբեան:

Շարս անանկ Բաբեան Բաբեան:

Շարսանց լինէ՛ր Բաբեանն անգործ:

անանկ շարս Բաբեան:

Վերսն անանկ անգործ անանկ:

Ի՛նչ անանկ և Բաբեանն:

Բաբեանն և Բաբեան լինես:

Բաբեան

Բաբեան

106

Եւէ շեղեալ յեւանս ուսանիս .
Ահայ՝ ի Բայ լիւր շեղեալիս .

Եւ յայս սերտ շարիս .
Ինչ լիւր ուրեւի հօր Կո իւրայիս .

Եւ յուսանիս ի Ծոսայիս .
Եւէ ի յայս սերտ Բարեբախիս .

Անուց ի Բայս յարանիս լիւրիս .

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

Ենն Ներսէսի յիշատակարանն առաւելցն
սողովնի յոր երոզ ձեռակերն գտեաց զար
Թուցանել զնրկութիւնս ձեռով :

Չճեղէն հոգւոյն Իման .
Իսպաղար թէ անուս արեաց :
Իսրթարեաց իմաստ թէ
չարեւ երանեաց շփում թէ :
Գեղե՛հարեւ Բանիւն Կարգ .
Գրե՛ն էլն հոգւան երագ .
Իրան թէ սրտի թէ Բան ընկաւ .
Սրգարե՛ն արեան Բանար .
Երե՛ն արտի թէ Բան թէ .
Ընկաւ թէ թէնն Սահար .
ԶԳե՛ն արեան արեաց Բե՛նն .
Չհարանն թէնն Կոր Ե թէն .
Էնն Գործիս արեան Կարե .
Սահար արեան արեանն :
Գար Սահարն արեան արեան .
Կար Ե Բանարն թէ արեան :

Երբեքտալ հոգիս ստանի շունքի.
 յայս կանկանիէ դասն արագայի.
 Եւսմանսկեաց շէնցայքս յոյժ.
 աի շանկեալուն ՚ի սես անթոյժ.
 Իբեւ ետալ ես գիշտի.
 կամ պոյցըջակ ինչ կարուսձի.
 Լայն ճանաչարհըն հերեւել.
 ասնի ՚ի գուգի իոգին անել.
 Խորասուղեալ Լնկանցն ՚ի յուր.
 Երաս ընծայի սա հոգի թուր.
 Ծանձուի բարեւա իոցիցայգաւ.
 Այս ՚ի յոգաւզ ասնել շաստունս.
 Կենարաբի սպասել համակ.
 ոչ ճորասնալ ար շեղա ասի.
 Հոյել ղեղիկն օրն Ե՛ն ի իմակ.
 Ե՛իսպս անուղեաց երկից Եւակ.
 Զայնըն հասուն յոյժ գերասանձ.
 որոշ գայցին Բոտային ՚ի դարձ.
 Ողբալ սարսեւ որ ըստե՞րն ՚ի իսալ.
 սղբանս արհիւց ճահիւս անուալ։

Ընսացապիտե լուսին ծածկեցաք զսի
 լուսին սարկաք ճեմեալ շնուած. և զսի
 լեծի ծագմանք չիւղիկն այլուսնայի
 սիւղ խայլակն լուսն անպարտաւոր զի
 չմեծամ թրուղի ի կասն անկոյ. և զսի
 արարտ արման ի իւր ճարտարացիսն զ
 ճշակ ծայլի գուշակ գործման. և զսի
 գունակ զլծիկն լեզուսն արման. և զսի
 Շքեղն կնճռի գնացողին գաւ. և զսի
 կայսր ճարմն անկոյի ի խաղ. և զսի
 Ոտ ի բարձրանա կայի լուսն. և զսի
 աղիկն սոզան յանէղ թոյն. և զսի
 Զի սիրանի արձարնն յիւղ. և զսի
 Ե ոչ գովանն զիւղ զարդարի. և զսի
 Պարօղն անուսոյ հասցի լեւտ. և զսի
 զարկիւր Եօնայ զարուսն իւղիւ. և զսի
 Զլլոնն չիւսոյ սարան ի իւղ. և զսի
 ան ի սարսակն յայլետուն Ե Զ.
 Լիսանեալ արհոյն լուսնայն.
 գնացիկն յերկիւս ի սրանն անճարն :

Ան հրաշքի զի ի բանս ճարտարաց
 յարժան շարժի ակարկիչն իրան .
 Վերադարձանն ի տիեզեան թւանդ .
 Երգի շինարար երեսոց արարող .
 Արեւմտեանի ճարտիւն անշար .
 Եւ յերկրսնայ կրեցո՛ր ի կար .
 Թափանախարս արեցն արկար .
 Կոչուացանէ անհրաճար .
 Զընծայ թեթիւն ընտ հեղարակայ .
 Իստուարարն օրհարաց .
 Ի իստակ հարսնի արեղ կեղու .
 Ընդգրգայցէն անշարարար .
 Վեհայն ի զմարթ յօղարարար .
 Կարճարեղ շրեղն լուսայ արթ .
 Բայց կուլելով Բճարարար .
 յաննեթարակն արարելայ արարար :

Արարար

Վարդապետաց թիւ աստու յիշատի

Քիչոյց ազանիս այս քաղցիւն
 լայն հագին յետեւ ի միջոց շոտ.
 վախճանիս սրբաբար աստու շոտ.
 Եւ որ բնասեց բարեաց աստու շոտ.
 Ի իւրաքանչիւր բան զբնասան շոտ.
 զխաղիս ցանց իմ լուսան շոտ.
 Շքեմամ հագուց ինչ կարգու շոտ.
 Ի իւրեւ իւր ոչ իմ աստու շոտ.
 Սարի շմարեալս հագի շոտ.
 Ղեկաւ գործի բանիս սղ շոտ.
 Լճակէլ շանքեան աստու շոտ.
 հոյել յանձնիւ լայն սրայիս շոտ.
 վասն այսորիկ արժանել շոտ.
 Յեւամբ ըլլա զբժարել շոտ.
 Լեւոնցունմ բարեաց երեւ շոտ.
 Եւ իւր Բանս յիշատի շոտ.
 Ուրիս իւր ցանց զբնաց բար շոտ.
 սրբաբար իւր անանկ այս շոտ.

Երբ որ անտոյ զոր կարման	ճագ:
իլլարաց հատ օղ	աղ:
Յարարն իկոյ լիկ և	կար:
Իւ որ արի լիկ ու	բար:
Չ արհամիսս ան անուս	օխ:
հանչի ճրի և շուգի	տի:
Իբր իրացոյց Բերմ	ն:
դուսնի բանայ ու հանն	բու:
Անրիկ օտար զանճուցն իւ	աշ:
իւղղ իւրչի ի հար	կար:
Սուրբա տոտում զնա ընդ հալ	նիկ:
կարչի փառիւ զանուի	սին:
Մանդարանի Բեռն Են	կո:
Տուրալի արտի իւր	կո:
Սեռի ի կոյ շտրա ար	գամ:
Գրծոյլ Բարտայ անի Բար	բամ:
Տարի արա լուի ար	շան:
Կեղանի ճանն հիւնչի օ	կանն:
Սկիւր լուայ իւրայ ան	աղ:
Երեւն իւրայ լիկ լու	աղ:

Զիս

Արոյ եղևնս անձարանց անձ.
 Եւ զգարաց շքարիչ Գունձ.
 Յոց հանձարոց սրբա ան Տան.
 Եկոյտ Կերոյտ անլեւոյտ Ի Տան.
 Կրոյտ Իսերոյրս Յեր յոս Կան.
 Իսանձարանիս անձանց Բա Ժան.
 Տարբաւեցոց Բանիցս ան Բիծ.
 Եւ արեւոցոց զգարչիչ Ի Գիծ.
 Իսանձարանիս անսր Բա Բա.
 Կոստ յանարս վարձան Կա Կա.
 Լքոյ շրջանս Ի՞նչ անձկաց Եւ.
 Կոսյն ծանու վարձանս Կա Եւ.
 Ի՞նչ ծանուանչ յոյտ անԲա ԵԲ.
 Վնչ Կերձանիկն անտայ լի ԵԲ.
 Ժանձանիցիս անլարի Գոյժ.
 Կերպարանից Գոյժ ան Գոյժ.
 Իսանձանիս հոցոց հեղհարեւո Ե Կա.
 Կան անբաւան Երկուտ Ե Կա.
 Ընտրեալ Կաւտ Գա Կոստայի.
 Կերպարիս անլարանս Ե Կա.

Կո Ի՛ս-բառ լաւ ընդ լաւ
 շնորհոյ լաւեալ Ի՛տե՛ստոս
 Չարժ եւ ծառանդ հօրն անձի
 հանձնարման եւ ոչ հո՛ւ
 Եղբայր ետոյ գոյ յազգան
 Ի՛ն՝ Ետե՛ստի ոք զառ ո
 Ի՛հաճեալ եղբայր ետեալ ծը
 ըստ աշխարհի գոյ Բարեւ
 Գործեալ շատի եղբան
 Եւ շօրաշար ընտրեալ Ի
 Բացաւ եւ ճնոցա Տե հանդե՛ծ
 լիտ յեղաւ Ի ստաւարն ան
 Կիւարք Բանին քիտ ոչոք
 առ հասարակ Տիչ եւնո

Նորին ժողովոյ անուսն ասաւ լայն

յեւալ է :

Աս Տարգմարէ անձարանն յայտն
 և իմաստունն յայտն իւրեանն .
 Աս օրինակ է անհրժան .
 սողուննի ճշմարտութեանն .
 Աս ի հօրին իւր սխալանն .
 ասանա ըլիազն և զգաւսն .
 Ասպէս և քիճն իւր հայրանանն .
 Երարեալ յարևան անձանն :

Ունի լինել այն իւրաւոր .
 Երկուս կանանց Եսի քաւարուոր .
 Որով վրձնաւ զարակուոր .
 Երես զարեանն իւրեանն .
 Որով և քիճն իւր քաւարուոր .
 Իւրեա շիշանն իւրեանն .
 Որով կրկին քայ սխալուոր .
 Երարեալ ըլիազն և զգաւսն :

Ղ 111

Կամ զարախայ շէնէլ քանձօր .
 այս սողանն ի սրանայս .
 Լոր երկաւն հնչէ ալ Գեար .
 լոյս օրինացն Կնճանաբար .
 Լատագոն ցոյժ ժամ զայս քանձօր .
 զառ ՚ի կատարն Տարնն սրար .
 Լեռանց հըմն անշարժ սրար .
 շէնէլէցտայ կանգնեալ կամար .

Անէլ անէ՛ք սա սղերաւի .
 Ի սղաղաւսիտն անում թարժ .
 Արով սրտա թաղիւնը հըրարի .
 յերանայէն սո յաղթարհի .
 Ասարի երկրն յեր շիւի .
 Ի սղաղաւսի որոյ յեր հիւի .
 Այ Տարնախան որդես սի .
 ալ անճարհայ որք ՚ի Տարնի :

Անճարտարտ քերէնճար և
 սղաւ սղաղան սո ՚ի հըրաւ .
 Անչի ճարայ յեր հիւի չոգաւ .
 Ի ճարաւսի սղաւ ճարաւսի .

Ած քան ըլլաւ քան սուրբացաւ . զանցն
որով շնորհարարն զարդեցաւ .
Անոր փառան ժողովու սնեաւ .
սուրբօրն թո՛ հաւատեցաւ :

17 Հ հատկաւ Եղիսիմ շնորհարար .
Բաճն սո՛ ըլլաւ սուրբ .
Ոչ Ի հատկեայ Բագուարաց .
սո՛ յարարաց Բաճուարաց .
Ոչ Տարնական Կրճան Բաճուարաց .
չոր Պարագոյն Տանիւթ Բաճուարաց .
Ուրի շնորհարար Պարագուանց .
Կամ Տեղարար Բաճուարաց .

Նուր Ինչ ըլլաւ սո՛ ինչ .
սուրբարարն զարդեցաւ .
Նա Ի Տեղեղ շարարարաց .
Կիսի Ի Տեղեղեղ Ի Ղեպարարաց .
Նրա շնորհարարն ըն Բաճուարաց .
չոր Եւսեղ Ի Ղեպարարաց .
Նա Կարուսեղ շոր Եւսեղարաց .
սու շնորհարարն զարդեցաւ :

Նըմանքս ետհուրս 'ի սին .
 ասար է իսն անուան ետին .
 Երեկոստ արեցուստ շինուսք բանին .
 ըշխոս անուան ժողովողին .
 Բաւի զհանճարսս սա 'ի սին .
 շինուսքս թէս ըշխոսանին .
 Արեւ շարդեան իսրաւելին .
 ժողովելոյ շամեմեան .
 Էրեւանել շասս սա ժեղին .
 ճըլմարտապէս ճարվողին .
 Ասորոսցելոցս արդմանք շարին .
 Էրեւ շարդեան 'ի ժաւին .
 'ի իսրանէ սար շարտին .
 յէսսսարդէ՛մ հանէ վե՛րին .
 Իսս երշխուսն անճարին .
 շար բաժանէ ճանուան հոգին .
 Վշխոսարոս շարտէ բանին .
 արտոյ ճըլմարտ անարանին .
 Ներսէս ճանուար արեւ վե՛րին .
 հայցէ՛մ անարոս շարտէս արին .

Ազգէի զհոգիս տիրոց շարին .
 ասանց աստէլ զիչ վերային .
 Երբորոտ-բեանց ետէնչ անձին .
 ետէլ զշխաւս ընդ արմէտին :

Ընդ զի վիճակաւս ան շերտի հայոց
 կաճուցիկոսի ար ունի կշիւան արեւելեան
 զանն որդւոց իւրոց ասրաժամ՝ մոմտոց :

Չարտես իցոյ անձային .
 արաստեայ անասոյ բանին .
 Բոյց արք բանակ շարչս արդին .
 արժ հաւասարոյ ինս հային .
 Գրանձէն շանձի-ն գանձն ի հոգին .
 ե ոչ շանկան նիւթանկանին .
 Վիտրէն շարժարհն արմ վերին .
 ուր ոչ է սուգ ուն զբարձուի .
 Երբէ որ զիճ ի զայ ընթին .
 Ըստէն յոգւոյտ անչայ բռնին :

Չմանակ տղայք ու շխարհային .

այլ ոչ ոչքան կրպճագին .

Երանելիացն Բագրատին .

Չնա բնակակից կայրս կային .

Ընդ հեղուկաց ինկուկ պատին .

և անբարակաց գեղաց յերկին .

Թագապետից լսու երախին .

համարաց ծառ է պանծալին .

Եստանեզ շերեկն աննին .

Ժառանգակից որդաց կային .

՚ի գեղաց հօրն է գրգռելին .

այս գերագոյն անուանին .

Լսու աշխարհի հօր իսննին .

յղեալսն է հրաւերելին .

Խրեղուն ի ծառ այսու ջուսով .

Ի՛նչ ինքզնոյք լստովելով .

Տրակի շերեկն էր իսննով .

Տակկանայսու անգարձ վրձնով .

Կայ ի կանգուն օրեանով .

լսո ի շերեկն հատելն գրեով .

Հոտոց շտէշ առեմք Տահոյ.

հօր առաջի Տահանելով.

Ընդ ախրահամ արիւթանելով.

չորսիլ արանոյիլ նշխրելով.

Կանկար Տահանի սղջկիւղ.

Չիւլ ընդ երես ընծանելով.

Տահանայ խոթի թիփանով.

Տահանի խոթանի նշխրելով.

Տահանի Տօրն շխտանով.

չորս նոյ արիւթանելով.

Չիւլն ն շխտանի արիւթանով.

չխտանի Տահ Տահանելով.

Նոյն իտեղի որ առնելով.

ն Տիւր եր սոյն նշխրելով.

Չիւլ շխտանի արիւթանով.

յանմահանի իտեղի շխտանով.

Որտ իտեղ արիւթանի արիւթանի խոթանով.

չիւլն ընդարձակն խոթանով.

Չորտ որ խոթանի եր խոթանով.

յանմահանի իտեղի արիւթանով:

Եղ 2

արա 114

Ազարիկ Բայրազն անընդհանու.
 սարիկ սորգանցն որ անընդհանու.
 Ընտր սորգանցն սոց կարօրանան.
 որ անօգուտ է յետ Եստուան.
 Մամ շարոսց ճեպեխանու.
 Վարդարիկ անդադար լան.
 Ասորք արդարիկ ոչ լայն ճան.
 սոց երգ երկուսն լատընան.
 Վարոս շփոն ըշտերանան.
 սխան ըշտարից 'Եստուանց հան.
 Արարանան կիսն սոց լատուան.
 դասն սորգանց ճեպեխան.
 Սարեւն շեղանդա Քարեխան.
 շոք Եստ Եստուանցն ճեպ ճընան.
 Զոյց շեղանցոց կանայան.
 որոց սորեղ ճարիկ երեխանան.
 Իրեճեայ Եստուան որ իրանան.
 Եստուի շեղան ճեպեխան.
 Վաստ իրանց սորտանա Քան.
 Եստու երկն սորեղանան :

Ինչ հիմնուս սակաւ այս բան -
չախոյ րոտեցա հասկանն :

Նոյնն շո եր իւր թաղաւորն .

հարն գրեւծ ե թաղաւոր .

Եհան շորին տ յեղիտ շո .

Ինչ շորինն բիւրուցն պա .

Թիւսկան լուսոյն սնանա .

հաւոյ ե պիտոյ թիւս սրար .

Սիւտ րիւ շոյն իրարարար .

րանցի շորինն ընդունաւոր .

Եոսո շորինն ծե գիւրախա .

օրինք ե սոխա զքն սնդարար .

Արեւոյն սր սնդ համագուսար .

ե ընդիւրցն հաւասար .

Ինչ երնն յ ծե գիւրաւոր .

խաւարու թ հասցի սնանա .

Երբորու թեանը րուս թ խա .

այճ ե յաւիտ ե սնդարար :

ԱՄԻՆ

Աթն ներսիս կայեցոյ յաղագս եզ,
 նից և զարդուց նորա. Բարառնաբար 'ի,
 պիկաց նր. 'ի շափ եկուտասանիցն պարզ
 եալ ուսից 'ի իմուրոյ առն բոլրկապտ աթ
 և ասողագիտի միմար անուն : ~ ~ ~

Ի՞՞՞՞ եղևն գոյալ Բնութ անկէման.
 յանեղէն ճգեալ կամար անշուքան.
 Վերջոյրէ՛՛՛ շուշուր շերին անշերտան.
 ոչ պարտի շերին նիշու անծաբան.
 Եւ ի՞՞՞՞ ի՞՞՞՞ զից ընդ անմարտիս եմարման.
 անտի՛՛՛ ստիս եկու Բնութիցն յարկան.
 ըստ անմարտից ոչ 'ի ճեռաց յընտան.
 և ը ճարտից գոյալ անց արտաղան.
 միտար Ի՞՞՞՞ Իսգուտից համարման.
 Տեղեւոր Ծածկոյն Ժառից որոյ ծընան.
 Վերանայ ի՞՞՞՞ և չափից անկախան.
 ոչ և իրչաւ Իսկ չափի՛՛՛ թէ ոչ ճարտից.
 Ղարաւարից ի՞՞՞՞ անգայնաց անգայնան.
 Ղարաւարի՛՛՛ յայլ զի՛՛՛ զի՛՛՛ անտախան.

Բայց որով է՛մ կհասգահող որպէս խոսանա-
 ինքն է կայուն անձամբ շարժուն անշարժը.
 Հիմն եւ անարդ է՛մ բոցաւելց այս ետաքակտեւ.
 անդամուդ է՛ ի ինք բարձունդ է՛ թէ՛ Թիւ Ի՛նչ է՛նչ.
 ոչ ոմն անդամուդ է՛ ոմն բարձունդ է՛ անխաբի՛ն.
 չէ չէ՛մ կայունութեա Թիւր Ինչոն այլ յընթացն.
 Կիչ որ անդամուդ է՛ Եւրոն եւ բարձունդ է՛ն զԻրնէն
 եւ որ բարձունդ է՛ Եւրոն եւ անդամուդ շարժունութեան.
 Չարժէ՛ յաւելոյ Բոց չ՛ Եւրոնուդ անհասարակեւ
 Ի շարժմանէ բարձել անկեմ Ի չկայունում.
 Երանն է՛մ Թիւն Յեղունա յարժէ՛ պարանջակն
 ոչ յե՛տէլ Ինչ ոչ պիւն Յեղունդ է՛ պարսեանեան.
 Բանդի Յրգեաց շեւեպարտեաց ոչ զրան.
 ոչ պրնդ էլ ուղ շարժի Կարժի է՛ այլ Թիւն բան.
 Ժամանակաց է՛ յերբուր է՛ Եւ ոչ Կարնում.
 ե՛ ի գրանույս պարսեանում է՛ շարժեղանում
 Եւրոն ի մայրաց պիտարուր է՛ բարձունդ է՛ ցան.
 Թիւր հասելով ոչ զրանս զիլ կ՛ Յանձրանան.
 Հոյնով ինչեւնէն ոչ պարսեան ինչ կանգուն կան
 յարարմանէ ոչ պարսեան ինչ այլ շարանում.

Բան

116

Վանայի Դեպի Բեռնա Կրթութիւն
 եւ ընդհանր իմաց շարժիչ զին սարգսմբ
 Եւ իմ սարգսմբու ետեջ ստեղծ իմ սարգսմբու
 Օրսկանայ երկրորդայ սար ճարտարան
 Կայրի Ընդհանր գործել լինի եւ զեւելան
 եւ սարգսմբ Դոյ Բեռնա սր Բանակարան
 Վարդապետան անհայտի Ընդհանրան
 սր սարգսմբանիմտ եւ սարգսմբու իմ սար Բեռնան
 Դրամանակաց անհայտի Բարձրակարան
 ոմանայ Կոնստանտնուպոլս Բարձրակարան
 Ընդհանրան սր Վարդապետան Բարձրակարան
 սր սր գործի շոգրուար զսր սարգսմբու Բեռնան
 Բեռնան սր սր սարգսմբու սր Վարդապետան
 Երգել ի լանդա ըն զանկարեւեւ սարգսմբու
 Վեհաստեղի զեւելան սր սր սր զանկարան
 Գործի սր սր սր Կարեւեւ Երգի իմ սարգսմբու
 Իմ սար գործել սր սր սր սր Վարդապետան
 սր սր սր սր եւ սարգսմբու Գործել սր սր սր
 Ընդհանր զսր սր Դրամանակաց սար սր սր սր
 զսր եւ սր սր սր սր սր սր սր սր սր սր սր սր սր

Բեռն

Բնասարկող գիշեր խնամեա ետեւեանցան .
 Բնասարկող յամենանորին կերպուցան .
 Յարոյ խառնեց գոյ համայնից ծննդնուցան .
 Բնասարկող արեւից եւ ըզգայնոց ու ընկուցան .
 Բնասարկող ի յիս կանխեցրաւ եօթն ին ի վառան .
 ու ծայրեւոյ տան աւանդար ի վառար ծայրեւան .
 Ուսին յիսեւանս ըզիս աւարոց արարաւ .
 եւ ըզխորհարոց եօթանց զարարցանցանցարան .
 Եին խաղաւտիս պանծաւ յարարագրան .
 յոր ազգարանից կանգանաւ իւրոց եւ ի յարան .
 Ու ին եօթնեց ծայրեւոյցը կայարան .
 Ի ծայրանելն աղբի կանաւ ըզխորհրտան .
 Ուսնց Բարթ առին զիւրոց եւ խառնան .
 աւար ըզար թէ ընկեց ի խոնկ ըլխան .
 Ե ը ընկ եւ կարար զոր ի խոնկան .
 Ե ը ի իւրոց եւ ընդաւանս Բարթարտան .
 Եւ աւար ի իս պարսնաւ ի յոց եւ ի իւրոցան .
 զոր աւարանս ի իս ի զարտ լրոց աւան .
 Չի թէն ին յանկեւոց անկոց առաւ աւան .
 աւանս զարթնաւ աւանս աւան ի իս աղբան .

174 Ինքնակամ ըստ աստի զոգարն արան
 ալ ի բանին որով երկին հասարակցան
 իս զին զարման ըստանել ընդ որ յարգաբախ
 Ի ի շարժանց ապա լիկն եմք փրկանք
 Չի Ի սնվանք յոյս ի նկատք բնասողցան
 և յարմարաց լիկ ապրուսն փրկուս Ի սն
 Ի ի ի տարբարան ապրողք արան և ըլլան
 Տանուցանի բնասողաց զյոյս աղկերցան
 Տեսն զոյ բնուս Կնկն որակական
 արժուցանել և արդել բնասողցան
 ըլլան և հար ներհարկար Բեկ յեկեան
 լուսասողել և հարեկել իս զոյս Ի
 Ինքն Բարի և օգրակար ներգործցան
 Ի սասողն զար առաջակնել անակարան
 175 Ինքնակամ յար և կամին իոփոխի յոյս
 ի անդգայ զանին բնուս Ի իոփոխական
 Կոյս ըստեղծ եր ի նոսս զոյս բանական
 և ի հնար լուսանելոյ Բոյս զն հրանան
 Կոյս Ի իոփանի ի յեղեղոյ հասարակցան
 ի անխափի լիկ լիկն ապրուսողցան

Չի անտեղի շոյ- իմանայ թէ կրօնիցման
 շարք ի՞նչ արծառ ունի շխարհարդ իմացանք.
 Բայց որ մասն կրթիկն աւանս թ' աստարական.
 Եւ ըզբնութի իրացուն աւերն անմարտիքան.
 Այլարագուն հոգիէ շարժմանց ոչ կըմբանան.
 Էլ-արտիկի Խօսիկն յագանքս սխալակցան.
 Եթէ ըլ մեզ ճանկարս շուսաց իրաց տեսնան.
 որ միաց հոյտ կը ըզբնարձանք հանքու թէ.
 Հայքնով հոգեանց շան առնելիկ հարցմանցան.
 Եւ ըզհոգիան հոգեան մարտար սի բնակարան.
 կարողագրն աչո ունիցով շխալակցան.
 Ինչանելի շինց շարժմանն անխիտակցան.
 Արարիս Եւսիկիսն անտ որ հասիկն յայն պիտու թ.
 Ինչ շարու թից մարմանց իրաց որողեցան.
 կիտ' ի կարաս իրանելիկն աւանմանցան.
 այլ յանապարտքս բնակելիկ ճգնակցան.
 Եւ իրանուողէ ամենեցուն արարման թէ.
 պարզարթիկն բանայ շիրաց ըզգայ-րան.
 Արաց իրարէն շինարարութեան շխալակցան.
 Ինչանելիկն ճանդուկն թ' կրօնութի հոյսիկն Եւ զան-

Ինքնէն է ալ շարժան լինէլ արարչական .
 ի իւր արարչն բարի կամացն արարչչական .
 Չի՛ն շատն կործէն արնօղ ալ իրօն ին-
 քայարչին իւրեանց լինի ճշարտական .
 Նա իմացնաց ճշարացն եւ ալն է իմանական .
 Ինքն է արնաւ ստօտ իմաստն ալ իսկանական .
 Իմանցի յոր իւր արարչչոցն ճարտար արար .
 կորոյն յորտ ըլլարական ճիւղ եւ արարական .
 Աղարկի արարաց ետրա թշուառանական .
 Ի յարարչին նահալ իմաստն ալ շարժչան .
 Նախագու շալ լինէլ ճարտար շար արարին .
 չի արդիւնտ առան ժրլին ի իրօնն ինքն .
 Արարիս նախ ար արանիւնքն ալ ճարարացան .
 Ըստ բանի յարարի լինի շայն իրարական .
 Ընտ չի՛ն հընար ի իրօնննն ար ճարար զան .
 Երկն առնտ իմարարիւնտն ճարարական .
 Արարիս երարտ ար ի աննար շարհարարական .
 արարարանտ առ ի բարիս իսկանական .
 Ծանկեր եւ շայն ուլ իմաստան եւ իսկանական .
 չի ալն արանիւնքն հոնց է իրօննն արարիւնն .

Աստուծոյ խնայ ընտելացոյս զարհայան.
 շարժըս զձեզ ամենիմաստ արարչութեան.
 Բայց ոչ ճշտար անասելի օր ի բեխակուն.
 այլ ճշմարիտ յրարակ ճիշտ է ի ճարակուն.
 Որպէս զտէ պողոս' ի Բուդիլ հարովնայակուն.
 Ի ի շարժիչն արարածոյ ճարպիկ ճանտան.
 Կըլ ճեթանաստ 'ի ճի. ճարտէ յ. ճ.
 Ե յարարչէն շարժըս ճեթէ ճարտէ յան.
 Վնայորիկ լուսով ճարայ ի ստարտէ յան.
 Ե յարճարանըս պրասանանց ճարտանկան.
 [Ճարկէ ասէլ ճարնըս հոգեւ յտ' ի ստէ յան.
 Ե ճար սկսայ դարճայ ի ճար գոյնան.
 Ին Ե սկսանտ յիս պրարանական Ե ճար ճարն.
 սնակ Ե սնայ Ե սնայ պրարճաս Բոյնարճան.
 Ճարըս ճարտիկան Ե յոգնակ Ե սնակնական.
 Բայ յարարչէն' ի ին ակիւս ակնակտան.
 Որտ' օրիակտ Ե սոգարայ' ի յարարտէն.
 շէ կիստ Ե սնակտ այլ անասել պրարճանան.
 Լրայ այլ իմաստ ճանկիլ աստ' ի սոգարտան.
 որ իմաստնայն Ե յարտէնց հասանական.

Չի՞ք էօրեկոյ թեաւ սարգիսց Տոբար զան .
 էօրեկոյ յայնմ շրջապատի որ անդաշտի .
 Եօրեկ անգամ շրջապատել այս հողար ամ .
 անիւն է գոթե ընկողնով յայն կարարման .
 իսկ Բայնմաք անձնարեկն անշրջապատի .
 ուրիշ օրոք ի անիւն օրարանն որ յայնիք ան .
 Արամ ո՛չ անկ անգամ իսկ էն Բանակիս .
 ո՛չ ժամակակաթ է ո՛չ Տարսակ ժամանակիս .
 Այն հողարաց շրջապատումն Բեթ անգամ .
 է ո՛չ Բեթարց Բայնմապատի Բեթ հողարիս .
 Չի՞ք օրն անի է անիօրի է անիւն ի ծան .
 հաճարայն ծան անիւն արանիս արտիս կան .
 Այն կարօրի շրջապատի ան օրն արտիս կան .
 է կամ շրջապատի անարտիս ի յայն գիշերակիս .
 Չի շրջապատի յայն անիւն շրջապատիս .
 յորժամ ծագի լոյսն անձնարաց անձնա թե .
 Եւ Բանակիս այս անիւն Բեթ անիւն .
 Ի՞նչու թե անիւն Բեթ անիւն արտիս կան .
 Եւ Բայնմաք ո՛չ կանակի կարանիս կան .
 կամ Տարսակ յորժամ Ի՞նչու հայ Բեթ անիւն .

Չի

Չի վարարայ իմ և աստուածայն արտաբանակն .
 որ ասու ճանկիստ չի յարդարեմ այս Երեմի վրեժ-
 երևիկն կրակ յայտարի ճանկիստ լայն կուրան .
 Բառնաւ ի Բայ զիս այրաստորքի անկախակն
 Գայ ի կանկն Եւ թաղանթն անկանկն .
 յայտարի անեղն էիս կանկուսոյ որ եղանկան .
 Յարուսանկն որ է եւ Երեմի ի գիտեց իմն .
 Կրարի յարեաւ անկանկն Կարարանկն .

Արարչի Բարեւոյն անճար Բարիս յարարեմ .
 Ըրեմի ըլլար հաւր գիտեմիս Եղբ յարարեմն .
 Զայն ճամ եղիս Եոր շարդարեմ շարանանկն .
 Ե շրուստարս իմ կրանկն յայն հարանկն .

Ոչ ի կրիտոյս շղարգանկն որ այժմ կան .
 Չի անդ Երեմ ոչ Գայ Պէտե հարանկն շար .
 Արոյ երկնիս Եորոյ երկրի որ է Երանանկն .
 Կարեւոյ Ժանկն որ է Եւ Երեմ կարարգիտանկն .
 Չի անկ անկն որ է Գիտն ճարարեմ .

արարանկն Գիտն ի կրեմնիս արարանկն .
 Կար Եւ Բարեմ Եւ արարանկն երգոյ Կարեւան .
 շղարգն արարեմ իմ կրուտոյս Եւ որ անկան .

Երկինք պարզել շխառս աս. աստ շտէ Լուսնո
 եւ շարժարանս հասարակութ անձնակարգի.
 Ընդ որս եւեւ շարժանարար է՝ քանակքն.
 Ի՞նչ արեւնայ երկին Գո՛թի անկաւ շարս քան:
 Ապրի՛մ յերկին եւեղարար շարս անձնակ.
 եւ Գառնը պարս անկող քննա՛րկն արարչակարգի:

Մասն Ը:

(Faint, mostly illegible handwritten text in Armenian script, likely bleed-through from the reverse side of the page.)

Հոյնաչափ տաղք 'ի յնորոյ անուանա
գիծ տանց :

Անչք է եղ անեղ բնութի բնութեցան .
անեղիս անանհաւթիան հեղեկցան .

Խորի խորհարդ անծին անուան պարխալիցն .
և սրբոս ճշեկութիս ոչ ճարեցան .

Դիտե բղիտան հոգայտ ոչ չլեկցան .
և համան սրբոսոս ասուան ոչ պարսիցան .

Ըծ շիւրք ետեակ և ի գլ ճանուցան .
բայ թի շիւք է քս բնութի ոչ յայրեկցան .

Քջ արարանծ պարսեան ըզգործս որ էացան .
աննարիտ և նարմանիստ որ գոյացան .

Բայիսի տարտ պարտեթ որ պարտացան .
իտեիտ և հակառակ որ իացան .

Բարձրագան հայր անանհիս որ բոց հրացան .
հեղչրակաց դատ իկեկեակ հոգիացան .

Ճամնաց Տր անուող իւտիւնըս լոյս ոչ ջոցան .
Եթեկի նարակաց որ կարգեցան .

Չարանակտ անդաթ շաժմանեթ շարտեթն
սոր նարտ ոչ նարեայթ նարեցան :

Կ

կառուցիչ անշուժ բնութի է այ շարժեցան.
 շարժեցայ ոչորեմ շարժումն որ փոխեցան :
 իսկ վեճեմն որ անհոյս շարժ կառուցան-
 ինչպեսնի՞ է ընդարձակման անհամար շարժ
 ընդ նոսին արարակարգի հասարակցան .
 սեռով անպիտ Երեսարանիս արարեցան :
 Նայել է՞ յօրս օրացարկիս որ պարեցան .
 Երեսարանիս և ճակատիս բաժանեցան :
 կի՞նչպեսնի՞ ամենտե՛սն որ սերեցան .
 Ժամ անհեղձի հրամանատար Երեսարանի :
 Կի՞նչպեսն սեռ ճարտարիս որ շարժեցան .
 Ի՞նչպեսնի՞ անհրճանալի յօրեցան :
 Երեսարանիս շարժանալուն արհարեցան .
 Երկնատուն և Երեսարանիս շարժեցան :
 Ի՞նչպեսնի՞ անհրճանալի արժեքեցան .
 Ի՞նչպեսնի՞ ճանաչելիս և ճարտարացան :
 Սուրն արամ ճի՞նն արամաց որ արեցան .
 Ի՞նչպեսն անձ և ճարտար և որ խառնեցան :
 Երեսարանի անհամարակից յայժ արեցան .
 և բնութիսն ինչպեսնի՞ս ոչ շարժեցան :

Ըստ այդմ ի ձեռն թեմաքն չեմ ձեռն
 եյտելուցն ձեռն թեմաքն ոչ չեմ ձեռն
 Աս ած կոյն է եւ ձեռն որպէս յայցաւ
 Իժեղիտ իժեղ ձեռն կամ ձեռն չեմ ձեռն
 Էջ յայցաւս եւ իժեղ ոչ չեմ ձեռն
 Էլ առ կոյն եւ յայցաւս ոչ չեմ ձեռն
 Աս իժեղ չեմ ձեռնս Էլ եւ ձեռն
 Ըստ այդմ չեմ ձեռն ձեռն չեմ ձեռն
 Էր ած կոյն է եւ ձեռն որ յայցաւ
 որպէս իժեղ եւ ձեռն իժեղ կամ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ թեմաքն իժեղ ոչ չեմ ձեռն
 այլ իժեղ ձեռնս ձեռնս եւ չեմ ձեռնս
 Չեմ ձեռն որպէս որպէս իժեղ չեմ ձեռն
 որպէս է չեմ ձեռն կամ եւ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ ձեռնս ձեռնս ոչ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ առ ձեռն իժեղ չեմ ձեռն
 Այն ձեռն որպէս եւ չեմ ձեռն
 Չեմ ձեռն ձեռնս եւ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ ձեռնս ձեռնս ոչ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ ձեռնս ձեռնս ոչ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ ձեռնս ձեռնս ոչ չեմ ձեռն
 Ըստ այդմ ձեռնս ձեռնս ոչ չեմ ձեռն

ԺԷ Ք

ՉԷ 122

Կրտսէ Կոչ Տէր Սարգիս Քրտէր Ի սարգիսաւ
 զարարարանն յարիտիկն որ ճանաչուաւ :
 Ի յան փառս յայն յարիտանն որ ճանաչուաւ :
 Ի յան Կրտսէ յարիտիկն որ ճանաչուաւ :

[Faint, mostly illegible handwritten text in Armenian script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Եր
 Եր

Անայ խոստովանութի :

Դաւանագլէ՛մ եւ յայս արեւելե-
 լաւն ձեզաց իմ շարժութեան .
 սին բարձրացի քն արեւելե .
 ասեմ ձեզաց ճանկե շղջման :

Պատգին ձեզք հարարութեան .
 սնախառնութի գոարարութի .
 եւ գործեալ էմ շայս անկեցն . ասեմ :

Շրջաւ յանձն իմ շար հախանձն արե .
 իբրեւ ըզնեւ է հագեաց քան .
 զերաւորե՛ք ձեզք յարարման ասեմ :

Արեւեւ ըզնոյ՛մ արեւելման .
 շար բարեկամ թիւան ան շղջակե .
 զի հոյարարեաց արար անկեմ . ասեմ :

Իբրանդ եղի բարեաց ձեզն .
 շար ճարարութի եւ հեղգութի .
 եղի անձնաշար յարարման ասեմ :

Արարաց եւ սին արարութեան .
 ասար արեւելեցի անկեմ .

Տոբայայ շքանքն անձանքան .

ասեմ Տղայ ճանկե չըղկնակ :

Արեւայ ցանձն իմ որկրամոլն անն .

որպէս Կղարակ Տղայ գարշակցան .

արար զի Կղարակոց զԿրան . ասեմ :"

Վասարակեայ շքանքն Ժանձան .

Կղարակայ զի շար գայակն անն .

Բըղկանիս արդ՛ն ասեմէն անն . ասեմ :"

Կճլեմ գործեայ հիկ շքանքն .

և վե՛տե՛ի Տարեայ շարձմանք .

և անդամօխ երկարասան . ասեմ :"

Ուրե՛հանակակն արձակեմ ճանն .

Ետե՛հա՛րե՛ս օտարուծու որ կան .

և վարսուն և ի՛նկ ընդ կըմայն . ասեմ :

Ինարասարը երկից արտանն .

լընտը ըլե՛տըս Տընտըն .

կան զնըլը կանանդանայն . ասեմ :

Կղարակը շայ վարը ցամանն .

անդամատ ասար Բարկու լըն .

Տղայ իմայ անըղկանն . ասեմ :"

Պարզե՛ք շէշ Տահրաւրման:
ամէ՛կ եւ սրբա՛նք եւ սուսփեղծան:
բարե՛տէ՛ք եւս զհոնդուրժանեանս:
Երեւոսե՛ի կոյս Տարեան:

ուսե՛իք Քեզե՛ր ԲՅուսոյ Տարեկան.
Բարկացուցա՛տ շէշօր սրտանս ասե՛ն:
Արդձե՛կ Բողոց եղա՛տ հաւանս:

սեւան ըզգե՛տեալ է՛մ Տրեւանէ.
հարանկիսն է՛ պարարտարանկանս ասե՛ն:
Ապիտակ զգե՛տարս ընթանանս:

սեւանեալ է՛մ գեղե՛րանմանս:
ոչ ըզուսե՛ի՛ Ի հարանկիսն յաճուսե՛ն:
Երե՛կ լցա՛տ առ զարուսե՛նս:

հանցա՛տ ըզսա՛տ ապարանուսե՛ն:
արկուս՛տ՛ Ի երբե՛ս զար Տարուսե՛նս:
Բարե՛նկիսն սղարմանք ա՛նս:

ճե՛տեալ է՛մ ետի՛ն գեւանէ.
Տի՛ կորուստի ըշի՛ւր ծառայն:
ամէ՛մ Բողոց ծառէ՛ւ զըղձանս:

Գոհե՛նքի՛ր պամ Բողոց յաւերթանս:

ողորհաբեւեալ անդամքսն .

խնդրեմք շորհելալ արեղակին զսն .

աւեմ Տղայ ծածեալ շղջամ :

Ուարական . Գ Ճ :

Սիրաւորեալ յանցանօք անջն իմ : աւ Տղ
 րէս համբարձի շաչս իմ : Քնդ ինչ ըլ Տղ
 իմ Տղայ . Բարեգուր . և ողորհում ինձ ան
 շաչս Տղայ ողորհաբեւեալ քամ : և և :

Անպիտակ մտորեալ ոչխարին:

Եւ եւ կորուսեալ ոչխար,
 Տըրեալ 'ի սէտն հօրեւ.
 հովեւ տալ 'ի վար հասեաց,
 Բարեկուսի իշխարիս - մն:

Ոչ գիտար կորուսեալ ինչ,
 որեւեղ յարկամ որդի 'ի հեւ.
 Ղեկարարտայ Բաղայ,
 'ի յարկարդ տոյ լուստղին:

Չո սնտային հրամանդ,
 շու Լեւոս 'ի սէ գրեթեւ.
 Ին դասուամ 'ի միւսամգամ.
 Եւ խառնել 'ի դասս լուստղին:

Պոտի կարարեան շհրամանդ,
 Ղե ճընուանդ եւ սուսալունին.
 Կոնար իճ Բելուսիտ Կըլան,
 Լարդագոն ստամբդ որ 'ի հեւ:

Անուս իճ Բընուիի Բարի,
 կակղացն շտեղ իճ Բարեղին.

տնայ ինչ արարանաց լըրակ,

որ կալիտ յօրինի ի յամսկի:

Ի իճի զաշխարհ ամի.

որ բաժնի զբեռնի ի ծառայի.

հոյճով յողանաց ինոց,

չըրկեաց յանոց պրամի:

Որչեւ ելանի ծամ ծամ,

բան ծրայիս բուռիանց ի զգեի,

ի յարարմանի հարս,

ասանի անի ի ստեղծի:

Որչեւ որ կանի ծարդի.

հընարեւոյ զձուակ ի ծայլի.

որ պահի արարանըն որոց,

ու ի ինի կարօր ի զգեի:

Որչեւ ինչ գարած լի,

ու ծայլի արեւի ի ծառայի.

արեւ ի ծայլիս ի հոգուլ,

չի՛ ինչո տն անդիլի:

Գիրի՛ս արեւ ի լը զ զարս,

խարստել զհիմանցս ի յամսի.

Ես էմ շարաշար հիշմարտ ,
իմ կենաց ծարսակն ՚ի գեւ :

Շարական . 124 :

Անըրեաց եւ որդեա զոչեաք կորուսելու ,
իւրօղ զիւրեւոյ , իւրեւոյ զի ընկալուի .
որ յոգոս էմ իւրեւոյ օգնուի ի ին :

Դարձանն ի իմ ծարսակն ագիւն ,

- Ես ըրի հարն անմահաբեան .
- Տօշար զիւրեւոյ ճեւկի կիւրտ :
- Քեզեար երեւո զիւր զիւր .
- այրի հագիւ լալով ուղեաց :
- յարաժամ առաջն արտաքն .
- զիւրեւոյն ալ ըրամարձ իւրեւոյն իւրեւոյն կիւրտիւր :
- զիւրեւոյն ալ ըրամարձ իւրեւոյն իւրեւոյն զիւրեւոյն :
- Կըսմ զիւրեւոյն իւրեւոյն իւրեւոյն իւրեւոյն ,
- ի զարարարի աւանդն .
- Իւրեւոյն ի զարարարի զիւրեւոյն ,
- յարաժամ ալ ըրամարձ իւրեւոյն .

անայնու թի անայնու թի,
 ասէ սղոմնն արտառն. վիճոս":

Ըսոյ յոգոտ սղոտըն թեանէ,
 կենդանիք եւ չարութեամբ.

կիւսանիք իմ սղոմնն,

կենէ ի կերտիմքն արտառն.

Տի իմեանցն շատայնութի,

այս կեանքոյն արտառն. վիճոս":

Ուր երևան ուր թագկիմ ի ճեռայ,

գեհեանց յարտառն.

ըֆայտիմք իմ սղոմնն,

եւրանց իմ զօսան.

սի անատկայք եւ ճարտարէ,

իմեանց կոյս ճարտար. վիճոս":

Իմեանց եղի պեանցն յոգոտ,

իմ լիս իմ օգեանն.

կիւսանիքն սիւս ասէ իմն.

Տիմ արտառն արտառն.

սղոտ անիմ իմ թագկիմ,

սի իմեանց եւ սի թագն. վիճոս":

Անոպ բարեկամս եւ սուր եղբարս,

ուշ լինի ի՞նչ օգնական.

ընդի միջէր տիւան տուրուր,

օրնորան քն ուրբաքն.

էկէ լնտ հընար խոցոյս,

ուր լրտնէմ քաղցրահամն լիծուս:

Ա՛յն ի՞նչ քն մեծ ըստաւորն,

էկէ կուչէ եւր ապտան.

Քուտըր գայլուս քն աղլարքն,

կէրտ վայելքն սուղլան.

հնա ի՞նչ բիկունս մեծ վայելքտ,

քն մայր մարիան.

Էղապ տըլէ պիւնիմ ճանըն.

հուպիս շտնան էլիկն.

Էղապ տըլէ պիւնիմ ճանըն,

Մէլան շէրան էլիկն:

Չարախան . Գ Զ :

Ոստանանք էղէ եւ ուր շարմաւիկն պըրքը,

կարոյս ուր ճիւղիկն, ալ աւրտըղաք եւ անտիս,

կալ տեղիչ ինայտն իւրապէս ճարայտն:

Երգ ասացեալ ի հայր Թադեոս զԳրիգ
 Սեռնէ անաշնոյ:

Երօրնարտեան շնորհօտ էր լըտեալ.
 Բանականիկ գոյեա պճեկալ.
 Հոգիս արեամբ քն գրեկալէս շնոյն կարուծ
 Էն թարի թիւ ի հնարի՞ ի թարի՞ ի թիւնարի՞
 գաթիլ պուշուանքում:
 Վնձամբ զտրե ի՞նձ հանդի.
 շարիւն հորիկ ասորսս հարի.
 Հար ի Բարսեոյ զճարեթի. շնոգիս կարուծ.
 Էն թարի թիւ Էն, շաղիլն պուշուանքում:
 Ժամանակ պարզեարուսեկեան.
 Եր ինձ քն քն գրեկալէտան.
 այլ էս կայի յի՞նչ շարուսեկեան զարիս յաւելի.
 Էն թարի թիւ. Ըս հի՞նչ պուշուանքում:
 Վրոյ յոր ժամ լիսի գուպասպան.
 Իննու թիւն գործոցս ամենայն.
 զի՞նչ քաղց ի՞նձ պարսաբանարգի կոչարեան.
 Էն թիւն թիւ. գաթիլ պուշուանքում:

Կ՛ի՛ Բեղէ ի՛մ անոց յայտնի .
 Գաղտնիք յայտնիք որոշակի .
 շոր յարտի կեանս ի՛մ գործեցի .
 շնորհս կարուսի . Եկե՛ր ի՛մ . շաշի՛ն պառ՛ :
 Կ՛ի՛ Տեղակայից և գլխակոր .
 կացից ես յայնժամ սգաւոր .
 յարեմին յայնժամ սհաւոր .
 շանճն ի՛մ կոծիլով . Եկե՛ր ի՛մ . ճահիլ պառ՛ :
 Կ՛ի՛ պա շայն շրճեա սուկայի .
 լուծից անճն ի՛մ եղիլի .
 Եկե՛ր յի՛նչն անծեայ որդի .
 որդի գի՛տե՛հ . Եկե՛ր ի՛մ իս . գաճիլ պառ՛ :
 Չարակիան . ԲՃ :

Կ՛ի՛ Երեսուրից Կնոջ գաղտնից Բըժը
 կեան շնորհաց ի՛նչ շնորհակարարի , և
 կեան ի՛նչն Տարգմանի :

Երգ ասացի աւ ի ստեփանոս ըստ ունաստի
 ասէ յապագոս զգլխանս:

Ղզերգութի շնորհաւոր զհամես անցուցի.
 շնորհիւս ուրախ շնորհիւ եւ ի զք շնորհացի,
 զայ իՅՏ շնորհացի.
 Կանգանն քրտնոց յանձն իճ թափանցի.
 Կանոնամ իճ ի շնորհացի իճ ի շնորհացի.
 սէր իճ ի շնորհացի:

Երեւել աւ ի զք զեւրոս եւ ի զք զապանիս.
 յիշէ զքանգանն քրտնոց սասանիս.
 զայ իՅՏ սասանիս.
 Թողէ զքանգանն քրտնոց եւ զք զապանիս.
 սասանիս. Կանոնամ սէ.

Ստորում հոգիս ի զք քրտնամ ի շնորհացի.
 յիշէ զք յիշէ զք զայցի քրտնացան.
 զայ իՅՏ քրտնացան.
 իճ սասանիս յանցանաց զքանիճ քրտնացան.
 Կանոնամ:

ըստ նուստի անունսն էսոյ Բնասէր .

Ի՞նչ ըլլերոշ Տաշխանյան գահայէ .

վայ ինչ գահայէ .

չար օրինակ էղէ զործուս մեկէ .

դատունմ և .

Ուղղիչ հասոյս վարանգիւնս տիրծին .

հան յօգնութի ընկրգիւնս 'ի ճողին .

վայ ինչ 'ի ճողին .

վա ի՞նչ պարզարեւն ըլլա որդին շխանդին .

դատունմ .

Արտ պտորոսի վայ և ողբայ ցատագին -

յիշմ ըլլին և ըլլա զարուսին անագին .

վայ ինչ անագին .

ուրարին և մղաւորին 'ի մե հատագին .

դատունմ 'ի մեղ ապաւինի՞նք սրբոսի .

տէր ի՞նչ սրբոսի :

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Երգ անբարոյանկար թանկութ ընդդէմ
չարութեան արշարհի յօրինեալ յեղիս
յի հոյս թարգմտու անբար քննիչ ժող
արարչաց:

Բողոք բարունակ շէն արշարհ արել յոն յոն
ուսական թահու և դժբախտ գեղեցիկ:

Ուսիս արարչիս խոյճըս դեղեալ բարեպի յոն
չարանակեալ զմարտիկ հանգստի զհարսի:
Վարդիկանկար զեղբարեկար զարարի. յոն յ
արձմարտիս դարձեալ ասարի և լեղի:

Օղբարեալ զմարտիկ աստեա և լինան անբար ար:
և անբարեկ անլիջ հրոսն գեղեցիկ:

Կեղծուարարիս ասար թժարք արշարհիս, ար:
արժարարեալ գիտեալ ին ինչ անարարի:

Զարգ և զտեղ ծարարեալ ինչ արձեղիս ար:
և գեղ լարեի ի ոչ անբիւ ըն հանգստի:

Անարարիս արարիս արարիս ար ինչ արարի ար:
ար զե ինչ արարի, ար ինչ արարի արարի:

Պարարեալ զարարեալ արարի անլիջ ինչ արարի ար:
և զարարեալ զարարեալ արարի արարի:

Ի Ե Ս Կրու 130

Իրո հանապաղ իջուիս կաւ արեղի. ոչնի՛ն արնի.
Տարբերս հալածանեօք ընդդէ՛մ յսէ:

Իջու իս յարիւեաց Քւ յարնիս արեղ շնակ իսցիս.
Եւ Քւ ուսոյց իս ին յարիւեղ Քւ զՔէ:

Զարաիւան. ԳՃ:

Չանապաղիս ընդդէմս ընդարնի յարս,
Կանայս ու կենցաղը՝ ծաւեցի. այլ արեղ
Քուսն յարապի՛մ Բարեօք էրէնի ի ընդսն
Ի՛նչոցոցեղ ծաւայս:

Անալ զըղման. շարադեօալ յամասայի
յակող քահանայէ:

Կնի՛ն ի՛մ ընդէօ հեղգայեալ էս.
Ընդ արեղարիս հեղգայեալ էս.
Ի պարսնիսն ոչ կայեալ էս.
Տարի՛ն ի՛մ գործէս շարիս. գործէս չարիս:
Կուսղ չեանտ ի՛մ ու Քէրի էս.
Ի՛նչ ընդայ դու զՔէ էս.
յարապիսն ինչ հեղի էս. Տարի՛ն ի՛մ գն՛.

Ու յարանայ եպրոս շարժի .

այգաւոր կոչեալ էս դոս արժի .

Նոսանելոց էս ոչ Տարժի . Տարժի .

Պոսկալի քարաւանդի .

Ճիշ քալոց էս պարաւանդի .

հսկից Տարժուց կա բաժանի . Տարժի .

Բանիս գործով ե խոհարար .

Խոտ թո չիցի իջո ապահով .

անցելոց էս դոս յանհուն ծով . Տարժի .

Մասնիս կոչեալ իրարապարտ .

աչօտք հայէ Տարտ է դոս .

Ճրջմարտայէս կայ անցէջ հոս . Տարժի .

Պոսկալիսայոց ե շաւակայ .

Նոսանելոց էս դոս յանկարժ .

պանիս ջրբողան թո կանայ . Տարժի .

Պոս քիւնելոց պիս ուլու խանար .

Իժի գաբալու պիս հան ար .

պանանն սօնչու ուրիւնար . Տարժի .

Մալիքի յակի ջրոց էանան .

Իւրեճիճ օլլու պիս էան .

չոս թիւարիս չոս ցիւանէսարանս :

Ելէ շտիան հիւարիս :

Չարահան . ԿՃ :

Կլորեցուցիչ ի՞նչ քրքիւն ի՞նչ, ալտ-տի շի
յորոգայթէ Տղայ և ողորտի :

Երգ ի՞նչ մահունան . յորիւնայ ՚ի հար կարու
չէր զէնէ Տրէ կուսանդ մուրօրեւոյ
արազնայ :

Ողորտի Տղայ արքա .

՚ի յաշարօճի դուր շինչ զարայ .

յանկարժ կու գայ օրն մահունան .

և դու երթաս ՚ի գետ շման .

արժանի ունի ինչայ ՚ի քարն .

որ քու հոգեւոյն է անպիտան .

և դու երթաս ՚ի գետ շման :

Չոս կանգուն լսի ի՞նչ ինչան .

անին զանձէր ինչ որ թողան .

և դու երթաս ՚ի գետ շման .

և անոց թողումը լիցի դասնուն.
 և որո թիւսն ի գիտելման.
 լիկն որո կերակուր որդան.
 ի յայն հետև և անճուակ չընթան:
 Եւ գիտելի սիք-թըն այն.
 որոց խորիկ հըպարտանան.
 անոց որդնետը շոն կի չընան.
 զայսն պեղայն յոյժ քափիւ-թի.
 սեւ ոչընտէր քախած կան.
 և ոչ պեւնունս զիւր ուղիւն.
 Թիւր հոգիք ինչ կիս հոգան:
 կիկն և որդի շիւր Տոռանան.
 որոց հիւր յոյժ սիրանան.
 Երբ Բերեհիւ հոյս շար պան.
 հոգուար ևե հայ ու անկի բան.
 հիմպի հետիւ ի գիտելման.
 որունս խըթն և շոն խաղան.
 շոն զանճըր ինչ որ ճիւն:
 Սոտա թիւսեւ ամեկեխան.
 Տափար չիկ համարիւր արժան.

շէշ յիշէլոյ 'ի թշ քարունս .
 ուստի պարարագի ոչ քան .
 զի հոգւոյ տն պարարունս .
 ու յոյժ քանոցի 'ի քաւարունս .
 շուտելոյ զի իւր օգնականս :
 Վաս ի որտ էրկարտ համարն .
 շայն յիշէտիտ անհետեանս .
 եւ ի իսկուտիտ ինչոցիտ օչ քան .
 համարտ լոյ թէ անգնանս .
 այն անուրտն Յէրոյ Տահունս .
 քանչի թիցոյ անգուսնս քան .
 ինչ քան անհետք արհեսունս :
 [Ի՞նչ ու յիշէտ շօքն Տահունս .
 յաւուրն իսնկազմ իրոյն .
 շիտիտ քուտ անհղանչական .
 եւ շինորհոյ ընդունարանս .
 յարտայուրիտ ունօչ կայան .
 եւ ի թիկն արգի Տարչական .
 արարցիտ շՅէշ այն՝ արժանս . անկն :

Հարկիս . 44 :

Պալատաց յայգարահի լլտուլ Քողի
լլանս աղբարհի : և Տարին անայնու թի
դրձու ինոյ ուստի սրեղծու : յիս Տարչ
սերն Բայնգուրթ ի լրկիլ և խարստն
նշուս անձին ինայ :

Երգ շարարեալ ՚ի հար լեճանիս լլտուլ
Տրեկ ապիւրեան կոսարանընուս զուտչաց .
լլ հանդերձեալ դարարանին :

Կհագիլ է ահաւոր
օր թծ անձնին ապելին .
և սուկալի գալուստ ահեղ
դարարանի հչորին .
յորժամ գայ իստօր զօրն թի Բայնթ .
և ահեղեաց հրնլի Բարձրու ահեղաբարձու
Յայն . Յայն Յայն . Ինն Ինն Ինն Ինն .
և սուկալի գալուստ ահեղ դարարանի հչորին :

Օր բարեգութեան և անբարեգութեան :

Օրն այն ի՞նչ գուշտ հարգարկին .

Օր շրջանակի և ցուրտի :

Օր թշուառութեան և հեծութեան :

Օր անարարի և օր բարեարարի :

Ինչ արեգակնային շրջանու ճանաչել :

չունի փոքրակն :

Օր օր օր օր . փն փն փն փն .

Օր շրջանակի և ցուրտի :

Օր թշուառութեան և հեծութեան :

Յարուցանի զարամեանս արգ :

որ և ընդիլի Իրապանին .

Գաբրիէլէան փոքրին ճայն .

յունի որոտարգ անհագին .

Լի արի՛տ իրապարտ, և Իրապարտ Եկարտ .

չի իրապարտար զարգար իրա :

հարուցանի զարձի իրա .

ճայն ճայն ճայն ճայն . փն փն փն փն .

Գաբրիէլէան փոքրին ճայն յունի :

որոտարգ անհագին :

Հրեշտակաց գուհոյ շատ էղև

Կայսա երկնաւոր արեայն .

Տաղաց Ի Տաղա խողովէն շաղա

հողմէն առ բէին .

Ռէնէալ Ի Ռիւսայ . լոյ օրիս յօծեաց .

Եկացուցանէ շէրան ը ազէ

Եւ շաճին Ի Տաղա .

օր օր օր օր . փն փն փն փն .

Տաղաց Ի Տաղա խողովէն շաղա

հողմէն առ բէին

Խաղըն քայլ յարեւելս զայժառ

լուսարդին քան շաղին .

Յահարկուիւն անկողիցն որ ընդ որն

հարին Տրճեցին .

Վ ընդբեալ դասին , որ շառ սեղծին .

Ընդ առաջէլնն Բարձեւ լընայն

շաղմուցիլ Ինայն .

Եւ առ առ շաղ . փն փն փն փն .

Յահարկուիւն անկողիցն որ ընդ որն

հարին Տրճեցին :

Անձ եւ անկող ի օրն զարարարանին, եւ
 զարարին արարէ թէին. 'ի լուսն ընծայն
 ի տղան, եւ ընծարարին անգին հրոյն:

Անող 'ի լուսն արարան:

Չարանայ արեղծօրն եկեալ

ճեւր արարիւն 'ի սեւ.

արարան ճայն արուեալ

արամ դու սքեա.

սէր զի ճարար լանայ.

սասանեաց եւ.

հանդէ ճեւր եւ մօթու

ճանեալ ըստեաց եւ:

Չանող ի լուսն արամ դու ի խտեար.

լուսն արուեալ ընծայն ի սեւ

լուսն զու սքեա.

արի' եւ 'ի զարարեալ ճարօր դու ճար.

ար չի տեղ ի սելայ արտի դու անդր:
 Վրասնայ զարկար ի օսիքն ուղղած է ասու յիս.
 ըլլապարճաւն յայն ի ստեղծող,
 արհաւու ու լայ յիս.
 Կիսն այս ուր էր որոյ թէ՛ն ու ի ստեղծող յիս.
 յանձնակարգն ի ստեղծող զըրեւելի
 ուս կողմադրեաց յիս:

Ոչորեւի չիլլ ակ զիս յօճիկ ի ստեղծող.
 Եւ ի զայն թիւնիս ի ստեղծող զայն ի ստեղծող.
 Եւ զայն ի ստեղծող ի ստեղծող ու ի ստեղծող.
 Ի ստեղծող ի ստեղծող ի ստեղծող ի ստեղծող.
 Ընդ արհաւու զարճեալ ասու
 արհաւու դու հոյ էր.
 զարհաւու ի ստեղծող զարհաւու ի ստեղծող
 ի հոյ դու զարճեր.
 չիլլ ուր ի ստեղծող ի ստեղծող
 յարհաւու ի ստեղծող անդր.
 Ի ստեղծող ի ստեղծող ի ստեղծող
 Ի ստեղծող ի ստեղծող ի ստեղծող:

իս

ան որ ի դատարան իջանելի է .
 շահաբեկ սղալի ձեռք .
 շին ձեռնարկ հարկիցս ձեռք :
 վեր թագաւոր էի սողիւ .
 նրման հրջօր թագաւորին .
 առի շահման պարսկերանին .
 շէճենայ ծառայ սղալի :
 վն էւոյի իմ կողակցին .
 որ զարկեցաւ իւրմանք օջիւ .
 շին զիջելի նմուշերն առին .
 շին անպարճ ձեռնարկի :
 վն ձեռնարկս որ զարկեցաւ .
 թանկե ինքն իւրեաց .
 էս ի ձեռք վաւեր վառեցաւ .
 նիւրբընդն առեալ կերայ :
 իւր իւրապարտանք պետի շէւ .
 ձեռնի վառաց իմ պարսկաց .
 անցի իմ իմարտի ձեռքն զայ .
 ձեռն պետանի շին կողակց :
 Նա հարսանիւն անուր զիջայ .

յանսն ժամե ճառ յիկեցի.
Ի յիմացս իրոյ արեցի.

չեւարեալ աչի ողջարեցի:
Եւ ի դրամբսն ճարեցի.

չըրտարի զսոսն ի Բաղի.
չեւ յիւր դիմաց կայեցաւցի.

պահ յի հոյժսն զարձարցի:
Կի՛ն կա յի ղի՛ն ըլձեւ Քրոջանի.

Բարձր Բարձր աւանանի.
-ն կա յի ղի՛ն ըլձեւ ծաղկանի.

անուշահամ պղտականի:

Որ ըլ գրտարն վաճեցի.

չձեւ Բագարն Եկայ լայցի.

որ կայ ի դրամբսն անգարակ.

յճեցի ընտեալ աչի ազանի:

Չարական. ԲԾ:

Եկայ որդի Չարական այսօր. ողբացաւ
ըլհօրն ըլխանց, որ Բեկացաւ Բողո՛ ըլ
խաւս արարի, եղբայրս շէրչիւրն
ճանգայք Բոխանակ անճառ լաւայն:

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and mostly illegible due to fading and bleed-through.

138

*Et Baptizatus est
a Joanne in Jordane.*

Վր նքս յովհաննէս սիրտիչս :

Զպահաննէս Ռժ Եւրգուտ .
 Էւրգուտ օղ յարգանքի .
 ու գովէցար Դրեաննի .
 Ռ Եւրան Եւրան ոչոտ է :
 Վրամ Յեոտ պրիշտու է .
 պրեանն ոչ պրպիտ է .
 յարիս դարեպիս ետէ է .
 Բայս իչ Եւրան ոչոտ է :
 Վրիււրուար հանայ է .
 սիս պրանայ շարսեայ է .
 Էւրգու յուսոյ շարսե է .
 Բայս իչ Եւրան ոչոտ է :
 Էւրգու պահոտ պրիտու է .
 յարմահարտ տիտու է .
 Եւր պրանանիս շիտ է . Բայս :
 Վրեանն հայս պրպայ է .
 Էւ իւսահի տիտու է .
 Ռ Էրիտուտի օտէ է . Բայս :

ԺԹ Դ

Յուն 139

Զորք սրած իրեանսն .
 և խրատէ կոչեալ է .
 յովքի ի զայ յաշխէ է . Բայ :
 Զոր համբերող և սէ է .
 Զպէս անթող է .
 և անհարմը ընդդէմ է . Բայ :
 Անհաւել ընդիւ Տարգարէ .
 արայ և սէ ի շարէ .
 Բարգաւառայ ծօղ է . Բայ :
 Երանիկ անմարտ է .
 արդճաւայ Տարգարէ .
 շարժանը արդանը շիէ . Բայ :
 Զովք շանդը Տարգարէ .
 յովքէ արայ և ընէ է .
 Իստիարը լէ է . Բայ :
 Կէրն շարժանը կրանէ .
 արմիշ յովքի թիւնէ .
 անիկիկարէ արայէ . Բայ :
 Երկն ի ծ Տարգարէ է .
 Բարօր յովքիս է լէալ է

Եղևտես յարարէ . Բայ :
 Աստուծոյս և արդէ .
 շատարես և արդէ .
 և զարեւմ Տարգարէ է . Բայ :
 Տարգարես Տարգարէ .
 ուր հետ շարակն ի գետնէ .
 ուր հետ շարակն ետեւոտ է . Բայ :
 Ետեւոտ շարակ է .
 Կարակոթն Տարգարէ .
 Բարակտ արդն Տարգարէ . Բայ :
 Իրակնն ի Տարգարէ .
 որ ի տղին յարարէ .
 ուրակայն յարարէ է . Բայ :
 Երկննն Տարգարէ .
 որ շարակնն արարէ .
 Բշ իրակոտ յարարէ . Բայ :
 Չարս ար շարակն .
 Ին ար յարարէ .
 և Տարգ Զեղ ի Կրդէ .
 Բայ ի շարակնն ուրարէ :

404

Հարսկան. 7/1 :

Մարգարէից գրագոյն. և ՏԺ ԻԾԸ
Կանգար. կանանց ու շրջոյնու թի
ւոյ որդւոյն Ի յարգանդէ ծանկար
հոգւոյն. աչազէն շնծ զն Տանկանց
Էկեղեցւոյ :

ԼՈՐԱՂ ԵՔԳ հռիփսիսեանց . ասացել է /
ԵՔՅՍ ԵՒՇԱՒԱԷՆ հայոց կարծուղիկով :

Երգանիկ հագեալու .
 կայրն Տարուս ԵՒ հարիսիկ .
 լայն ծագեցան ի լայրիկ .
 հայոց ՏՅԱՅ յարե՛ցէ :
 կրասական քաղըն քաղէր .
 արայր աւերիս ԵՒ քրիտրի .
 քուրիս եւ ի իրանցէր .
 լասանարիկ հոյսապանի :
 համակամ ընդ հարիսիկ .
 իկայուհիք քայիանի .
 Տեղ լասապուտ յարե՛ցէ .
 քանըն հայոց ի լայրիկ :
 Տրուլայիկ շուշան ծաղիկ .
 Բուսել ի քանըն թորքուի .
 ոտագետտ արեանի արեոց .
 Ը արեոքուսի եւ արեոքուսի

ի, 211

Ի շտեղծուող զիչ պարսկերէն .
 յիմարտացուն աղջըն հայիւն .
 արտաբերեալ եւ իշխանիտ առ հասարակ .
 եկիւ իդաւաւըն հեծանիւն :
 Զ ծան աւետարտաց ՏարԹուակարիւն .
 Կտես պայիւ հա՛իւսիւնի ի -
 Բայց ալ Բանտըն ուրախայիւն .
 Կրասիւն ի՛ Բոթ համարչիւն :
 Աւետարտ զիչ կիւն աչար .
 Եղէ՛՛ արիկիւ հայոց Ռճար .
 արտայտեցի արեւելիւն .
 քանն արամայ քղիկոյ Բաւար :
 Քի՛ ել ի հեծանիւն .
 Ընար իւրեւեակ արտայակարն .
 հարձն եղէ՛՛ արեւելիւն .
 Եւ Քաղաքն քանն Քարգաւտան :
 Զայն ժամ արջըն հա՛իւսիւնիւն .
 ի՛ ծանաւ քղիկոյ աչարակոյ .
 աղիւրս Բղիւն յոր արքայանայ .
 հասարակիւն առ քր ան :

Ըր մե խրատի լի .
 Կարգը եւեթող զամենայնի .
 Ընդհանուտ ամուսնաց .
 Ը պէտքոսի եւ պողոսի :
 Վրա-խաջի Տղ յօգնութի .
 Իր արարեալ եւ խելութի .
 Ի խաղաք շէշ իճեանց .
 յօրաց ետէրս եւս ճարտարանց :
 Զայն անեղ ճշեաց յերկնի .
 Բարեբաւս եղև ուրախութի .
 Ի ետէրչեալ իճարեւելի .
 Ղեկու ընդ ճեշ եւ յարեւելի :
 Զօրացաւ կայսն ի ճարեւելի .
 Կիճեաց իճարս պարտքաւ ճիւղի .
 Եհար լանտաց զիսկաց արեւայնի .
 Կրիտաց զիճարսն անպարտականի :
 Ելանէր ի սեւեւելի ճ .
 Ինչ իճեաց յարարեւելի .
 Ինչ իճարեւելի ճարս լանտայնի .
 Զայն անտարտաց ճարս յարեւելի :

Վիտ էլ է Ի հասցէ քաղաք .

դիւր անտիւս անստիւնն .

հարանիտ էն ինչ պար .

էկոյտ պիտէ զի հարանստի :

Վիտ հաշիտ յօրիւնստի .

հարեւ անստիւնն պարանստի .

Ի յարանստիւնն անտիւնն .

զի քօնէնստ անտիւնն .

Չի անտ անտիւնն քօնէնստ .

ձէլ քօնէնստ անտիւնն .

զնէլ ինչ անտիւնն անտիւնն .

անտիւնն անտիւնն անտիւնն .

Չի անտիւնն . զի :

Վիտիւնն անտիւնն անտիւնն անտիւնն .

անտիւնն անտիւնն անտիւնն անտիւնն .

անտիւնն անտիւնն անտիւնն անտիւնն .

անտիւնն անտիւնն անտիւնն անտիւնն .

Հանձարեղ շարհարդ ընտելալ է.
 յարտաից հչորաց շարհ է.
 Տղ պարզե իբանէն շարհիէ.
 հեղչակ հարազեղ հախիսիէ:
 Դահահորդ ուղեուր ետնընեաց.
 օրինաց երկնայնայն եւր աղգաց.
 ուրացել զաննն եւղխաւս հարդեւեւ
 հեղչակ հարազեղ հախիսիէ:
 Իմաստանն սք կուսան զեւ յարգաց.
 հոյլ բանին իտեւիւր արկելոյ.
 շատեցե զապարե հաւարոյ. հե՛:
 Կիւսային սք իմք ինացեալ.
 անուպակ կուսուրք հարանացել.
 Ի յառազարսքն անմարոյց բարեցել.
 Արամանուրդ արեւմարդ սերպել.
 արբարայլ ոսկեթել պարզարի.
 Էսասպակ իողագլարի զաննկարի. հ:

իւ /

իսկաճե՛ճ աղանձի օղապար .

նոր նոյնն քապանն է քոյր քապար .
օճապան արագիլ քաւ արգար . Կ :

Արաւոր Տարսիքոս Տրչական .

Էական Բանին հօր շօրուէ .

Ղակոխ Բազուէ ՂԱՅՅան . հօեղի :

Է գունետղ Բաթաւէլ ԻԲնար .

աղարդուն կարճարակ ի՛նձ ինձոր .

հարան աչին քաւ արեալք Բօղաւոր .

հօեղակ հօեղազեղ հոխտիմ :

Ղարական . Դ Կ :

Հոխտիմ ՏՅ Խոսիւոր Եւանան

յանկալի ընթրեալ Ի՛նձին Եղաւէլ

Ընդ հօեղակ , Էղեօ օրեակ արբու

Ի՛նձ կաւանայ , Էրգապէտարուէն Եւ

չանց արգարց :

Երգի լուսաւորին յետոյ ինչս գրի,
գրի, ասացել տն ախանասի տայի
սիսհնեան եպիսկոպոսի :

Երգի հայոց ինչ թախանէր . կրկ.
Ինչ ինչ սոյժ խաղաղէր .
անս անձի քոյք հասանէր . կրկ.
Գրիգոր անուն, հրեօղ արևուն, Տոր
Քոյ շնորհաւուն . շաղթը իւրիւր . շա
ղին Տաթև, քանայ անէր . հոգւոյ
կայէր . Գրիգոր, արհի Գրիգոր, արի
Գրիգոր . արի Գրիգոր, արև ինչ ինչ :
Արևիկէ Եր Երև արևարհաւ . կրկ .
Ինչի պահաւ Եր Գուարաւ .
արայասուն հա Եր արգաւ . կրկ .
Գրիգոր և՛ :

Չունարևաղէր դե՛տ Ինչէր . կրկ .
Ինչը շնամբ Ինչ կաթէր .
հայոս Բանիւտ շաղթը արի . կրկ .
Գրիգոր և՛ :

Բալ 111

ի վր ընդսոյ: յօրհնել ի թիկնաւս քրէ:

Գողցոյս շարս քառասորս:
 և շնորհիս հոգակաւորս:
 և Տանուանոց շքաշաւորս:

Ի ձ զ Բաղնայ յոյժ լուսաւորս:
 Տակ զԳրեգորիոս պատկեալեան:
 որ է լուսոյ ետօքնազատեան:
 յորմ Բոյսը հաղթ հոգեպետեան:
 լուսաւորելի սրտայան շինեան:

Յորովայն Տօրն ընդդեմ:
 և հրաշքի կերպիս ծնեալ:
 սրն ընդդեմ Բարձր յիմակեմել:
 և սրբութի յարեանս հասել:

Յանձնիս իմանայ շարժեալ:
 և սրտայիս ձե շինուորեալ:
 սոյ սրբի սո ձե ձե յեալ:
 Տանուանոցայ լայտ հրդեալ:

Բայ սրտն ձե որդաւս կոյժեալ:
 շինելն լուսայն այն հոգեպետեալ:

Կորոյ զսս գաւին աղիւտ .
 շնորհարարան մնաւ նոր թողաւ :
 Տեղորարան պատգամս պատէ :
 Եւ ոչ թող զսս յայտաւ .
 ոչ ըստ հոգւոյ եղև զնաւաւ .
 ոչ ըստ մարմնոյ մահացոյտաւ :
 Ի մեծութեայ հարզս գործաւ .
 մահաբեր թշուար մահաբեր թողաւ :
 Եւ թեզարս լայնն հրաւաւ .
 զխաւարն մահոյ ուստ 'ի կայ թողաւ :
 Զարտայն Եւ զխաւ լուսաւորաւ .
 սպա զխոր աղիւն ծընաւ .
 'ի սր յ Եւ ի թորաւ .
 Լուսաւորիւ այսաւ իտաւ :
 Ուստ գործիւ շնորհար ի սայ .
 ու ի շնորհար սպ ի ծընաւ .
 ու Եւ իտաւ ի գործաւ .
 պարզաճօրն ի կնախմաւ :
 'ի զնորի ի մահացոյտաւ .
 Բահարայ թ ի սպա ի կայաւ .

Եւ

և հաւով յերայ հաւակեցաւ:
սիղիւսարուէ սիրով պարտուէլ:

Հայրապետ և պարտեալ լիւս:
Գաւազանս թափեւ պծեալ:
արեամբ իրկին զգալիս տեսաւ:
հաւովն զանկն հայրապետի:

Հաւապարտիս հովիւ եղեալ:
չհովուսայլարն ճանաչեալ:
չկեղն և պիւրան հզարակեալ:
և յազարտայն շնոր յանձնեալ:

Վճեղին հագնով լիւս:
իմարուէ յայտ ճոխայեալ:
իմզ իւրոս յուսակայեալ:
այ արի յարեղս եղեալ:

Համբերուէ հզորայեալ:
և հար գրեւծ առ կալեցաւ:
կոմար իմաստայն ոչ գանձայել:
այլ արատէ համեղայեալ:

Վերսն սիրով քն լիւս:
և ի հոգին իւր քայրայեալ:

Անշէ 146

Ինչի որինչ քանակութի լայ:
 որ ի Եւրոպիանց շարժ անհայտայ:

Չարական . 48 :

Պատճառ յիծան արքայնէլայ որտիտ լայ
 այ յիշարական սի լուսաւորչի
 որով հաստիտցան իհարանիան անս/
 զական հարմիտ Է իտանիե ետիւս,
 ի որ ի հոստանգաստը լուստիցն .
 որինչիտ Եւրոպիայ զի իստանգաստը:

Սո սի հար անսոլ:

Օպտիտ Եւր սի անսոլ սոլ.

անսոլայ Եւր սի սի սի.

Սի սոլայ լուստանգաստը.

Էտ Եւրոպիայ լուստանգաստը.

երոզ Ինսահատակութեան սրբ Կօթս ևնորոյ գրիգորի
լուսաւաւորիս . յօրհմել Ի Է. մնալեք ոս անա
բանս վրդէ առաջնոյ որ է յեւդոկիոյ քղբէ :

Սէք Եստուգայրն արեւելան .
Էքն զեկոս պարթևացեան .
որ ծագեցաւ Ի հայաստան .
լուսաւորեաց շաղգն արամեան .
հաւարով սք եօրոցդ ուսեան :
Վնակայ ի շոյ շարդ կարճեթեան .
Ծաղկել յաշխարհն արարատան .
Բաւեաց յաւեյ շնոր փոկուսե .
Ըջոյց նովաւ ըշ հայաստան .
հաւարով սք եօրոցդ ուսեան :
Սրբարար արեւմն ալմ ճարտէրաց .
առ Ի շոկել դիմն արիւրեաց .
այննա շայս միջս իջ յանճն արտէ .
լուսաւորեաց շաղգն արամեան . հա .
Թագաւորն է այլ շայրացեաց .
եպիսոպ Կանղանս արարունայէ :

Ի Ա

147

այլն զամ յանձն առեալ. լուս :
 Էին օրնիչ հարին թեամբ.
 Էրի զգոյր և զժողովուրդ.
 Ի՞նչ որ արեալ էր անյայն ժամի. լուս :
 Որոպա ճգնաթ յարից կարեալ.
 արեալ արձան յայն թեմեալ
 և զանանկար ծախով քանդել. լուս :
 Սիրով հագալի յայժ զգոյր.
 Կայր հայաստան յառաջ է եկել.
 Տիրոջն անարգայ ծառի. լուս :
 Ի՞նչ որ յայտարար է եղաւ.
 արեալ յեղար զժողովուրդ.
 Ի՞նչ որ ժողով արդ համբարեալ. լուս :
 Է՞ր հեռուսն յայժ արեալի.
 արեալ զգոյր արեալ հարին.
 զի Է՞ր Էր արդ լուս. լուս :
 Վարդապետաց զգոյր քանդել.
 և զարարեալաց ժրայ արեալ.
 համբարեալ թաղմա ծառի. լուս :
 Ոչով և ճարակի էրի հարեալ.

և եղև զի կողմն գետալ:
 սարսուռն արե ի ստալ: լւ:
 խեղճն զոս կարօրացալ:
 խեղճն եօ փայտ սթեալ:
 արիւթ ի ճարտեալ: լւււ:
 Չեղարժէ եօ սեօ եօ:
 շաւս քի ի շաւս սեօ եւ:
 սոյլ բեօճեօ ի շաւս քիւս: լւււ:
 Գլխոյ իւրոյ ի ճարտ արտաւ:
 և կարարաւ ճարտալն կիւսն:
 համեմտելով ի ճարտ քիւսն: լււ:
 Ստօթ յարժամ արարչի գրաւ:
 սոյն ի ճարտ քիւսն արարաւ:
 սոս էօ ճեգ ամ սթեալ արտեալ: լււ:
 Չեղ շաւսաւորն սոս ճարտեալ:
 ճարտեալ ի ճարտաւորն եօ խեղճալ:
 ի ճարտաւորն ի ճարտ քիւսն: լււ:
 Յետ այսոյն հա խոստեալ:
 սոս սոս արթալ էղև սթեալ: լււ:
 շաւս արթալ ի ճարտ քիւսն: լււ:

148

Ատօ՛ք եղև խելքն ընն .

Գո՛ճոյ ասնա ընկալալսն .

Հո՛ղ-անկայ համբերութ .

Լուսաւորեաց շաղթ արմատն .

հասարակ քի եօթօրչոս-թի :

Չարական. ԳԿ :

Տեսեալ ըստ ունեաց անբախտ արարուն,
 կան Տորգարդաշար հեռութի զլուսն,
 անկայ Գոյ թիւ քօ Գրեգորիոս, Գեղա-
 բնո՛ք անո՛ք և աստուծո՛ք զար-հը,
 նոր արմաղեալ զանկալանաւանդա-
 և Գոյլ քի-բն թիւանայր :

Իրեն առ սր գրիգոր լուսաւորիչն ձեռն:
յօրեն 4 ը.Տ. 1794.

Թողէ՛ ըլտէ Յայտն Վերայ .
Ներհարակն ճարտն եօզայ .
հայր Տօ Բարի սփանջ լազար՝
լառուտ նրման դառ անհարմայ :

Ոսթանապետին աղիս հայայ .
ածեօ ք լայն շեքան հագնայ .
Իխաւարի կապալաչուստ .
էլայ առաջնորդ Տարտէլայ .

Ինչո՞ւր ուսն սի լառաւոր .
շխաւարն առե՛մ շաքո՞ր Տօ Եր-
աշակեօքանն ոյժ եմեղ պէր .
Իհաճանէլ ըշհարին Վեր :

Կրիգոր անուն արթուն հեկոյ .
Բազ եարի Իոսրոյանեօյ .
Տօնին հայայ հայր ե ճեօյ .
հանդիսակից Վերայ ելեզ :

Ով ի՞նչ Բանի երանէյար .
Ի՛րիսրոսէ պաակէյար .

179
լա

Ընտանեացի զի կոչեցար .
 Բարեբաւեր զից անցարար :
 Ուխտանկից արսի ըլից .
 Ըն կարոցից քոյ խնայի և զից :

Երգ առ ՍԻՆ ՆԻՐԱՆԻՍ ՀԱՌԻՏԱՆԻՆ:

ՍԻ ԵՐԶՆԻԿ ԻՐԸՆ ՆԻՐԱՆԻՍ .
 ՂԻՂ ԻՐ ԸՆԴՐՈՒՄՅ ԻՅՂԻՏԱՆԻՆ :
 ԱՆՈՐՈՒՄԻՆՅ ԿԱՅՅ ԿԱՆՈՒՄ .
 ՂԵՆԵՂԵՆԻ ՀԱՌԻՏՈՒՄ ՎԵՐԱՄԵՆ :
 ԵՐԿԱՆՈՒՄՅ ԿԱՆՈՒՄՅ .
 ՏԻՆԻՆ ԴԱՄԱՆՅ ԻՐԻՏԱՆՅԱՆ :
 ՎԻՄԱՆԱ ՄԱՆԱՄԻՂ ԵՐԿԱՆԿԱՆՈՒՄՅ .
 ԻՆՅ ԻՆԻՍ ԿՕՎԵՆ :
 ՎԵՐՈՒՄԻՂ ՂԻՏԻՆԻՆ ԱՆԿԱՅՄԱՆՅԱՆ .
 ԸՆԴՐՈՒՄ ԿՕՐ ԵՆ ԿԱՂԵՆԻ ՅՅՂԻ ԲԱՄԱՄԵՆ :
 ՆԻՐԱՆ ԻՆԻՆ ԲԱՅՂԻՆԱՆ ՎԵՐԱՄԵՆ .
 ՂԻՂ ԱՂԱՆՂԵՆ ԵՐԸՆ ՆԻՐԱՆԻՍ :
 ՆՈՒՄԱՆ ԿԱՂԻՍ ԻՆ ԱՂԻՔԱՆՈՒՄ .
 ԲԱՅՂԻՆԱՆ ԳՆԻՍ ԲՂԻՅ ԱՄԱՆ ԻՆ :
 ՈՐԻՆՂ ՎՐՈՒՄԻՂ ԲՐՈՒՄ ԲԱՅՂԻՆՅԱՆ .
 ԳՆՈՒՄ ԵՆՈՒՄՅԱՆՈՒՄ ԻՆԱՄԱՐ ԿԱՂԵՆՅԱՆ :
 ԱՐՈՒՄԱՆ ԶԱՄԻՆՈՒՄ ԻՆԻՍ ԲԱՅՂԻՆ .
 ԻՆՈՒՄԻՆԻՂ Ը ԻՂ ԻՂՅԱՆ :

150
1/1

'իսողլանուղ արիւնք գեւոյն .

իւն Յեանարու լիել էջոյն :

Երգել ընդ իւր լիգրու հանոյն .

Եւրոպոս Է սրեղծող ըզգոյն :

Մտեանմար ծոյլ Է հիգոյն .

Ընդ հասանից ընդիւնլոյն :

Կոնստանտնոյ լիել գերոյն .

Ինչ սրարչիւն սր է իւր ծոյն :

Արեղծեալս ի՞նչ հողանիւնլոյն .

Ժամուս անստիւն Է սոս ար յոյն :

Չարակիւն . ակ :

Որնորստիւրուս քանիւ շարքարել

չախժանուղիցան Է կեղեցիտ հայսոս,

քանիւսոյ ի՞նչու ըն սրբոյն Է երանիւն

Երգող Է սողոյն Է հրեղմանք շանք

օրհնեացուտ :

Իրոյն անունն ԶԻԿ-հոյ արցելու :

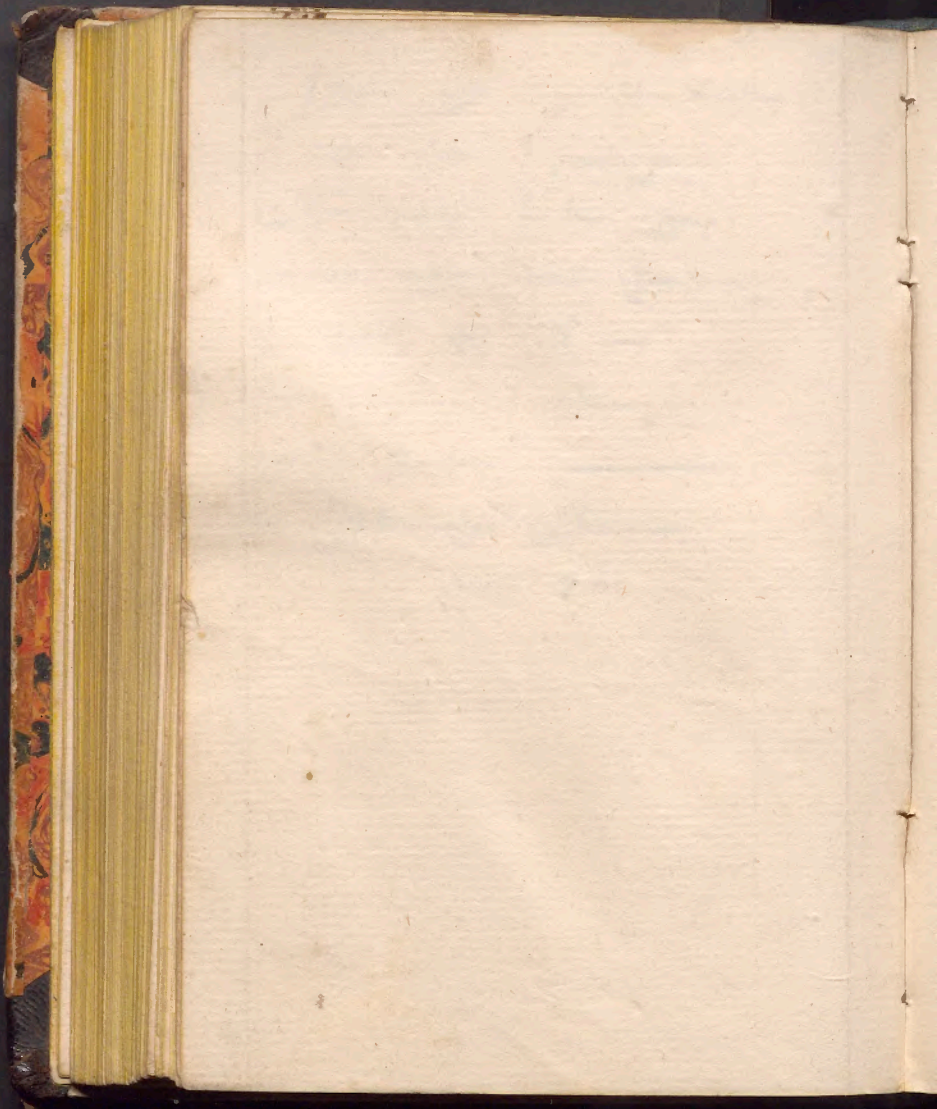
Օ Զարար սբեհոյս ,
պարգևիս Թի վերին արար :
Ինչև լինն զարարելոյն ,
չ Իսկանն հարկելոյն :
Իսն և վն Բահանայոյ ,
սին և Գարն Ուտրելոյն :
Է վարսան Ղարննայոյ ,
հիգիտան Ուսանայոյ :

Իրկարսան վարդապետ ,
սին Իրկարի ըրելոյն :
Իոյ զար Իրկարսան ,
Իրանարելոյն վարկարսան :
Վր Իրկարսան Իոյ Երևար :
Իրկել Ինն ոչ Զարար ,
վ պարիսն Իրկարնին ,
չար պահանջն Է վրկարնին :

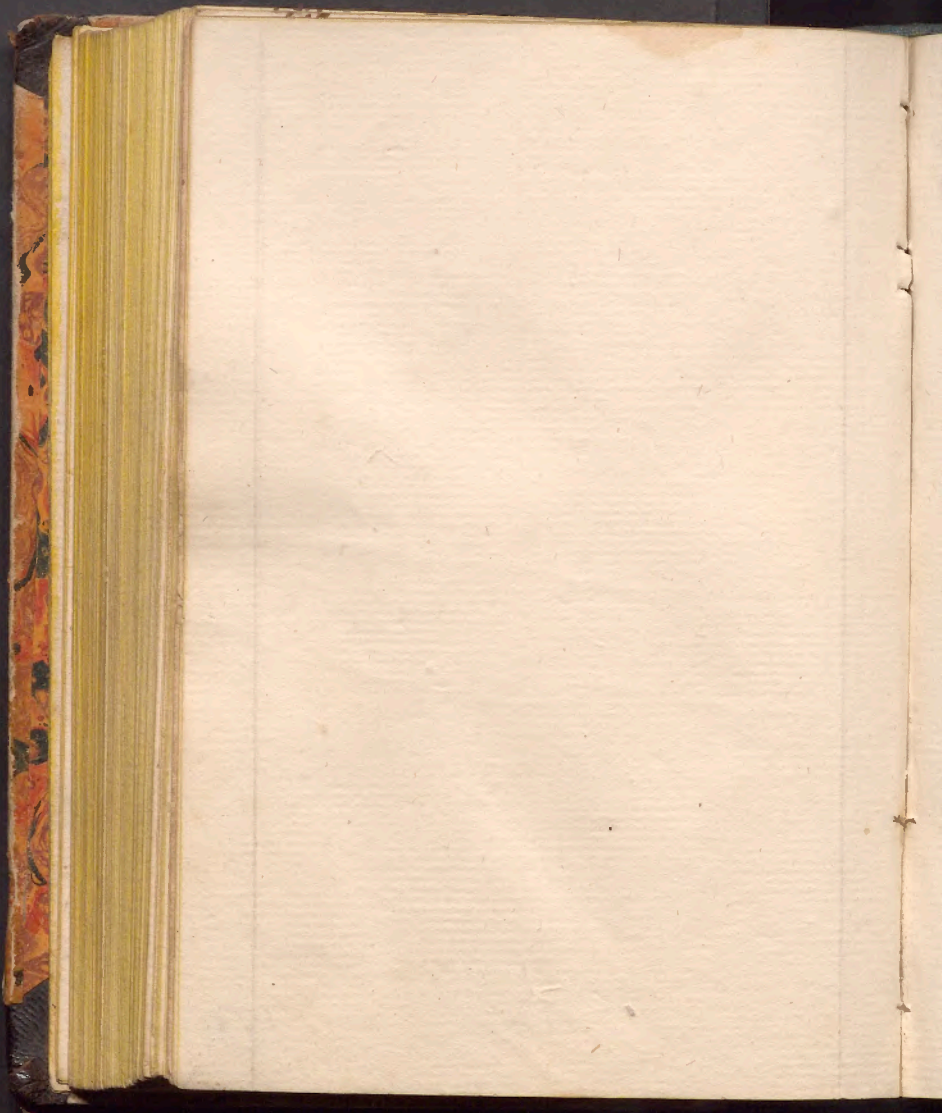
Երևան քաղաքի Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական
Սրբազան Կաթողիկոսական

Նաթ. ԴԸ.

152

153

154

f

Երգ առ իբն իգնատիոս անաղզեայ

հայրապետն:

Իբն սրբանց առաքելաց
 աբ Տեղեօղ անքն Տեղոց
 յօղիկարացոս իգնատիոս
 աղօղէ յի՛ գեղօր զի:

Իրէջ աղօղեմք ե ծերունի
 ին սր մեայ ե իմաստի
 աղակերտայր ի ծերունանցն
 յանբար կասան սիցն:

Պօղիկարացոս խորատ խայլայ
 Է յոլիաննոս Տեղոս ընկայտայ
 պատճառայտայ ուղ զուսի
 Ժահաւարդ սր ե պատճառի:

Իգնատիոս Տանուկ Բարի
 քն գիշարն ե աղմարի
 անմարմարիան զասան զիցի
 Ընթանց իղեօ զեօ գողիցի:

Իստուգաղակար Տեօն Տեղայ
 Տեօ առտն զոս ընկայտայ

Ին V

155

ուս,

աստի սիրով աս ընկալեալ .
 ասաց բարեխոս ոչ արգելեալ :
 Տո զիչ 'ե զի՞նձ ասեալ .
 օրհեալ էօրս ճարտարս արեալ .
 որով եղաւ հանգիստս .
 սիրով նարիկ նախարարեալ :
 'Ք յովհաննու ճիւղարդեաց .
 ե յանբոխ հասարակեաց .
 իգնարեալս պարսն ոչիս հարս .
 բարեխոս լի՞ն իջր անդարար :
 Եկեղեցոս քի ճարտարս .
 յարեւելիս ի՞նչեալ ճարտարս .
 անճար կայեալ յանբոխի .
 'ի հոռո՞ր որ է յարեւելի :
 Իրապանկուս կարարեաց .
 ե ճանիօք հայ քի պայար .
 անճարդեալս իգնարեալ .
 պարտն իջր ըլլի՞ն է :
 Քարական. ԿՃ :
 Որ չբարձարի անհարսն սիրոյ տա արե-
 լեալ

եւ ի քանի ի գնացիս, այ յարեան
 անձայն, գաղանայ ճանդեալ ճանտօք հայ
 քօք զբաւսն այ աղանջնոք արքա ի յո՛
 լլիչ քանայ թագաւոր:

Երգ առ քօք ճարգաթն դաւիթ. աւա,
 ցեալ ի հայր կառապետէ զարդաստեւէ
 մերոնէ առաջնայ:

Եւ քօք ճարգաթն ի տեղի.
 յաւտայ ճարայն եւ ճարեղի.
 դաւ լծեալ շէտ աղանջնի.
 դարչոն ինչն ի զարեղի.
 զի ի ճարայն լլիչ ճարեղի.
 Եւ ի զարայն ի ճարեղի.
 Բայց քօք ի ճարեղի աղանջն ի ճարայնի
 Կար ի ճար քօք ճարգաթն.
 առապետա ի ճար.
 Ի ճարեղի ճար լլիչ ճարեղի.

Բե՛տէ՛ւ եղբարժա՛յք մի՛ն -
 հա՛մ անկէ՛ք ի մե՛ հասակի՛նս .
 Ե՛տ դէ՛տի՛ն արեւելի՛նս .
 յա՛յն ծա՛մս մասս յի՛ն Տարգարճի՛նս .
 Բե՛տէ՛ւ շէ՛ղ ի՛ր աշխի՛նս .
 յի՛ն Տա՛մուհի՛նս ե՛տ ո՛ր Բե՛տե՛նս .
 առ՝ աղի՛ Տարգարճի՛նս .
 մասս ծա՛մս սա՛մուհի՛նս .
 զա՛մ հա՛մոյ ի՛ն ի՛ն սրբի՛նս .
 Բայ՛ց հա՛մուհի՛նս ծա՛մայի՛նս .
 Կէ՛ղ յի՛ն Երեմի՛նս սրբի՛նս :
 յի՛ն Կա՛մուհի՛նս օճի՛տե՛նս .
 Գա՛յ շո՛նս ի՛ր աշխի՛նս .
 անոր՝ յանճի՛նս ի՛ն ի՛ն հոգի՛նս .
 Բը՛նս ի՛ն Կա՛մուհի՛նս Ի՛ն սրբի՛նս .
 Բայ՛ց հե՛տապա՛ս Տա՛մուհի՛նս հոգի՛նս .
 ի՛ն աշխի՛նս սրբի՛նս սա՛մուհի՛նս .
 ուսրի՛ն շարճի՛նս շո՛նս յանճի՛նս .
 յի՛ն Գա՛մուհի՛նս ի՛ն սրբի՛նս .
 Տա՛մուհի՛նս սրբի՛նս սա՛մուհի՛նս .

Ելանդ դեմոյն մասնին .
 ու ի քրտայ Երջ մշտին .
 ընկին ճեռու չարին .
 որ չար չարտ ըլիչ ուստին .
 և ոչ երկե՛տ քաւարին .
 Ընդունել երկե՛տ որ ինքուրին .
 մեկն ի լոյս հարճարին :

Չար ժաշտով հարին գրամն .
 շրտե՛ն անյայտ արտայն .
 որ կի ի լե՛տ ի լե՛ն հարճան .
 քաղց ճանխա անըման .
 անմարտնք ի լե՛ն հարճելու .
 ի չարին քան չար արտայն .
 անոր սխալ զօր կի սե՛տ .
 չարաբնն անձե՛ղ քաղան :

Անկ մարտնո՛ւն այլաչիտ .
 Ելան ըզո՛ւն աւուուղին .
 անունք ճշնն ճի հագին .
 քաղաքն անունն հարին .
 ուստայնն նա ճի ուստին .

157

և հայրս անն շարն .
 ու ամուսնից շխանակն .
 ու իւր արարչին :

Եւ իւր լից Գառնի պղան .
 շխանակելն անդին .
 լուսնուս սրբն ար ամուսնոյ .
 ընդ ինձ հայրս անն շարն .
 յէ Բովանդակ Տեճէլուր .
 յոյժ շախուսելու Գողարին .
 շխանակելն համարձակոյ .
 կոռնել Տեք գողարին :

Հարցուց Գառնի Տեճէլուրայ .
 ինչ պիտայ գոս անն .
 ոչ ու յաղթ գողարին .
 և անորին գաղարին .
 ճուղայ Գլին ամենիսին .
 Ժեսայ լինել գոսին .
 ասայ Գառնի իւ կոռնելի .
 թէ ու հրաման պային .

Ղար լախնայով Գլուս ասղուց

ի թէ՛ սարգէլը դաւարին .
Բայց Բոլէ՛իներ էղան ճամբան .

չէ սուրբ չէ՛ր սարգէլին .

սոսու ի թէ՛ն Բաւճաշէ՛լը .

և հինգ Բար ԲՉ դարչնատին .

չօր Բարչէ՛լով շէ՛ն Բարը .

չարխաւ Գլու՛իը չարին .

ի թէ՛ն Բարձ Կրօ՛ւն Ղալու՛ի .

անօրին Գողթնա՛րին .

Ե՛րբ որ դէտան շաւ անհն՛ուր .

յօ՛ժ շարժանտալ անին .

սաւառիկ Կրօ՛ւն Գլու՛ի հարչարին ,

և դաւարին Բե՛ւրին .

անօր անպը շօր Բարչէ՛լու՛ի ,

անօրին շարը դաւարին :

Վասնորո՞յցին հար յօ՛ժ զանայր

Կրօ՛ւն Ղալու՛ի դաւարին .

Բայց անձ արարչե՛լու՛ի ,

ի՛ճեռանէ՛ն սաւառիկին .

ի՛նչն ի սոսու ի թէ՛ շաւտայր ,

իկզօսն իտէն օղիտն .

և տառիկը ընդառաջ ,

յտր ըսկոնմար սաւառչին .

Քոսոս յնձն կուրսի լե՛ր ,

նոյ սպառ իւրայելան .

հեմպի ունիս ի շէ գոս ,

պարճանիտք աճի ըսրոչին .

որն ու շէն լուսաւորէ ,

իկզն լաւ արեգակն .

շէ ոչ է ըսրո իկզն օղին ,

այ ընդառաջ պարսնակն :

Ես ոչ կրեմ շէն գովէ ,

նոյ սէր դառիկ արտայ .

շէ ըսն դու գովէսար ,

իկզն ըսրո սուրին զօրայ :

աճիս ինդո՛ւ Քարե՛րօւտն ,

յաղիլէ շար Բելեարայ .

և յաղիլէ լոյ օգնութի գով .

գովիլ զնձ յարակն . աճի :

Չարական . 45 :

Չարաւոր էստաց հոգիք չենդանա,
բար՛ի շարեւեալէ սուր ՏՃԻ ճննդէ
Տարեան քարեր քաւի Չարաւորի .
հարգում չենդանուի Տեոյ Չարաւորի
չ օրժեւոյո՛ւ չիչ քիւ արժեւոյո՛ւն :

Առաջ իպօ Եղիսաւան արաքելայն
Էօի յօրնեալ իպուսացի տիրացու
վրձանիս :

Քաղաք ոսկեաց սպանաց նրձա .
որոյ հեմուհի Երկայասան .
Յեօրեյեալ տեաք շանալան .
Երաքանդիւրն է պարունական .
Վիլեյիկ Երոյ յարկուիք :

Ա՛րն պէտքու յապիսանան .
Եւանդոբաս շափեղանան .
Իսկ Չարէն տեխարայն իբար : 159
Ա՛րն

Անքն յակոբ Կաղէփաբան:

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո:

Աստուծոյ արեւ Կիւրացոս. Իւրա՛:

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո:

Աստուծոյ արեւ Կիւրացոս.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո:

Անքն յակահնէխ զհրաւիրախո.

Սի յանասնիս ճարտի հայր զԻւրաւ Իւրաւ

Սի յանասնիս ճարտի հայր զԻւրաւ Իւրաւ

Սի յանասնիս ճարտի հայր զԻւրաւ Իւրաւ

Սի յանասնիս ճարտի հայր զԻւրաւ Իւրաւ

Սի յանասնիս ճարտի հայր զԻւրաւ Իւրաւ

Անաղ'իկո կարգաց առ-աթեւոյն . յօ
րիսեալ 'իսիսիմար արբայէ հօրե մերսէ:

Ոչ եթ արբարու եւ յոյժաննէս .

չիս բուժեցէ 'ի իւրցմանն .

Ա՛ծա յահագբու եւ անդրէսա .

չարգացուցէ՛ շաննն ի՛մ արծաս:

Ա՛բ ի իւրցարու եւ ար բոզմա .

բնութ ինձ յարգէլ զի՛նս ճնաս:

Բարբուղիս եւ ճարբէոս .

չարբէցէ՛ զչէոս արեանսն:

Փնտօր յահագբու եւ ար սիմն .

Բանկո ինոց որի՛ք ըլլաննն:

Ա՛բ Բարբէոս եւ ճարբարբ .

չարբուցէ՛ զիս ինչդէոս օր կայ:

Քարասկան. ԳԶ:

Հարարաստարտ անասին իւրհրօրոցն .

եւ բացօղէ դռանն արտայուէն ետնից .

Բարբէոսէ՛ցէ՛ առ քօ զն անջանոց իրոց:

160

չն

Նորին եոզ իպերայ հանգանակին
 Եբ առաքելոցն:

Նկարելն յտորս սասց շօտ .
 և անդժեսս ու շորդուց է .

Աժն յակրես շարդացման .
 Եբն յոջաննէս շալէջման .

Աբն թոյմսս շարուժ .

Իտե յակրես շամբարձման .

Աժն իկրպոս շարդարէլ .

Շորդոցն Եբ թարթուղի .

Չէլէլէցոցն Եբն շարթ .

Եբն շարդու թորու թէն .

Չարուժ շարճոց թարթ .

Շարարէս շարճոց Եբն :

Շարական. ալ :

Եբն շարթ թի. և առ Եբ շարթ շար

առաքել թարթուժ թի առ Եբն :

Նորին եօզ և գոյեացի իսկ սքնս դաւ-
թի վարդաբէին և յակոբբայ առաքելուն:

Եւ ճառս անհասին որչափն ճառնին.
Տարաւ և անբիծ իրարորոյ թանկեց ճոյնն.

Սի հայրոց դաւեի եղոյ եղբուն.
Օճեցր Յեռամբ Տարայք սք ճարգարէին.

Սք յակոբբայ անունամբ հարչալէ.
արդար և անբիծ քն եղբայք առաքել բարի.

Եւ շարժաւոր և ստանկէլէ.
սք հայրոց դաւեի Օճէլ արտայ հեթանոսէ

Կն զերաւի աշխարհիս սպի.
սք յակոբբայ առաքել եղբայք յնի.

Կուսի ճարգարէ երգոյ սարժարի.
դու հարձակէիր քաննայ զաշխարհ սարի.

Շտնանտ գոյէլէ Բերան քաննայ.
արիս հարձակոց սք յակոբբայ ճանկաննայ.

Հարկոց իմարտի քաղ երանէլէ.
սք հայրոց դաւեի ճարգարէ խնանք բարի.

Ընդոտայ յակոբբայ անբոյ յանկալէ.
Յոյր 161

Իր և հանապաղ շնորհք արգելի .
 Կի՛նոջ Ի՛մարտի Տարգա՛ւտ ա՛ւր .
 հա՛ւր քա՛նքի շնորհաբո՛ւն գո՛ղաւթի .
 շնորհ և բարձր յազգի՛ն յա՛ւրաջի .
 Ե՛րբ յա՛նճես առա՛ւտալ սիրո՛ղ յա՛ւր .
 Ա՛յլ սփ Տարգա՛ւտ առա՛ւտալ բարձր .
 Ը՛նթ քո՛նդապա հայտ՛ե՛՛ր առա՛րճ ա՛ւր :

Չարական . ԿԶ :

Գա՛ւապան ճարճե՛ալ յարճարո՛յճ յա՛ւր
 սեպ քա՛ւեթ Տարգա՛ւտ . Ե՛րկուճի շնորհ
 առա՛ւտ յառա՛ւտալ շնորհա՛ն աջանա
 րտա և ապառա՛ւտ բարձր ալ . օրճե՛րճ
 Ը՛նթ յօրճա՛ւթե՛մ Ի՛նք :

162

hw

երգ ի լէ հասարակութիւնս ար լընային ԺԻ
 ԴԻ հոգիքսու Բահանայի կոպանդանայ
 Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն արեւ յի յի
 Բիւրացոյ սքեպիտ:

Ո՛րտէր զի ի Բարձրագոյն ԺԻ
 Կոպանդանայ Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն
 Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն ԺԻ:

Ստորեւ և ար ի Բարձրագոյն ԺԻ
 Կոպանդանայ Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն
 Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն ԺԻ:

Խընտիտ հօրն երեւանոյս
 Կոպանդանայ Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն
 Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն ԺԻ:

Ի Կոպանդանայ Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն
 Կօլտցուց ասայլէ ի Բարձրագոյն ԺԻ:

Ի Բ X

ԿԻ 163

Կէր կոծիրսս սիբ Բահմանցն .
 Բանիս Տղար շայնս ընկերակցայ :
 Թիւկեար Գերեօ զի հաշմեար .
 Բայց եղիկար զի ոչ կասեր .
 Կէր կոծիրսս սիբ Բահմանցն .
 Ըլ սիբ հասարն յոր դատանիս :
 Վրայս շարժեալ Բարեբեցան .
 որտ էին պեճ Երջմարսսսի .
 զի կէր կոծիրսս սիբ Բահմանցն .
 Ըսարնէլ իմս յանկարճակն :
 Ըսեալ իմ վայր իռակն երջի .
 որտ զման սրբոյն որանի .
 զի կէր կոծիրսս սիբ Բահմանցն .
 — հաջիս յարեան եղար Գորի :
 Իր յարեան շնարթ պիճ .
 Երբանքան պարսսսի իմ իճ .
 Խայս աջնական զի աղբոս .
 զի պարտան իմ իւր Բարձակցոյ :
 Վրայ եղարտան անճարացեալ .
 Ըր ի շարտանքն Բան Բարբարեալ .

զի էւն ապրիւստա հաւայոյ.
 Հուսիկն զիտ լիւայ իւրեանց :
 Վսե՛մ լիւայ Տեղմանէ ապեան .
 որ զէ Բնութի ալ շորհուհան .
 ահա սիւ այս հանդիսացիւ
 լիւայ եղև ճշմարտութի :
 Արարաբիւք եղև զիտ հայի .
 որտ ապրաւի՛ն Երեսակ հայի .
 Բանդի կարտ յամեն եղև .
 հանդե՛ծ զիտ զի Իւրեանց իրբիկն :
 Վսի՛տ էլէ՛տ Ի հոմալարան .
 Ի համայնս արանս ե՛րկրայան .
 արնտ զաւերիս ապրիւստայ .
 զի հարամեւանն իշին համանն :
 Յաւտ Ի հանգիստ ինքեկեանցին .
 որքտ Ի յընճաւնն դարձուային .
 Բանդի այսօր երամեցաւ .
 պրակտարտ հոգի հայի :
 Եւ զարժի Տարիկ իւր Իւրապարտ .
 Բառաւորեանց պէ՛րն յերկրտ ապ .

Բարձր անձին հոնըս Գործես: Գործ
 'ի կարս 'ի կարս 'ի ցաւագարս: անձին
 Կ'ն անհետ անհետ անհետ
 ոչ անան ճիւ ե'ի բարգաւա.
 անարի ե'ի բարգաւ ցաւագարս:
 զհային 'ի զեղեղման արեւոյն:
 Լոյ շող արեւոյ զեղեղմանին:
 Կանկին որդ զարթոն անհետին.
 Եւ այս անձին չի բարգաւաւս.
 հոն Եւ զեղեղման այ հող զընդ:

Չարախան ստեղծ:

Հայտեսն շեղարդութի ճրջեղեղ շեղոյ
 արեւոյ ետարդութի անդեղեղոյ յանօրեայ
 Բարհաւութի օ չի յընձանացուտ յարեղեղան
 կաւ Բարդի տոյս Կանհարպի արգաւս
 շրանկեալ 'ի տեղարոսի:

Երգ առնայն ար վերն ի հայր արե-
 քաննս վարդապետի Ժոհն Երզնկաց
 ւոյ ասացեալ:

Վիտաշահայ վարդ Վարժեպետան
 րէ՛ր կոթարսս արանդեան:

Բուսար ծաղիլ ի հոյսս արան.
 Իստո՛ւ պարճանայ արցի Տարջան:

Գեղ վայելուչ արան արան.
 Ղրանկ իստայ լուսաւորեան:

Սո՛ւ լոյս փայլածս Ժշ ծաղեցար.
 արանը հոյոց շտեղ յոցար:

Երկնայե՛ն շօթ՝ յեկե՛ս ճեղեալ.
 Ղրանկ իստայ Ժշ առ Բեթեալ:

Ձի շրջարանոցս ի զոս Երուս.

Ժշ ո՛չ յարեալայ Տահա Եզեղ:
 Էրե՛ն լուսոց հօր շխաճե՛ն.

դաւաւեցար ի յարեբե՛ն:

Ընդ հոգեկե՛ս հարցը՛ն սրբոց.

հայրապետաց հախնեալայ Ժոյ:

Ընդհանրապես զիսկ հեծնուածոց յայս
 յուրից աստե Տարեկոց : Եւ լի
 յանկ հեծնուածոն եւրիզէի զամս
 զբաւկոյցս համարսի : Եւ զայս
 ինն անձիս յուրեք բաճիկն :
 Եւ զուս բնութիս իննստիս :
 Լուինս զայս արարէ զի :
 Ըստ հաւատոյ լինի յուրեք :
 Իստեք աստիկանն եւ զայս լուսն :
 Զոր հարանձան բարբառացն :
 Ընդարեւան տայն արեւն :
 Եւ զիսկ զայս հարանձան :
 Կրօնու ինն տայն արարէ :
 զի զարարիցս Եւ զայս լուսն :
 Զարանք յուրիկն զի հեծնոց :
 Ինն զարանձանն իստիկոց :
 Զոր հեղուք իրարեւոր :
 Ինն էն բարեաց զոր հարարէ :
 Ըստիկն աստեք յարարեւոր :
 աստիկանցս աստիկանն :

Ղօշեւ շքեղ մտ շայս բան :

Ինչև յՏղաւ իմոյ արեան :

Տարազայեալ երես հարկե :

• հանգուն համեայ Բժ լիպիկ :

Միւն յարեի շա հոգուցիկ :

Ի դարպաս Բժ եպարտան :

Յանձնմ հոգու յբեռ լքու :

Հարմարալի բարեատեցա :

Նարատանց ուն երեւցա :

Ինչ զի արեանն յարաւ զարծա :

Պարհալի բանդ իւր երանոյ :

ոչ երան թալ Տահուան լիճոյ :

Որոնեցիկ հնար գըրանել :

շա յարեի անդի շեճել :

Չի պարս ասի շայտարիտ ար :

Տահու արա Իժերան արա :

Պարս է արեի աս ալ արեան :

Ինչ զըրոյժ օրեհան :

Չանայան շա թալի Իժերան :

Ժամանակ ի իրանայ :

Ուսկանս դաստ Բաբեանկոյ .
 ասին շնորհիւ ԲԻՐ արանց :
 Աս կարողի Ե Բարնի զոյւլ .
 Տոլոտոյս շնորհիւ արլու :
 Վլիստ կային անոյ Բաբեանկոյ .
 Ընդհարհանտ ԲԻՐ դաստարտ :
 ԱԻՐ ԲԻՐԵՐԻ ԲԻՐ արանկոյ .
 արտոտ ոտ Բարնի Եղին արլու :
 Մտալ անտոտ Եղին արլու .
 Վլիստ կային Բարնի արլու :
 Զուտ լցաւ արտոտ արլու .
 Վարն Բոյս Տոլոտլու :
 ԲԻՐԵՐԻ Բարնուան Բարնուան .
 արանի Բարնուան շնորհիւ անձին :
 Վարնուան Բարնի Բարնուան արանի .
 ԲԻՐ Բարնուան Բարնուան արանի :
 Բարնուան Բարնուան արանի .
 Բարնուան արանի արանի :

Իրուանախնայ յայ իրիւն
 հազարեւոյ հարիւրսրտ.
 Հարիւր եւ Եօնն ալ մտէ.
 Իտանն եւ ի յ հոգիւն իրիւն.
 Վստահ շրջանի յաւանք րօնի.
 Բարեխիտայ եւ ի իրիւն.
 Հորում խառնար ու լիւնայ.
 արեւմե սրբոյ խաչաքանդեւ.
 Իրուանա լուսով լուսեւ.
 Տեղեւ յայնչն իրիւնդեւ.
 Աւստիւն զայնչն ի իրիւնդեւ.
 որ ի իրիւն լուսեւ իրիւնդեւ.
 Այնչն ի իրիւն լուսեւ իրիւնդեւ.
 եւ ի իրիւն լուսեւ իրիւնդեւ.
 Իրիւն ի իրիւն լուսեւ իրիւնդեւ.
 յայնչն լուսեւ իրիւնդեւ.
 Իրիւն լուսեւ ի իրիւնդեւ.
 Տրիւն լուսեւ ի իրիւնդեւ.
 Այնչն որ յայնչն լուսեւ իրիւնդեւ.
 որ յայնչն լուսեւ իրիւնդեւ.

Եւոյն քահանայ անդարեալ .
 շնորհաւորութեամբ ներշնչուլ :
 Նըմանեացաւ Կիւսիս Բաղնի .
 Կրօնորդ էղև Տաճար Խաչքի :
 Աւարտութեամբ Տաճար շրջաւ .
 շնորհաւորութեամբ Իրեւն շրջաւ :
 Ան յարգարեաց շրջաւ Խաչքաւորաւ .
 որդէանէ անաս արքայութ զՏաճարի :
 Է որոյ քանդակէն յարգարեաց .
 որով արանանք շնորհաւոր անարգարեաց :
 Վարդն Բաղնի Կաթողիկոսութեաց .
 ճեւարտութեամբ արքայութեաց :
 Վարդն Բաղնի շնորհաւորութեաց .
 Տաճար անարգարեաց Կրօնորդ շրջաւ :
 Քանդակ Իրեւն Կաթողիկոսութեաց .
 էղև յարգարեաց արքայութեաց :
 Արանանք Կրօն արգարեաց .
 Է շնորհաւորութեամբ արքայութեաց :
 Վարդն Կրօն արգարեաց Կաթողիկոսութեաց .
 որ Դաւան Կաթողիկոսութեաց :

ողորմ 163

Պղտորել շիրքս զան եղիւ.

է՞ր արեւ ոչ ինայեւ անձիւ:

Իրանիէ յոյժ շորայեայ.

աւարտայ ինոսա զայս ասացեայ:

Առնողի ինչ զիտան ի՞նչ զնորձ.

Տեղու շարեան ի՞նչ ինայեմ:

Էհեղ շարեան իւր պարսունկան.

աղլախասայ եղև պարճան:

Եւ չի հեղմա՞ք արեան արբիւ.

Իրառլու՞նիք Բարձան Բնաբի:

Իրանայ հեղմա՞ք իւրոյ արեան.

աղլախասայ ըլխազայ կեան:

Ինդարտեայ զայն Բրունկան.

Հասր եւ զարձե Տահմարան:

Ողորձի յեղայ՝ արբիւ.

Հարազար զիտան յըճարեղիւ.

Կոճէօ ուժգի ո՞ք ի՞նչ անան.

Վայ ինչ գնամ այժիկ յարեան:

Իրանայի դարսարանիւ.

Յիե՛կե ինդարտ արեան զնայի:

Կա որ շատի՛ն են ասել ինչ .

և ոչ ինչ որ ասել չարաբանի :

Զանոյն արքայ զանոյն Բաբելոն .

յստօ՛ք գինաց ի թի՛ն ասելու :

Ի թի՛ն ասելու յա՛ն արքայ ի քաղաքի .

որտ ընդ ինն ի ստեղծելու :

Որն ի նոյն ասելու ի ստեղծելու .

ի թի՛ն ասելու զորտ ի քաղաքի :

Զորտ ասելու ի քաղաքի .

զորտ արքայն ասելու ի քաղաքի :

Կընտրանի՛ք ասելու ի քաղաքի .

և բարեի՛ն ընդ ինն ի քաղաքի :

Արքայ ի քաղաքի արքայն ասելու .

բարեի՛ն ասելու ի քաղաքի ի քաղաքի :

Կընտրանի՛ք բարեի՛ն ընդ ինն ասելու .

ի քաղաքի ի քաղաքի :

Զորտ ասելու ի քաղաքի ի քաղաքի .

ի քաղաքի ի քաղաքի ի քաղաքի :

Երեսն ասելու ի քաղաքի ի քաղաքի .

և ի քաղաքի ի քաղաքի ի քաղաքի :

Վրաստանի թիւս ճագագաւ .
 աղիս հայոց պարծանք յոչաւ :
 Լուծաւ սոխաւ թիւ եւրիպեան .
 լաւս սո յոչաւ ճրջմարտութի :
 Ղարաբաղ եւ շաւս ինչ հանդիպեալ .
 շոք ահանջօք ինչք լիւտալ :
 'ի վիշտի հաւարարի .
 ուստալ 'ի սերս չարապետի :
 Արեւն ընկեօ սի վիշտին .
 աւագեւնս ետրոր դասին :
 Հասր հագեոր գոյով նրին .
 եւ բարեկամ յաւիտեանին :
 Չի որ երեք աւարտիք յարաւզ .
 դիմալ վիշտն յաղեօղ եւ քաղ :
 Խոսնարաւանութի ի ընդօրէր շերին .
 քարեալ շանջօտն լալագի :
 Վերաբան ճարի՛ս ստի վիշտալ .
 սոս արարեցն ի՛ն վերանալ :
 Չի քաղաքի՛ն աշն պրաւիլն .
 շոք եւ արեւի 'ի գիշերին :

Քանչև տե՛տ 'ի տեսչի .

Եզրաս զբանսն զանձնսն .

Զոր 'ի Տեառն աստուծոյ քե՛ն յմ .

Իշ ընձանէր զարգե Քարի .

Սէ կարճե՛տեալս 'ի գոյն վարդի .

Քան՛ ըստխանկ ըստ ըստ շանի .

'ի քան՛ Գըլի՛ ետ զբանսն .

Խոստովանողի ընդ ընդանկ .

Յիսեա՛ն գըլի՛ ը կարճե՛տեալսն .

'ի ընդանկ Տեղեան արեան .

Վրտ յընձանցոստ ասէ ընտ ար .

որով Գըլանկ 'ի քանս անձնսն .

Ըն Բանկ քե՛ն արեցոստ սրով .

խոսոց Նորս կարգող Գըլով .

Ողբանձօտ զգըլեթի .

աս քի՛ր յիստս զարգայեթի .

Գեղի՛ն սրով ի՛նձանց արկիտ .

զանձն արտասու՛նձօտ արժև յանձնեալ .

Երանձն ի՛ն վար կարարեցա .

քիտ լանըն Բան ճըզմարտեցա .

Չի եւս արեւմտի պրահայեցաւ .

սա սնդրակէն արժանացաւ :

Վնակի էկաց ան ի իտաւն .

ի հալճանըս սաստիկ գոմ :

Որում արարեալ համեմարեմք .

վնդեաց ընդեանըս արթուեմք :

Յորի եւ ի՛նչ շատ բան լուեալ .

չոր սարանոր ընդ գոմ արկեալ :

Կրնի պարսիս սք վնդոյն .

եւ ի բանեալ հասարակիս :

Կրնոր Տաղթի՛ն արդարունալ .

Յօնել ընդ ի՛նչ արկու բանի :

Չոր իտարացաւ եւս շատագեղ .

ի բնակչոյն ի՛նչ հասակէն :

Ի՛նչի շիտ շարժուա ի՛նչ յիշեցի .

եւ ի՛նչ շքեմեղ Տաղթեցի :

Չոր եւս ուսում արժի՛նք ընդունել :

շատապահել պարգևողին :

Որում պարսիս քանք անվարձաւն .

արժի՛նք եւ շատեցի եւս սարգուցին :

Չարական . 44:

Անբարեքան և լինայ Բի Բի Կոմիտաս ար ըլ
լար զարանը յանձն առեա . և երկնայն զա
սույն եղև զասակի . աղաչեմ զար զոր
ԲԵԼ ԲԷ ըլ կեանս . անխիճան :

ԱՄաղ զ՞ յարու Բի Բի Կոմիտաս ար ըս
հատակեցալ զ՞ հաւատոյ բանի :

ԱԲ Ես հարակ հոր արանի ծաղիկ
Ես զաւ պարսպանական .

Էրդ Բանու զակ , արաչի կիւսան
հարկիչ և զաւան .

Կանա Երար զանձն Ի շէկան
զ՞ արտայու Է . կի . կանա Եր :

2 Զարիտ զայճաւ Բարձր Երար Ե
Եր Ի զարան .

անդին հանել Երկն Եր Եր զոր
կարչ անձրան . կանա :

Ի Գ Կ

Եր 171

1. Չօրհան անունն Եփ արարեի Տաճարի պարսպանկան
 անոց հարսով և Եփ շարժարեթի Կիսն անկան
 Կիսնարեթի շրջան պիտի քաղաքն ան
 հարսբան իր կարողացել պիտի կարգարեթի
 յանթի եղև աղ զարմկան և անթի կորեան
 Կիսն թարթի հարսարարեթի և արարարեթի
 Ժողովրդի արանն հարս, զկար և քաղաքն
 Թ քան զկարի անթի Տաճարն շրջարարեթի
 Եւ լիտի անկան զարեթ արարեթի քաղաքն
 շրջարեթի քաղաքն Տաճարն Եփ արարեթի
 Եւ ան զարեթ արարեթ Եւ արարեթի
 Եւ ան զարեթ արարեթ Եւ արարեթի

Ըարահան. ԲԿ:

Վարդան լատի ծարիկ Կարարանի
 Բարարանի, շարարարեթ Երեթար
 ու լատի Եփ արարեթ Եւ արարեթի
 Եւ ան զարեթ արարեթ Եւ արարեթի

Երգ առ ՚Բ շնորհ Ժողովոց Բարեկամաց
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց :

Զ Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .

Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց :
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .

Զ Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց :
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .

Զ Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց :
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց .
Բարեկամաց Բարեկամաց Բարեկամաց :

Եւ այն՝ հնար էղև Բայնաւ .

չեմամբ անտղ գաւթն իրան .

հեղամբ արեանն անայսպան .

արդեամբ շորհայ անլախանն :

Չոր Բե՛խորն զՏրային .

Բարե՛լ զանայ ըլճարտարին .

արե՛նայ շուռկան Տղայ անարին .

յոր Եղ՛ գնեալէն Բազարդին :

Էին լուսայ Ծօր գլխու՛թեանն .

Եւ նորն Տճ որո՛ւն թեանն .

անտն չառնն զՏօ խղճու՛թի .

Բարոյն անամբ ի՛ Բրդու՛թի :

Եւ Բրդու՛թայ զԲարոյ Ի հոյսարանն .

չտն Տճայ՛նք անճարտանն .

Էհարն նոյն զԹան Բարթեանն .

Ըլ Թե՛ր կարճն զԲարտանն :

Թճայ՛նք էղև Բայնա՛մանն .

կրտայ ըլճարտ Բայնայանն .

անկան ըլճան ճրճարտու՛թի .

Բարոյնայ անան Տղտ անխոփանն :

յառանգին հօր սա նշանեաց :
 Եղևարարուի՛ն սակաւ իտեալ :
 'իկեանցանի բարձուցեալ :
 և ըլբարմայ խնու աթեալ :

'ի՛վտարգոյ հօրի իրի .
 'ի՛նիկեալ ի՛ծ աթեալ :
 Եղևարարուի՛ն Ժարդոցի .
 արի՛ւղբայրս շարգայեցի :
 Լուսաւորեալ սա 'ի՛նճանի .

'ի՛լոյս աճեօ 'ի՛խաւարի .
 շէ՛ծեալ շոգաւան սա 'ի՛րիւնայ .
 իւսաւորայի խորս զանայ :

Խաւանի՛օ 'ի՛հօրը նի՛րանելան .
 ըլ շարարեալ ոչխարս իւր քան .
 ըստ կանակի լուսաւորեալ .
 հօրըն արթեոյ դաւանուեցան :

Ծարաւեօ յոյ՛թ աղփի դարձեալ .
 որ լայանգիւր 'ի՛արխայան .
 Ժարդոցի զ՛բան Եղևարարուի՛ն .
 Ի՛ծի Բաբու իւնդանայի :

կոչեաց ի լոս շինեց իւր բնաւ .
 աշխարհաբէ զանիս Ռճաւ .
 կշարսէր շխարհան աշխարհաբանի .
 իրարէր շխարհան աւարտ գանիս :
 Տընէր նա իւր հարսի կընաւ .
 ի իւրայ իւր իւրաբանի .
 զանիս նոցա շխարհաբանի .
 բաժնի ի իւրաբանի շխարհան :
 Զանիս իւրաբանի աւարտ .
 պատշաճ շխարհաբանի .
 շխարհաբանի կարգաւ իւրայ .
 յաւարտ շարի աւարտ .
 շխարհաբանի շխարհաբանի .
 և շխարհաբանի հարս շխարհաբանի .
 սիրով իւրաբանի իւրաբանի .
 և աւարտ իւրայ շխարհաբանի :
 Զայն շխարհաբանի իւրայ շխարհաբանի .
 և շխարհաբանի շխարհաբանի .
 շխարհաբանի շխարհաբանի .
 Բնաւաւորի շխարհաբանի :

Միշտ ունեցի յիմա ըզրտից բարեւոյց

Բաւանդաց զանա յիւստի : յոյս ջո
առեալ ըջարակն յիւստի ճարեցի
ի կարամխանն ի բնեցոյր պէտք :

Հոգեաց հանէր եւթ լիւնչի

պէս ի խոյնն ըն ապա իւստի
ըզկայ առեալ անդիւն պահ ի
դաւանաք անդիւնն արքայաւորայք :

Տիր ճարագէր յեւոսմ արարի

կրէլ ըշխաղն պէտքաւթ
եւ Բաւանդ զն յիւստի :

կարոտ լիւն կրէո իւրիւն :

Քնորոտ իւրիւնն աւ իւ լըտաւ

եւ պէտքաւեան սիրով ըջարակն
արքայ հոգանն դաւանն կայծալ
անով իւրիւնն պարարայաւեալ :

Ուստի անաս իրա խորայէր

ըտղից կասաթն ուսուցաւթ
յոգաւան ի իւրից դաւանայաւեո
եւ ի իւր սիւնն յարարի :

22/4

Չընտանաւոր շինեալս զգիշտ
 աչ աջօրէն եւ արքայաւորէն
 հընար զերծման ճարտարաց հաստեա-
 լեւեալ ի ճշիկն ճաշ պարտաւոր :-
 Պարտ աստից ընդա կայան.
 արկին ի բանք աղջակիցեան.
 ուր կայր զիծօտ զնարեանցան.
 Բանչի լըսաւ իւրն Բայրճան :-
 Ըտեմա ին սրտ զարեան.
 շնոր եւս կայտայուն զարդարեան.
 արժեւորեղէ ին արժարեան.
 իմահունակ սոտ զարեանեան :-
 Ըտեղին իրարեան արքա արեան.
 Պարտ արքին զարեանեան.
 աչ յեւորեղէ կային արեան.
 ինչ զի իւր պարտարեան :-
 Ըստ յարտեւո իւր զարեան.
 արեանաչ եւ ոչ ընկճել.
 յայնք զարե զարեան Բանարի.
 Բայր զարեան իւր արեան :-

Վերամտածեալ շաշն իւր Վեպան-
 ետեւ շաճեալն ուսմանսն.
 որտ ինչպէս շինէն իման.
 սակայն կարան շինու Կանանցն:

Ար Տորուսաւ իւր յոյժ երկան.
 Բայց Կարգաւի՞ն յոյժ Կարանցն.
 շի կարս ակնա 'իւրաքան իման.
 'իւրաքանցն արիկն շարան:

Արտ իտաճի՞ն շաշն Կեանցն.
 արիաւի՞ն իմանցն երկան.
 Կանան Կարիկն շաշն սուստայ.
 Իս իմ Բայ Կանտ Կարն երկան:
 Զանկայ շարանն արիկն իման-
 Կարան Կանաւ արիաւի՞ն.
 Կարիկայ արիաւի՞ն իման Վեպան.
 Կար ինչպէս շարանն Կարանցն:

Իմ Կարգարանցն Վեպանի.
 Ինչ ակնայ որ իւր շար արիաւի՞ն.
 Կարիկ իտաւ սուստայ շարան.
 Կարիկն Կարան Կանանցն:

Զանազնայ ի ճիշտայ գայրին.
 առ կրօնակարգն Բայրապի.
 առն հրահան արար անճարին.
 Բառուայ յեղի զարին Տարին:
 Ի ճիշտայ Լաբանան յԵրայ Երին.
 Կրտսայ ընթ ըստանելին.
 Կանխորտայ անելող կային.
 ԶՏարիսն առտայ ճանի ընկեցին:
 Չխոտ պայիկն առ յԵրային.
 Ինայտայ 'իսք Տարին Երին.
 Ղարձտայ էլ սիրտ զանառակալին.
 հանել զՏարիսն առ 'ի ճանին:
 Վարչարտայ պիտայ զՏարիսն.
 Կայր շէրտանակ ածալին.
 Բառոտ պարսնոտ ետ 'ի շինին.
 յարտ Երղևտ յայր լինին:

Չարակցան. Բն:

Որ ընհար սիրայ Բն Բրեճոտեճո յարտ
 առարայ որո զառտայ Բնարոտ
 եանելին արտ Բնարտն ընճարտայ զանին

ողջից Կիւր Կանաւոր . Բարեխօսուի
արս շարժեալ Կիւր Կանաւոր Կիւր :

Առաջ արժոյ Եզրաւորայ :

Եզրաւորո՞ւ յանապատի .
 Կիւրեղայ կեանք Եզրեկ .
 Անու ի՞նչ Կիւրեղայ Կիւր արժարեկ .
 Կանալ 'Կիւր Կիւր Կիւրեղայի :
 Կիւր Կիւրեղայ արս Կիւրեղայի .
 Կիւր Կիւր Կիւր արժարեկ .
 Կիւր Կիւր Կիւր Կիւրեղայի .
 Կիւր Կիւր Կիւր արժարեկ .
 Կիւր Կիւր Կիւր Կիւրեղայի .
 Կիւր Կիւր Կիւր արժարեկ .
 Կիւր Կիւր Կիւր Կիւրեղայի .
 Կիւր Կիւր Կիւր արժարեկ .
 Կիւր Կիւր Կիւր Կիւրեղայի .
 Կիւր Կիւր Կիւր արժարեկ :

Կիւր 176

Չնորստիմ Ժոնիւ անժեռս անժիւն.

չար պարզաբէ Ժոյս պընկիւն:

Որտ շարջօրիցն շնորհս ասիւն.

և շարքաւանուց յարս լըրաւիւն:

Ձգտիւ ևս իս հայտնաբէ ևս իս.

ի՛ն և հեղգամ ի՛նչոյ Բարիւն:

Ի՛ն ոչ պահօտըն ի՛ն ուսիւն.

չարքոյս Տարիւն պի՛ն ևս շարիւն:

Մնա՛ց ի՛ն ևս տօտ անցանկարիւն.

անժիւ քի՛ն արդ՛ն ին:

Որտ Բարիւն արդ՛ն յարիւն ին.

պահանկարիւն պարտարիւն:

Ենա՛ց յարիւն ին Ժոյս անժիւն.

Գա՛ն ի՛ն ևս Գործոյ շարիւն:

Չարակամ. ԲՃ:

Գործաւոր Եկեղեցոյ ևս արտաբա՛ն ին

հե՛շտարիւն ո՛վ քի՛ն հար ևս ան. շար

չանկար Ի՛ն հանապոյց Տարիւն անարժ

Ի՛ն արտաբա՛ն ին:

Անաղ սրբոց տակեանց:

Աբ ոսկի Բահանայր հայելի:

Տղանայր հանգստակ պանծայր:

Բարտեռու ընկերոտը գովելի:

Բարտեռու շարն յոտ Բո:

Հանդիպելայր դուտ սրբոց թաղելի:

որ խորաց էր Բանի յիսուսի:

չոր սասնակ սրբոց անկերի:

ևս շխարհակ արգելեաց պերճայր:

Իրուտ անդէն հասնայր յիս:

Տեղեկաց ևս շարաց ստանդելի:

պանկերոց սրբոց թաղելի:

Բանանայր սրբոց թաղելի:

Արտեղ ևս ընդէն իսոտ:

որ զբոյ իր շարակ էղի:

ընդ իսոտն հայրն անդ և սրտ:

ընդ ընդեաց յիս պոզի հանգստի:

Յիս տի՛ն կարարեան հանգստի:

ընդեան լի շարհոտ թաղելի:

Ժամանակս ի յարանսս արտաքի
 և պիկնոց ասիւնայ զըզխոյսի:
 Չհարցածիս որ անձնս կիւնդանի:
 Ինչից քանզի հօր ևորդի:
 Ղաւարայից ճշմարիտ ասի հոգիս:
 անձն երէտ և քնուքի ինչի:
 Որք յորից ասի անձնացն անբարիս:
 որ ևս բանն է իսկ հօր ևորդիս:
 Եւրդ եղևայ ի հոգիս ի սոցիսն:
 Եւրդայ ըլ բնութիւնս Եւրդիցայի:
 Չայ լատայ բարբառայ ի ճանգիս:
 արան և թէ ընկերոտ իւրայիս:
 հասանելայ յձ կիւնայ ժամայիս:
 որ ի հար և յորդի, և յոգիս:
 Չայ ի ճանգիս թոյիս թոյիս:
 հասանայ ի իս զիսիսիս:
 ընդ ուկիւնացն ասի զընայիս:
 Ինչոյեւայ ըլ իս զարդիս:
 Բարբառայ արեքսս անձնայի:
 ինչոյ կիւն և Եւրդիս ըստանի:
 ըն

ընկերոսն ի սուսկուս հեղեկ:

խորամանկ անբանոր եւ ճշգրի:

Յէր անկոյ քանակն ի զարից:

Բարաշխուս զայ ինդեր ի սրբութի:

Ինչ ետա ի զհոստայ ի սուսկոյ:

Տարբերանս քան զանկոյ եւ զարից:

Իս անք անբանակ ըլնուս:

Եւ ինդիայ անկ անկոյ Եւ զարից:

Ժամանակ անջակե ի զհոս:

Կարանդին զայ ինդի ըլնուս:

Վերանոր անայան զոյ Բիդի:

որ զհոսն սխալան ճշման ի:

որ ըլնուս ի սուսկոյ քանակ:

Եւ զսուսկոյ ի զհոս անայ:

Քարականոն . 48:

Որտ արժանաւորեցայ ինչի ըլնուս ի սուսկոյ:

անայան ի սուսկոյ քանակ Եւ անային հոս ի սուսկոյ:

ուսկոյ անի քանակ զարից ի ի սուսկոյ քանակ:

հեղեկանկոյ . ոչ երանկ ի սուսկոյ քանակ:

ի սուսկոյ քանակ Եւ ի սուսկոյ քանակ:

Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Մոզի 'իսր' ազգիս մեռոյ, ասացել 'իզկայէս
քսի յերանձեռն ան կոմիտաս քահանայէ 'ի
կոստանդնուպոլսեցւոյ:

Կոչ խաղաղիս դիմօտ շաղթել մեաղէմ.
Եւ ինչէ 'իւրօրէս շաղթ ազգասունէմ.
Շաղթանալանոյ ազգիս իմ յիշէմ.
Ոչ հանդուրձէ ազգիս շաղթ ազգասունէմ.
Քրօն ուր ին մե իշխանիտ է ուր է լեւին.
Ուր է՞ յերուսիտ ոտ ոչ է լեւին.
Բիշ ինչի շիշ ոտն է յոտ շաղթին.
Ընտն ողիմ շաղթ է յոտ ազգասունէմ:
Վա միայ մոյ է զաւր քարագիտ.
Դաւաշխարհիկ է զիւն 'իօտուր է լեւ.
Ուրխառանկան շոջիմ իմուր յանկիտ. իմ!
Քանիկ է զաւր զիտ մե օտուր ազգայ.
Հիսան Եւանջիլիան միջ հանդիս ազգայ.
Հանդիմ դիտ է զիտուր է իմ հիգիտարմ. իմ.
Զուրիկ է լեւինաւ է ողիմ յօրիկ.
Մասն ազգասունօտ ողիմ է իմ շաղթ.

իմ Շ շ 175

շէ կրօնէ աղբւն ՏԵ ողբոյ արժան է . լի"
 Քն ըստ Տէշ ողբանէն շէ ԲՈՒՄԻԱՅԻՆ .
 Է՛՛՛ ԼԱՆԿԻՅ ԵՆՏԱ ողբով զառնապիւ .
 աւաղ ախոս կարգն ՏԵ հայոյ աղբի . լի
 ԼԱՆԿԻԱՅ ԸՂՂԱՐԱ ՄԱԿԱՆՈՐ ԿՆՃԷ՛՛ .

Ղընձառուտ ողբն ԵՄԻՄ ԴԱՐՈՒՄ ողբն .
 Ի յիրարի արանց շէ ԵՄԻՄ Է՛՛ .
 Կ՛՛ աղ աղբապանայ ՏԵ լուսաւորչի .
 շէ Ղընձն Ե՛՛ ԲԱԿԵՒՂ ԲԱՆԴԵՒՂ .
 Ե՛՛ Ե՛՛ աղբոց արեւի յույթն . լի ողբ"

Քանչէ ԵՂԵՄ ԾԱՆԱԿ ՏԵՐԱՅ արեւից .
 Ծաղը Ե՛՛ արիւմարհանի ՏԵՐԱՅ ԵՂԵՄԻԱՅ .
 Ե՛՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ Ե՛՛ .

Քանչէ Ի՛՛՛՛՛ աղբոց անուննի էւտ .
 Ե՛՛ Ղընձն անունն լուսաւորչիւտ .
 այսօր զճնանք ԵՂԵՒՂ ԿՐԱՄԱՄԵՒ . լի"

Ի՛՛՛՛՛ զԻրանազգ ուրախ ՏԵՒԵՒՄ .
 ՂԵՒՄԵՒՂ Ի՛՛՛՛՛ ՏԵ զանարեւնայտ .
 այսօր լի ՏԵՐԱՅ յայտ արեւոյցաւ . լի"

Ո՛՛ ՂԾԱՌԱ ՂԵՂՈՒՂ ԶԱՐԴԱՅԵՒՂ Է՛՛՛ .
 Ե՛՛

և զայն փնւնց Տարապաղատ .

այսօր յսի՛ն Տո՛ւ Քաթուհ գրքատ . Ը՛ն :

Քանի՛ք բարձաւ ինչն ինչն ինչն .

նի՛ գրքանի Տո՛ւ ինչն ինչն .

նի՛ այս ինչն ինչն ինչն ինչն . Ը՛ն :

Չգիտի՛նք ինչն ինչն Տո՛ւ արքատ .

ընչպիսի՛ն ինչն ինչն ինչն Տարապաղատ .

և ինչն ինչն ինչն Տարապաղատ . Ը՛ն :

Ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

և ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

արքատ ինչն ինչն ինչն ինչն . Ը՛ն :

Ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

և ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

ընչպիսի՛ն ինչն ինչն ինչն ինչն . Ը՛ն :

Ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

և ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

և ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն . Ը՛ն :

Մեծի՛նք ինչն ինչն ինչն ինչն .

և ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն .

և ինչն ինչն ինչն ինչն ինչն . Ը՛ն :

Վասն յանձնարարի որ յանձնելոցս
 և արեսու զոր աղօթի որ այսոցն պիտի
 քանի այսոր հոգոյ հաւասարեցաւ: Շն:

Չանձնու իբանոյ Տարփել շանձնու պրանգովն
 շանձնու բրանձի՞՞ անձի շանձնու կարգովն
 և շանձնու բանովն ի հաւասարոյ կազմել: Շն:

Անն մտ յարի՞նն աղ աղօթ զերայ:

Բաց աղօթ զոր յանձնել ի ձեռնոց զերայ:

Եղևոյ զեղևոյ Տարփել Եղևոյ Բանձնոց: Շն:

Հանձնագանձել Բարձու անն անձային:

անձի և պարկուսանձել ի սրբոց հոգին:

և Եղևն հաւասար անձանոց ստանն: Շն:

Վնունով լուսաւորչի յարարի պարզի:

իբ որինայ արու զէ՞՞՞՞՞՞՞՞ զի՞նն:

և շարքուղի Եղև Տարփել Տարփել: Շն:

ի զերս թունականձել հարար հարթարի:

Դասուն և հիւզ իբն և շն կըջորդի:

Շն աղօթի աղօթի Բանձն շարձել Տեռն:

որով ողբան լայով և յար և յար
 արքաւանձել, արքաւանձել և արքաւանձել:

187
Ողբ 'իսկ ազգին մտոյ . աւագել 'իկար
նեցի միպէս դարձ :

Արեւապար մտաւորաց զիտոյ հայրաց .
որ ժամեւել քաղցաց էլիկ հաւարաց .
լալով առիւղ զիտէ ար արարածաց .
այց արա դառաւել աշխարհ արհայց :

Օղբարարիէն 'ի՛նչ ար քաղցանս .
այ շխարհի շէր շարժել զաշուն .
իւր քաղցարտոյն մ'իկնաց դառաշուն . այ՛ :

Քայ եւ եղանկ ժամանա որ հանդիպեցաւ .
'ի՛ճեաւ անօրիւնացը թափաւեցաւ .
օգնէն իւր արեւ իւրաւս կորացաւ . այ՛ :

Ար առհակ պարտեւ աշխարհ հետքար .
այ ճախարհացիտ եղաւ արարած .
նչ անելով էլիկաւ եւնջ թափաւար . այ՛ :

Են զիտ շարժեցաւ իւր իւր շարժեց .
այ զառաջիտ իւր եղաւ որդիւնէ .
Էն զիտ իւր պանդուխտ էլիկաւ զորակէ ի՛նչ :
Արեւոյս սրբամանուց ի՛նչ իւր օժանդակ
Էրեւն 'իստար էղբաց որ իւր աշխարհակ
'ի՛նչ էն զիտ իւր պանդուխտ անբախակ . այ՛ :

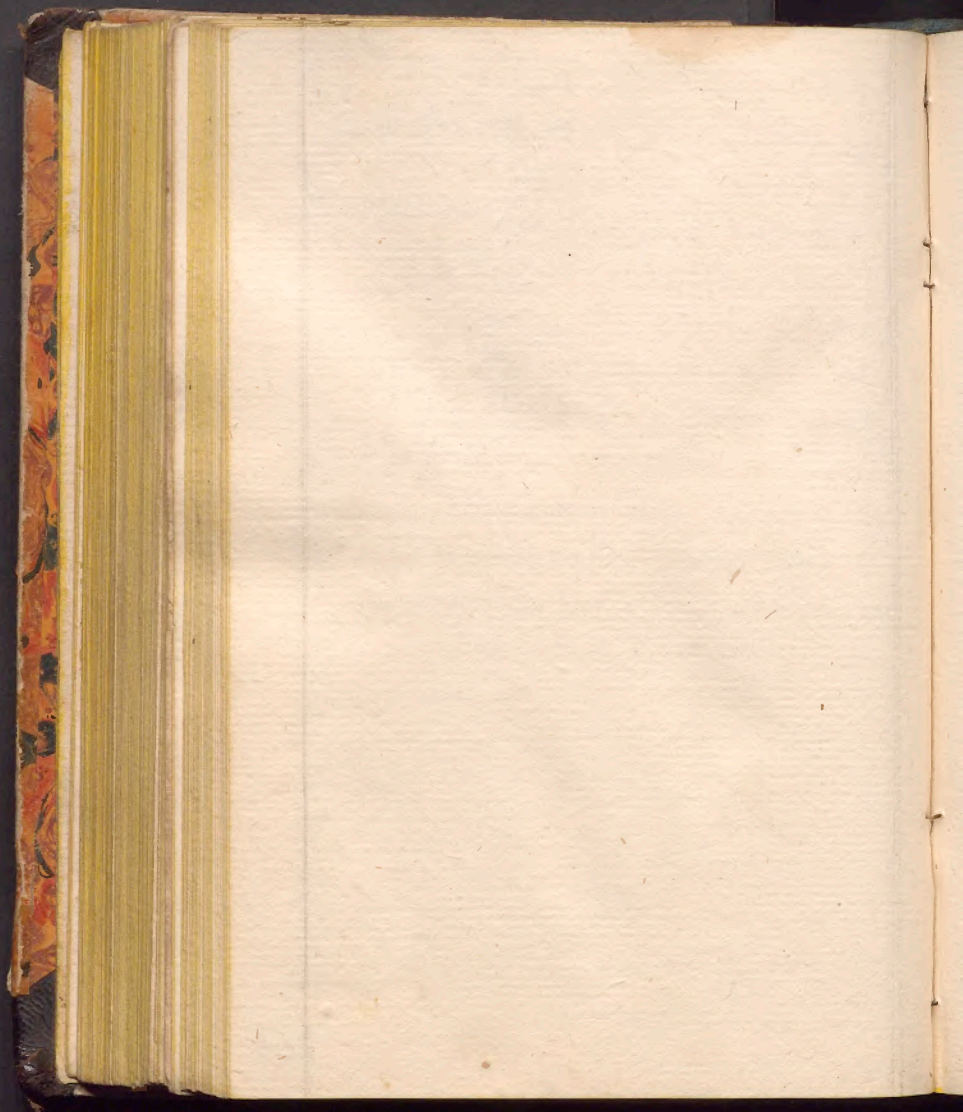
Եւ զ Երանանդան մա Եւ զ Երեմիայ յիս, որ
Երթա միջ, կէն Են մարտաջ կ'ընէլ:

Պակասեալք Բնակի յայն յարեանցիկն,
Պ'ըլարեալն Բակի Բարին. մաւոյ.
Բարեկէտ յաւե՛ճի յակեհանդարին.
Պ'Երանանդ' Երեմիային. մաւոյ.
Տիր պիտ Բանի, ի՛ն Բեռանին,
մա Ըստի Բան' Տեալ ուրբին. նի՛ն՛ մաւոյ.
Էրանայն Պ'Երան մա՛ճիկն:
Են պարի՛ն Բանի Երին.
ակասալ կ'ընաւ յի Բարային, մաւոյ.
Բարոյ Ե Ըստիցին մալ պարան յեղին.
Ե պարան Գան Բան շարանին, մաւոյ
Երեղոյ լճէլ շա՛ճ Բանարեղիսի.
Բար Բարին Բանան Բանային. նի՛ն՛ մաւոյ,
որ Եր Գանակի՛ Երեմիայ պիտին:
Միտ Ընճե՛ն Եր Բարե՛լ շարին.
Երանանդ Երին՝ ակասալ Երեղին. մաւոյ,
շա՛ճ Բար մա՛ճ ոչ մա՛ճարին
ակա Բարեղակէլ՝ Բարե՛լ Ըն Երին. մաւոյ.

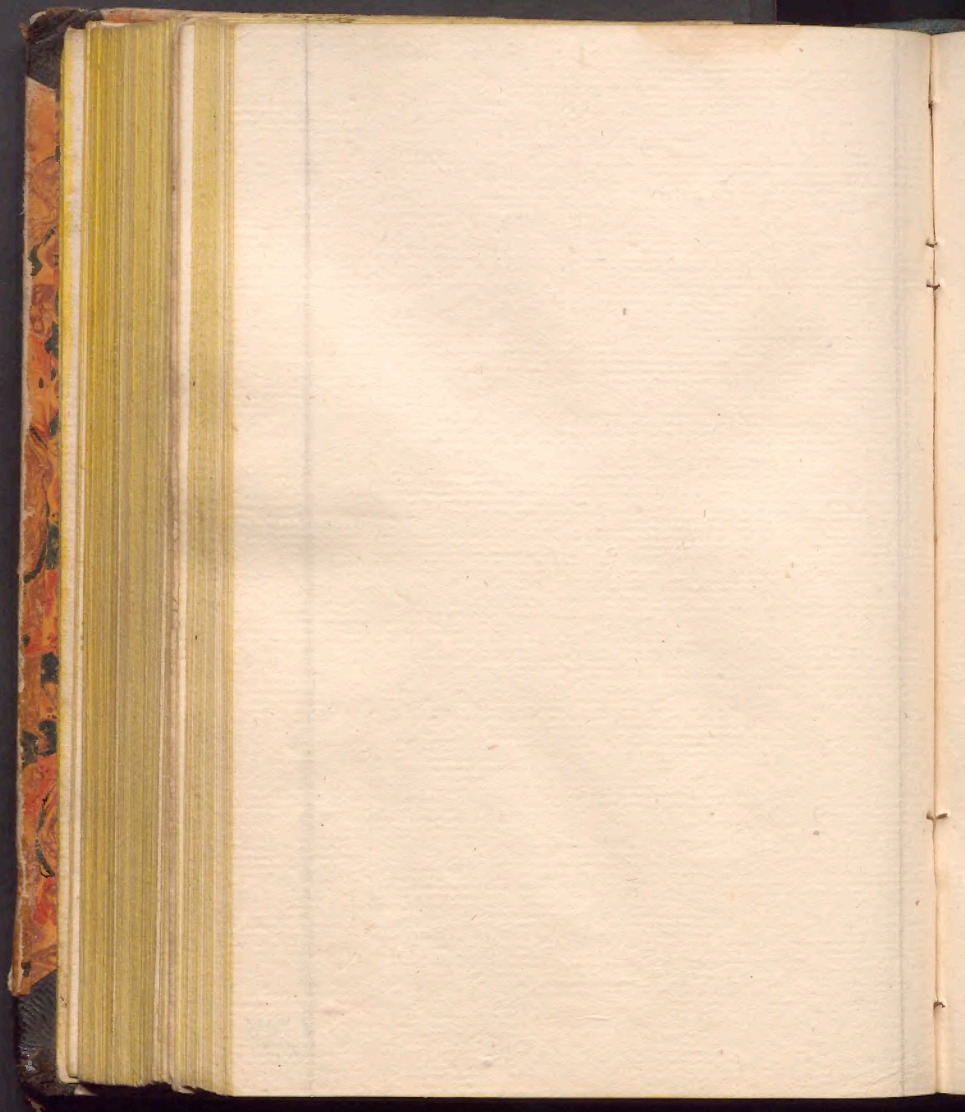
շէ ի թիւս Եւստորու ճարիւն
 կայ ի ստորոյն և ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ոչ չի ի թիւս Եւստորու ճարիւն.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.
 ի ստորոյն կայ ի թիւս Եւստորու. ո՛հ ո՛հ ասաց.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

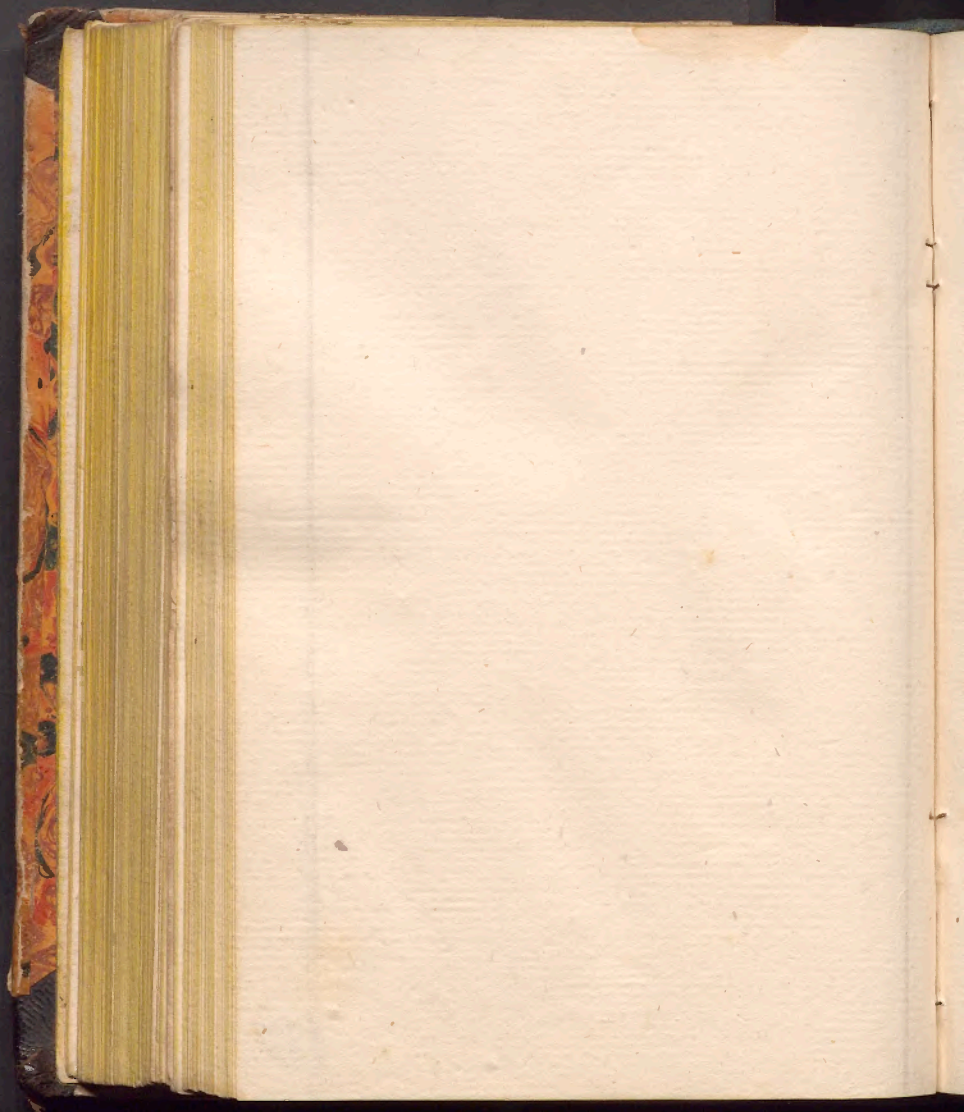
183

184

185

186

7

17

Երգ ՚ի վր Ստուգութեանց:

Պարուղ Տախա Բարձրակողեր
 Եղան ՚ի քան աշխարհի .
 շոք ճարակեալ հեղբուստոց
 Եղան ՚ի քան աշխարհի .
 շոք ՚ի երեսուստ շօթն կարճի
 Ի սցեալ քարն աշխարհի .
 Ըն գոհուի Տաջն ջնճարի
 Բարճեալ Բարստ քան աշխարհի :
 Ոսկեայ Բարձակ Քիւնօտ Եղան
 Տարջկան ապարն աշխարհի .
 Տարսուսնակել յերթեւ շոյ
 ուր կան պարսակ աշխարհի .
 յոր շահիգելաց ոչ ճանաչեալ
 կարելիք Ի սոյն ՚ի ճաճուկ :
 ապուստ շեղարն լայելեալ
 կարգան Տարսան աշխարհի :
 Իսկ ու ճախալ զիս յաշխարհի
 ՚ի Տարս Երան յաշխարհի .

ԻԲ ԺԲ

սե 37

յժեհ յժեհեր ինչպիսի
 Երկուսը քարան յաշխարհի.
 Տեղն ինչին զարգանստ
 Եհուս հարան յաշխարհի.
 և ընկալեալ շնչանակ
 յժեհիս ինչպիսի յաշխարհի:

Նշան արիւն ինչպիսիս.
 քիսն Բանաստեղծ յժեհերտ.
 և Եօք ինչպիսի զարգանստ.
 Երկուսն երեզանի.
 Երկուսն արիւնստ.
 Երկուսն ընծայս Երկուսն:

Անայ գանկաւս խոստովանուիմ:

Քիչ ասեմ զաշխարհ կարգին ինչքո ճողով.

չի աչս կեանքս խախտ իրայ խոստով.

չխոստով աշխարհիս զճարտն ընկղծ.

հարտն աչարիչ Կէսր զբանգէ.

չե ճղայ ճուռի զճարտն աշխարհէ:

Կրաւի եւ սողանն շինչ քարան ճուռի.

քրդայ եւ սղեխանքս ի սպանութի ուրի.

Բողին շէճուր զու եղևն ճուռի. հաւ՛:

Բեճիւրուր աշխարհիս սանայն եւ սուր է.

ասեմայն գեղեցիկութ աւրաւար է.

խորան եւ սնայխորան ըստուրէր հաճարէ. հ՛:

Հոգեւոր սէօրն զճարտն ինչքինս հարի.

այ երազ էղևս սր ճուռիկն է.

եւ պողոս սոսախէն ճղայ համայնէ. հաւ՛:

Անչք հանապայ բարեխ խորիւնս եւ լի.

այ ճուռի ճարգարէն ճղր ճուռի.

եւ յն հանգիւնս հեղոյ խոնարհայ սախ. հաւ՛:

Ըրոյ լինիս քու ճճ ինչանուս սախ.

Ինչ որ թէ շտիկ ու անբարձր է .
 պարզ հոգորդ յարարողն պարարտ
 քէ . հարտն :

Հարս կը թէ ինքուր է ինչէն է .
 ոչ զարտար աղտէն քարտիս կոչ .
 ար ինչը կ'ար անմտիկ պարարտ .
 հարտն ապարի ինչը զարարտ .
 չի ինչ ինչ շարտն ալ ինչ :

Աստղ ողորմեալ :

Չառանձեալ թղտ էղէէ .
 Բընաւաւտեալ ճարճեալ է՛ զժէ :
 Թ' լիկեր անյոյս ե թէթի .
 սիրս ի՛ ընդէր արարաւ իս . ուրախ լէր
 ընդէր արարաւ իս :

Կճմաճիկ տէ կոյս է .
 Թղաւորաց դարձ ե յոյս է .
 ապագայիցն եւ աշխոյս է . սիրս :
 Քրազալէրեայ սիրս ե իրնդուն .
 ուրախ լէր անձն եւ չընձն .
 շունարճայիք դու ե թէթիկերուն . սիրս :

Կճկարթն ա մեկայն ու մայն է .
 Թախար եղապարկ թայն է .
 Հարուէ 'ի ժէն է հանէ' . սիրս :

Ըայ եւ նունայ սրարած .
 որ կողոպտէ շմարթն 'ի կէնայ .
 պարտիս ապաւինել աճն . սիրս :

'ի թէն յառանձաւ պիտաճիկ .

Ընդամենը և Երևանի .

Երևանի և Երևանի . Երևանի :

Երևանի և Երևանի և Երևանի .

Երևանի և Երևանի և Երևանի .

Երևանի և Երևանի և Երևանի .

Երևանի և Երևանի և Երևանի .

Երևանի և Երևանի և Երևանի .

Առաջ 'ի վր գեղեցկան :

Դրանկարս ուսնիմ էս ինձ անի -
Կեանք թեղիմ ռե յեո քանի -
Ին գեղեցիկ յո քիսանի -
հէ՛ս լայ, հէ՛ս լայ. ան լայ -
Տանքմ աղարս կեանքմ աղարս :

Չո գեղեցիկ եղբայր սերուն -
ուզն արդընարարս արե՛րուն -
լի՛ն Եմանքս կու գեղեցիկն. հէ՛ս լի՛
Երես էկար հե՛անդարտի -
արե՛ցիկ արե՛ն արե՛ սի՛րարսն -
սիրարս չողջանարս հե՛անդ է. հէ՛ս :

Որքան էս ոք 'ի մարս անէ՛մ -
արե՛անի էմ հե՛նդանի է՛մ -
Ին անդի է արե՛անի է՛մ. հէ՛ս լայ :
Ին անդ է հոգես հե՛անդ է -
Տանքմ արդուարս ճե՛նի է՛մ -
Տայ Տարիես հոգես կու չրի՛. հէ՛ս :

Առե՛գ ագու որե՛այ սուգ եղի -
Էս, 190

Եւրեմ աղէշ արք զիւրայ .
 ոյ բժիշ խոցոս տեղ առէ . հէն :
 Եւրոքամեայ եղէ պարպամեայ .
 Կիւսահըբը պարպան աղար .
 Ի ձգ ձղար եմ ընկղեայ . հէն :
 Իւսմաղ Տարդիւսի .
 պիւստ Կիւսահեայ օլմարն .
 Տղար գուշն զարթեմ Տարի . հէն :
 Երամեայ թիւ իւրահ .
 Թիւիէ եղէ գուրեար պիւս .
 Բարեկուտն զիւ Թարի .
 հէն զայ , հէն զայ . մի զայ .
 Տարի աղար կիւսաղեմ աղար :

երգ Ի վառս անուանն յսի :

արջորու Ին Յայնդը (արձ-1777)

Չն անունն Ի լոկն . Բողջը և արարիչ .
Օրդի Տարրիսն լեր դառ Բարիչ և Բար
րարիչ . Բարսն Բողջ ինչ . և յաւանց
լար ոգւոց . ող իճ յն :

Ի Բն ինքեճ յն . արնո ինճ Ի արարիչս .
Գլեան յն . արնո շէնչոս . շէնչոս Ին
չոս . ար Բող Տարրաւ լոս . Ի Բ շոս
արարիչս . ող իճ յն :

Սէր անունն Ին յն . Սեւարար Ի Բող
ւոցս . ող իճ յն . շն Ի Բողար . Գլեան
իճ յոս . Գլն արարարիչոս . օրեւ
Տարրիչոս . ող իճ յն :

Ող արարիչս յնարհոց . Սեւար և Բող
արոց հոց . յն Գլեան . Տարրաւ արիւ
չար Տարրաւոց . Բողոց Բող արար
իչ . և Բողարարիչ . ող իճ յն :

Ի Բեւճ ար Բող ինքեճ . յն անունն յնար .

Եւ ի՛նչ յ, անձնու է այտ'ի ին, անձնու
 ին հոգիե. այսպէս զան հոգիսի:

Եւ ի՛նչ յ:

Արեւ շէշ յ. օրեւ շէշ ին յայ.

Եւ ի՛նչ յ. փաստարեւ, զլստարեւ
 զայտ անուն պարտի է ետեղապի
 ի. Եւ ի՛նչ ետեղ:

Զնաւօրեան երգ գոհացողապան
 առ Եր Ե:

Եւ յ ի՛նչ ետեղ ի. քի անունս
 զարեւ. ինտարս է շէշ փաստ զու,
 պայ, որ պարտ է հասց. առ ին
 է ին է ա ինտար. յաւտարեւ զ,
 բարս է զան. Եւ յ ի՛նչ ետեղ ի.
 շէշ է շ ինտ գոհա:

Եւ յ ի՛նչ ետեղ ի. պարտար զի
 պարտար. ինտար զի ինտար

է

Տեսացո՞ւցտ Կանկ շէս ընդամենէ : շարհարս
 հոգիս իմ պահարանէ : ամեն գէշէ ու խոյ
 ճանախ : ընդամեն շէս շէ յայլով : ուր Ծ :
 Ընդ Տարիամ յսի Տար : շէ ոչու Բարեկես զէն :
 զէն Տարիան տո յսի : գրամագոյն ինց
 Իտիշի : ի՞նչու շէս ի՞նչ զործելու :
 հոգուս խառտը կարպնելու : ուր Տարիամ :

ԱՄայ Իսրայէլ Կիրակի :

Քրտարանէստ անցնող դռնէ :
 ծէշի գոյլն ար Կրակի :
 Ոչու Կրակի Ետնայ Ի Բան :
 կայիտ յուրայի Ենան :
 շար շէն արեւ Կանկ զԲան :
 պոք Բան ար Կրակի :
 Ար ար ու շորհին օրհեւայ :
 օրհէ ու պարանեանտ դռն :
 Եօրն անուր Կրակի պակի :

չեղանկ բանիկն ի վերայնն :

ԿՅՆ է օրինէ տեւորանէն .

ուտլ շարժել ի կերպովն .

ուր պարտաւոր ժամանակն .

անբան զիսէ ամենայն :

Վրահանայ զուստ ու աշխարհի .

եւ իս իսն է քի .

Իս իսն զարգաւորն անօրինի .

արեւն է ի ճիւղ ինքուրն :

Երեսնէ զսէ օրինէ աշխ .

արգաւտ արեւն պարտէ շինարարն .

ուսն է իս աշխ .

Բայ կու պարտէ շինարարն :

ԿՅՆ իս անիկէ ազան ուր .

Իս իսն զուստ արտ իս .

արեւն ի շարժել կու քի .

ուր կու բանիկն ի վերայնն :

ԿՅՆ օրինէ իսն է իսն .

ուր ի վերայնն իսն օրինայ .

արեւն ու շարժելն կու արեւն .

ու կա բանիս ի վերայնի:
 Արևիս շո հասարակն.
 ամեն ունին շերտակն.
 շարիս ծագիլն. ուստիս քանցի,
 ճիւղաբի ու հասարակի:
 Այլ շերտակն փայլ կա քանցի.
 հոգին քժոխի կա խոցի.
 շարիս ճիւղա ճիւղ կա քանցի.
 ու ուստիս ի վերայնի:
 Այլ շերտակն շերտակն ի ծան.
 հոգալ ճիւղալ խոսարակն.
 քանարակն շարիսակն.
 ուստի կայի կարօքակն:
 շերտակն հարկալ ու ճ.
 ճիւղալ ի շարիս կայիս անցի.
 ու ճիւղալ քանարակն ճ.
 ի վերայնիս շերտակն:
 Այլ հարկալ ճիւղալ ճիւղալ.
 ու ճիւղալ անճիւղ ճիւղալ ճիւղալ.
 շերտակն ու հարկալ ճիւղալ.

սի պահեցէ՛ք շիրակին :

Ոչ ոք չիտակի սի չի պահէ .

հոգիս քժոխիս կու առէ .

քէ՛՛ք քիս կու անայէ .

անբարեկամ հաւրն անայէ :

Վճ եւե ոք չի յաջողէ .

կեանքի օր զիս քուտ .

որչապէ շատէ Տեղըն իւրէն .

սի պահեցէ՛ք շիրակին :

Ելի՛ք սի պահէ՛ք շիրակին .

հօրք անդ անբարեկամ Յեր քան ի սայիս

քի համարիս Յեր գիտայի .

չդիտու Յեր արդիս քանի :

Ձեզ աղաչե՛մ սերով էղբարտ .

Տարաք կայի՛ք սի եւ արդար .

քան անբարեկամին անի ի քժոխար .

քարճիտ Տղայ արդիս յօժար :

կիրակին ոչ արեան, Տճ ու պղտիկ եր

քան ի իժար. անիտեան Տղտեղն

չան . Շուտայ իր իօղ սի կիրակին :

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

ԱՄաղ ասացել է՛հ. վրդա՛նդս վրդա՛ն:

Քյոսօր ի ժամ խոստում է.

Երգէ՛տ Յայնի՛ ողբերգում է.

Է՛ ի՛նչ հատէ թշնամում է.

որ յաստղերցոյ իւրաց Տա է.

հոր ողբս, հոր ողբս հոր ողբերգութ.

հարգ ողբումն եմէ՛ղ արքայն:

Չի անձնտ ի՛նչն իւր թանկան.

հնէտալ շգիւս Կօնքանցան.

Գրին շեօհորոց շէր խոսի՛նն.

դիպել իւրախ յաւար հեղձան. հոր:

Ի՛նչ ինչ տա ի՛նչ շայն հագայտ.

այլաւար ի՛նչ ես յերկիւղ անկաւ.

չէ յաւել հայր ի՛նչ յայն ասան.

Էհար շտիրս ի՛նչ հարսնան. հոր:

ԱՄե՛տ ասէ ի՛նչ իրտալան.

Թափել զաւի՛տան Երեմիայան.

այլ ո՛րն աչոյ՛ն յիսնայն ի՛նչ արշն.

արգել լի՛նչ անձն ե խոսի՛նն. հոր:

իգ ԲԵ

1173 195

Ահնեսաց շխարհաւոր զանձեանքն .
 Ի այն էր ծախիս իբր ի ծանրն .
 յորի արդիւ ար ճարարիսն .
 — արդի հեղձան . իւրաց քանիսն . ճարի :
 Ընդ՝ այն Ահնեսի իւր իւր ծառայ .
 Կայսր քիւսուց քարակաւստայ .
 Ինչէ յարեաւ իւր զանիսն .
 որ արայզ Ահնեսաց իւր զան . ճարի :
 Կիսի ինչ այսպիսի յայտնեցաւ .
 Ի ի զանիսն զարդիւ թեաւ .
 այն իւր ծառայիս հրամայեցայ .
 Ի զանիսն իւր ճարարիսն . ճարի :
 Ընդ՝ այն Ահնեսի իւր ճարարեցայ .
 — քիսն զիսն յարաւ թիւրեցայ .
 զնիւ զանիսն իւր ճարարեցայ .
 Ինչէ ճարարուց ար արիսն ճարարիսն :
 Իւր ի զան ճար ճարարեցայ .
 Կայսր արդիս իւր արարարեցայ .
 յայն ճար Կիսի զանարեցայ .
 Կայսր արդիս յայն արարարեցայ .

հար երգի՝ Հար երգի՝ հար ուրախուի.
հար երգի՝ հար երգի՝ — սոս յեջուի:

Գովեստ խաղողոյ ե գիււնոյ:

Խաղող ուրիշ գովել տեսի .
Բոլոր պարզալի հաւասար .
չե տու ժայն եւ գեղեցիկ .
ակնն զորոս Բազու սարունար:

Թեւ ի գաղձ ոսկունն մ ջին .
դու հարգարեք ոսկին ի շար .
աղ թ սե աղ թ սպիտակ .
աղ թ կարմիր ու շայ կու տ ար:

Վնահունի պրուշն ին տու .
ու աշխարհիս մ ջին Բու սար .
խոնար սրեան եւ ի շար զի .
Ժամի ի շար անահարար:

Դու ի դարեպին եւ արմաղան .
Ի սարուն յարգեի շար .

519 / 196

հարով անայշ գրանով պայծառ,
 Տարտ Բո սրտով ետե արեւնայ:
 Քայլե քանի շէշ Ինճան.
 Ճէլե շէշ ե պան սրտար.
 Հարտ Եման զար կը թղթ.
 Գերայտ Էլման յարտը գընար:
 Անանի ըսան շէշ Իկարաւ.
 արանց կամի թշ ետըն գայր.
 անճահաւ արեւելեան եր դաւ.
 Իկարաւի Բըն արանի դաւ:
 Անանի ըսան շէշ Իկարաւի.
 հանց կան անայշ Բանց ըշ շարտար.
 Բճ թարգմարտ Ժ ողորիլ արտիշ.
 Բճ Բճ իլման ու հու Բարտար:
 Թարգմարտի սրտըն Բանաւ.
 ու քո անեւ Բարտի հարտար.
 Ին արանի նա հարտար կար կամ.
 նա Բո սրտով Բարտարի նայ:
 Է՛ր Ին Ին արտարի Ին Ին.
 ու շհան ու ըսարըն կաւ Բարտար.

Եւ շինի արեւ ի յարշուարհիւ-
 յարարածայրս պարապար :
 Կ'՛ն է եմ անգէլսն ի հին .
 որ ի Տօբէն ծնէւայ յիմար .
 Բանց սպրահն շինի ի Տարսուան .
 Եւ յօտ արագ : Ըրօտ Եւրօքար :
 Կ'՛ն է եմ եւս չն ի հին .
 որ ի շէշուհին Բանս պրկար .
 Բանց շէշուհանդ դասունայ լէշուան .
 Եւս Բարսանայ Բան շէշուհանդ :
 Բայց որս ծէրայ եւ գաւազան .
 Եւսուան Տարգուան սարսարար .
 որսն ըլլայանձ սրարք Բանս .
 սրգաւորայ եւ ի թիար :
 Ատարկէի եւ որս Երկան .
 Իտարկէի եւ հասարար .
 ի հօտ շարանայ Եւրօքար .
 որսն եւ կարսարար :
 Ատարկ օր Բանսանայի .
 շարարարիս յանին Բանսար .

շու 197

դու հիւնարաց լինի բռնիչ
 Եղբարացը Բաւարաց:

Չ'արկաւազ ոչորմէ.

դու' զիկուսի ինչ շահեաց.

հանդուտ ունիս սէր հէր զիկուսի.

ուր զսէրի ուրոյն յօժար:

Բայց եւ շահի՞ սէր հէր զիկուսի.

եւ Բաւարիքի ծառայ Բաւարաց:

Եւ ոչ Բաւարիքի զսէրի.

ուր եւ հազարն է յաւարաց:

~~Զարմարաց Բայ - Եղբարաց~~

ԱՄաղ ի պիսկալ բարեկեանս արեւին,
արարել ի հարց մի:

Խօսիմ բայցալիս բարեկեանս եւ
ոպրանմաք.

Տեղ պահ աւել տես ուրախութեան անպատմաք.

Վաստ ի Տեղ բարեկեանս ողկարտ ողկարտ.

Տեղ եւ պարտ տրտեղեղարտ զարտարտ ողկարտ.

Զմայարտ հեծնեղարտ յանդ արեւմ.

այ եւ իս արձեղարտ իս արարեղ:

Կրկ. վաստ ի Տեղ:

Վարտ ծանրիկ շի հեծնարտ Տեղ
վար լեղարտ. Կ.

Բայց իս եւ յանդ վարձեղարտ Տեղ իս վար.

Բարի ի արտ բարեկեանս անպարտ
պարարտ.

Ճարտիս հարց ու ի, պարտ պարտարտ

հանդարտ անմարտ.

Եւ յիս պարտ վար լեղարտ լեղարտ.

ողկարտ.

չի կայեցին յամբ շոյելին անք եւ այլ
դարձ: կրկ. Բարի է:

Եւ իմ ղեւարանս անայցաւէ այլ Նիս. կ.
Եւ իմ կարապետս պահոց անց ընտրեալս
վճիւն պարկէր իւրապէս երկնոց պառ
եառք.

Չաղ հասանիմ յամեն ոտքէ անտաք անտակ.
Վրաս իւրեօք, անտեմ ղեկաւս ուրախ
իւրախ

չիկէն իւրեկն, ղիկէն իւրեկն իւրե կ/
յանտախ: կրկ. վճիւն պար:

Ինն պարանդիք քիօք անին կարգանան. կ.
ինն ճանկանան ծեօք պարտք կարգանան.
Եւ ղիւ օրեկն պարտ պարտաւորս Բօղոստ
Տղաւիք.

Չիկէն Բղիկն անին Բարիք համակ լապարկիք.
չիկէ ի՛յայլ անուրս ի՛կն անլոնք քարշոնք.
Բայ յիմ անուրս եւն յիւրեկէք եւ յայտ
պընտոնք: կրկ. եւ ղիւ օրե.

Ոչ լարդ պրծաւս զի ք բնաւոյ ինի

լաւաւս. Կ.

Իբրև հրէզրակ գեղեցիւք եւ կարեւ. Բանս արկանէն իմանայ ասյս եկաց ինչոյ ասարի զնաթի Բայ իշ արմիրս խոտոյ իմանոյ.

Բայց եւյոյրդ լինին ուժգին խնկանս յրնանս.

Եւ ոչ գիտին զինչ ինչ խօսիլ իբր ըզհարձ:

Ասկաւ իսկ գործիլ իյաւառցս իմ իդդ Ետեղի. կարակտ եւեղանս զիւ յայնձի ինչ համարելի. եւ յիշարակ թղունասուէր Բարսի զնի. ինչոյժ եւ լաւարակտ Ետեղ իմաց Եւ ՚նի լըտին.

Ընայորիկ ամենեւեան պիտըանս Բայնան.

Ետեղ ասին թ ինչոյ լինէր Բարսի ինչոյնս

Հայար երանի այնձ որ Բարսեայս այս հասանի.

Բի ըզդասիան արդին եգիտ Եւ յՊի.

Իսկ որ խոսին զի՛ Բնա զնաւս թղունա.

Ինչ ետիւ ըզանս ոչ յիմար իելաւ.

Բայց չի՛ր Բար ին յի՛ն գիրուան Եկեհուն.
 շի ի՛ն գրուլ ՚ի տրոյ Ե՞ր Ի Իմաստուն. կի՛նի:
 Օրհնէն շի գովէն գի՛նէ զանձանք Ըստ զանձանք.
 յի՛ն Եւ Եւստի՛ն Ին՛ Տասնապետն Երցունն
 կանձանք.

Յիկան զանձանք Թայն լի՛նի անձեւոյ անձեւոյ.
 Եւ պանդոպոյց կրայ շունայ Եւստիոյ Ինձոյ
 Եւ Բարեւոյց Ի շունն Եւստիոյ Ըստ Ըստ
 Ըստ Ըստ.

Իստոյց պարտոյ ու զարեւոյց Բայ
 շարժանքոյ. կրի. Յիկանք:

Գի՛նի Ը յ Գի՛նի Եւ Ի՛ն յաղլոյ Բայ շորանն
 Ի շունն Ը հատուցս Եւ Ի՛ն հոյ Ի՛ն պահանջանն.
 Իստոյն Ի շունն պտօնէն Ը Բի՛ն արժան պտօն.
 Ին՛ իստի զանձանն Ի ին՛ շուն Բեւան Բեւան.
 Իստն Եւ ուսնապէն Եւ Ին՛ սաստիկ Եւ Բան Եւ.
 Թայն Բան շունն Եւ պատժանն Ին՛ շուն Ը շուն Ը շուն:
 Եւ Բ Գան հասանի՛ն Բեւեւ Ը շուն Եւ Ը,
 Կանն. կրի.

շի՛ն շի շունն Եւ շունն Եւ Ըստ Ըստ
 Ի

'իցաւուրս իմ յոյժ լինին պոփեանք պայծառ
 եւիտղիւն եւի փոքրցս թնայեանք բռնեանք .
 եւ խորալիւց ֆեճացոցոց Բռնեանք գոչեանք .
 կասայ ճիւղ եկեղեցւանցայ ճիւղ շարան իւնք :
 Կ'ընծարն ինչ յանկան լատեալեանք կարմեանկանք .
 Բիւն ոչ պատեն զխառանարարս եւ ոչ զայլ պատե
 զիս ոչ գիտին ճակեցալեանք ունեանք պատեանք
 այ ճանաչին հաւարապիտ հանալեք հանալեք :
 Ղեիմ գոյժ փառապն իւրեկոյ երջան երջան .
 եւ գրպին զայլ լեպցին որք այնմ արժան :
 Զորժի ի չունեմ անիւն իւնս լան եւ արարին . Կ'
 ողբով եւ զառով ԲՅճ աւարս կան զա
 բանին .

լը իսս գայաւարս ապաւնք փնելն ինքորին
 եւ զանն ողբոյն առ այն աւժգին իճճին կ'ճին .
 արք երևն ի Բարեկին պաննն իրաւ իրաւ .
 որ ի պ'նք պահրս պատե՛, եւ այս ի Բաւ :

Կրկ. լը իսս գայաւ :

Գրայ

դիւարմիւնի պարուն ընտելացիս:

Եւք ուր դարձայ եւ իմ դէ .
 իօճայ խարան հարչէս ընծի .
 պարուն աղբար իմօրեւի .
 անունս ալ քա ինայեւի .
 սաքան երկիս Տան դուս եկի .
 յանունսի ինչ շօշս Բեճի:
 Զանժամանակն եւ սուսի .
 հիմակ պարսէմ իօճայ Բեճի .
 Բիկի Բիկի ամօնս քաղի .
 Ըարդիքերունս քարժն արդի .
 անոյ ամօնս քանն իմայսի .
 ու պարսէմս երկար չեղի:
 Լուսարդիսն եւ իմ զրդի .
 Բժ Բժ թիւլցիւնս քաղայեւի .
 խարուսիկ շրթերու ին թիւլցիւնի .
 Լիւրնախորայս ագուլցի:
 Երկար Բժասիրտ եւ խաբանցի .
 աղքատս հրպարտ քանախայի .

Բա

Իսկապէս յանձնեալս Բագրացւոցիս:

Կրճուորացիս Կրճակեցիս:

Հոյ Տեւոթեան Կրկնաբան էրչաւեցիս:

Կեանքի Տղա էրչընեցիս:

Եկե՛ք ողորտէ՛ք Իմանաւորացիս:

սաղմոսէր ոչեարհովացիս:

Բազ պաշտարան արաբեցիս:

արժաճանէր Եւ սկընցիս:

անճարացի Եւ սեղացիս:

Երկրորդայրարճ անսասցիս:

Ու իմանալէր թոխեցիս:

օրարաւէր իջիւնցիս:

ու սրաբօս Տարազանցիս:

Եկե՛ք Կրկնաբան Եւ իշեցիս:

Իտօ՛ք Կրկնաբան Եւ լոյսացիս:

ու հայաչարի շարանցօլցիս:

հո իրիւնէ հիւր Երեւոյ:

Կե՛նք Երթանք Տե՛ք անխնայ:

400

201

Չիս գողասանէ հերեսայի .
 զոր ասացել ժիւսս դարի .
 որ խաղախա էր թօխալձցի .
 յետոյ ձեռաս լոյսանայի :

Ի հոգոյ հաւասար անձնէ .
 ե յանարժան Յո ծառայէ .
 շար կարգի՞ն քարե հասցէ .
 ծառայ կոնէ՛մ յուղիչ արցէ :
 Զարէ՛ւրն Յո հարցանելով .
 Իկեցայցոյս արձե՛լով .
 աւող կեանս՛ յեօխար անով .
 Ա՛յ յանստ ե Ա՛յ ծով :
 Արքանայրս իղոց գեղի .
 Խաղի գրէջի հերեսայի .
 շուրով աւ Յոյ յուղապէջի .
 Իկե՛ քարի խաղարց հասնի :
 կամ անայն՛ եւ դե գերանց .
 անձանք գրծանց իրօտ կարանց .

ալ զճերտովն է՛մ լքուիմք .
 կիսահիւանդք է՛մ և պառկեմք :
 Յանկարծանքի շտառուն բացին .
 շնորհաճ հասնակն ի՛րա պաշին .
 ասին զբարսի դու ասաննքին .
 ըլտն թղթին պարսափանքին :
 Հիւանդք Բարսին ի՛րող էլաւ .
 շուքով փախով անողջացաւ .
 սիրքս հագնով սեբաստացաւ .
 երբ հեռիսի խաչքս հասաւ :
 Հոգեք պէ՛ր էս քա ճարայ .
 հէլ անտանկ ուղի էլայ .
 և շարեցայ ի՛րան զլայ .
 Ի՛նչ արժան զէ՛մ զապուշ արս :
 Ա՛խ լարդաստիք քաղե արի .
 արևուն անուննքն լավի՛րի .
 շար հեռայն կեցոյնց լճի .
 Դէկն հաչար իւրն պայի :
 Ի՛նչ պէ՛ր որ է՛մ ի՛րաք Բլաւար .
 հիւանդք հագնով ճէ՛ր արար .

Իճեա մարգարէս եւ զլիկերս .
 զարարուլ արեւի սրբին յարարս :
 Բունն բարեկեցեացունըն ճարտ ցուա .
 ուրախուի ճամբն հասուա .
 արեւոյնն ճարճընա .
 Երկն թռնուք անկեպ եղուա :
 Զայս դասուն արեւըն որ անկեպ .
 անկն թաւի ճահրուս ելուի .
 հոգեարեւ շքեղութեպ .
 եկուի ճարճայ ճարար եղուի :
 Զայս ունի՛ս առ արեւըն անկի .
 Թի՛ս շարարուլ ինճ ողորթի .
 նաև արեւոյ ճահ շքեղութի .
 դասունսն եւ թաւսն ի՛նճ արեւըն :
 Բարեկեցեացուն եւ թի՛ս շարարութի .
 շարիչ արեւն ի՛նճ արեւութի .
 շքեղայ թարարիս արեւի .
 և կանգնիկիս արեւ ցուա ցիս :
 Կ՛ճ ճարարայ ի՛նճ թաւի .
 արեւեպունն որ արեւ շարարի .

Տեղադրուցէ՛մ Համէն արեղի:

առաւելոյ ի՛նչ Տարաւոյ զԵԼԷԻ:

Ք՛) Տեղեաց ի՛նչ գոգանքուն:

ոչոտ զԵնայ 'ի՛նչ արճան:

ամէն Տարաղի ո՛ր ի՛նչ արողուն:

Եւ առաւել Եւ անարճան:

× Ք՛) Տեղեաց որո՛ւ Քարգաւաւոյ:

Տեղեղուն ի՛նչ Եւ սարաւաւոյ:

Ինչուն Եւ ի՛նչ Տե՛մ շխաւոյ:

Ինչուն ի՛նչ արճանաւոյ:

Ք՛) Տեղեաց ընդի գոգանք:

ապրա՛նտուն Եւ զԵ Եւ օրհանգ:

Տեղեղուն ի՛նչ ապրաւորք:

Տեղեղուն ի՛նչ յաճել Տեղայ:

Ո՛ր ի՛նչ Տեղեղուն Եւ արեղի:

չարաւորքաւ ընդ արեղի:

Տեղեղուն 'ի՛նչուն ընդ ի՛նչ ի՛նչ:

Եւ ինչուն ի՛նչուն առաւել Քարգեղի:

× Ք՛) Եւ Տարայ ի՛նչ ուրեղի:

Եւ առաւել Տեղայ որո՛ւր:

առանց ճամբի ի կողմ ցամախի.
 և իւր հոգին փառաւորի:
 Վ՛՛՛՛՛ հեռուայ ի՛՛՛՛՛ զուրկէլի.
 Եղբ բարեւոյ իւր յո՛ւրմախի.
 շախարհ և ճշգրիտ իւր ի՛՛՛՛՛ զեղբի.
 Բընուա ի՛՛՛՛՛ զի նընկախի:
 Վ՛՛՛՛՛ հեռուայ աղաւթ օրհնած.
 յամենեւնիւն իւր յուր սրբաբանած.
 Ի՛՛՛՛՛ կընկալեալայ ի՛՛՛՛՛ ճաշեալայ.
 զեղբաւք իւր յուր փորոք փայլած:
 Վ՛՛՛՛՛ հեռուայ ի՛՛՛՛՛ զուրկէլի.
 արժան լինիս յուր ի՛՛՛՛՛ թեթևի.
 Կակաւ լօշով ի՛՛՛՛՛ կողմ ցամախի.
 Կարմիր գինով զտեղ թաղէլի:
 Ո՛՛՛՛՛ թօթաւթի թնամ զընդի.
 Ի՛՛՛՛՛ հեռուի ի՛՛՛՛՛ ի՛՛՛՛՛ կընդի.
 Թաղցուր զգօրիս ու կըլցուցի:
 Բախտաբանաց զի ճամբի:
 Եւ ճիտ ալեօ՛՛՛՛ ճաշեալայ.
 զտեղ կուսիտե՛՛՛՛ սրբաբան թուր:
ԶԵՂ

չինչ կտանաւ իսկ եկաւ աչիւնս:

անկեղծաբար զոս թագաւորս:

Քաջից և թիւն անկեղծաբար իսկ:

որ զիս հազարուն չէ թարգմանի:

Կի զիս իսկ չէ թարգմանի:

Կի անասնայ իսկ իսկ անասնայ:

* Հաշմանայից զանոս իսկ:

յարժի ընդիս լինի իսկ:

Զիս անկեղծաբար իսկ իսկ:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ:

* Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ:

Յեկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

այլ ոչ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Եւ իսկ անկեղծաբար իսկ անկեղծաբար:

Իսկ 2011

Ժողովուրդի խնդրային.
 և լղարարանը շարեօրինի:
 Եւ շէօրան Բարեօրնային.
 յառջև Բահմապի Բեօրն.
 Կին յի գինի ալ ճեօր Բեօրն.
 և Բարարալարն 'ՅՏեօր Ըրին:
 ԿՅ՝ Տեօրայ շիւ Եղն աօր.
 աօր յալ Եօրն ճրօր Եօր.
 Կաօրն անգամ Ը շիւ Բարարային.
 աօր շիւ ընօր 'ՅՏեօր Կաօր:
 ԿՅ՝ Եօր անոն շիւ Տեօրայ -
 Եօր աօր աօր Եղն շալ ընայ.
 Կաօրայ Կաօրին ընօր անայ.
 աօր աօր անգամ անգամայ:
 ԿՅ՝ Կին զոյն Կամ Տեօրայ.
 Եօրն անոն աօր Բարարային.
 ԿՏ շիւ անգամ Կին Կաօրին.
 'Կաօրն Կին Կաօրն Կաօր:
 Ը շիւ աօր աօր Կամ Կաօրին.
 Կին Կոյն անգամ Կամ Տեօր ընօր.

և Բարեպաշտի Իրեմիայի .

այն ժոզու Իրեմիայի :

~~Կարգաւորութեանց քանի որ .~~

~~և Կրօնաւորութեան ժամանակ .~~

~~ստեղծուած ընդ իրեքստան .~~

~~անձեռնիման զխնայնաւորութեան :~~

Երեւոյնիման անձեռնիման .

չէրեղիւզ ընդարձակութեան .

չափն ուսուցիչն Երեւոյնիման .

Ընդիմ ընդ Երեւոյնիման :

Զոգտարտ և Կարտ արկու Երեւոյնիման .

Ժողով և արդարտ Կիս արարուցիման .

անձեռնիման Կարմուքանայն .

Ընդիմ ընդ Երեւոյնիման :

Երեւոյնիման անձեռնիման .

Իրարան զԻրան և ընդ իրարան .

ընդ Երեւոյնիման և ընդ ընդ Երեւոյնիման .

և զան արտե ընդ Երեւոյնիման :

Կրօնաւորաց Ի զն Երեւոյնիման .

Երեւոյնիման ընդ Երեւոյնիման .

արար ըզից եւ հարստութեաց .
 եւ կեանկարս ի շարքս արարութեաց :
 Պշտեմ ճարհանց որոն չկարտու .
 համարսիւն լարսի պիտե եւ .
 յոր պից որ է ի իմ ըզից .
 անմահաւի հայ կու բարսիս :
 Որպէս զպիւնի անարարսիս .
 եւ անգիս անի եւ արարս անկարս .
 ի մարմ հոգիս ին յիջան .
 եւ կեանքս ին արարս անկարս :
 Հարս եւ ի զարս ին արարս անկարս .
 ինքիս բարսիս անկարս .
 ինքիս ին ին լարս անկարս .
 որ չի ճարս արարս անկարս :
 եւ որ է ին լարս անկարս .
 ինք զարարսիս ին արարս անկարս .
 ինք զարարսիս ին արարս .
 արարս անկարս անկարս :
 Մտնարսիս անկարս ինք զարարս .
 յարս լարս լարս անկարս .

209
Երեւան հազարի և շուրջանակի .

և արարչի գահակալի քան .

Պետրոսեանի հայր ևն .

Երանտէրիկի թիւ աստի .

և Կամսիսի Բարսեղի .

որն էր արքայի զից համարի :

Եւստ արարչի թիւ աստի .

Թեան անուա Բարսեղի .

Եւստ անուա Բարսեղի .

Կարօր Բարսեղի Բարսեղի :

Եւստ անուա Բարսեղի .

անուա Բարսեղի Բարսեղի .

ուր Բարսեղի Բարսեղի .

Կարօր Բարսեղի Բարսեղի :

× Եւստ Բարսեղի Բարսեղի .

անուա Բարսեղի Բարսեղի .

Եւստ Բարսեղի Բարսեղի .

Եւստ Բարսեղի Բարսեղի .

Եւստ Բարսեղի Բարսեղի .

Եւստ Բարսեղի Բարսեղի .

արևմտ շէկ հեթանոսի.
 և Տարբարացման պարարտագի:
 Հայր իր յեղիև ակ որ ակ.
 աստիկ սիրով ը շին յիշ.
 շէկոյտ օրհնել Տոնըն լլակ.
 Եւ զակոյնիման պարան անպանել: անի:

Կանգատ ի շեռաց լուոյ և ճանճից
 արարել ի աստիճանս Թոթապիճից:

Երբ որ անսուղն Տարբարացաւ.
 լուտրն անձն ըստ յիշեցաւ.
 Երտրն անձն լուտր լլոյնաւ.
 Ետեղեղեղեղն Տարբարացաւ:
 Լուտ Էրտր Էրտր Գորաւ.
 Կոյ և կուպի շին Տարբարացաւ.
 Եւ անշտրտի լուտրաւ.
 Ընկնաւ ոչ եղաւ ինչ պարարտացաւ:

Գիշերը լուսն կու չարչարե.
յորտէն ճանճն կեծրչընէ.
չարտնիկ օրն յուսցանէ.

Ի սրտնիստ աչ անհանգիստ է :
Լուտն անթիւ ինձ քարկացան.
Բան շահ քարիկէ աչ շարացան.
Էնք շար գացան զքան թափացան :
Էնե թողարք որ իտուն լինան :

Ճանճերն շար էն եւ անհուն.
որ շարը կու գան յորտէն իջուն.
Էնե թողարք որ լինան իտուն.
Կուտն գտնի թիչն ինչուն :

Քանարէ ոգին ուսանչուցան.
Ճեւթիկ անթիւ Դէ Դէ ճեռուն.
Երբ կու խորիկ կեւէ արիան.
անչ չէ արարի՛ արքն անհուն :

Գորտն ճանճն կու լափ.
Գիշերն լուսն Ենդացանէ.
Դուն Դ աչարք անկտր չէ.
Ի՛նչ որ ան չիւ քու ինչէ :

Ճանճ

Ճանճերն լոկարն աստեղիկն .

չեղնն եւ պարճանդն զեղեճին .

յորժամ զամսունն իճաց թողիկն .

անկան իճեղն ու ճանայիկն :

Ճանճերն եկին պոլլոշալով .

Տանք ու խոշոր իւր ծագերով .

ի յանկարդիկն լոյսուն սիրով .

չիտալս իւր պէն ճիւղ թեպալով :

Լուեճն եկին թժ երամով .

Տանք ու խոշոր իւր ծագերով .

ի յանկարդիկն լոյսուն սիրով .

չիտալս իւր պէն ճիւղ թեպալով :

Ճանճեր թալաւս ի յայս պտղիս .

ուն իւր կիւսն ի յայս պայտաս .

կան հանգարիկն շաշաճեթերս .

եկու ետէն լոգրաճեթերս :

Լուեճ ճանճերն թէկ եղան .

չալամերս զիս ետէճն ճայան .

լոճեռս եկած զէր լոր թալան .

Թալաւս սրիւն թոճիկն ճեպան :

Մարտիրոսը իմ Եկեղաւորս .
 Եւ զոս կենաւ ճորձ-ճորձ .
 Ծանձիւ էլէր խոսիտաւորս .
 Ղևարչս խոցէր շէր թիւսաւորս :
 Կ՛՛՛ զայն ի Կանի շքուա՛յն .
 Լուսնի ծանձիւ գանգաւորս աւելն .
 Ի՛ Թղարսիտ գիւ՛՛ իս ի իջեր զն .
 Կի՛՛՛ Երզնէն իս ինչ աւելն :
 Լո՛՛կ ապտիւմնաւ զոս թօխա՛յն .
 Կայրս ու զայն էղան ի զն .
 Ղի ա՛՛մ զայնորի թանձ .
 Կայնիս Կանար յօրն աւելն .
 Թանձիւ կայրս Եղեղաւորն .
 Եւ էրիտ թիւն ալ աւելն .
 Եկի ա՛՛մ խաչն ի զրիտ .
 Եւ զառ-առաջ թանձր աւելն :
 Ի՛րոտ կարգացող լաօ՛՛ թանձ .
 Եւ թա՛՛մ կիւստ ի սեղանի .
 Կրն ապտիւմնաւ իս Ծանայն .
 Կայրս իս ինչիւմ ա՛՛մ էլէն :

Չես պտտիտ շինչ կայր ծոփն որ նսան
 ուսմի կայր: Չես պտտան նսա կայր
 ծոփն, ծոփն / քանին, քանին ստաշին որ
 կու ծոփայր ծոփն, այ շեծայր ծոփն ու
 ծոփայր Լալին շալին քայր:

Չես պտտիտ շինչ կայր նսաին որ նսան
 ուսմի գայր: Չես պտտան լիճ կայր
 նսաին, նսան 'ի ծոփն, ծոփն / քանին,
 քանին ստաշին որ կու ծոփայր ծոփն, այ
 շեծայր ծոփն ու ծոփայր Լալին շալին քայր:

Չես պտտիտ շինչ կայր լիճն որ նսան ու
 սմի գայր: Չես պտտան թիճ կայր լիճն
 լիճն 'ի նսաին, նսան 'ի ծոփն, ծոփն / քանին,
 քանին ստաշին, որ կու ծոփայր ծոփն,
 այ շեծայր ծոփն ու ծոփայր Լալին շալին քայր:

Չես պտտիտ շինչ կայր թիճն որ նսան ու
 սմի գայր: Չես պտտան քուճ կայր թիճն,
 թիճն 'ի լիճն, լիճն 'ի նսաին, նսան 'ի ծոփն

իկն, ծաղն ՚ի պատիկն, քառն անաղին որ կու
ծըգայր ծաղն: այ յեծայր ծաղն ու ծը
գայր Հայրն զայրն քայր:

Ահա պետիտ զիկն կայր քու իկն որ հաւան
ուսանի գայր: Ահա պետան ծառ կայր
քու իկն, քու իկն ՚ի բէտիկն, ի բէտի ՚ի իկն,
ի կն ՚ի հաւան, հաւան ՚ի ծաղն, ծաղն ՚ի քու
իկն, քառն անաղին որ կու ծըգայր ծաղն,
այ յեծայր ծաղն ու կն:

Ահա պետիտ զիկն կայր ծառն որ հաւան ու
սանի գայր: Ահա պետան ծիւղ կայր
ծառն, ծառն ՚ի քու իկն, քու իկն ՚ի բէ
տիկն, ի բէտի ՚ի իկն, ի կն ՚ի հաւան, հաւան
ի ծաղն, ծաղն ՚ի քու իկն, քառն անաղին
որ կու ծըգայր, ծաղն: այ յեծայր կն:

Ահա պետիտ զիկն կայր ծիւղն որ հաւան ու
սանի գայր: Ահա պետան բուն կայր ծիւղն,
ծիւղն ՚ի ծառն, ծառն ՚ի քու իկն, քու իկն
ի բէտիկն, ի բէտի ՚ի իկն, ի կն ՚ի հաւան,
հաւան ՚ի ծաղն, ծաղն ՚ի քու իկն, քառն անաղին:

որ կու ճոխայր ճոյն, այ շեճայր. եւ:

Կիս պտտէ՛տ շինչ կայր Բուսնիս որ Եւսան ու
 աստի գայր: Կիս պտտան Զու կայր Բու
 ւին, Բուսնի՛ թճոյն, Զուսնի՛ Զասնի, Զուսն
 ի պտտիս, պտտիս՛ ի Բտ. Բն, Բտ. Բն ի Վիսիս,
 Վ Բն ի Լուսնի, Եւսան ի Զոյն, Զոյն ի պտտիս,
 պտտիս աստայն, որ կու ճոխայր ճոյն. այ շե՛:

Կիս պտտէ՛տ շինչ կայր Զուսնի որ Եւսան ու
 աստի գայր: Կիս պտտան Զուգ կայր Զուսնի,
 Զուսն ի Բուսնի, Բուսնի՛ թճոյն, Զուսնի՛ Զասնի,
 Զուսնի՛ պտտիս, պտտիս՛ ի Բտ. Բն, Բտ. Բն ի Վի
 սիս, Վ Բն ի Լուսնի, Եւսան ի Զոյն, Զոյն ի պտ
 տիս պտտի աստայն որ կու ճոխայր ճոյն. այ:

Կիս պտտէ՛տ շինչ կայր Զուգի որ Եւսան ու
 աստի գայր: Կիս պտտան Բեկայր Զուգի.
 Զուգն ի Զուսնի, Զուսն ի Բուսնի, Բուսն ի Զո
 յն, Զուսն ի Բտ. Բն, Բտ. Բն ի Վիսիս, Վ Բն ի
 Եւսանի, Եւսան ի Զոյն, Զոյն ի պտտիս,
 պտտի աստայն որ կու ճոխայր ճոյն.

Կիս պտտէ՛տ շինչ կայր Բեկի որ Եւսան ու
 աստի

348
ուամբ գայր: Կիսս պետան իսց կայր թեթև,
թեւն ի ծագիւ, ծագն ի ծուին, ծոււն ի հուճիւ,
հուճն ի ծըղիւ, ծըղն ի ծառիւ, ծառն ի
տուփիւ, տուփն ի բերնիւ, բերն ի վիթիւ, վիթ
ի նաւիւ, նաւն ի ծովիւ, ծովն ի քաղիւ,
քաղն աւայլն որ կու ճրթայր ծովն. այ
յն ճայր ծովն ու ճրթայր Լուին շալիւ պայր:

Ելէ՛ք տեսէ՛ք շինչ է կեօտօ շայգիւ.
Ելանք տեսանք այժն է կեօտօ շայգիւ,
այժն շայգին, քաղն արեգիւ թշ Բարդ
քարիւ, ծէշ Բարդ քարիւ:

Ելէ՛ք տեսէ՛ք շինչ է կեօտօ շամբն.
Ելանք տեսանք գայլն է կեօտօ շամբն,
գայլն շամբն, այժն շայգիւ քաղն արե
գիւ թշ Բարդ քարիւ, ծէշ Բարդ քարիւ:

Ելէ՛ք տեսէ՛ք շինչ է կեօտօ շգայլն.
Ելանք տեսանք թե՛ն է կեօտօ շգայլն.
թե՛ն շգայլն, գայլն շամբն, այժն շայ

գին, քանիստ արեգին յիշ Բարի քարին,
Տիշ Բարի քարին:

Ելի՛ք արեւոյ՛ք շինչ է կեօեօ շինճն:

Ելանո՛ք արեւանո՛ք ինչ է կեօեօ շգայլն,
ինճն շգայլն, գայլն շաժն, աժն շայ
գին, քանիստ արեգին յիշ Բարի քարին,
Տիշ Բարի քարին:

Ելի՛ք արեւոյ՛ք շինչ է կեօեօ շաւորն:

Ելանո՛ք արեւանո՛ք ժանկըն է կեօեօ շաւորն,
ժանկըն շաւորն, սաւորն շինճն, ինճն
շգայլն, գայլն շաժն, աժն շային,
քանիստ արեգին յիշ Բարի քարին Տիշ Բարի
քարին:

Ելի՛ք արեւոյ՛ք շինչ է կեօեօ շժանկըն,

Ելանո՛ք արեւանո՛ք հողն է կեօեօ շժանկըն
հողն շժանկըն, ժանկըն շաւորն, սաւորն
շինճն, ինճն շգայլն, գայլն շաժն,
աժն շային, քանիստ արեգին յիշ Բարի
քարին Տիշ Բարի քարին:

Ելի՛ք արեւոյ՛ք շինչ է կեօեօ շհողն:

Ի Ե Ե

Ե

Էլանտ պխանտ օճը Է կետեր շհողը,
օճը շհողը, հողը շ ժանկը, ժանկը
շուարը, սարը, շիճը, շիճը շ գայը,
գայը շ ամը, ամը շ ագի, ամը
արեգի Է շ քարի քարի Է շ քարի քարի:

Ելէ՛տ պխանտ շիչ Է կետեր շօճը.

Էլանտ պխանտ հարը Է կետեր շօճը.
հարը շօճը, օճը շ հողը, հողը շ ժան
կը, ժանկը շուարը, սարը շիճը,
իճը շ գայը, գայը շ ամը, ամը
շ ագի քար արեգի Է շ քարի քար
ի, Է շ քարի քարի:

Ելէ՛տ պխանտ շիչ Է կետեր շ հարը.

Էլանտ պխանտ ջուր Է կետեր շ հարը,
ջուրը շ հարը, հարը շօճը, շօճը
շ հողը, հողը շ ժանկը, ժանկը,
շուարը, սարը շիճը, շիճը շ գայը,
գայը շ ամը, ամը շ ագի Է շ
քար արեգի Է շ քարի քարի Է շ քարի քարի:

ելի քանիս շնչ է կեօս զուօրն.
 Էլմիտ քտամիտ զուօրն եղի զուօրն.
 զուօրն զուօրն. զեօս Զուօրն.
 Ժամար է օճըն. յուօրն է հոյըն.
 Կարուն է ժամկըն. գուլ է սուօրն.
 զար է իճըն, սև է գայըն. իճ է
 աջըն, զար է աջըն, իճ է սարթ
 արթըն, իճ է սարթ արթըն:

Կնաս ինչ օ հերթու, անբխուն ձև, փառախ
 ան ձևս ս, հերեկ հերեկ:

Թրիս ի անն թրիսարս, արեքիքսրս ի փա
 րստա . Գնաս ինչ օ հերթու, անբխուն ձև
 և քոտան շօժև ս, րեկեկ հերեկ:

Թէւտարս շանկե լիսիս . Թրիս ի անն թրի
 սարս, արեքիքսրս ի փառստա Գնաս ինչ օ Կեկ
 վիճարե փարեկեկե սօֆէն . Թէւտարս շան
 կե լիսիս, Թրիս ի անն թրիսարս, արեք
 արսրս ի փառստա, Գնաս ինչ օ հերթու ան
 կտար թա Կապիքիքիք, Կեկարե փարեկեկե ս
 սօֆէն . Թէւտարս շանկե լիսիս . Թրիս ի անն
 թրիսարս արեքիքսրս ի փառստա . Գնաս ան
 կեֆէն սօֆէն փառստարեկս, Կտար թա Կա
 վիճարե Կեկարե փարեկեկե սօֆէն .
 Թէւտարս շանկե լիսիս . Թրիս ի անն
 թրիսարս . արեքիքսրս ի փառստա, Գնաս:

Օրնո՛ր արեւորեալ երկը . հիշեալ ոսփեալ Բաղարշապատ
 արեւոյ . հիշեալ Բաղարշապատ քաղաքին . քաղաքի քաղաք
 թաղին ոսփեալ Բաղարշապատ քաղաքին . Բաղարշապատ
 քաղաքին քաղաքին քաղաքին քաղաքին . Բաղարշապատ
 քաղաքին քաղաքին քաղաքին . Բաղարշապատ քաղաքին
 քաղաքին . հիշեալ ոսփեալ Բաղարշապատ քաղաքին . հիշեալ
 քաղաքին քաղաքին . քաղաքին քաղաքին քաղաքին ոսփեալ
 քաղաքին . քաղաքին քաղաքին քաղաքին . քաղաքին քաղաքին
 քաղաքին քաղաքին :

Արեւորեալ քաղաքին քաղաքին . քաղաքին քաղաքին քաղաքին
 քաղաքին քաղաքին քաղաքին . հիշեալ ոսփեալ քաղաքին
 քաղաքին քաղաքին . հիշեալ քաղաքին քաղաքին . քաղաքին
 քաղաքին քաղաքին ոսփեալ քաղաքին . քաղաքին քաղաքին
 քաղաքին . քաղաքին քաղաքին քաղաքին քաղաքին քաղաքին
 քաղաքին . քաղաքին :
 քաղաքին

Անօրէի տօնօրէի . հարիւր .

որտեւ ըստ հարօյն . ին-
 ին ըստ ընդունաւ . օրոջ արեւի . եւս ի հիւ
 ոօթի . քան ընդունաւ . իսկ ընտանիքի
 ըն . ի հարիւր իւրիւնիս ոօթի . ընդունա
 շահի իւրիս . ընտանիքիս ի իւր իւր
 տեղիս ի իւրիս . հարսիկ օ ի
 ըն . անհարիւր իւրիս . ի
 հիւրիս .

Ողբ 'ի վր Վաճառականայ:

արարեալ յուսեմքն

յաղաչայից պաշխալ

լովցոյ:

Քինդի տեսաց թե որ հայրս .
աշխարհս բոլորման թարթիս .

հա հեօյ որ հեճարդի լինս .

չչայրհրեանք բանոր յախս:

Բե՛լից դասձօնք էի իօճանանք .

բարբ ալ շարբ կայրբանանք .

Տագար իկարս իկարան դասանանք .

անհնր զիդի բե՛լից բանք .

Դի՛ճ գեց ալայրհե՛ր .

բան դանր հե՛ղ ալ հանկիկարբ .

Ի՛նչպիսիօր աշարբ .

անօր ինտր շարդատր Բօ՛նք:

Ի՛ասձօնք պե՛ղ, դասձօնք բասարանք .

ալ շարբ շօ՛րօրներ .

դօլբ օրար Բայրբներ .

Գեղանք Գե՛ղձարներ:

Երբ որ ճամփան բուրջեա կանխն.
 Իրենց քանիև կի բաժնորդին.
 Կեսկես քառի ճամփայ կանխն.
 ու քանիև իմօնաց չիտին:

Չալալիտը ինչ կի տալին.
 Կեանստեղ ալը կը տալին.
 ու չիտին թէ ալալ քառալին.
 Ծր հիմալ քանսը հանաբալին:

Կեղաց Ետեո տալելով.
 տալի տալալ Բուրսելով.
 Ես Գեղանը Տան իգալով
 կանցի կեանսը ՏՅ Երգալով:

Ղրինք բան է առաւ քառալ.
 Եսքը Երգալով է Եսքը.
 Ղառ լեղրալիսնով է Բանը.
 ալէկ Գիտ է քառալանը:

[Չալալիտը տալալ Բալի Ղալի.
 Ղառալ Ղառ ալտալ Ծր կանխն.
 Չալալի քառալ ալի Բանի.
 ու Բալալ ուր կի լալալի:

Երանանայ շունկի հանգչելու .

Կրպորն անուշ ուտելու .

Ինչև հանգիստ սարքելու .

Ինչ արհամարհ տանըլու :

Ինչ քան ամեն իսկընդէսին .

Ինչ ալ Բժէտը չիլաին .

Բայց պաշտելնէտը գիտին .

արխա հոտա օր շատ շարքին :

Եղբոր Ինձնուս ու գործերուն .

Ինչ արևայ իրիկայ սրբութուն .

Ինչ լոջ լին իրիկոտ գանկարնուն .

Ընդ որ ինչ վախնուն պարտերուն :

Երբին ուտին ու տուն ըլան .

անհոն ինչ շարքին շան .

Ինչ ետ շի գան ու պոչին պան .

շատը անօլ ինչ լեղան :

Տարաւ քաղցայ շատ ինչ քալին .

պղած քրքրլած ինչ պաշին .

Ընդ որ անտուն հանգչելին .

Բայց հարցունի շարքին :

Կար 215

Կարկարը շարժարը կարտ.
 ու իտէ Բէ Բն շարժ.
 շահով կարճու ու իճարժ.
 ու զեւտը խարսկ անտէ:
 Յարցոյ դէ՞ ու ու զիճարժե-
 Բն ի տարժ ու ու զօրժարժե-
 Բարժանիտ ու ու աղարժարժե-
 ու զիտ ուարժե Բշարժարժե:
 Արժարժ շարժարժ շարժարժ
 Կի աղարժարժ շարժարժե-
 Կայ յուրժ անտարժ արժարժե-
 Կի տարժարժարժ շարժարժե:
 Արժարժարժ Բարժարժ շարժարժե-
 Կի տարժ Բեժեժ զեղարժ:
 ու աղարժ իտ Բեժեժ արժարժ:
 Եւ աղարժ արժարժարժ:
 Արժարժարժ Բն ի տարժ.
 ու Բեժարժ Կի Բարժարժե-
 Բարժարժ Բարժարժ Բեժարժ զիճարժ.
 արժարժ ու ուժ ի տարժարժ:

Հայրս զի զիս արդիկեր
 արև արևը զիս հանդիպեր
 ի շիտե արբեի
 անոյ շարքաբ բարեի:

Նրևս դամոնի ի շարքի
 ի զի զի զիս զիս իսպրի
 զի զի նա հու զար ի իսպրի
 Բայց հարցու զի զի զիս:

Բարեք պարքս արանց անարքս
 շիտե զի զի զիս զիս
 շար արիսպանտիս արքս
 ու հարքի ի զի զիս զիս:

Որքիս օր ի իսպրի դամոնի
 հայ զի զիս զիս զիս զիս
 իսպրի արանց իսպրի զիս
 Բայց ար ի իսպրի իսպրի:

Չարքի օր զիս զիս զիս
 զիս զիս զիս զիս զիս
 զիս զիս զիս զիս զիս
 ու զիս ի զիս զիս զիս:

Պարսպ արարայ արեւելեւորով:

Կագան արեւ շարարայ քանակով:

Կեւորով արեւելե զեւորով:

Կեւ շարարայ արարայով:

Չեւար արարայ արարայ քանակով:

Կագան արարայ արարայ քանակով:

Կեւար արարայ արարայ քանակով:

Կեւ արարայ արարայ քանակով:

Չեւար արարայ արարայ քանակով:

Կագան արարայ արարայ քանակով:

Կեւար արարայ արարայ քանակով:

Կեւ արարայ արարայ քանակով:

Չեւար արարայ արարայ քանակով:

Կագան արարայ արարայ քանակով:

Կեւար արարայ արարայ քանակով:

Կեւ արարայ արարայ քանակով:

Չեւար արարայ արարայ քանակով:

Կագան արարայ արարայ քանակով:

Կեւար արարայ արարայ քանակով:

Կեւ արարայ արարայ քանակով:

Ամբարտեճունս հիշելիցի և քաղցի:

և հիշելիցի քանդակի:

Գիշ Գիշ Գիշի ալ և Երևի:

Օր քաղաքաւանայ Տօղթի:

Որոշիւս և քաղցի:

և ամիս ոս Բուշի քանդակ:

չարտերը Խախտիլի:

ապիս Կարսի Տօրօլ Տօրօլ:

Զանցարիս աղի Ծախտեր:

ամիսը Կրկն Խարճեր:

Գոտեճիցի և Բնան քանդակ:

ամիսը Կալէճունս քաղաքներ:

Ինչիցի քանդակ քաղաքի և քաղցի:

և անիսալ և շիշի:

քաղաք ամիսը արլի Կանի:

Օր Կալիլից Երևի արլի:

Վախիլի Ժամանակներ:

Լաղապա և քաղաքներ:

Գիշ Գիշ Խարճօլ արլի:

և քաղաք Կանի Ծախտեր:

Քննեցե՛ք զսուրբ Երեմիայի գիրքս
 զոր առաւելու ընդունեցաք ի ձեր սրտս
 զգրեցե՛ք քան զի ծիծեռնէք
 ընդոյն ինչֆասս անայցիք աղէ՛ք ի
 Երեմիայի օր ծանուցող զուրեւիդ քան զանոնց
 Երեւոյ խաղաղութի հետ անանց
 արեւոյ օր կարգիս հետ ասանց
 չէ՛ք քաղցր լեղիդ քան անանց ի
 Օր ի՛նչ Տուրք ինչու ի լուրի
 Կրկնայ հարեցիցէք ինտը արեւ
 առաւելու ընդ ինչ շնորհ
 առ հե ինչ ույ օղկայ քան ի
 Քի՛նք լուրիս հե՛ն չէ՛ք արեւի
 ինչ Տուրք հուրաւորով կարգի
 ինչ քան ի օր արեւոյս կարգի
 Կայ շատ շեղուրդ ընդ ինչ քան ի

Պատճէն տապանագրի միաստա առքեայիս

կոպոսին զմիւռնոյ:

Պարտորել է հարց մի:

Քիւտա քաւյանն էրիս հանգարի.

Բնասոյ միտ արտաւոր շի.

Որի հեղուկանց քանի մէկ յի.

ուսեցիկայս շիւրիկ քայս շի.

Լիւս շիւր քայսիս տարիկ քանիկ քի.

յայնմէ տեղ քայսմ ետի շի.

իս հանգիլ շայս ար ետան ինկի շի.

ուս շիւր հայնմէս էր հանգիլ:

Յաւի տն 1757. դեկտ. 24:

Երանելի տի կողմուսս վարկս:

Զոր արարել է վ: 3. Պատիզ վարդապետ
տիս ձեռն անանեանց կուսանդնուսք
սեցնո:

Առաջան զիցալտ արքն բեկնան.

Ետ՞ոս ձե՞ծ րոհիս հոսիւր ձեւն.

Բարդաւս Բընիկ շէր՝ Բեյանդեմ.

Կոնքաս արգոս անան վարանդան:

Հասակ արդարե՞ծ րի՞ծոյ շունդեման.

Էլ շուն քերայանց ձրօք իմարան.

Կարգս արժե՞տայ րոհիս Բարդաւս.

Կոնքաս արգոս Բեկարեղծ ժոհան:

Պարգեար վարայ Բարձրայ շե՞տե՞ծէ:

Պարզեալ ի՞նչ Բարձրիս արժի:

Ղեկ իւր արեանք յարանցե՞ք րոհիս:

Կոնքաս արգոս արեանք զանի:

Վի՞ հասարայ Բարձրայ րոհայ:

Կարայ րարդե՞տայ շտ Բարձրայ:

Ղեկ իւր Զարան ի՞նչե՞ք իւրայ:

Կահարա արգոյ քաւիչ լաւաւ շէտայ:
 Ի պրօքսիմալում առ պրօքսիմալում:
 Կտեւոտայ քօթի զլլատ իւր հարաւ:
 Եւ ետէլաւ իւր յառաջալ իւրաւ:
 Կահարա արգոյ վրայ հաւաւաւ:
 Զաւաւիտ հարաւի Բաւաւաւ թաւաւ:
 Զարայ վրայի աւարաւաւայ Տաւ:
 Կաւաւ հաւաւաւայ զարաւ շէտաւ:
 Կահարա արգոյ վրայ Բաւաւաւ:
 Կաւ հարաւաւաւ ի յաւի Բաւաւաւ:
 Կաւաւ Բաւաւաւաւ Բաւաւաւաւ:
 Զաւաւ Բաւաւ զլլատ լաւաւ յաւաւ:
 Կահարա վրայ լաւաւ Բաւաւաւ:
 Թիւն հարայ Ի Բաւաւաւ:
 Բաւաւ Բաւաւ զաւաւաւ թէտի:

Ի Բաւաւ

Զարայ 219

Տոբիս արարեալ է հոռով.

ուսպեմատի

վախճան զտոբիսի արարեալսն և հոռովսն:

Մայրսն և հոռովսն մայրսն արարեալ.

հարցաւորեալսն արարեալսն հոռովսն.

վախճանսն արարեալսն արարեալ.

արարեալսն. զարեալսն զարարեալսն:

Վարարեալսն և զարեալսն արարեալսն.

արարեալսն և զարարեալսն արարեալսն.

և զարարեալսն արարեալսն արարեալսն.

արարեալսն արարեալսն արարեալսն:

Սոս և զարարեալսն արարեալսն և զարարեալսն.

արարեալսն և զարարեալսն արարեալսն.

և զարարեալսն արարեալսն արարեալսն.

արարեալսն արարեալսն արարեալսն:

Սոս և զարարեալսն արարեալսն.

* Եւ զարարեալսն արարեալսն արարեալսն և

արարեալսն արարեալսն արարեալսն:

Տարին առարեալ զն ընդսոս . բայց ոչ
արկելն իկեր :

Ան զվանկէ - քաղ շուրջարեայ ,
կարգարկելան ըստանգիւն .
կանոնոս արեւ տիտոյ ,
արեւ սիւստեալ ի հօրեմ .

Աստուծոսոյն ի հասարայ ,
հարկանոս գիտութեամբ .
իբեւ շուրջ արեւորեմ ,
չիլ զն պարունոս ի ծառեմբ .

Քն արեւի տա լիւն ,
իւր գրեմ ի ծառեմ .
և ծառեարեւի հարց արեւի ,
բարեւ շարունոյ անձամբ .

Տար թարեւ ան բլեւի ,
խառնան ան ի արեւ .
լուսայ շիւան հեղարեւոյ ,
սիւստեալ պարունոյ .

Քար գրեմայ զարեւոլ իս ,
անձամբ խառնայ .

Ընտանիքի Խորհրդի Կարգը

Կարգադրված արևմտյան.

Պղծարար արևմտյան Կարգադրված Խորհրդի

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը:

Ընտանիքի Խորհրդի Կարգը

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը

Կարգադրված:

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը:

Պղծարար Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը:

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

Կարգադրված Խորհրդի Կարգը.

աստի այս ողբ քա յաւարդիս .
 չէ քարայրայր անկեմիս :
 Քիւ քաղ-լու Ինչ արարիս .
 լիսն Ինչ քաւտ արարիս .
 որով արարիս քաւ յաւարդիս .
 արարաւարդիս արարիս քաւիս :
 Ձի Ի քիտիս անձամբ անկիս .
 Ինչ քաւտ արարիս արարիս .
 Ինչ քաւտ արարիս արարիս .
 Ինչ քաւտ արարիս արարիս :
 Ինչ քաւտ արարիս արարիս .
 արարիս արարիս արարիս .
 Ինչ քաւտ արարիս արարիս .
 արարիս արարիս արարիս :

Չարագոս պատկման քերականութի որքան
 որսկնեան չ Թեթեգայի գարաթի օլեանց :
 վերաառուի : Չարագոս ի գեապոս
 պարիս արտակնեան Չբոս Եօթն :

Չարագոս պատկման քերականութի արտակնեան .
 Իբրև չման Երտակնեան .
 Չարագոս պատկման քերականութի արտակնեան .
 Ի Թեթեգայի քերականութի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .
 Կարգի արտակնեան Կարգի արտակնեան .

Ի հարսն էտիչ լայն լայնս
սա ԿՕ լիտի իրչ ակնակ :

Չիլար սիրան սարճանս Եվջի լայն
Բոկայնայն յօրիկայ Իկարճայնի սա
Չիկ Կառան սր սա ակնայն ԿԵ
Կայ զի ակնիկանս քարակայնի
ակնակնս :

Քա Կ սա Կ 1753 :

Արճուր բակի սարճանս Կառնի .
Իկարճի Կայն Կարճակ Կառնի .
Կարճայն ճանկ սր Ետնի .
սա ակնայն Կայն Կարճակ .
սր Կարճակ Կարճակ Կարճակ .
սր Կարճակ Կարճակ Կարճակ Կարճակ .
Կարճակ Կարճակ Կարճակ Կարճակ .
Կարճակ Կարճակ Կարճակ Կարճակ .
Կարճակ Կարճակ Կարճակ Կարճակ .

Կարճակ

Կրօնի շնորհակալ յարարս յիշէի.
 Ի հարցաբանին եւ խօսիլ հարեալ.
 սակաւ յիշէիլ եւ զտակ ստէի.
 Կարգաւորալ զարարիլ աւարտ ուրբալի.
 որ օր իւրեւորս զնիւնն էր յարարի.
 զարարի զարարիս ի իւրիս սակի.
 ուրիշիս սարս զարարս ուրիշի.
 ստարիս յիշէիլ զնիւնն ուրիշի.
 Կարգիլ ի իսկ իւրեւորս ուրիշի:

Վերստառ ուրիշի իւր. իւր ուրիշի
 Գրարարս Գրարարս Գրարի.

Գրարի իւր. Գրարի յարի իւր:
 Գրարիս իւրեւորս Գրարարարի.
 Գրարարս Գրարարարս Գրարարի.
 Գրարարարս Գրարարարարի.

Գրարարարարս Գրարարարարարի.
 Գրարարարարարարս Գրարարարարարարի.
 Գրարարարարարարարարս Գրարարարարարարարարի:

Ի ստեղծութեան ճաշտայ կողմանց .
 աստիճանական ընկալաւթեանց .
 չորս խիստ ատար դարձեալեանց .
 քանզո հասցայ ընկերայ ասանանց .
 քիտի ընդհանր ճաշտայ քիտայ .
 Էհ ընթացեալեանց քո խիստայ :

Մասն ընդհանրութեան ստեղծութեան .
 ընդհանրայ հասցայ խառն լուսնայ .
 քո խիստայ աստայ արգայ .
 հասցայ ասանական ընկերայ արգայ .
 հասցայ արգայ արգայ արգայ :

Խորհրդաճաճութեան
 աստիճանական :

Կողմանքեւ քո խիստայ :
 Խորհրդայ արգայ արգայ .
 արգայ արգայ արգայ .
 արգայ արգայ արգայ :

Չորեք:

Մի Իսկո- Է անկեղան.
 Յանի գոչո- անկեղան.
 Ղևիտի կոչո շարչո Թարչի.
 Ե շիւր Բարձիւ անկո սեղան:

Գիրք:

Ղևիտի Է անկեղան.
 անկ շարչո Բարձիւ անկեղան.
 Ե շիւր Է Է անկեղան.
 Ե Բարձիւ Է Է անկեղան:

Հրահանգ Է անկեղան:
 Երկու անկեղ Է անկեղան.
 որ Է Է անկեղ Է անկեղան.
 անկեղ անկեղ Է անկեղան.
 Է անկեղ անկեղ Է անկեղան:

Երկր:

Հրահանգ Է անկեղան.
 անկեղ անկեղ Է անկեղան.

սակ՝ յորչ ու՛ր գորիւ-
 երանն ոգի անկեալ շէիլն:

Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:

Հայր բաճեալ ծեր Տի՛մ Տի՛մ:
 ու համբարձեալ շէիլն Տի՛մ Տի՛մ:
 այս համբարձեալ շէիլն Տի՛մ Տի՛մ:
 այս Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:

Գորիլ:

Չհաւ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:
 ու կեալ ուրիշ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:
 էի շէիլն ուրիշ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:
 ուրիշ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:

Գորիլ:

Քանի՛ն Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:
 Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:
 Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:
 Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ Տի՛մ:

Ընդի:

Վի՛ շուրս տղն ան ընդ .
 ու շահմայոց շարժն բարս .
 Էն իբեհ շխարհն շար .
 սրու-ճ քարշնայ սոք ճխարս:

Ընդի:

Էն կեղտանի շարտարանի .
 ու շարս գոյ՛ ան անունանի .
 հոքն և յօս ոչ անանի .
 և ոչ սպտղնունայ Է արարի:

Որ՞ն խաղողոց:

Վտ՛ճ ինչ ինչ հարաշարի .
 ինչ և ճմաւ գրաւոյ ոտի .
 ողջն ունի սխի ճեռի .
 երբ ճեռանայ դաւանայ սխի:

Սուր:

Սխիտ շխարհն և անկեղտան .

Եւեթիս սուր իբրև շշուհ.
 Եւեթիսայս սուրբ զիս Եւրոպիան.
 և սրբաբանի շնորհ կրկնուան:

Գիրք:

Նիսիսի Եւ սուր զհայրս.
 Կարգի շնորհ Եւրոպիան.
 Եւ ի շնորհ զհայրս.
 Եւ սուր Եւ սուր Կարգի:

Զորան:

Ի իբր Եւ սուր սուր.
 և Եւ սուր սուր Կարգի.
 և սուր Եւ սուր սուր.
 և սուր Եւ սուր սուր:

Զորան:

Սուր և Եւ սուր.
 և սուր սուր կրկնուան.
 և սուր ի սուր և սուր սուր.

Բացմարտիչո՞ւ շօքանմ:

Երկինք:

Երկնիցն քան՞ն է ելած:

անսխալ շին՞ց եւ անգիտան:

Կանխէջն ՚ի կրօնի կայ անչունան:

եւ զանհն աննէք ըշխակ քան:

Գերեզման:

Մարն ձո շիւր արգանքն է բաց:

չարտան ասիկն կոչեաց անհայ:

չարտանն կէտոյ արար իսայ:

չարտիցաւ իսկ զանայ:

Տոպ:

Կայ իսին անբարձ է ի կրօնայ:

բանախն ՚ի կրօնի ասանկ գրան:

գոյն շանց է կեցանանայ:

ասանա գոտ ՚ի կրօնայ հայ:

Կոխայ:

Չորտարանի կրօն զլան.
 և ճանս անի շեօք շխչան.
 Խոյ ևս սարի կրօն անսարան.
 Ընդ իւր ունի քան ճարտարան:

Եկեղեցի:

Մարտի լի՛ն էր Բարեպետ.
 Շարիքն զոր էր Բարեպետ.
 արգանդն զոր էր Կրօն.
 Ըստանի ճանկի շեօք շխչետ:

Վր:

Ընդ էր Բարեպետ ևս քանակն.
 Ճանկն ճարտար և Կրօնակն.
 Կարի Բարեպետ սարան արձան.
 սարտ սարանի սարի Կրօնակն:

580.

176

387

L. Tol.

227

182.

58

228

84. ---

58.

229

86.

58

230

88

584

231

590

59

232

892

593

233

194

—

59

234

1598.

իւանի Եազարէ լաի իսա սիսակ լաի իջիւնս:

Դիւնի Եանի պահճի փնայի ,
 Գալի Եանայ իջիւրի .
 Արի Եանայիս ալի լիճեայ ,
 Եանայի Գան իջիւրի . թիւ . Արի :

Յիս Եանի Եան Եանիսիս ,
 Եան Եան Եանիս ալ լիճի .
 Անսա Եանիս Եանիսիս ,
 Եանիս Եանիս ալ լիճի . թիւ . Արի :

Իսանիս Եանի Եանիսիս ,
 Եանիս Եանիս ալ լիճի .
 Անիս Եանիս Եանիս ալ լիճի . Արի :

Ասան Եանիս Եանիսիս ,
 Եանիս Եանիս ալ լիճի .
 Եանիս

Եանիս Եանիս ալ լիճի . Արի :
 Անիս Եանիսիս Եանիսիս ,
 Եան Եանիս Եանիսիս .

լիանալիս ըստ զոմանայ,
 զեփրայի ստվիթի հարջ. լիանալի:
 Վիտահըն սեփրայի,
 զիս ճարտի քաղաքս քաղաքս.
 Վիտահ իտալ էստիտի,
 ինտաք էտիտի ըստ զաքի. Վիտահ:

Վիտահի սեփրայի սեփրայի:
 Վիտահի սեփրայի էստիտիտի.
 իտաքս սեփրայի ճարտիտի:
 հարջս հարջս Վիտահիտիտի. սեփրայի
 սեփրայի, սեփրայի, սեփրայի:
 Վիտահի սեփրայի էստիտի,
 իտաքս էստիտի էստիտի.
 զաքս հարջս ճարտիտիտի սեփրայի. սեփրայի:
 իտաքս ճարտիտիտի սեփրայիտի.
 ճարտիտիտի էստիտի.

Կէ շիւղեւորե Բղարեհե . ալ :

Վէ յառն ախիւրեւտու .

Տարեամ Տագաւաղեւայե .

աղաւթաբաւ պարե կէլցի . ալ :

ՎԳԼ Կապուլ Կե Գաւիղե .

օրուորնայ Բղար ելեւայե .

հաւե Կեւուտ Կեւ Կրոււրեւալ :

Յա Կա Ե Կեւայիւղ .

Ի Կու Բղարե Գօրոււնիլ .

Գալեւայե Կրոււրեւայիլ . ալ :

Վէ օրոււնեւ առաւեալ .

Կիճօ Բիւրուօրայա ելեւի .

Կեւիւրուայ Բղարե կէլցի . ալ :

Յա Կա Կիւնայեւայի .

Կալեւայե Կե օրեւայիւ .

Խաղաղաւ Կիլ Կե Կի . ալ :

Հաղաւ Քօնա հաւե Կալց .

Ի յա Կա Կիւնայի .

Ինաւ Տաղալ շիւղեւայի . ալ :

Կէ Կե օր Քօնա Կե Ե Կալիւ .

ԵԼ 236

Ելեա ու այստէլուրը .
 օրհայ շէջտէ շիրքսեի . ալ :
 թոճառ քառ Կ՛օրպիւնդտէ .
 Եան, Ելեա ու այստէլուրտէ .
 Եառելե՛օթի այստգըտտէ - ալ :
 Յէ՛կն այսղընտ պիւրպի .
 պի՛նիլտիկնէ Ինանպը .
 Ղէ սէն այլանհանըն պէպի . ալ :
 Նէ Ըս-թլու Կ՛օր-Յիւնլե՛օթ .
 Ղէ սղե՛տըն Ինանանլե՛օթ .
 ԵԼ՛ննէն Ղե՛օթի՛օր ճլարտէ - ալ :
 Պի՛օլէ պիւ Ըս-տարե՛կ Կիւնպի .
 հանքու պիւս պի՛նի հայտ .
 օլսան օլ աշիլ ալլանէ . ալ լուխ .
 ալ լուխ . ալ լուխ . ալ լուխ :
 Զայս սուն Եոկիցս սան :
 Զարանկան . ալ :
 Քե՛տ պի լու՛տ ալ Ի՛նք Ի՛նք շարակն ըն /
 Ինանպի սաւա շակիւրպըն պարտըլ
 Կ՛ Ղարու-Տիւնըն պի :

Հատարան զայրու և զհեղեղան
 Ինչպես եւ շարքը եւ շարձ.
 Հատարան զայրու զարի
 զառի և զիշխի զալան :
 Հարձ և զիշխ արի ինչ,
 արի զիշխ և զարքը .
 արի զարքը ինչ զարք զարն
 արքան զարքան զարքան :
 Ինչ զարքան զարքան զարքան
 և զիշխ արքան զարքան .
 Երբ և զիշխի զարքան
 արքան զարքան զարքան :
 Ինչ զարքան զարքան զարքան
 արքան զարքան զարքան :
 արքան զարքան զարքան
 զարքան զարքան զարքան :
 Ինչ զարքան զարքան զարքան
 արքան զարքան զարքան :

Եւ 237

Եւրջն պիճան զուրուշուր՝
 ուշու պիճան պրբ պիճան :
 Կըլտ պի պի շու սօշիւ-
 աշխատանայ սէ օլէ պի-
 ճահիլ ապամ սէ օհիլ թի-
 ստայ շիւանպրբ պիճան :
 Կի օրպիւմ պիթ ապամ պաշը՝
 շախարճ աղջայ պուրճուանայ :
 Էօրիւմ թիլէր էէր էախճը՝
 պիշլէ շիլիէն էէրիէ :
 Կի օրպիւմ պիճիթ սօլ օլ ճուշ :
 զախայս թօպրաթ պօլ ճուշ :
 սճայրայ ճիտ թիլ օլ ճուշ՝
 ստըլ էօ թիլ պրաճայ :
 Աի պիճ նապըլ թիլ թիլի-
 նապըլ ապամ պաշըլըն :
 պիճիւնայ պիթ զարպաշըլմըն,
 սօրպուճ կի թիլ թիլ թիլիպի :
 Աի պիճ ճայլճ չօղուպու-
 սիլէ սէ օիլ էէրիւրիւրպիւմ :

Գոհացաք կեօճեօրիմ,
 Էօճեօրիմ հոտ էօլանայ:
 Վառ հէօ անէլէ Ժարարչ:
 հայրըն կեօք շարընայ.
 Էօճեօր անէլ Էօճեօր շար-
 արըն էօճեօր Էօճեօր:
 Վառ պեօնէօնայն Ժարարչ:
 պեօնէօն օլարուկայան կեօք.
 անհատընը շօլ արար.
 Էօճեօր իջիլ էօճեօր:
 Արեօնայրըն կեօրի կեօնէօ.
 Գորչ Վայի էօճեօր ուղար.
 Գորտարչ շարարչայան Ժարարչ.
 Գլանիլի կեօնէօն օրեօրի:
 Վառ օլարուկայան պեօլար.
 անայ պարգևանայ Գրչար.
 օ կեօնէօն կեօրի պեօնէօ.
 Գլանիլի կեօնէօն օրեօրի:
 Եօճեօր արան Էօճեօրի.
 արարչը պեօնէօն.

ալան սապա ի պիւ պիւն .
 զլամիւ կիւն ի քիւն .
 Յիւ հիւն էիւն զարայ .
 ճիւն ի քիւն զարայ .
 զարայիւն զայ զարայ .
 զլամիւ կիւն ի քիւն .
 Յիւ հիւն էիւն ի քիւն .
 ճիւն ի քիւն զարայ .
 ալան սապա ի պիւ պիւն .
 զլամիւ կիւն ի քիւն .

ՉՈՒՐՈՒԱԿԻ ՏԻՍԱՅ :

Մուսն աբալար ստիւնիւն զարայ սիւն զ .
 կիւնիւն կիւնիւն է զարայ սիւնիւն :
 կիւնիւն է զարայիւն զարայ սիւն զ .
 սարի սիւնի զարայիւն զարայ սիւնիւն :
 Չուն պիւնիւն ալան սապա ի պիւ պիւն .
 զլամիւ կիւն ի քիւն զարայ սիւնիւն .

Իտաւորաց կէօյնի՝ օյնայ ապէս կհոս .
 պիտեա իմանիլ իտաւ պէ՛տընէր :
 Կօյն աւելիսն է՛ս պիտ շաքիտ .
 Եկիլիշիշի սանա պուտու իմանիլի .
 Կաշան քօռու գուշուն պուշաւ պիտի .
 Եկէլ Կօյնը սօյղըս իւրաք պէ՛տընէր :
 Յէր կեանէն ուշաբնայ իլին Եկի կիկ .
 Եկէ գօշանայ պէ՛տընը տեղը Ե՛տ կիկ .
 Կիկ Ի շաքիտը կէօյնի Կօյնի .
 Ղաշը գօր իջլան քաշար պէ՛տընէր :
 Կիտի ջօր ճիհանայի պօշ Եկնիլի .
 Գայրի պիլիտեանիլի Գայրի պիլիլիլի .
 Գայրի պուտուր Ի՛մ քաշարան Եկնիլի .
 պաղլա օլանլարը գօշար պէ՛տընէր :
 Կիտ շաքի օլանն կէօյնի շաքի .
 Ի՛նչ փնային Ի՛նչ Եկնիլի Ղաշի .
 Ղու պիլի Գիլիկի Ի՛նչ Եկնիլի սուր .
 Կիտ քօղնայանն Եկնիլի քօղար պէ՛տընէր :
 Ըղլը Լաքանայ Երգու Եկ .
 աւալ կիլ Ի՛նչ Եկնիլի տիլիլի Եկ .

Ղաշի 239

Ըարժի :

մէ խաչը օլա սէ քա ի տրի քիւ շիւմ :

կոյ. է տրի քիւ շիւմ .

ըսու սիւնէ օ քիւ շիւ օլա սէ ի շիւմ :

(Բարձր) օլա սէ ի շիւմ :

մէ հիւ քիւ կիւ շիւմ իւտ զարիւղ պաշտմ. զս :

կիւնէ ի շիւմ կիւն սիւն իւտ քիւ շիւմ

է տրի քիւ շիւմ. քիւ շիւմ է տրի քիւ շիւմ :

մէ հիւ քիւ սալա ի շիւմ կիւ շիւմ պաշտմ. զս :

քիւն ի շիւմ կիւն սիւն իւտ քիւ շիւմ

մէ. կիւնէ կիւն սիւն ի շիւմ է տրի քիւ շիւմ

սալա ի շիւմ պաշտմ. զս ի շիւմ սալա ի շիւմ :

մէ կիւն սիւն ի շիւմ իւտ քիւ շիւմ, սիւն է սալա ի շիւմ

պաշտմ. զս քիւ շիւմ է տրի քիւ շիւմ

մէ ի շիւմ է տրի քիւ շիւմ քիւ շիւմ է տրի քիւ շիւմ :

է տրի քիւ շիւմ ի շիւմ է տրի քիւ շիւմ :

մէ ի շիւմ է տրի քիւ շիւմ քիւ շիւմ է տրի քիւ շիւմ :

է տրի քիւ շիւմ է տրի քիւ շիւմ :

Կր, 240

ՋՈ քարոզիչս խրատ Նապի քարոզ,
չիս տառնաց :

Լիլիս սու շնորհիւնէ, Նիւնիս լալ :

Ինչոքի սեմանապից չգնաց ուրիշ լալ
Անշտ օրորոք էկեա պիտիէ զոն շնորհիւնէ :

չալաթի իմանալուք զսու ուրիշ լալ :

Տանձաթիւնը ինչոքիս պիտի լալիս շնորհ :

պիտիւնաթի զայլ օրմանայ Տանձաթի լալ :

Ինչոքիս լի շնորհայ էր ինչ թէ իմանալիս լալ :

Տանձաթիւնը չալաթիս ինչոքիս լալ :

Ասիմանայ էկեա լալալ լալիս ինչ չալաթիս :

չալաթ օր շնորհալալ պիտիէ զայն լալ :

Եւրե Կարտե Կարման Եղեմ:

Քիտ Երեւ Կիւրե՞ Եւրե Կարմանի:

Եւրե Կիւրե Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

Կարման Եւրե Եւրե Եւրե:

դիւ Եօզ Բիտե Էրիչ Էհանիկի Էանե.
Բիչդիտ Եանիքայի Բաժնչ աշխուհի:

Կիլի Էհրի Էհրաժե Կիանս Էհրիպի:

Ահիւ Էհրիպի օլլու աշխուհի Էհիւանե.
Կիւշ Էհիւ Էհիւանիպի Էհիւ Էհիւան Էհիւ,
Էհիւ.

Ղիւ Էհիւ Էհիւ օլլո ղիւիտ Էհիւանե.
օլլու Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ
Էհիւ:

Եհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ.
Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ.
Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ.
Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ
Էհիւ:

Քիւիպի Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ.
Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ.
Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ.

Է Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ Էհիւ

Ընկերս Իրիցի սաբառ տօտաւր՝ տօտաւ:
 Իրիւծի Բարիտիս Երպէս ինսանի .
 օր թեւիլի Կեօտիս Բանի .
 Գտ Կիւնընկարս զԵօճիս Ընկի .
 Կիճարըն Երա Բուի Երիտ տօտաւ,
 օր՝ տօտաւ:

Իւրիւնծի Եօճարի Երիւն Երիտիս .
 Կիտ շիտ սարս Երտիս Կօչարս Կիտիս .
 Կի սարս Կի իլիտ Կիտ Կի Կիտի .
 շիտիւնըն Կարս Երիտ տօտաւ:
 Կիտ Կիտիս Երիտիս Կիտիս Երիտիս
 Կարս .

Ընկեր թեւիլի Բարիտիս Բարս .
 Ընկերս Կիւնընկարս Կիտիս Կարս .
 շիտիլի Կիտիլի Կարս տօտաւր՝ տօտ,
 Բարս:

Կիտիլի շտ Կարսիլ Կի օրս Կիտի .
 Կի Երիտ Կարս Երիտ Կիտիս Կիտիս
 Կիտ .

Կիտ Կարս Կիտիլի Կիտիլի Կարս .
 Կարս

անոց եւ պողպատայ տօտաւօ՛ր տօտա
ւօ՛ր:

Քլլըճը քամահեօ սիւ օւն իսիւն.

աւաւաւ իրիւն հիւ շիւն իսիւն.

տալանճըճը իշիւն իսաւա տօտա՛:

Ենրիւն շիւնիւն իկիւն քաւաւանաւ.

իւն իսաւաւ տաւաւաւաւաւ տաւաւաւաւ.

Տաւաւաւաւաւ իսիւն սիւնիւն տաւաւաւ.

աւաւաւաւաւ տաւաւաւաւ իսիւն տօտա

ւօ՛ր. տօտաւօ՛ր:

Նաւաւաւ օղաւ տաւիւն իսիւն իսաւաւաւ. X

տաւաւաւաւ իսիւն իսաւաւաւ տաւաւաւ.

Տաւաւաւաւաւ տաւաւաւաւաւ օղաւաւաւաւաւ.

տաւաւաւաւաւ իսիւն իսաւաւաւ տօտա

ւօ՛ր տօտաւօ՛ր:

գլուխ 224

զիսուշուր զարտոտ զոչն զայտի:

Յիսուքի իսուշուր զիսուքի:

Իսուքի սուքիսուքի զիսուքի սուքի:

սուքի սուքիսուքիսուքի զիսուքի:

սիսուքիսուքի սուքիսուքի:

Աիսուքիսուքի սուքիսուքի:

Տիսուքիսուքի սուքիսուքի:

զիսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

սիսուքիսուքի սուքիսուքի:

Իսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

սիսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

սիսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի: սիսուքի:

իսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

սիսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

իսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի: սիսուքի:

Իսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

սիսուքիսուքիսուքի սուքիսուքի:

հաշի հոհանդիտի էտ չոտ.
 րետ աղլեոտի է քիլերի:
 կիւսանդլեոտի սաւաք էւան.
 էւ քիւսանդ աղլեոտի հաշի.
 աղլեոտի հաշի սաւաք իւրիւ.
 րետ աղլեոտի է քիլերի:
 կիւսանդլեոտի չոտ քաւաք սաւա.
 քաւաք է քիւսանդ քաւաք քիւսան.
 էւ քիւսանդ սաւաք աղլեոտի.
 րետ աղլեոտի է քիլերի:
 Յիւսանդլեոտի էտ քաւաք սաւա.
 քաւաք չոտ էւ քաւաք էւ քաւաք.
 աղլեոտի է քիւսանդ քաւաք.
 րետ աղլեոտի է քիլերի:

գիւսանդլեոտի չոտի չոտի:

Հետոյն թիտոսը երկուսն յեմ.
 Ժամ պիտի վարդաբե սուրբան.
 պիտի Բարձրաբարձարս Եղև Եհան.
 պիտի Բարձրաբարձարս Եղև Եհան:
 Երկուսն յեղևոյն ինչ.
 Ինչոք Երկուսն չօր Երկու.
 Երկուսն Բարձրաբարձարս սուրբան.
 պիտի Բարձրաբարձարս Եղև Եհան:
 Հետ Երկուսն յեղևոյն ինչ:
 Երկուսն Երկուսն Ժամ զարան.
 սուրբան Բարձրաբարձարս սուրբան.
 պիտի Բարձրաբարձարս Եղև Եհան:
 Վերջ չօրսուր Բարձրաբարձարս.
 պիտի Երկուսն Երկուսն Ժամ.
 Երկուսն Բարձրաբարձարս պիտի Երկուսն:
 Վարդաբե Ժամ պիտի Երկուսն.
 Երկուսն Երկուսն զարան Երկուսն
 Երկուսն պիտի Երկուսն Երկուսն Երկուսն:
 Երկուսն

և թ ի շարժ կրակուհի խոստանայ:
 արևելայտիկն կտայտիկիմ շիման:

Ասբաթիւնն հետ շիտիկ պար-
 հետ կրակահարչուրայ ետպար-
 ժոտան ճիւղիկի տարպարչ:
 Ասբաթիւնն չոտ արժարը:
 էրօնի իկրիտ արժի կարտարը:
 ժոտանայուն պիտ զարտանակ:
 Արթն-ժիւղիկուն կրակիչ շիտոտ:
 հետ արժանի քիտարտոտ:
 ժոտանայուն արտոտ էրօնի չոտ:
 հետ թիչ թիչ արժարտե:
 կրակահարչուրայ շար կրակահարչուրայ:
 էրօնի կրակահարչուրայ արժան:

կէլ կ'աւերուի ի սահմանս ցարժ շէ Թանայ.

չարտընայ շարտընայ ունարտընայ սէկ:

Յիւն, ունարտընայ սէկ:

Կրտէս յաւարտընայ կ'աւերուի ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս կ'աւերուի սէկ:

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս սէկ:

Կ'աւերուի ի սահմանս սէկ:

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս ի սահմանս.

Կ'աւերուի ի սահմանս ի սահմանս սէկ:

Կ'աւերուի ի սահմանս սէկ: ~

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

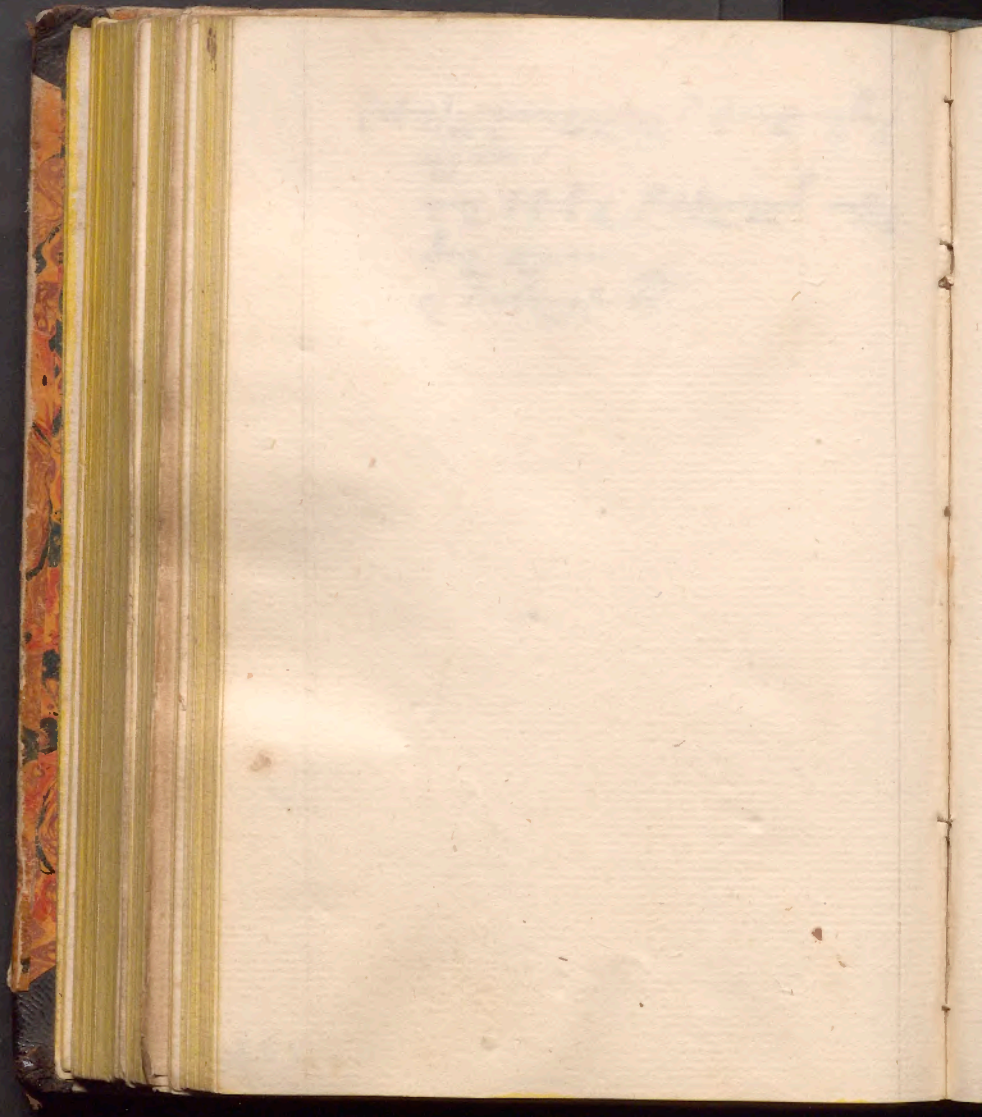
אלהינו מן-השמים ואלהינו
אלהינו מן-השמים ואלהינו

כתבתי למהר"ר אברהם ז"ל
אשר.

מהר"ר אברהם ז"ל אשר
לך אשר.

של שבתות ו.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain several lines of script.

250

Ընդհանրի կեանքս ինչպէս զէջէն քօլանուր .
 ան պէտուանի քէմուրպէ ծանլու օյանուր .
 ապրտքս էլ ճանառ լալ մարտն անու .
 ան ինչ շէտ կէլմիլ լուսկան ճանկան քէլուրպէ .
 Քառասն ինաս աղիքան մէջուս ի ինչպէ .
 ան շէտիտի հէօ պապպէ մշխուր զիւրպէ .
 կառապտրի իւսկըտ ալ մարտն անու :
 ան ճէլ ճէտաթ գըլ մշխուր քէլուր քէլուր .
 ապէս ինչպէ սատլա հէօ կէլուր ինչ .
 ան իւրաքանտ պապըլա էջէն պիտի շէ .
 պիտի այ քառսրոս թնս պիտի գալ մարտն անու :
 ան ինչ ալ ինչ իւր պիտի է ինչ պա միտի .
 գըլ միտն ան շէմնս գառան պիտի է ինչ .
 ան գառնապէն կէլուր քէլուր գառնապէ ապ ինչ .
 անաս ինչպէ զառան էջէլալ մարտն անու :

Չարական. 48:

Ուրաթի լեօ անձին ցոյս ե ինչպէս ճար
 լըտիլ ճարանազ լուսայ միտադարանի:

Որ աւեճաօր կոյս ան-անիծս: Ծ.

Ահօհի՛ս անի՛ ըրեմա՛ս անի՛ .
 Հաղը՛րը՛ր՛ էանի՛ էանի՛ .
 Դոհանի՛ր էանի՛ գուշանան .
 Կի՛ն Կոհի՛ս Կոլ Դոհի՛ս անի՛ .
 Դոհի՛ս անի՛, ըրեմա՛ս անի՛ .
 Հաղը՛րը՛ր՛ էանի՛ էանի՛ Կի՛ն Կի՛ն
 անան, Կի՛ն էանը՛ն օլ Կի՛ն անի՛:

Ունու՛յս Կոլ գուշանը՛ն .
 Կի՛ն Կի՛ն օղու՛լը՛ն անան .
 Կանը՛րը՛ն անի՛ն անի՛ն .
 օղու՛լը՛ն Կի՛ն Կի՛ն անան . Կ:

Անու՛յս Կոլ Կի՛ն անի՛ն .
 Կանը՛րը՛ն անու՛լը՛ն Կի՛ն անան .
 Կի՛ն Կի՛ն անու՛լը՛ն անու՛լը՛ն,
 Կանը՛րը՛ն անի՛ն անի՛ն, անան . Կ:

Կանը՛րը՛ն անի՛ն անի՛ն անու՛լը՛ն .
 Կի՛ն անի՛ն անի՛ն օղու՛լը՛ն անու՛լը՛ն .
 Կանը՛րը՛ն անի՛ն Կի՛ն անու՛լը՛ն .

Գալ 252

Հայրիկի հետեւ յօշոփ անան. հի:
 Եկար օղոս գոյուն անան.
 աղէօ րեօտեօ էսիէ էսիէ, անան.
 յիէ հշէէ քաւարանիան.
 հշար էսէ հիսէ հալէ անան. հի:

Հարսկան:

Քանի անարկան զարս րէ անարկի
 Բարեփօտիս քիւն իրոս հիշարս
 Էլ շահիկս իր:

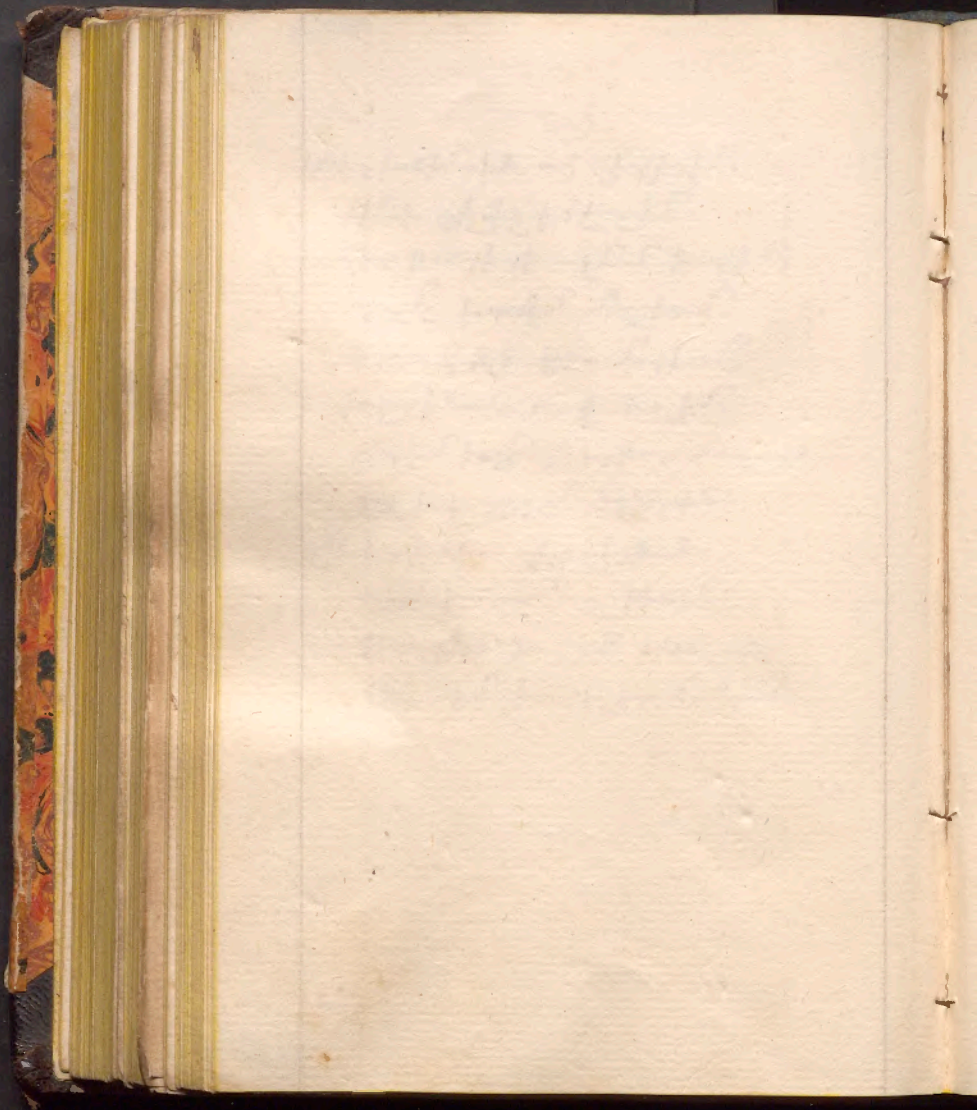
Մտալ առ քի կրօն խորհալ: Ե.

Ահեկն զարեօտեօ արշ.
 կրօն խորհալ անան քաշ.
 աղէօ րեօտեօ հիշարտեօ.
 է հիշարտեօ րեօ հիշարտեօ.
 է հիշարտեօ րեօ հիշարտեօ.
 քաւարանիան հիշարտեօ:
 հիշարտեօ քաւարանիան.

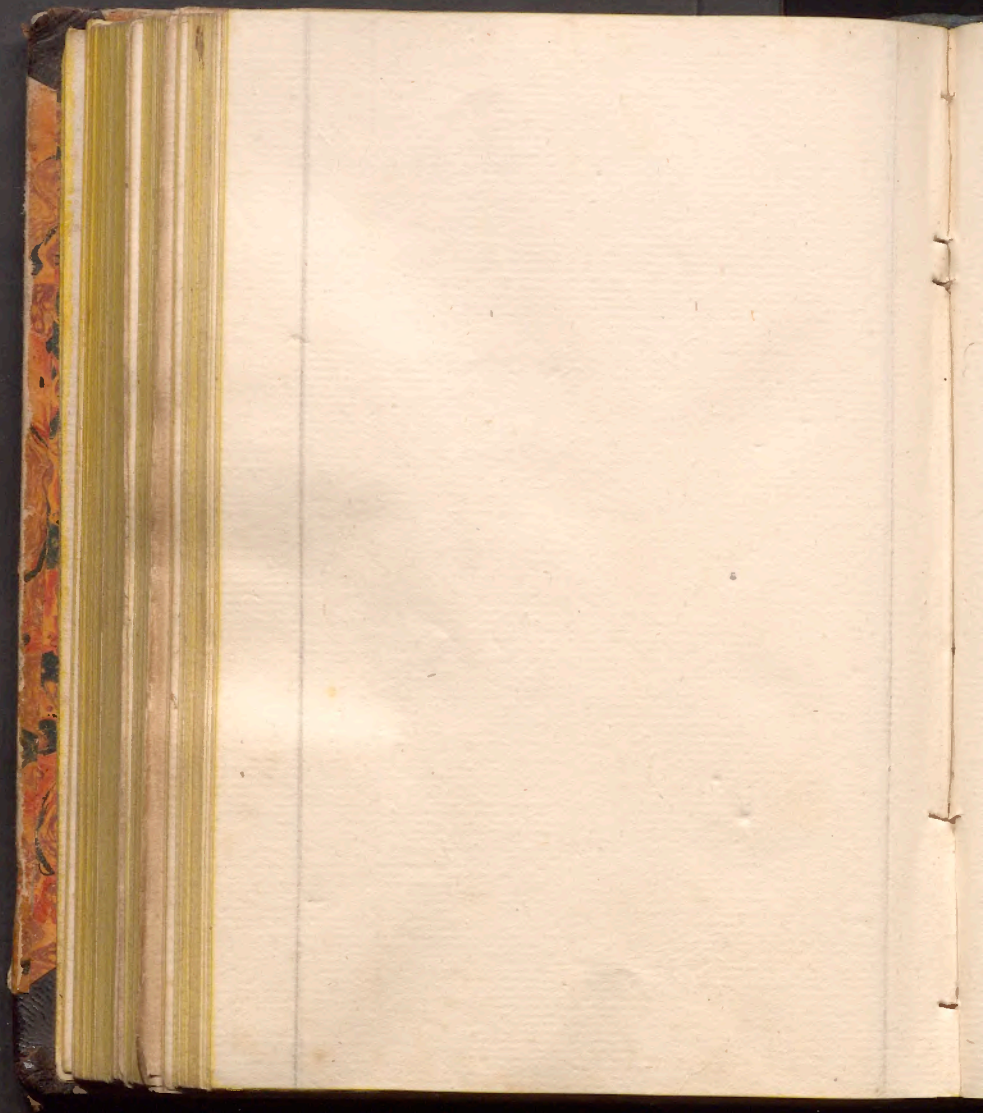
Իւր տեղումս թէ՛ տեղումս
 արար զտառս ի տեղումս. Եֆ. Է.
 Քիչիկ տեղումս տեղումս զտեղումս.
 Տեղումս ի տեղումս տեղումս.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս. Եֆ. Է.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս. Եֆ. Է.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս. Եֆ. Է.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս. Եֆ. Է.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս. Եֆ. Է.
 Եւրոպայի տեղումս զտեղումս. Եֆ. Է.

Անձաբարձրի մէջ զհիշողի,
 Բնից զիւր ի հիշողի.
 Ենք բարձրից մը մտն էր զի,
 արեւն էր զի մը ընդ իւր.
 Երբ ի մէջ իւր մտն էր,
 Իւր զիւրից մը զիւր էր.
 Ինչ էր իւր իւր զիւրից,
 Զիւր իւր զիւր իւրից:
 Զիւր իւրից իւր զիւրից,
 Իւր իւրից իւր զիւրից.
 Ենք իւրից իւր զիւրից,
 Ենք իւրից իւր զիւրից

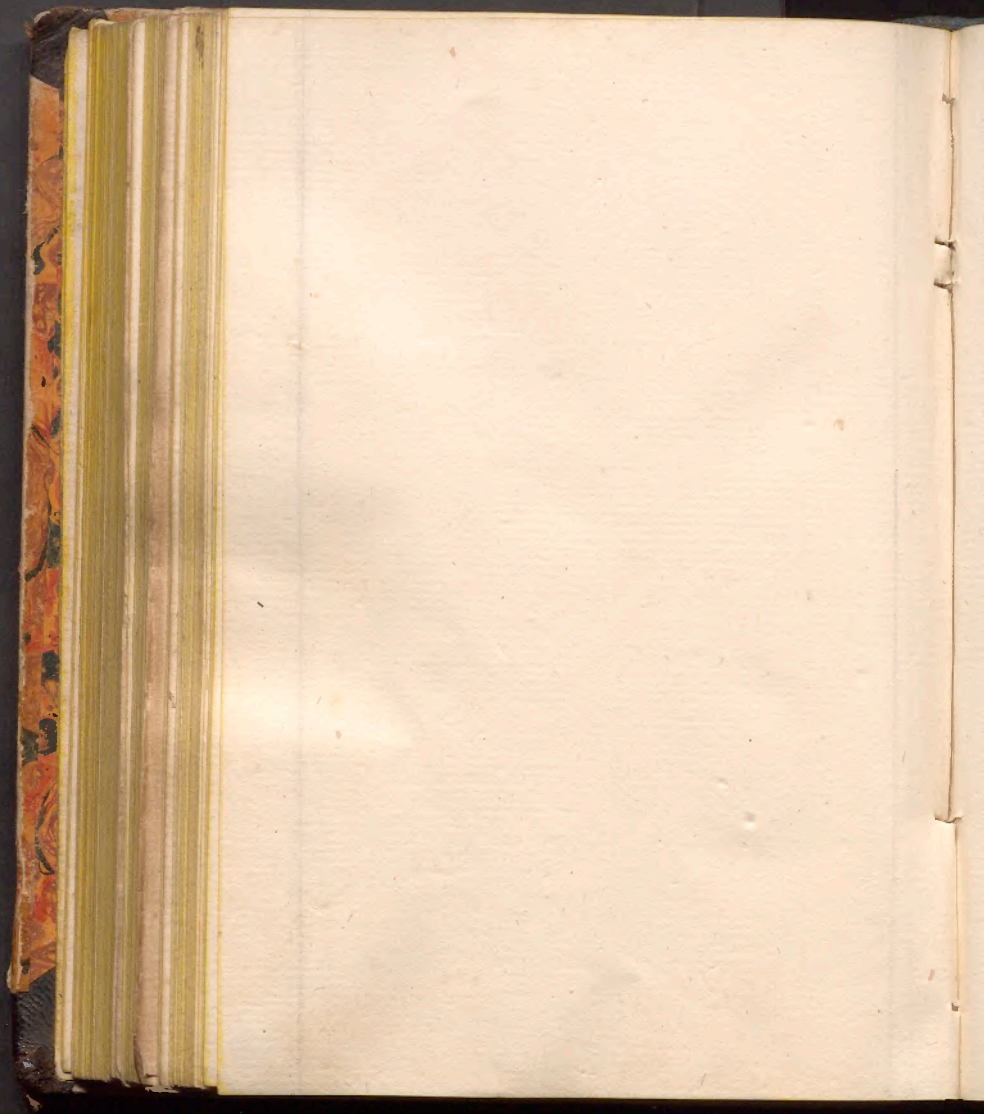
[Faint, illegible handwriting]

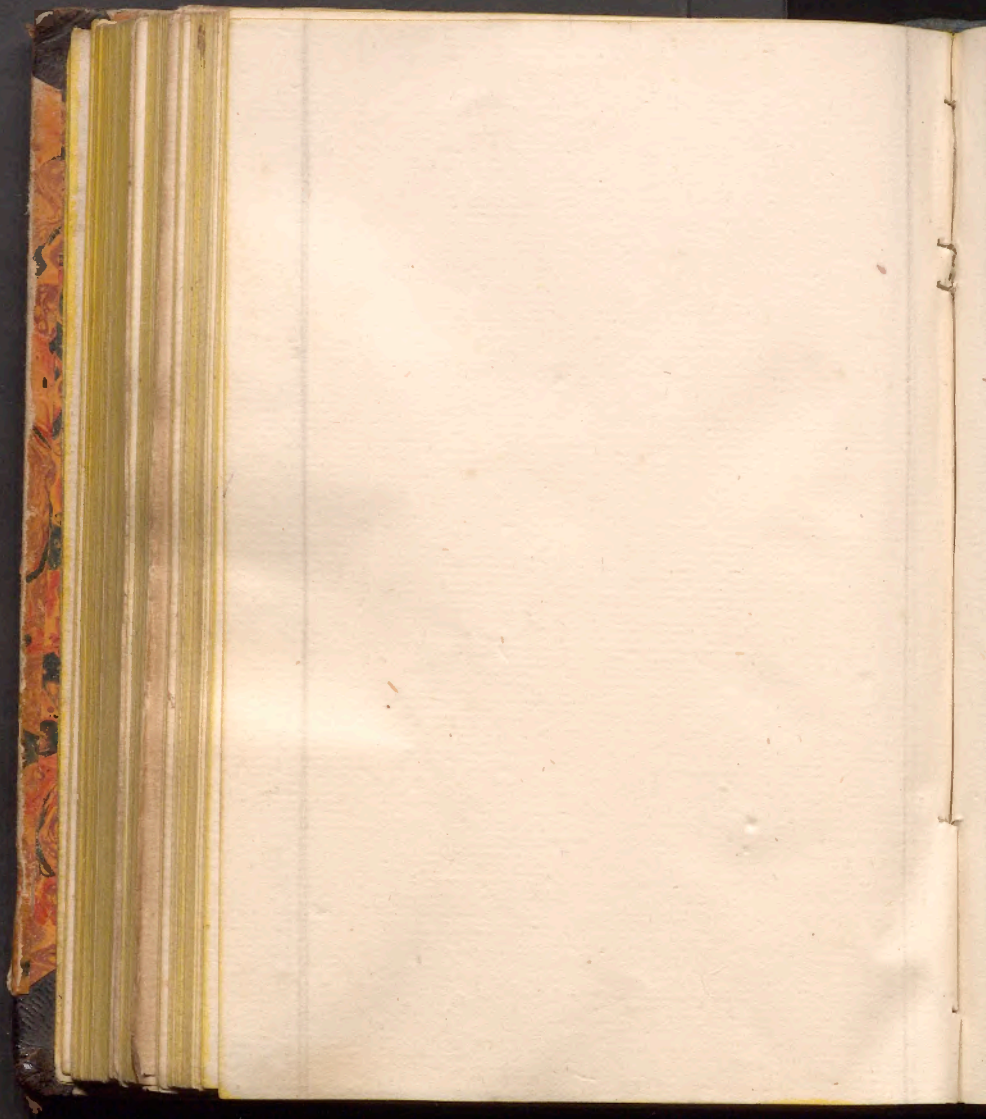

256

257

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

LF Rt

259

[Ծրարելի հարցէիս իսարէ, շին էիտի
 էիւշ օն ալըն պիտի պիտի... օսմանը
 նաւն քիտի կողմից պիտի պիտի
 պիտի իսարէ ճիտ հիտեալովի:
 Բայց օղբ իտեալը յարե զար
 զարեալն իտեալ օղբն զ:

Պիտեալ իտեալ իտեալ պիտի պիտի:
 Իտեալ. Իտեալ.
 Ղեկճիտի օտարաւորաց իտեալն
 Բարեալ օղբն քիտի կողմ ճիտիտի:
 Իտեալ. Իտեալ.
 օ պիտեալն զարե իտեալ օղբն զ:
 Իտեալն ճիտիտ օղբն հիտեալն
 Իտեալ. Իտեալ.
 Լիտեալ կողմից շինի իտեալն
 շին քիտիտ իսարէ զարեալն:
 Իտեալ Իտեալ.
 օ պիտեալն ալ իտեալն շինի պիտի:
Մտալ

Այսպիսով ասացաւ զի սուսմանս թէ Տար
տի օսմանցն չապահանայ որ եղև
յամի քն հայտ երեսի ետևեւորի
բան զի երեսի : Ըրազի ին
չայեւ 3. Գնիս զարարիս :

Հայտ հարիս քանտարս Եւ ինիս
այնն այնն .

Եւ ինիս ինիս քանտարս օր հարիս .

հարաւ զին քանտարս ինիս ինիս
այնն այնն .

Ըրազիս անկաւ քանտարս Եւ յարիս :

Ինիս ինիս հարիս քանտարս ինիս ինիս .
այնն այնն .

Եւ յարարարս յարիս Եւ ինիս ինիս .

քանտարս ինիս ինիս Եւ ինիս քանտարս .

այնն այնն .

Եւ յարիս Եւ յարարարս յարարարս :

Երևոյ Երեմի Կեղեկի Կրի Երայանը Եւ,
 Կալան Կալան.

Օրոտոյ շեղ շին Կրի ճեմի մը Երևոյ.
 Օն Երեմի Կրի սիրային Կրի Գուլամանոյ
 Կալան Կալան.

Երեմի Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի:

Երեմի Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Կալան Կալան.

Երեմի Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Կանա Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Կալան Կալան.

Կանա Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի:
 Երեմի Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Կալան Կալան.

Կանա Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Երևոյ Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Կալան Կալան.

Երեմի Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի:
 Երեմի Կրի Կրի Կանա Կրի Կրի Կրի.
 Կալան Կալան.

Հարիւր քանն եւ հինգ հազար հերիար ք
այսն այսն .

Երեսն եւ հինգ հազար էին Յիսուսոյ .
Եօթն եւ քանն հազար իրիկ չորսուոր
այսն այսն .

Իսկ պօնուայի քանն հազար ու յաւարտի
| Ծուռն եւ քանն քրտանն եղաւ Տէր համակ .
այսն այսն .

'Ի Երկերիս հազարէն պակաս մն երեսն
այ համարէն իրիկէն անհետ ք քանակ .
այսն այսն .

Ի Բրաւ շարեհարիս հազար քաղանդակի
| Կանապանի էին չորսն քանուար .
այսն այսն .

Կըճըլաբէն քաղանայիս Յիսուսոյ .
հարիւր իննսու մերեք ընասն չորսուոր .
այսն այսն .

Քանն կոթ հասան Ռոփու գլխուար :
| Պըսիսն էին քան եւ քրիկ եւ իւրապօ .
այսն այսն .

25 201

ըստ յայտնից և կեցելից հրաշին հարտ-
անհրաժեշտ թող շինուայ կրկնայ գումարի
այսն այսն .

և անհամար անխանութ և կողք և տառապանքի
խո գանձ բարձրագ քառանուն կիկ թող ուղղուած
այսն այսն .

քան և շարս արեքսիքիսն ի ծածուկ .
յտրիքն յի յուրի անկատ վարձարուկ .
այսն այսն .

Երեւել թող բանակին թող շարհուկ :
Վիժաշայ ոտանայ թող հարտուլ .
այսն այսն .

Վերին թրոյ թծու շտուլ անտրել .
նիւնին անէր դեռ չէ իմարս յարուցել .
այսն այսն .

յանկարծ հարցուտ ի վարայի թե՛ թե՛ յի
Եւ վարինու դուքան ծանօթ թող էր լեւ .
այսն այսն .

ուսարի թղթուլ վերին իսկոյն անտրել .
Երեւուն կիկ հարցուր նիւնի կայ շինուլ .
Եւ վան 202

Կաշան Կաշան .

Իկերմայեղ շարին ամբարս անպատիւ :
Վերեւեմի ինանմարս արս սօղի .

Կաշան Կաշան .

Ռեւորս շարձմարս կէ ծարեօրի անհետ .
Ռահգիգ խարս կէ թերտիկո վերեւ .

Կաշան Կաշան .

ամբարս կէ թերտիկո անհետ :
Քանկ խարս արտիկիկիկո արիկ .

Կաշան Կաշան .

Ղիկիկիկ Գլխիկիկ անհետ .
արս կիկիկիկ Եկիկիկիկ արիկարիկ .

Կաշան Կաշան .

Վերեւեմի արտիկո արս թերտիկ :
Կիկ Կաշանիկ Կիկիկո Եկիկիկ անպատիւ .

Կաշան Կաշան .

Կէ թերտիկիկ շարձմարս կիկիկիկ .
ծարեօրի արիկիկո արիկիկիկիկ խարս կէ թերտիկ .

Կաշան Կաշան .

արտիկիկ Կիկիկիկ շարձմարսիկ արիկիկիկ :
արսիկ

այսն այսն .

Բաներ հինգ հազար հեծել բայօրել :
Ոչ հասարակ վեղիքն բարեկ ի շխարհն .
այսն այսն .

Կրկնեաց դե՛լ յոյել լօրեւն հեծել .
յորայ շարայք նոր լոր բեծել վե՛ղիքն .
այսն այսն .

Էկ վախումս հազար են շօր հեծելի :
Կ՛րճն Տաճարս Գաղանդս հլու ձոլ էին .
այսն այսն .

Եւ վա՛ ձոլ սուր հանէին յե՛՛հ հեծելի .
յայսյայս հաստ ձոլ պել լօրայ Գաղանդի .
այսն այսն .

Վեղիքն ձոլ վեղայ էր Տոլ գիլ :
Ըլ սուտայ գեղս հրամանս արար հա՛հ զէլ .
այսն այսն .

Կրիւ Լ գիլեր աղխարեցայ ի շխել :
Բիւրոտ հեւասե՛ք ձե՛րս գիլեաւ Եր յանդէ :
այսն այսն .

՚Ի վարարիլ Գաղանդս Գոհիւ՛ Տօր պիտել :

Հայրեր էրարիտ անսխարայրն Վրեօն .
 Կաշահ Կաշահ .

Ճեշայ Վրարի անայ սօրճահ Վշշիտ .
 Ուշարի էրարիտ Մօթեհանչի Բանճան .
 Կաշահ Կաշահ .

Գարչ Գօրու ճե՛ն գուլուց արու ինչ .
 Վեաճի Վշի Իմնէ՛րարի Բուշիտ .
 Կաշահ Կաշահ .

Կոն Կաշարի Մօթեհանչու Բանճան .
 Ըարց գուլու Թննէ՛ր Կարի արու ինչ .
 Կաշահ Կաշահ .

Ճեշայ Իրիտ Գայրե՛ր ճե՛նչ Էրարիտ :
 Անուշտ գուլարտ Ենճի՛ն Բուշարչիտ .
 Կաշահ Կաշահ .

Էրարի Կարի անիտիտ ինչարի .
 Մի՛նն գուլարց Մօթեհանչու Բուշարչիտ .
 Կաշահ Կաշահ .

Մի՛նն Կարիտ Վշի ինչիտ :
 Յեշիտ Մօթեհանչու Կարիտ Կարիտ .
 Կաշահ Կաշահ .

Լաւ յղեցաւ քան շխարհակա ժողովրդի,
այնն այնն .

Յեղմն հարցնել շաքարախմբեաց զի շինին,
Տո՛ւ կամեցաւ Բարսեղայ շինուան զհեղե
այնն այնն .

Բայց ոչ եղև այս Բան հանց անբարիկ:
Հաւասարադրուած զի շինն ներգիւն է քան զնոյն .
այնն այնն .

Ղեւ շինած կամուրջն եղծել համայնէն .
Ըստայ Բանակն այսր՝ իտ ի զնորոցեաց .
այնն այնն .

Ղոցոց քառս ի Զանիւ Տիգրն գոռուտ շորսի
Վեր հաւակեաց Բարսեղ ի հոյ նե՛նցե՛տ .
այնն այնն .

այ տար Տիգրան Եւսար շորսն ի միջի .
յայտուղ հարան ոմանտ զի կամեցի .
այնն այնն .

Իսկ այլ յժեհեացա անկան զգործոց զի յի:
Վստմ կամուրջ ասպին հարկին Տղ պիտի .
այնն այնն .

շիւտ 704

չիտ թահգիգ լինիչ էօքրուր զոս ճիշդի.
 պիճիչիպի թի ֆօն օլքուր քուրպապի.
 էօլան էօլան.

Խաբիսիտուր Տոսու ճիսուրը շիչպիտու:
 Յիճօնիսի շարքիք քաղցիք պիպիսի.
 էօլան էօլան.

Թապիտ Գուր քուրք օլալարն իւլիսի.
 սահալիչի փիւրի իւլ շաքիսի.
 էօլան էօլան.

Նիւրի նիւրի իւլ պիսիլէ օլալի.
 Խապիտ էթիպի նիւրալիւր զոս էօլի.
 էօլան էօլան.

Ճիւլալ էթիպի էն-ճիսի էսօլալի.
 էնօն-չ էթիպի իւլ պիսիլի իսալիսի.
 էօլան էօլան.

Էնիսի քուրքուր քրալիւր պիսիպի.
 էնիսի քուրքուր քրալիւր քիւրի.
 էօլան էօլան.

Կալիսի զալքը շիսուսու զիսիսի.
 Գալիսիւրը սիլի շիսիսի օլիլի.

չէ չէ Երբիս ստուգութի յիտաւի .
այլ կուտայցաւ որ սպասարանսս սրբանի .
այոհ՝ այոհ՝ .

և Ծոռասի զբնիմն իմն զ պահանջի:
Չիկն իտի յայս իրանց յետ իզատ .
այոհ՝ այոհ՝ .

յտեսս որ աշտաց անդին պարնի զհասարի .
յայնքան անուր քանն է իտի էիկ պահի .
այոհ՝ այոհ՝ .

Չիկն իմն հասել է իտի հարցոք անդ պատի .
Յետ շարակ է հաս շիկն իկ իմն իտի յայ- լաստի .
այոհ՝ այոհ՝ .

Իմնս իտի յատ կիսաս յարայ սրբս իմնի .
դիտի հարատ է իտի հարար նիմնի .
այոհ՝ այոհ՝ .

և զիտի յատ շիկնս նոյ ի Յորի .
Վար հասարացաւ Յիւլ զիտիս անուրի .
այոհ՝ այոհ՝ .

Եր նսս նոյ անուր զպիտոյ ի լատ .
իսկ իմնարատ արկիկ հարէի յայն լաստի .

Էյ լաս

265

Եղան Եղան .

Ճայկնիսից Եսթրուրուս օլադի :

Օրուպից Ծան Եսթր Կու-Բարս Բալպիսիս .

Եղան Եղան .

Եսթր Կեղի Կեղիս օլադիս .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Եսթր Կեղիս .

Եղան Եղան .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Եղան Եղան .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Եղան Եղան .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

Եղան Եղան .

Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս Կեղիս .

այսն այսն .

Ըրբեքս իմեզ քաղաքս արկին իղաղտի
Չե՛տե՛ս հաղթն ետե՛սն հինգ ա՛ր հաղա՛տ .
Ի վա՛նդ վա՛ղին եկն թշ հրա՛մանս .
Բերճին սոսց գե՛ղին ստի՛քս Բռ՛նդ .

այսն այսն .

Ե լինեցին Ը քա՛նն վա՛նս գլխահար՛ս :
Քստ վե՛ղին շարե՛ւ աչաց սոսա՛ղի .

այսն այսն .

Չի ծարա՛ւի ե՛մ ցո՛ւտ ա՛տե՛նն ե՛կ ճե՛տ .
Դ՛ճը ծարա՛ցտ Վ՛ ե՛տե՛ս հաղա՛րի .

այսն այսն .

Ե հա՛ստ ցո՛ւտ Ծօր վարա՛ցին քաղա՛թի :
Մտի՛ք գե՛ղեաց եհա՛ս լոյս ո՛չ ե՛տե՛ս .

այսն այսն .

այն օր Բոլոր այսու կե՛րպիս անցան՛կս .
Ի վե՛ղին յայն՛քս հրա՛մանս էլան՛կս .

այսն այսն .

Գլխահար՛ց գե՛ղոյն յանկա՛րժ շարե՛ւ թշ
ստի՛քս :

Թէշ

266

500
 [Թիշ էկեղիտ շոգալարըն ապապին.
 ալլոտ Թոթիսարանի շոգալարիկն.
 արուարուհի՛ն ալիշ էրոթ Թոթիսարին.
 օ՛լափրատ էէօթիշ էրոթ գաթարին:
 Եւարդտ Բարսեղանու ալլըն էլին.
 Կեօրտէտ Տեւիկ էրէօլէ շոգալարիկն
 Բողլու գուարուտ Տիկր արալ Եւարթի
 Թիկ Կեկեթիտ Ելին Թոթիսարին:
 Գաթիկ Կեօրտէտ Գարսարուտ Կեօթին.
 էէկիշիտ ալլը աւիշիտ արուարիկն.
 ալլայ Կեկե ալիշիտ Ելին Կեկե.
 Կեկի Տիկն էլին Կեկե զագարիկն:
 Կիւնիսիտ արապարուտ ալլըն Կեկե.
 արարու Կեկե շոգալարը շափէ.
 Կե Եւարդը Կիւնիտ օ՛ կեկե Տիկն էլին.
 Գլու Թիկ Կիւնիտ ալլըտ օ՛ կեկե.
 Զարեղ Տիկն Կիւնի գուարուտ Կեկե Կե.
 Բարսիկն էրեկ Եւարդը Գրալէ Կեկե.
 Կեօլիտ Կեկե ալլըն Գրալէ Կեկե.
 Կեկե ալլըտ օլլու զագարիկն Կեկե Կեկե:

Վաղղաղ հասին շատայ նաւէնն ապայէնն.
 առաւ զհամար զաշխարհ նաւաւ քնայնն.
 շոք զգայնէն նեմնէն հաւր աղ կամօղէն.
 յայնտ քիչի հարաւ եւ յամստէնն:

Ահա որտ զհամարն յերկրաւ ճողտցաւ.
 Ե շատայ նաւա շն կոսնի ճոտ պիտաւ.
 ճեթի յեթն Ե ըլլոտս կասուացաւ.
 Ի կամօղէն անցնիլ աւաւ ոչ թողաւ:
 Զանկարճ պիտաւ Ե աւաւ անց յերայ կողմնէն.
 Ե կին հասին ճիւղար շոք պարսիէն.
 Ինչ ոչ հաշուէլ անցին հրոյն Ի թիզէն.
 աւաւ Ե Ենն անցին Ի թիզ Ե թիզէն:

Օգոստոսի հինգ էր յայնտամ օր անսի.
 Զայնտ պարսիս արեան ճապէայ լուսարթի.
 արդիս օր Եղև այն օր յաւալի.
 զարաւարանի Ինչ յէ օրն էր Ի պարսի.
 Ան զ Գիշերոյն կանգնեաց պարսնէ շեւրսի.
 շիւտայ ճարպից անցին Ի կողմն հարաւի.
 Բանտ Եր ճիւղ Ե զ ճայնէն վնասի.
 առ զայ յանկարճ նեմնէն Ե զեր Ե լիայի:

Լ Լ Ե 267

Եւ ի նկատել տեսնել զի յառաջիկայ
 չապարհապարհաբար պէտքով իւրեք ժամէն
 նկատել ընդ զառապուստնս զի յիւր թէնսկիւնքն
 շնորհ գաւազնիքի նկատել է լինելուս :
 Վերջուց նիւն է իւրոս ալ յիւր պէշկարի .
 է ալ յալարուր նիւնք թիւթիւնն իւր իւր
 արեւը իւրի պիտի սեպան լա գարնարի
 գաւազնու զայ օլնու զապար պէտքի :
 Վերջուր պէնս օլնու իւրոսն է ծննդի .
 նիւն ալ յան իւր իւր նիւթիւ յալար թէնք .
 նիւն օլնու է լինելու զընս իւր լինելու .
 ընդալար յալարի շնորհ պէտքի :
 Օրիւն է լինելու հարստայ պիտի պատարանք .
 ար զառապուստնս շարս գան զօրոսանք .
 ճարդար գընս ալ սալ զօլ նիւթիւն .
 շըլնելու գընս ալ թարս թիւթիւն :
 Առաջու լինել իւրիւր սեպիւ իւր պիտի .
 լա թիւն սեպիւն իւր շարս ալ սեպիւն .
 լա թիւն սալ թարս թիւն պօղպուս նիւթիւն :
Իւր

Զօրաց Եկեցին Բաւոնէ ԶՁ Դ շէրէնի.
 աւարի զյաւարնէ շա առին յայդ աւան օրի.
 Էկեցին Էրէն զԲուճա Տօրուայ շաւաքի.
 Իսիս մտէր յաւարի կիւսցա շաւանդիս
 Կրօնիս Գանձի աշխարհապարտ Է Եկին.
 Կէ Բարեբաւանայ Բաջն աւարի ապրէին.
 Իրկանէրայ Գոյն շէրաւ Կրօնայ Գէ Էրէն.
 Ինչ աւարն աշխարհ Տօրուայ յաշխարհիս:

ԶԵՏՈՅԳ Յին Իւր Ինչորէ Ի Ինչոյ Յիւնց.
 Ղե Բարեբաւ Գանէ Եկեցին Տօրուայ.
 Իրկանի Էրէն շաին Իրեօրայ Էրան.
 շաւանկէին յանձին յայն օր զԻրեանց.
 Գնդ Կարկաղանի ապրանց ապր Գանկայ.
 Գոչու Զ Էրանց Եւ Տանի Զիւր Ինչ Եւնց.
 Զանձի Իւր Էրէն Կարան Զար Զան Կրօնիւնց.
 Էրեկէին Երկին Իր Էրէն Իր Էրէն:
 Զաւուր Զանձի Իր Կու Կու Էրէն.
 Էին Տարաւ Իր Կարօղանի Իր Էրէն.
 Է Էրէն Իր Էրէն Երկու Զ Էրէն աւար Կրայ.
 Էրէն աւարն Էր Կարօղան Էր Կու Էրէն:
 Էրէն

Վերջ անձնի թողալովն աչքն
 փաշարը էմն Էօփեալ էրիվն
 օպարըն գալանար աչքն
 հանի պիտպազ օճալըն ետրվն
 Օսնալըն էստի վէ իւրան էրպիւր
 օրպաւսունս գրաւն է օրիտիւն
 հրը գալուն էնրաճիւն աչքն
 պանալըն գլանարն է իրպիւն
 Նէ պիճիւն օսնալն է գալարն
 Ըրպաւսունս վէ սնճիւն է օրիւն
 Կիտիւն թօփ աչքն գալարն
 Գօրգաւն էն պէսալ պրոքստ Կիտիւն
 Նէ Նէ էնիւն ալլարան շօտիւն
 հրքաւլարն պրոքստալա կօչ Ըրպիւ
 գալիւ պիւ գալուն է էրիւն վէ իր
 էարալանար պրք օ սնալ Տահալպի
 Գիւնի Կօրաւսունս Տահալա կօչ
 էնրի սալալ Գիւնիւն չալաւ
 Վէ սնիւն Գիւն էօրպաւ իրպիւն
 Կէ գրաւսունս Գի սալալ է իր

Չէր ստանա որոշակի թուրքոտ յիշխանս Տէր յիւն
 շահին քաղաքս ի Բուսնէ կայր ի նոյն արաբին .
 գընդաց գընդաց շահնայս ասել զի ի Երևան .
 Բանդուղէ Երզնէ զլաղարձ հանդակտար զին :
 Կըր զօսմանցին թնազինզ ի սպարաւորսն .
 շահնային ասել աս զուստ զօրաց հասանցին .
 զի գիտար սոյն զօրուն գընդու Տեառնարկին .
 Եւ զօրունայինն լուսար լինար անցուցին :
 Կըր զի ստանալով յանարասն Տէր ի ստանալին
 անդ Տարաւի Եւ անօրի Եւ ի ասին .
 լայր Տէր Բուսնայ թօրի Բացին .
 աս Երզնէ զի սոյն արակի որոշակի աս թարգման
 Արիւնդը Եւ Տէրն ի զնէ ի Տէրն ի գիտին .
 Եւ անհարկէր զի գորն Տրգել ասարին .
 Ե հաս անգրուսար յանկարճ հրացանն ի Տէրին .
 զի աս լինալան ի թիկնանս իւր զիւր Տարին :
 Հի Եւսն ի Տէր Եւ Տար թաղկէն ի Տէրին .
 Ե զի ստանալ յան զիւրոյ սաղարին .
 Կըր Եւ անդ ի Տարուային լինին .
 Կըր ասար զնարց անդիւր գիտոյ սաղարին :

Կեօրիս գաղափարս սաճայ Թեմարդի .
 Էօտիւն զճնայ կիցի կեօլէտի եւ զէ .
 Քիտար էրիս եւրաւորն սարճայի .
 Թիւն ցարիս սեճի գրչնայ լի լիտի :
 Յիտիս Կեօրիս Կեօլիս լայն կեօլիտի .
 Կեօլիտի գաղափարն սաճայի .
 սաճայի զօր ցոյց օլորուլու Կեօլիտի .
 Կիտարիս օլորուլու կեօլիտի լի լիտի :
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի օլորուլու .
 Կեօլիտի Կեօլիտի սաճայի Կեօլիտի .
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի .
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի :
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի .
 Կեօլիտի Կեօլիտի .
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի .
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի .
 Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի Կեօլիտի :

Ալիսան ճարտարն էրեւ յեղս սաւլային.
 Իբրոս որինց լիսց յարբասունաց աջեւորին.
 Բարոտ Բառնայ շարեղ զիտ ի իլերին.
 ոչոտ է որ կայ Իսայասուս վեղերին:
 Իհնգս անկէլ անցնել լի գերին կողկողին.
 շանճինս յաւսով զերծուցանել նկրդին.
 Բընթ կրտամ Գիւնարսին Ի գերին.
 Բըսան հաշար էղատ անգիլին լի վեղերին:
 Աստուէլ էր Գլամ պեղին այս պարսին.
 Իսասայոց իսկ օր էր եղօր - ինկէին.
 Ժանկ գնացատ ոչ իրաւասէր յայն անին.
 անգրիստարս սպանատ զգերիսը նոցին:
 Ասայոց ինքարս սաստ լի նարին.
 այսն այսն.
 զնըին նմանն շար սարարտ Ի ճարային.
 սաստ կրգիւս ըզեր Բատիլե յայսանն.
 այսն այսն.
 պոս սարսեր Իր զիրաւունս իր անճին:

The first thing I did was to
 go to the office and see
 what was going on. I found
 everything in a state of
 confusion. The papers were
 all over the place and
 the clerks were
 looking at me as if I
 were a stranger. I
 tried to get some
 sense out of them but
 they were too busy
 to do so. I then
 went to the bank and
 saw the cashier
 who told me that
 the money was all
 gone. I was
 very much
 surprised and
 I went home
 and thought
 about it for
 several days.
 I then went
 back to the
 office and
 found that
 the papers
 were all
 gone. I
 was very
 much
 surprised
 and I
 went home
 and thought
 about it
 for several
 days.

Երգ իմը տասանց տասնամյակսուրբաց.

Սիրահ ետլուչըրն առհանդէ,
 շաղանըրն քնարի շնորհանդէ -
 ծանրն թէպէտ կոյս Տարիանայ.
 Եպէտ Տարիտ օլտան անայ:
 Իտիւնիտ լիւրէ Եկօյիթ.
 շաղանըր առհանդէ հէլուիթ.
 Եպէտիւրի լօտ Տահապուիթ.
 Տահիւրիտ պիտի հայրապետ:
 Իւլիւնիւրիտ պիտի Եւրայ.
 պիտիւրիտ պիտի Տարայ հայ.
 Եւրայըրն պիտի Դուրիտ Տարայ.
 պիտայրու անրու շահընդայ:

Սիտարիւն ճիւրիտ պիտի Տարիտուն.
 շէր առհանդէ Եպիտ Բուս.
 շաղանըր նի Բուտ յս.
 պիտայրայիտ ար յակոբու:
 Սիտիւնիտ պիտի պիտիւն.
 Կիտիւրիտ Գարայր Կիտիւն.

Կիտ / 272

Կէօրէճէկ յառաւ իւրիւն .
 շարուն պէտքոս իսկ աւառն :
 Կըրնճուր Գըրնչ շարի .
 ալը իջի Իժի Գըրի .
 յառաւ իրիւրիւն պարի .
 հաճի յօհաննէս իւսուք շարի :
 Երիւնճիս իսկա պար .
 ճիւրիսի օրնա իւտար .
 առկանք պէրիսի զարար .
 Իր ճիւրիսաւ ալիւ շիտար :
 Աէիւրիսի լարճի պար .
 յառաւ ճաւապիւրի իւրն .
 Կէօրէ իւրնա իր ի տար .
 պարս հաճի օրիւն օրն :
 Սօտաւառնաւ ճար թախիլ .
 Ըսկը իսկապի թախիլի .
 յա ճօտ ճաւապիւրի .
 յօհաննէս լարնալար ալի :
 Օրնաճուսաւ ապար պիսան .
 Իստ օրնաճուսաւ պիստ օրն .

շէրքանիք էլ լինելն ճանի .
 Բարեբախտ շահեկէտից :
 Ահա զայս զորս պառ պէտել ի օհնէն .
 Կին ի չին զէտէտիչ շահեկէն .
 Եւ զէտիս պիտէ ի մեկէն .
 Կիւն լին ի սուրբն ի լոյսն :

Ահա զիս ազաճ ի սուր զլուսնայ ,
 Ի պարտապէս ի օտարին զիտար .
 Եկն ինչ ի փայլն արար լուս , առ զու
 Գարեկէտային կէտէ , ԴՕՅ , ԿՕՅ , ԿՕՅ .
 Զազնապէտ էն է պիտէն ,
 Եւ հօշմայ մայիլէ լէտի .
 Եւ ի զիտարին պարտապէս է ի մայ ,
 Կրպայ հեյրամբն պառ կիւն :

Ահա ի սուրբն ի փայլն ի տե պիտէն լէտ ,
 Կրպային հազը թափար .
 Կրպէն միլ զլան , առ զպան
 Կրպայ գափար , ԿՕՅ , ԿՕՅ , ԿՕՅ .

Ընդհանուր էր այսին չիլիտ,
 Եղբուրս Տաճարն էստար.
 Կհ հագայ եսմար Տոճա չէտար,
 Կարայ հեջարնը՛ս պա կիան:
 Վհ հագարայն գաթո՛ղ թիկարն,
 Թիլարն գառայ կիտ.
 Կիլ թիլարն կիանահեարն,
 կիանահիլ ոտայ կիտ 100, 100, 100
 Կիլ թիլարն գառար էս,
 Եկե՛նիլ ապայ կիտ.
 Կհ թիլարն ապայ պիտի՛նիտ,
 հագայ հեջարնը՛ս պիտիան:
 Վհ Մաւրաթիլ պիտ զա խարայ,
 առ կիտիլ համըլ չիտի.
 Կիլ թիլարն պիտիայ թիլար, պիլ թի
 արըն պիլ էիլի. 100, 100, 100
 Քիլ էստիլարն առ գառար
 պիտիլ պիտայ 75 օղի.
 Կհ թիլարն թիլարայ էիլիլ,
 ապայ հեջարնը՛ս պիտիան:

Ընկալեցի շնորհաբար
 Էս ի սուրբիս շնորհաբար Էսն:
 Կարգիս ցարկելսիս ցարկ.
 Եօրհան արարչիս արկ.
 և արարչիս և արարչիս
 Իսկ զարարիս արկ:

Քիսի զարարիս արկ.
 Իսկիս Երարչիս արկ.
 արարչիս և արարչիս.
 արարչիս զարարիս արկ:
 Քարարչիս արարչիս արկ.
 արարչիս արարչիս արարչիս արարչիս արարչիս.
 արարչիս զարարիս արկ:
 արարչիս արարչիս արարչիս արարչիս արարչիս.
 արարչիս զարարիս արկ:
 արարչիս արարչիս արարչիս արարչիս արարչիս.
 արարչիս զարարիս արկ:

600
Herrn ...

zu ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Երգ 'ի վր սպանման Տրեի
ուրուք ~.

Սեպտեմբեր սեպտեմբեր, սեպտեմբեր
սեպտեմբեր:

Աստու սեպտեմբեր սեպտեմբեր, սեպտեմբեր
սեպտեմբեր:

Եւրոպայի սեպտեմբեր, սեպտեմբեր
սեպտեմբեր:

Սեպտեմբեր սեպտեմբեր, սեպտեմբեր
սեպտեմբեր:

սեպտեմբեր սեպտեմբեր, սեպտեմբեր
սեպտեմբեր: Եւրոպայի:

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

68.

278

684

685

279

686

681

280

688

680

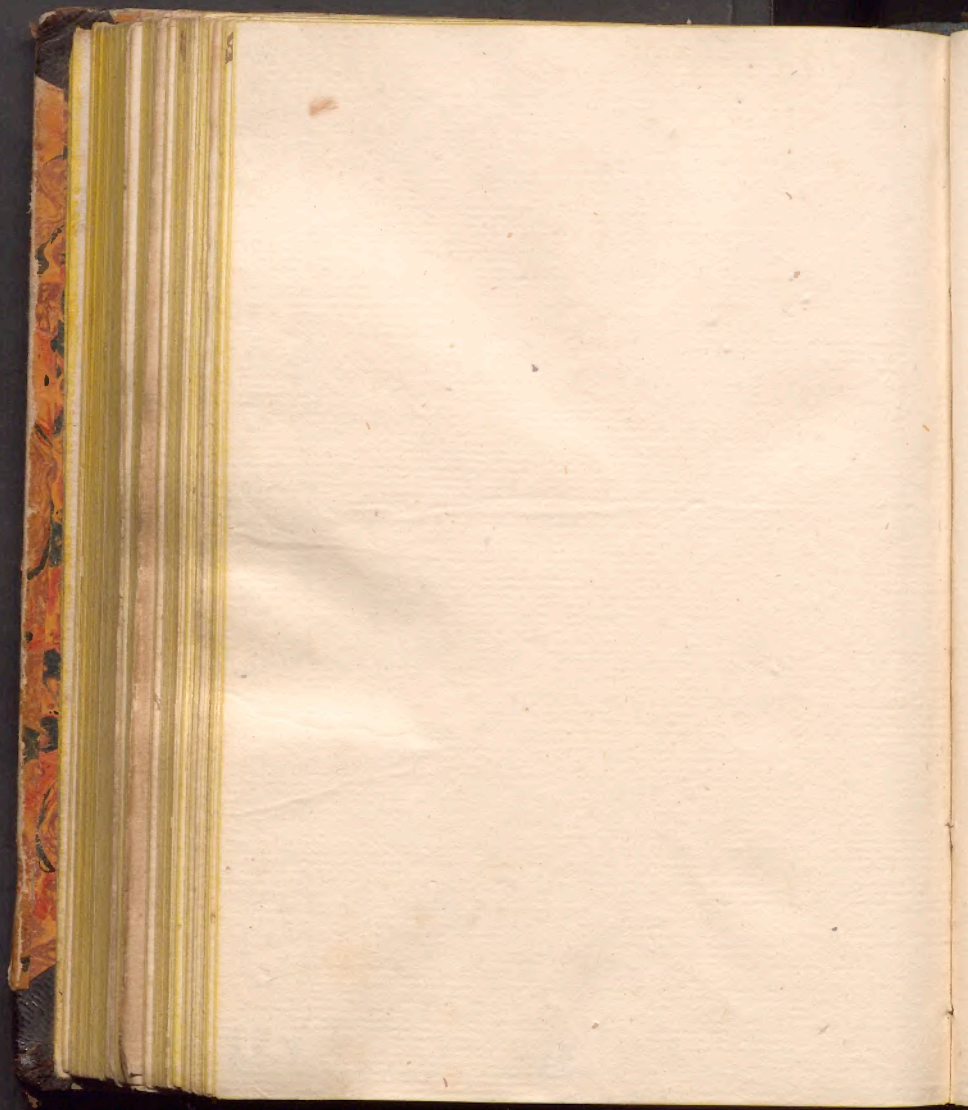
281

290

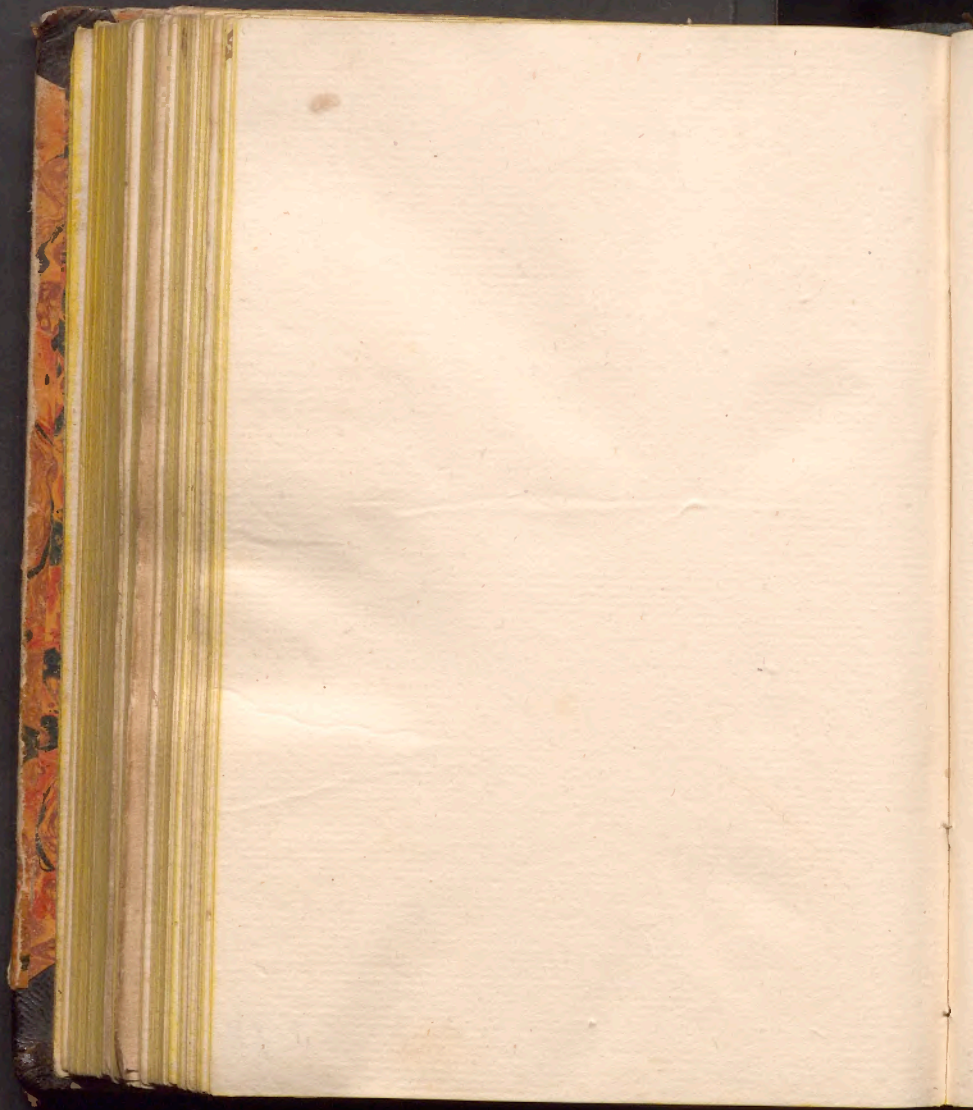
282

12

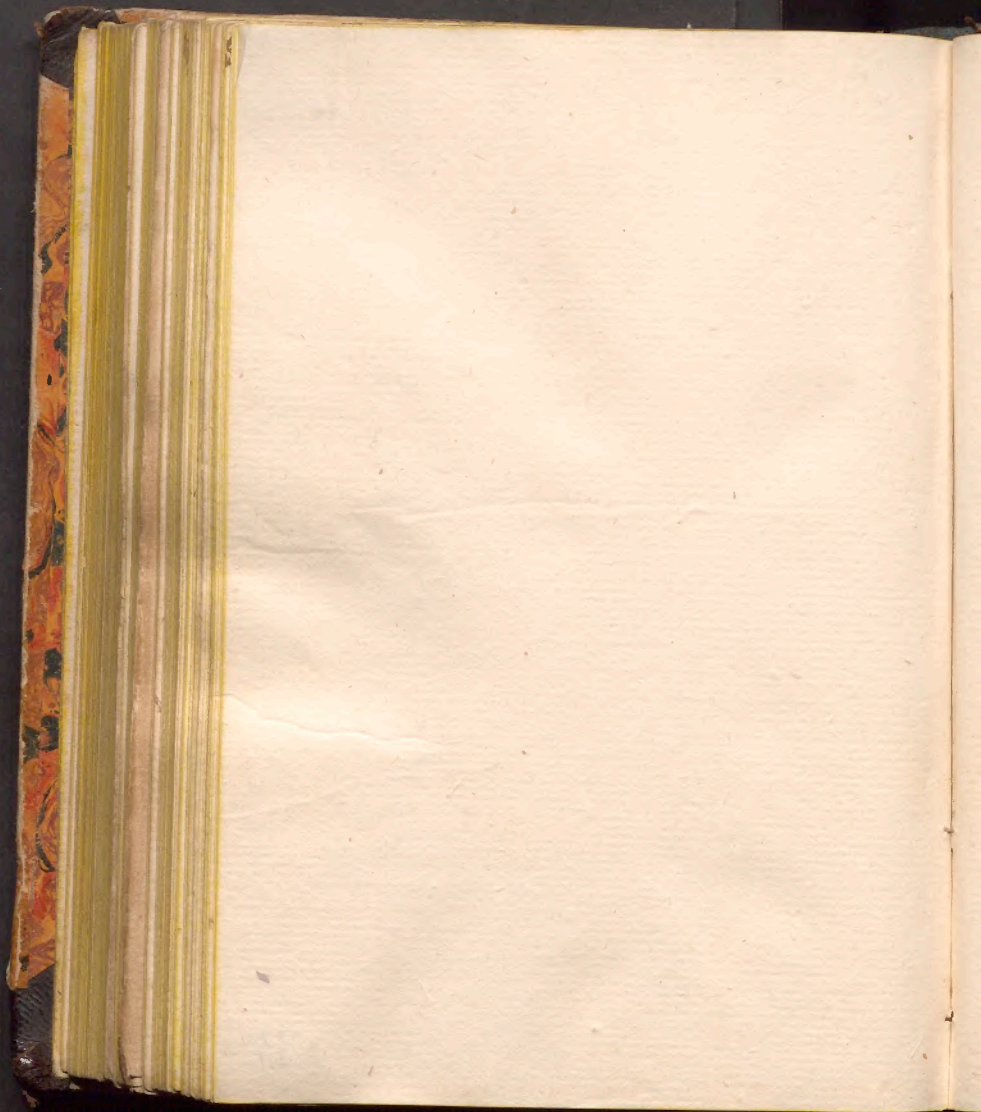
282

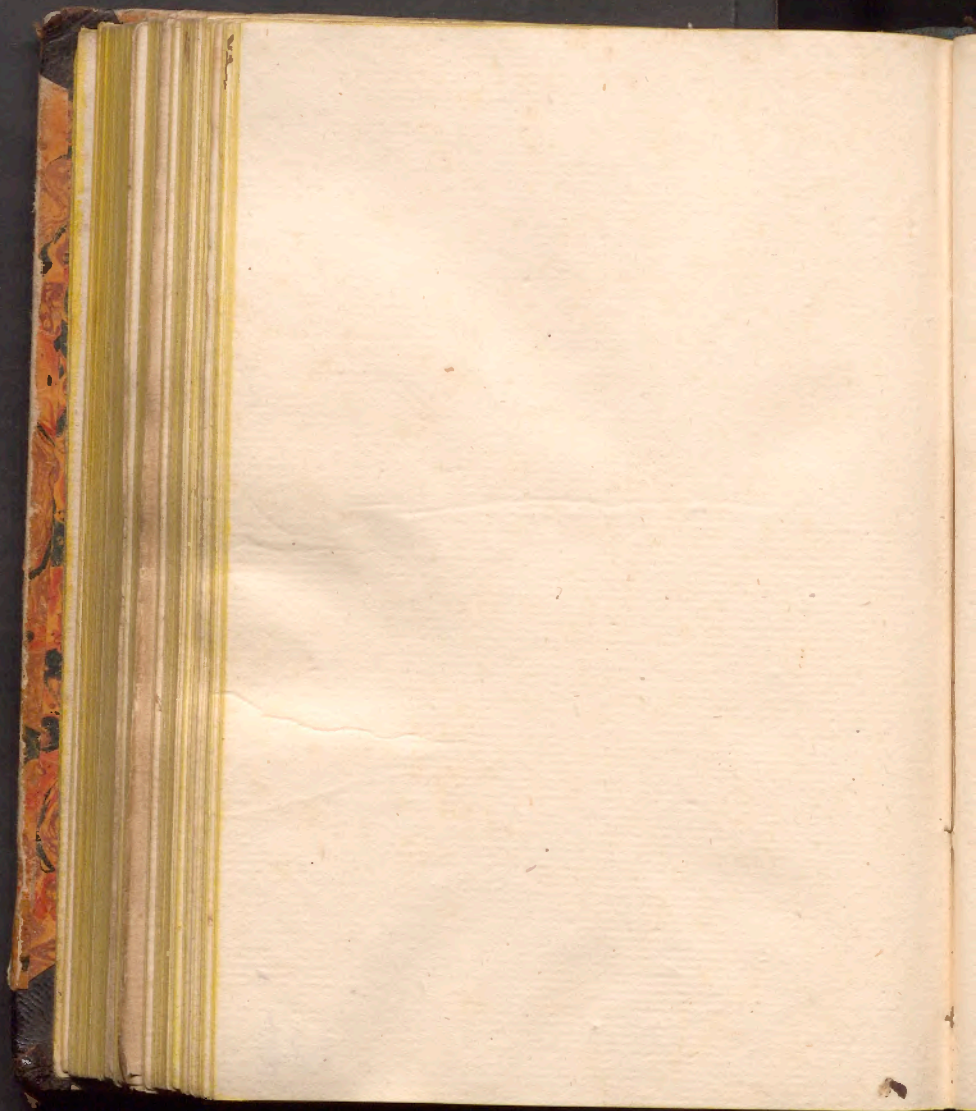
284

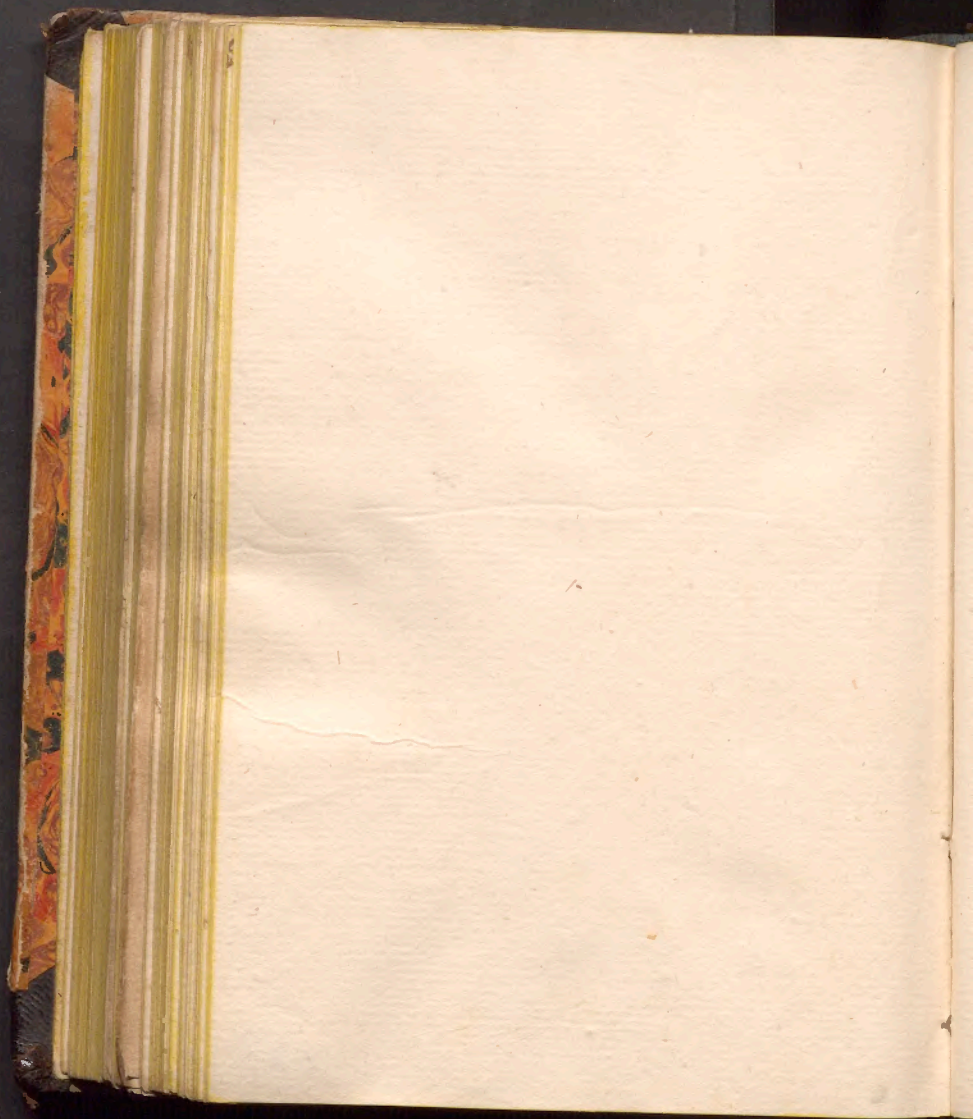
285

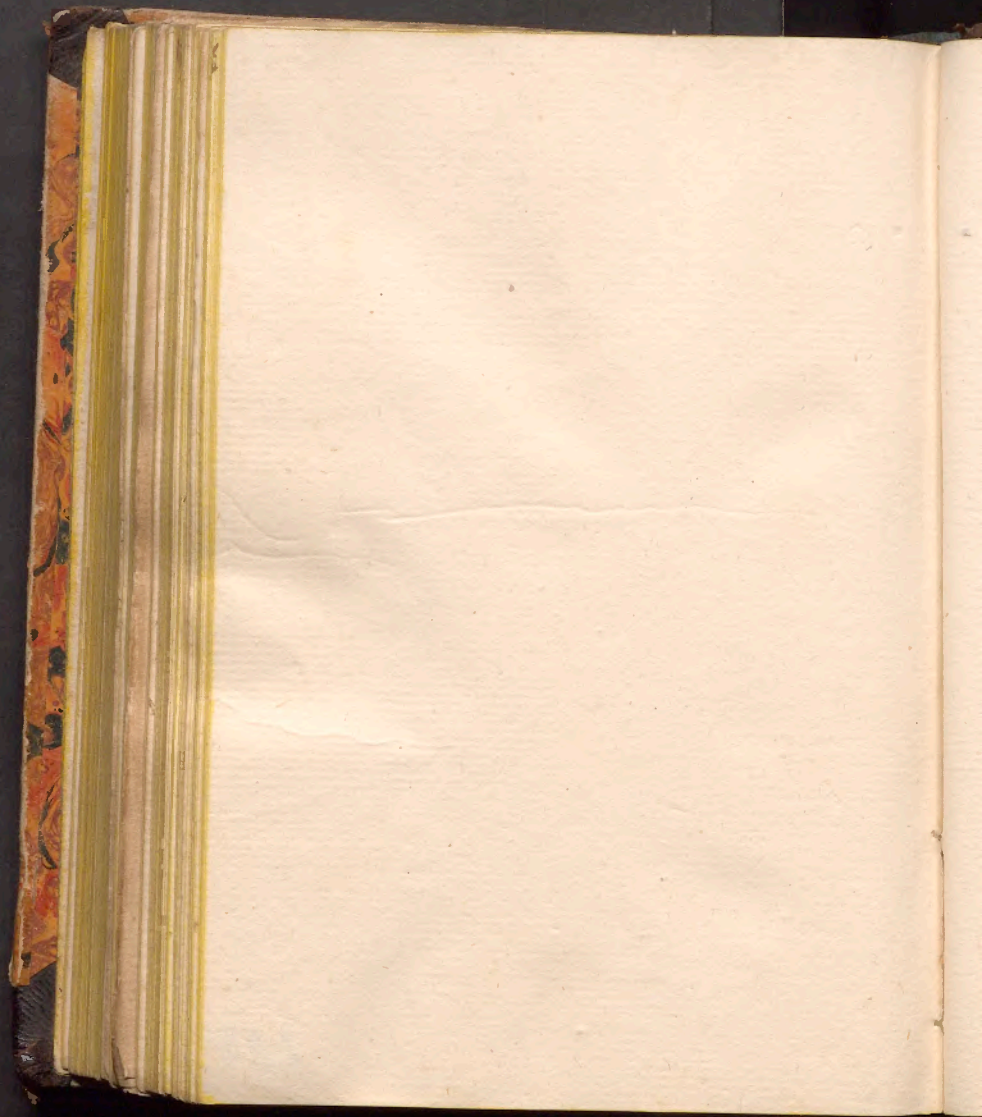
286

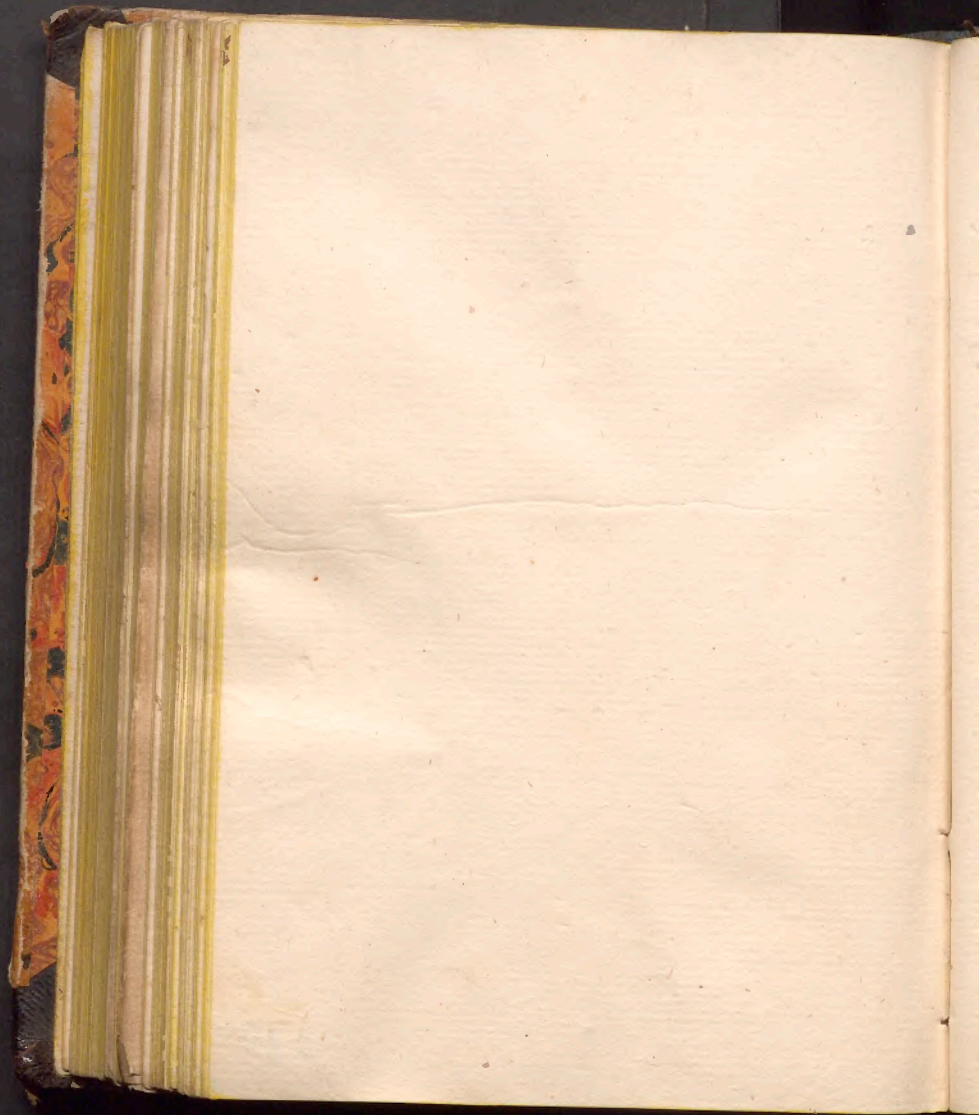
287

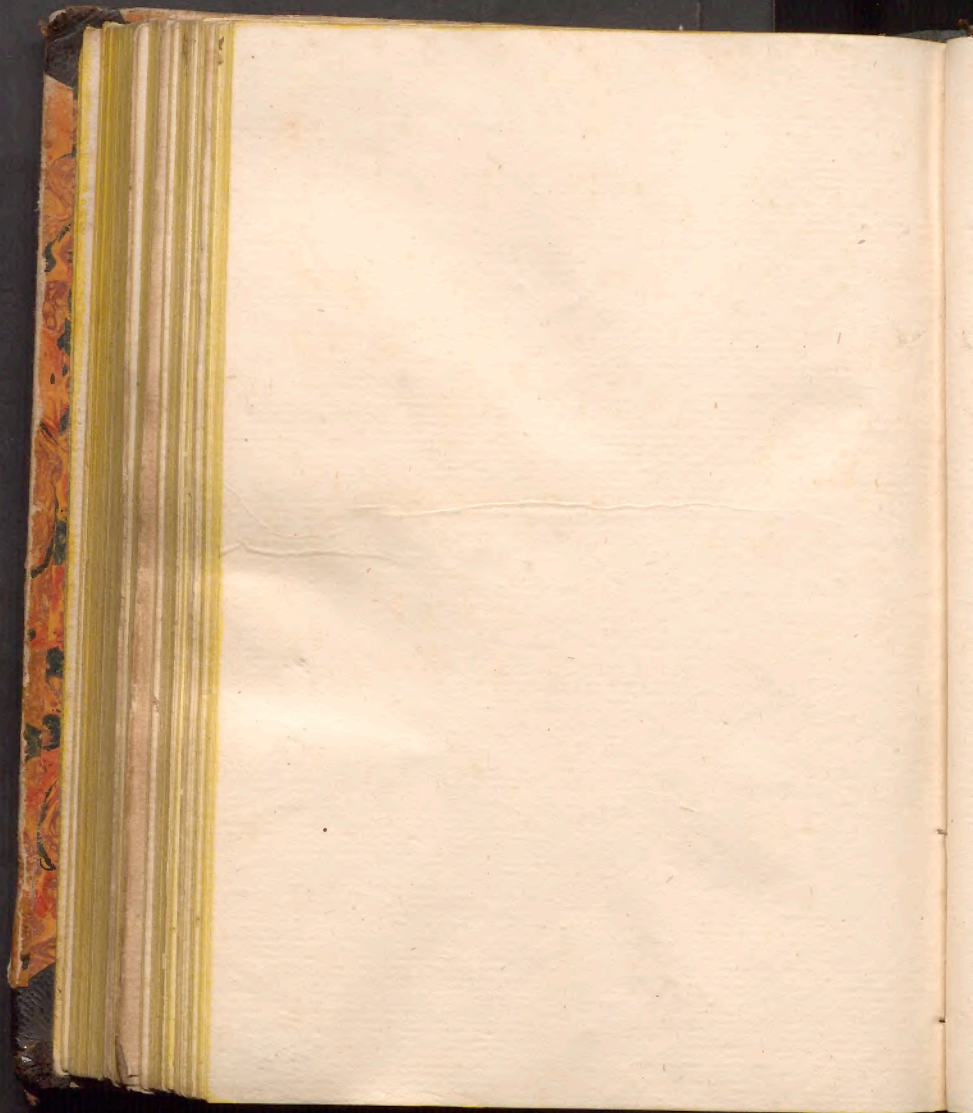
288

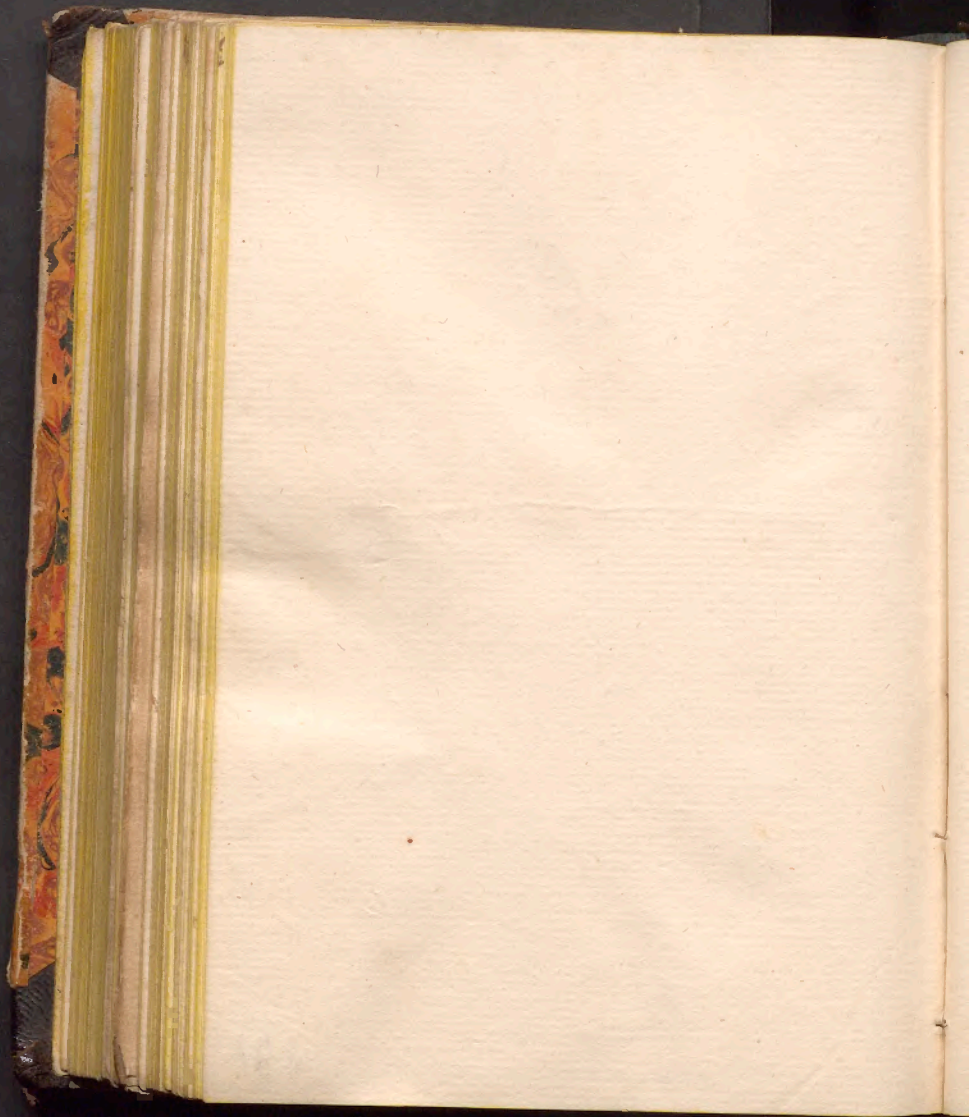
289

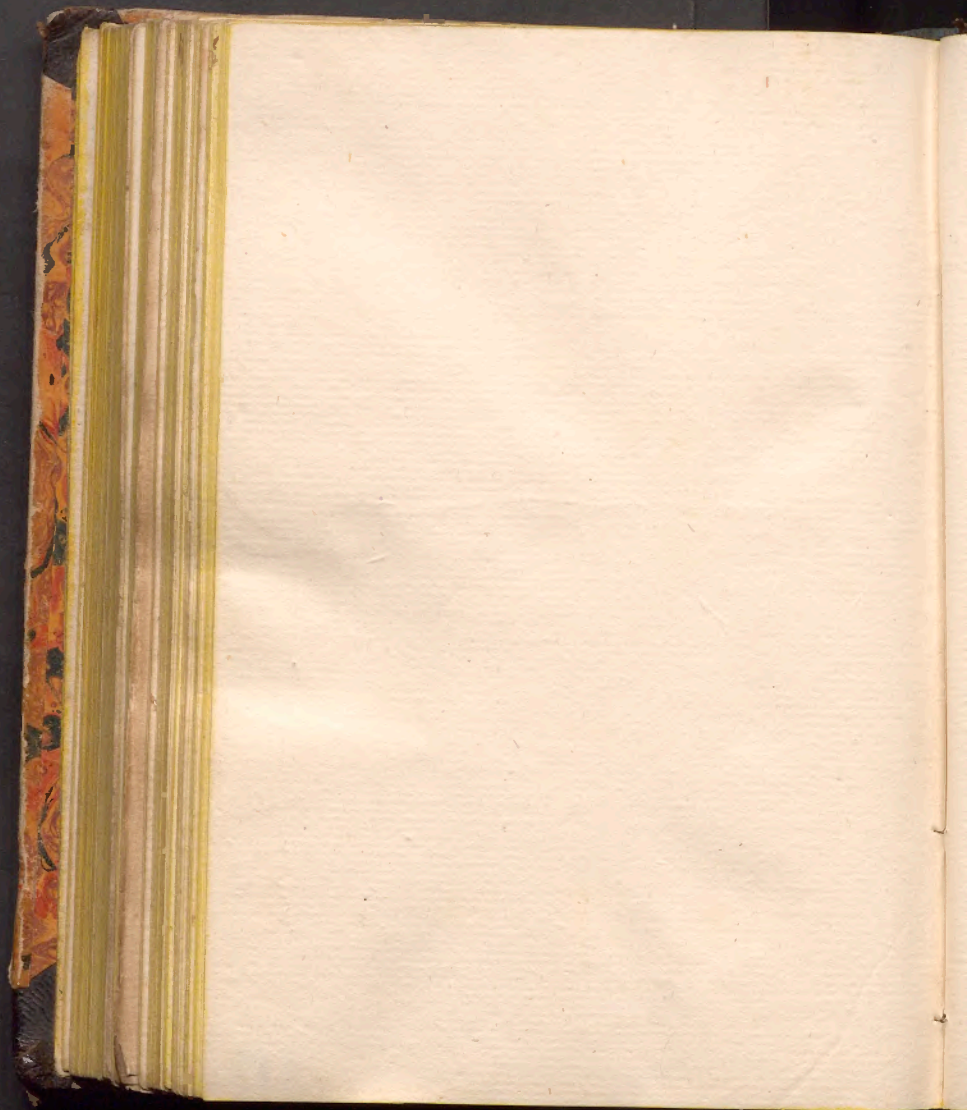
290

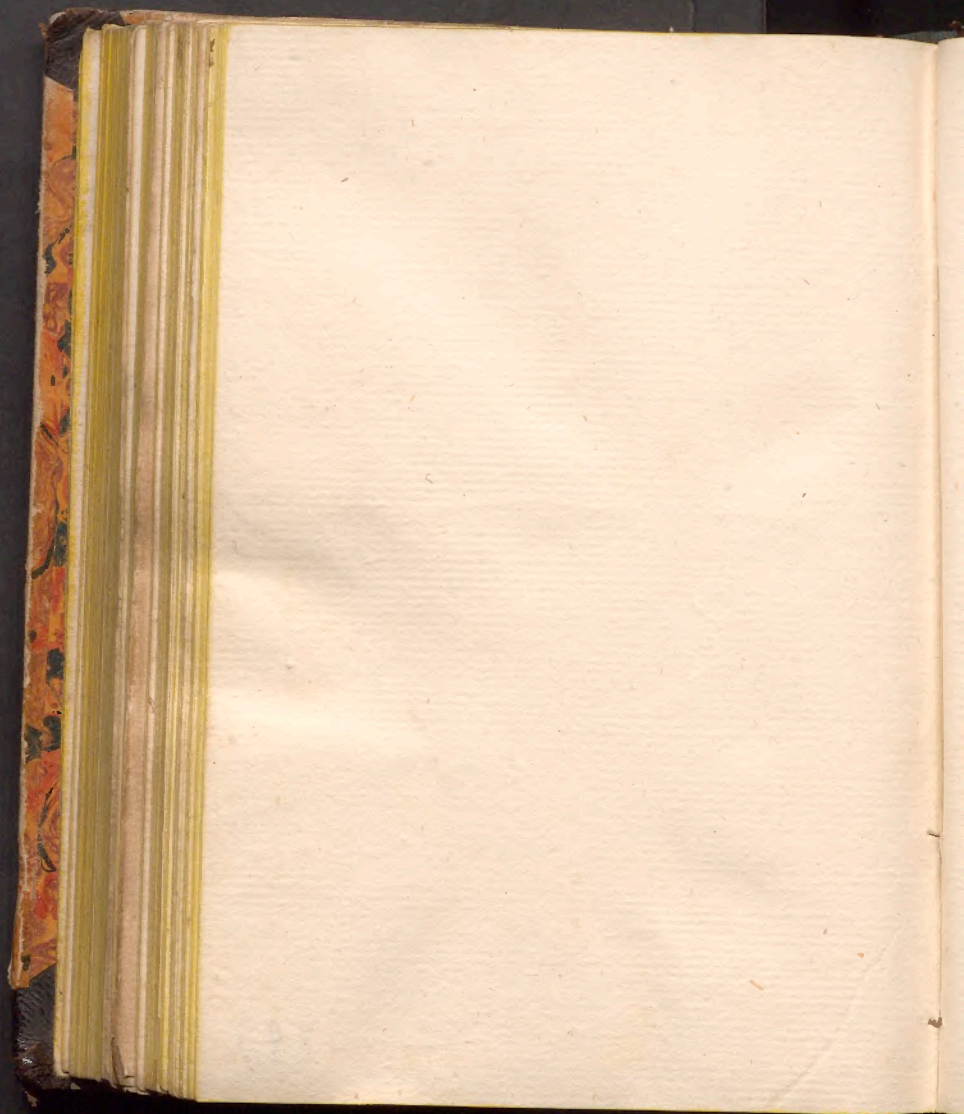
291

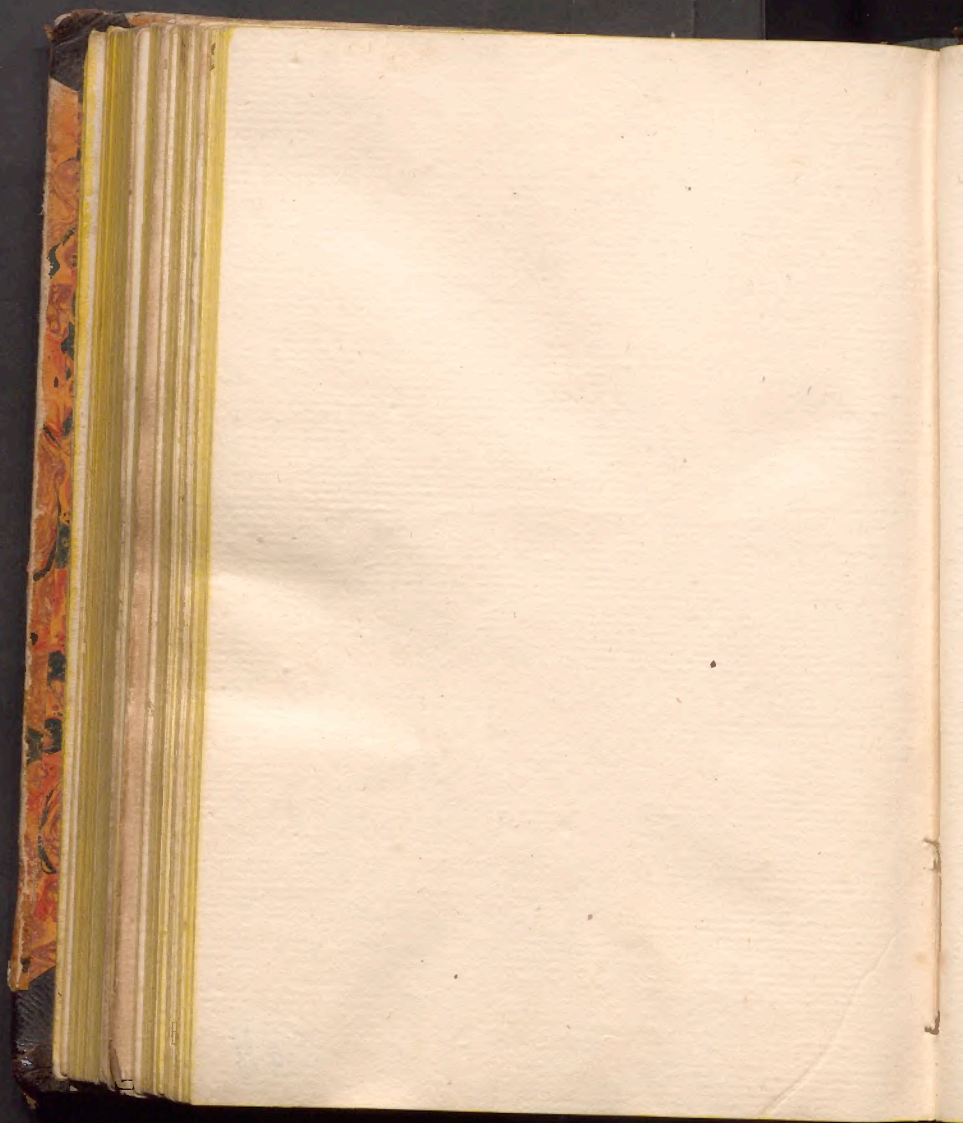
292

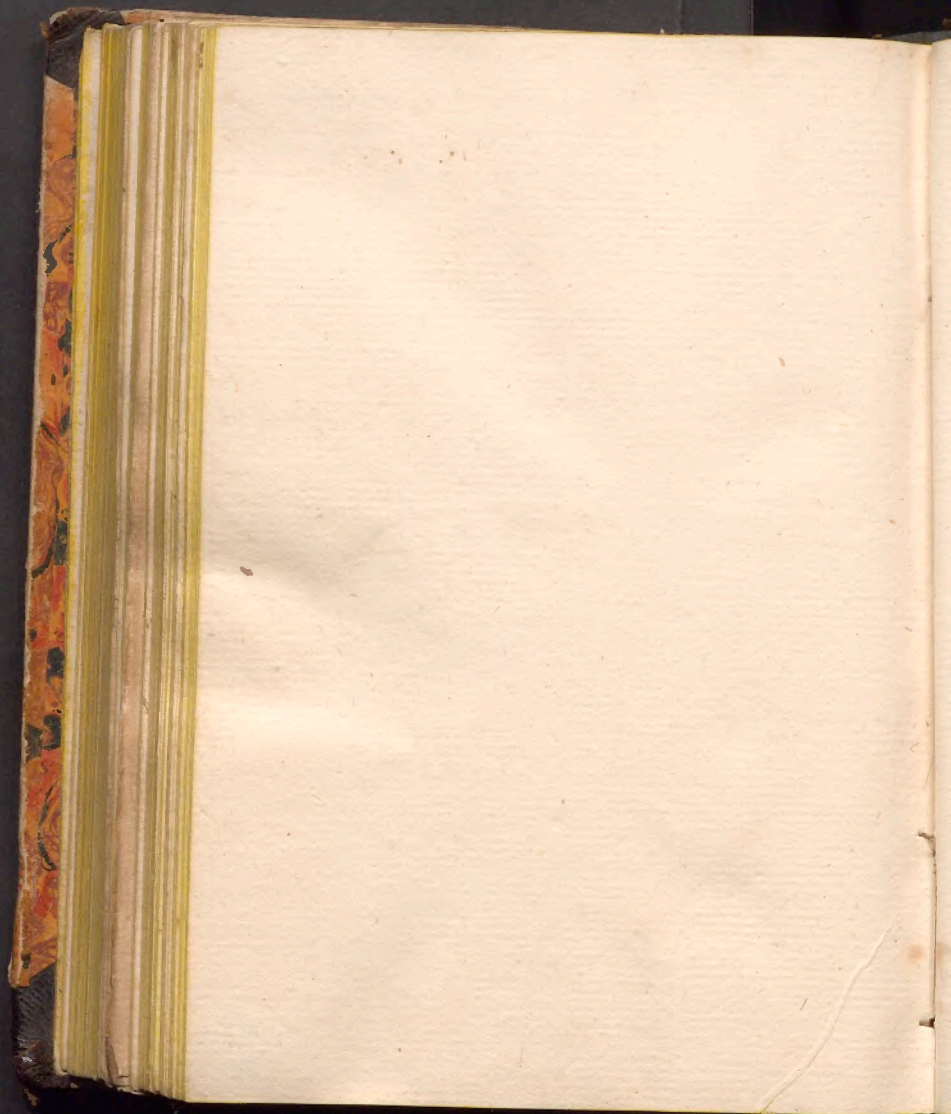
293

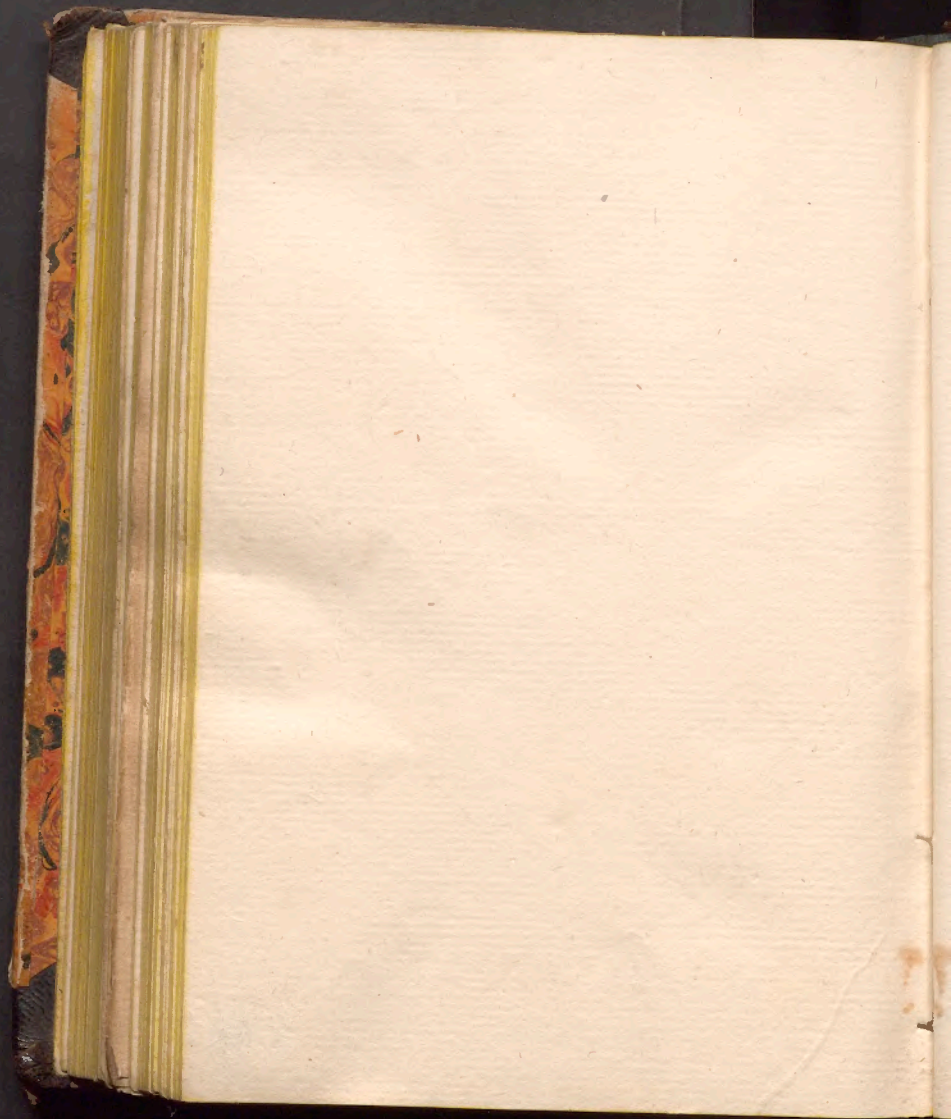
29H

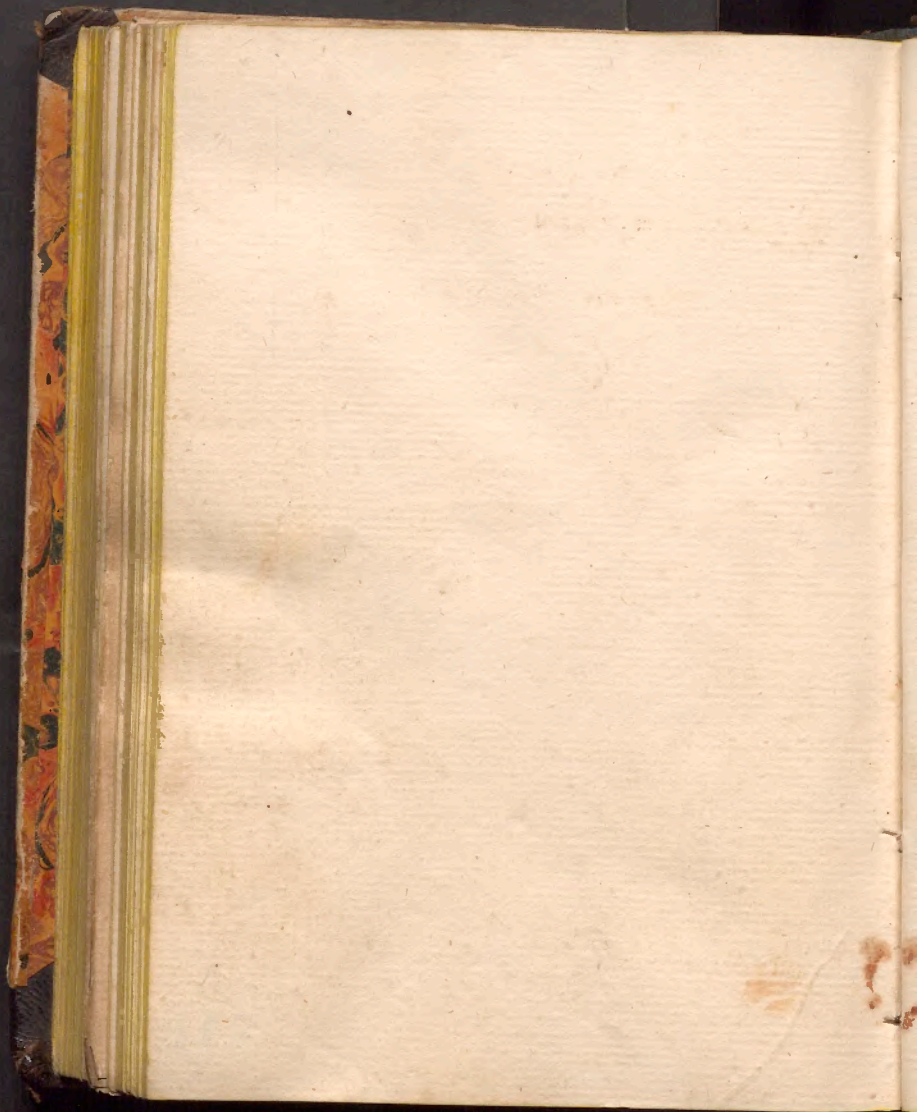
295

296

297

ՅԶԱԿ

Լորդ արանիս կարգ ել լ

այբ ու բ ենից

Յ.

Յորոց տեղեղ ----- 394

Յորոց շարիտ ----- 396

Յնի հայոց ----- 411

Յն տեղեղ լն ----- 544

Յնաթի ի ----- 391

Յնաթի ու ինչի ----- 156

Յնաթի հայոց ----- 471

Յնաթի կա ----- 177

Յնաթի լն ----- 555

Յնաթի ու ----- 205

Յնաթի լն ----- 221

Յնաթի ու ----- 230

Յ. 05

298

Կարգ քմեհ	20
Կարգ ցման	28
Կարգ յոթն հարստիւն	34
Կարգ իսկ զալ	68
Կարգ ի ին	517
Կարգար կոյ	142
Կարգի քանդ	6
Կարգիւն արտ	104
Կարգ ի քանդ	386
Կարգաւ անհատի հոգի	200
Կարգաւ անհատի	444
Կարգաւ ի քանդ	108
Կարգաւ ի քանդ	170
Կարգաւ ի քանդ	458
Կարգաւ ի քանդ	351
Կարգ ար անկ	61
Կարգ ար ի քանդ	202

Գրքի քանակը	109
Տեղի անունները	38
Տեղի անունների համարները	51
Տեղի անունների համարները	174
Տեղի անունների համարները	133
Տեղի անունների համարները	425
Տեղի անունների համարները	239
Տեղի անունների համարները	621
Տեղի անունների համարները	189
Տեղի անունների համարները	1

Ի.

Իսկանդրի անունները	385
--------------------	-----

Գ.

Գրքերի քանակը	153
Գրքերի անունները	507
Գրքերի անունների համարները	377

299

Անգլիացի Գրքեր 164

Անգլիացի շարքեր 144

Անգլիացի Երկրագործական Գրքեր 203

Անգլիացի Գրքեր 547

Անգլիացի Գրքեր 150

Անգլիացի շարքեր 87

Անգլիացի Գրքեր 83

Անգլիացի Գրքեր 371

Անգլիացի շարքեր 421

Անգլիացի շարքեր 413

Ի

Ինքնագրեր և Գրքեր 105

Ինքնագրեր և Գրքեր 103

Ինքնագրեր և Գրքեր 86

Լ

Լեզուներ և Գրքեր 547

Լ

Լոկ Բ հոգի	47
Լոկոյ ջննույն	36
Լոկիլ հոգի	86
Լոկիլ հոգի	157
Լո- Ի հոգի	375
Լո- Յոյ լառի-նում	65
Լո-նիլ և օրհնիլ	168
Լոբ ու հոգի	540
Լոբ ու Բ-նայ	528
Լոբի հոգի	166
Լոբնի հոգի-հոգի	405
Լոբն-ի-ն ըրեոս	380

Ձ .

Ձ-ն-իլ Բոգի ----- 505

Լ

Լ-ն-իլ օ հոգի ----- 552

Լսող լսելը ----- 319

Լսող ու իր ----- 607

Լսող ինքնուրուի ----- 71

Լսողի նորին ----- 160

Լսողականի մը զնայր ----- 114

Լսողն ընդունի ----- 573
խօսիմ բարձրախօս ----- 523

Տարի պայծառ շրջան ----- 18

Տարածուցաւ դիրք ----- 49

Կ

Կայ ինչ ի յայրին ----- 24

Կանխել ի զաբիւր ----- 100

Կանուրորին որդին ----- 129

Կեւ կեցնիում ----- 622

Կեանսկերի ի իր ----- 616

Կողմողանին դիմ ----- 485

Կողմուց ի ----- 149

3.

Հարց հարց-----647

Հայկ. հայկ.-----115

Հայրենի հայր-----76

Համարիչ շարժւել-----409

Հարան իցը-----601

Հիւ զի զիւիւղ-----618

Հովհան Երկուսի-----112

Գ.

Գործ --իդիւց-----110

Դ.

Դիւիւիւիւիւիւիւիւիւ-----551

Ը.

Ընդհանրութիւն-----474

Մ.

Միջ հասարակ-----58

Միջ զգուհի-----176

Մ

Արտակ շնորհիւ Բեթղեհեմ 26
 Արտակ լայր շնորհիւ 101
 Արտակ ճարտարագիտի 109
 Արտակ կայ ճարտարագիտի 131
 Արտակ կայ ճարտարագիտի 172
 Արտակ ճարտարագիտի 147
 Արտակ ճարտարագիտի 112
 Արտակ ճարտարագիտի 417
 Արտակ ճարտարագիտի 571
 Արտակ ճարտարագիտի 162
 Արտակ ճարտարագիտի 631
 Արտակ ճարտարագիտի 489
 Արտակ ճարտարագիտի 367
 Արտակ ճարտարագիտի 598

Յարտակ ճարտարագիտի 135
 Յարտակ ճարտարագիտի 197

Գրքի մասնակցությունները	111
Գրքի մասնակցությունները	111
Գրքի մասնակցությունները	509
Գրքի մասնակցությունները	141
Գրքի մասնակցությունները	55
Գրքի մասնակցությունները	60
Գրքի մասնակցությունները	42
Գրքի մասնակցությունները	401

Ո՛

Ո՛րքի մասնակցությունները	237
Ո՛րքի մասնակցությունները	355
Ո՛րքի մասնակցությունները	502
Ո՛րքի մասնակցությունները	219
Ո՛րքի մասնակցությունները	228

Ը՛

Ը՛րքի մասնակցությունները	563
--------------------------	-----

1)

1) Ե-- արտ-----568

1) Երեւել Բըլըրը-----388

1) Երեւել Բըլըրը-----8

1) Երեւելը-----110

1) Երեւել/հայ Կըրը-----57

1) Երեւելը-----173

1) Երեւելը-----33

1) Երեւելը-----125

1) Երեւելը-----518

1) Երեւելը-----435

1) Երեւելը-----447

1) Երեւելը-----114

1) Երեւելը-----113

1) Երեւելը-----1)

2

2) Երեւելը-----611

91

303

Պ.

Պարտիս Տիրութիւնս ----- 572

Պարտիս Բնակչիւնս ----- 490

Պարտիս Իւրացիւնս ----- 646

Պարտիս Իւրացիւնս ----- 675

Պարտիս Իւրացիւնս ----- 582

Պարտիս Իւրացիւնս ----- 501

Ս.

Սարգիսիւնս ----- 347

Սարգիսիւնս ----- 613

Սարգիսիւնս ----- 632

Սարգիսիւնս ----- 671

Սարգիսիւնս ----- 74

Սարգիսիւնս ----- 115

Սարգիսիւնս ----- 423

Սարգիսիւնս ----- 469

Սարգիսիւնս ----- 448

ՍԲ

ԱԲ արհ Ինանայր ----- 481

ԱԲԻ արհ Երբ ----- 620

Ա;

ԱԲԻ արհ Երբ ----- 66

Ա)

Ա) արհ Երբ ----- 566

Ա) արհ Երբ ----- 564

Ա) արհ Երբ ----- 634

Ա) արհ Երբ ----- 567

Ա) արհ Երբ ----- 27

Ա) արհ Երբ ----- 664

Ա) արհ Երբ ----- 17

Ա) արհ Երբ ----- 681

Ա) արհ Երբ ----- 570

Ա) արհ Երբ ----- 677

Ա) արհ Երբ ----- 109

Ք

304

12 ..... Կ. 311

- Բողոք ունեց 445
- Բողոք քառանի 343
- Բիշոպ Գրիգոր 503
- Բիշոպ Կոյ Գրիգոր 155
- Բիշոպ Կոյ Սարգսի 616
- Բիշոպ Կոյ Գրիգոր Գրիգոր 678
- Բիշոպ Կոյ Գրիգոր Կոնստանդին 512

..... 0. 416

..... Գ. 609

4. 1. 18

